

Onderzoek met betrekking tot de productie
en wetenschappelijke exploitatie van
cijfergegevens aangaande
jeugddelinquentie en jeugdbescherming

Eerste onderzoeksrapport

Analyse van de instroom op de jeugdparketten voor het jaar 2005

Juli 2007

Promotor

Charlotte VANNESTE

Onderzoeksters

Eef GOEDSEELS
Isabelle DETRY

Veel dank gaat uit naar de leden van het begeleidingscomité:

- Pierre Rans (Advocaat-generaal Hof van Beroep Brussel)
- Liliane Baudart (Kabinetsmedewerker van de Minister van Justitie)
- Monique Beuken (Kabinetsmedewerker van de Minister van Justitie)
- Nicole Caluwé (Substituut Jeugdparket Antwerpen)
- Jenneke Christiaens (Professor Ugent en VUB)
- Dominique Defraene (Professor ULB)
- Jimmy Delaet (Informaticus Centrum voor Informatieverwerking)
- Sarah D'hondt (Kabinetsmedewerker van de Minister van Justitie)
- Geert Dobbelaere (Directeur Centrum voor Informatieverwerking)
- Valérie Dupire, Serge Van Diest, Ellen Van Dael (Statistische analisten College van Procureurs-generaal)
- Luc Pasteger (Jeugdrechter Rechtbank van eerste aanleg Liège)
- Isabelle Ravier-Delens (Professor UCL en assistent NICC)
- Lode Walgrave (Professor-emeritus KUL)
- Michel Willems (Statisticus Dienst voor het Strafrechtelijk Beleid).

Wij bedanken eveneens de leden van de werkgroep:

- Pierre Rans (Advocaat-generaal Hof van Beroep Brussel)
- Nicole Caluwé (Substituut Jeugdparket Antwerpen)
- Régine Cornet (Substituut Jeugdparket Namur)
- Jimmy Delaet (Informaticus Centrum voor Informatieverwerking)
- Valérie Dupire (Statistisch analist College van Procureurs-generaal)
- Brigitte Goedert (Adjunct-secretaris Jeugdparket Namur)
- Madeleine Laurent (Systeembeheerder Jeugdparket Liège)
- Gunther Slaets (Systeembeheerder Jeugdparket Mechelen)
- Sandra Steurbaut (Attaché Cel Statistieken van de FOD Justitie)
- Anne Verschaeren (Systeembeheerder Jeugdparket Brugge)
- Michel Willems (Statisticus Dienst voor het Strafrechtelijk beleid)
- Luc Wuyts (Systeembeheerder Jeugdparket Turnhout)

Inhoudsopgave

<u>Lijst van tabellen en figuren</u>	5
<u>Inleiding</u>	9
1. <u>Draagwijdte van de cijfergegevens</u>	13
1.1. Geen maat voor het kwaad	13
1.1.1. Plaats van aanmelden niet noodzakelijk gelijk aan plaats van voorkomen	13
1.1.2. ‘Dark number’	13
1.2. Een belangrijke bron van (beleids)informatie	15
2. <u>Methodologische beschouwingen</u>	17
2.1. Geselecteerde velden of variabelen	17
2.1.1. Variabelen met betrekking tot de zaak	18
2.1.1.1. Notitienummer	18
2.1.1.2. Jeugdparket of gerechtelijk arrondissement	18
2.1.1.3. Tenlastelegging	19
2.1.1.4. Taal van de zaak	22
2.1.1.5. Datum van het pv of het aangemelde document	22
2.1.1.6. Datum van de inleiding (registratie) van de zaak op het jeugdparket	22
2.1.2. Variabelen met betrekking tot de minderjarige	23
2.1.2.1. Geslacht van de minderjarige	23
2.1.2.2. Geboortedatum van de minderjarige	23
2.1.2.3. Type zaak (POS/MOF)	24
2.1.3. Nog niet geanalyseerde velden of variabelen	25
2.1.3.1. Oorsprong van de zaak	25
2.1.3.2. Datum en plaats van de feiten	26
2.1.3.3. Nationaliteit, geboorteplaats en woonplaats van de minderjarige	26
2.2. Herstructureren van de data	26
2.3. Het vermijden van dubbele tellingen	27
2.3.1. Vaststelling	27
2.3.2. Implicatie voor de analyse	28
2.3.3. Het verwijderen van overgemaakte zaken	28
3. <u>Instroom op de jeugdparketten in 2005</u>	31
3.1. Instroom 2005: algemeen	31
3.2. Aangemelde zaken naar type zaak (POS/MOF)	36
3.2.1. Aangemelde zaken naar type zaak: algemeen	36
3.2.2. Aangemelde zaken naar type zaak en naar gerechtelijk arrondissement	36
3.2.2.1. Aangemelde misdrijven per 1000 minderjarigen (12-18j)	38
3.2.2.2. Aangemelde problematische opvoedingssituaties per 1000 minderjarigen (0-18j)	40
3.2.2.3. Aangemelde misdrijven per 1000 minderjarigen (12-18j) in relatie tot de aangemelde problematische opvoedingssituaties per 1000 minderjarigen (0-18j)	41

3.2.3. Aangemelde minderjarigen naar type zaak	44
A. Aangemelde minderjarigen naar geslacht en naar type zaak	44
B. Aangemelde minderjarigen naar leeftijd en naar type zaak	46
C. Aangemelde minderjarigen naar leeftijd en geslacht en naar type zaak	47
3.3. Tenlastelegging	49
3.3.1. Aangemelde misdrijven (MOF)	50
3.3.1.1. Aangemelde misdrijven: algemeen	50
3.3.1.2. Aangemelde misdrijven naar gerechtelijk arrondissement	51
A. Misdrijven tegen goederen	53
B. Misdrijven tegen personen	55
C. Verkeersmisdrijven	57
D. Verdovende middelen	59
E. Misdrijven tegen de openbare veiligheid	60
F. Correlaties tussen de types misdrijven	62
3.3.1.3. Aangemelde minderjarigen naar type misdrijf	64
A. Aangemelde minderjarigen naar geslacht en naar type misdrijf	64
B. Aangemelde minderjarigen naar leeftijd en naar type misdrijf	65
C. Aangemelde minderjarigen naar leeftijd en geslacht en naar type misdrijf	66
3.3.1.4. Aangemelde diefstallen (met geweld)	67
A. Aangemelde diefstallen: algemeen	68
B. Aangemelde diefstallen naar gerechtelijk arrondissement	69
C. Profiel van de minderjarigen die aangemeld werden voor diefstal	74
3.3.2 Aangemelde problematische opvoedingssituaties (POS)	81
3.3.2.1. Aangemelde problematische opvoedingssituaties: algemeen	81
3.3.2.2. Aangemelde problematische opvoedingssituaties naar gerechtelijk arrondissement	82
A. Feiten verbonden aan het statuut van minderjarigen	84
B. (Wettelijk) beschermde minderjarigen	85
C. Misdrijven tegen personen met een minderjarig slachtoffer	87
D. Familiale zaken	88
E. Correlaties tussen de types problematische situaties	89
3.3.2.3. Aangemelde minderjarigen naar type problematische situatie	91
A. Aangemelde minderjarigen naar geslacht en naar type problematische situatie	91
B. Aangemelde minderjarigen naar leeftijd en naar type problematische situatie	92
C. Aangemelde minderjarigen naar leeftijd en geslacht en naar type problematische situatie	94
<u>4. Algemeen besluit</u>	97

Lijst van tabellen en figuren

TABELLEN

Tabel 1	Aangemelde zaken, aangemelde minderjarigen en totale caseload naar gerechtelijk arrondissement
Tabel 2	Aangemelde zaken en aangemelde minderjarigen per 1000 minderjarigen (0-18j) naar gerechtelijk arrondissement
Tabel 3	Aangemelde zaken naar type van de zaak en naar gerechtelijk arrondissement
Tabel 4	Aangemelde MOF en aangemelde POS per 1000 minderjarigen naar gerechtelijk arrondissement
Tabel 5	Aangemelde minderjarigen naar geslacht en naar type zaak
Tabel 6	Aangemelde minderjarigen per 1000 minderjarigen naar geslacht en naar type zaak
Tabel 7	Aangemelde minderjarigen per 1000 minderjarigen (0-18j) naar leeftijd en naar type zaak
Tabel 8	Aangemelde misdrijven naar type misdrijf
Tabel 9	Aandeel van de types misdrijven naar gerechtelijk arrondissement
Tabel 10	Onderlinge correlaties tussen de types misdrijven
Tabel 11	Aangemelde minderjarigen naar geslacht en naar type misdrijf
Tabel 12	Aangemelde minderjarigen per 1000 minderjarigen (12-18j) naar geslacht en naar type misdrijf
Tabel 13	Aangemelde diefstallen in 2005
Tabel 14	Aangemelde diefstallen met geweld naar kwalificatie van de feiten en naar gerechtelijk arrondissement
Tabel 15	Aangemelde zaken en aangemelde minderjarigen voor diefstal met geweld naar gerechtelijk arrondissement
Tabel 16	Aangemelde minderjarigen per 1000 minderjarigen (12-18j) voor diefstal met geweld naar geslacht en naar kwalificatie van de feiten
Tabel 17	Aangemelde minderjarigen per 1000 minderjarigen (12-18j) voor diefstal naar geslacht en naar type diefstal
Tabel 18	Aangemelde minderjarigen voor diefstal met geweld naar leeftijd en naar kwalificatie van de feiten
Tabel 19	Aangemelde minderjarigen per 1000 minderjarigen (0-18j) voor diefstal met geweld naar leeftijd en naar kwalificatie van de feiten
Tabel 20	Aangemelde problematische opvoedingssituaties naar type situatie
Tabel 21	Aangemelde zaken met betrekking tot minderjarigen in een kwetsbare positie naar kwalificatie van de feiten
Tabel 22	Aandeel van de types situaties naar gerechtelijk arrondissement
Tabel 23	Onderlinge correlaties tussen de types situaties
Tabel 24	Aangemelde minderjarigen naar geslacht en naar type situatie
Tabel 25	Aangemelde minderjarigen per 1000 minderjarigen (0-18j) naar geslacht en naar type situatie

FIGUREN

Figuur 1	Aangemelde zaken per 1000 minderjarigen (0-18j) in relatie tot de bevolkingsdichtheid van het gerechtelijke arrondissement
Figuur 2	Aangemelde zaken naar type zaak
Figuur 3	Aandeel van de aangemelde MOF en de aangemelde POS naar gerechtelijk arrondissement
Figuur 4	Aangemelde misdrijven per 1000 minderjarigen (12-18j) in relatie tot de bevolkingsdichtheid van het gerechtelijke arrondissement
Figuur 5	Aangemelde problematische opvoedingssituaties per 1000 minderjarigen (0-18j) in relatie tot de bevolkingsdichtheid van het gerechtelijke arrondissement
Figuur 6	Aangemelde misdrijven per 1000 minderjarigen (12-18j) in relatie tot het aantal aangemelde problematische opvoedingssituaties per 1000 minderjarigen (0-18j)
Figuur 7	Aangemelde minderjarigen naar leeftijd en naar type zaak
Figuur 8	Aangemelde minderjarigen naar leeftijd en geslacht en naar type zaak
Figuur 9	Aangemelde misdrijven tegen goederen per 1000 minderjarigen (12-18j) in relatie tot de bevolkingsdichtheid van het gerechtelijke arrondissement
Figuur 10	Aangemelde misdrijven tegen personen per 1000 minderjarigen 12-18j) in relatie tot de bevolkingsdichtheid van het gerechtelijke arrondissement
Figuur 11	Aangemelde verkeersmisdrijven per 1000 minderjarigen (12-18j) in relatie tot de bevolkingsdichtheid van het gerechtelijke arrondissement
Figuur 12	Aangemelde misdrijven aangaande verdovende middelen per 1000 minderjarigen (12-18j) in relatie tot de bevolkingsdichtheid van het gerechtelijke arrondissement
Figuur 13	Aangemelde misdrijven tegen de openbare veiligheid per 1000 minderjarigen (12-18j) in relatie tot de bevolkingsdichtheid van het gerechtelijke arrondissement
Figuur 14	Aangemelde minderjarigen naar leeftijd en naar type misdrijf
Figuur 15	Aangemelde minderjarigen per 1000 minderjarigen (0-18j) naar leeftijd en naar type misdrijf
Figuur 16	Aangemelde jongens per 1000 minderjarige jongens (0-18j) naar leeftijd en naar type misdrijf
Figuur 17	Aangemelde meisjes per 1000 minderjarige meisjes (0-18j) naar leeftijd en naar type misdrijf
Figuur 18	Aangemelde diefstallen met geweld per 1000 minderjarigen (12-18j) in relatie tot de bevolkingsdichtheid van het gerechtelijke arrondissement
Figuur 19	Aangemelde diefstallen met braak of verzwarende omstandigheden per 1000 minderjarigen (12-18j) in relatie tot de bevolkingsdichtheid van het gerechtelijke arrondissement
Figuur 20	Aangemelde diefstallen met geweld naar betrokken minderjarigen
Figuur 21	Aangemelde minderjarigen per 1000 minderjarigen (0-18j) naar leeftijd en naar kwalificatie van de feiten
Figuur 22	Aangemelde minderjarigen per 1000 minderjarigen (0-18j) naar leeftijd en naar type diefstal
Figuur 23	Aangemelde minderjarigen voor een ernstige diefstal per 1000 minderjarigen (0-18j) naar leeftijd en naar geslacht

Figuur 24	Aangemelde minderjarigen voor gewone diefstal per 1000 minderjarigen (0-18j) naar leeftijd en naar geslacht
Figuur 25	Aangemelde statusfeiten per 1000 minderjarigen (12-18j) in relatie tot de bevolkingsdichtheid van het gerechtelijke arrondissement
Figuur 26	Aangemelde zaken die vallen onder de wettelijke bescherming van de jeugd per 1000 minderjarigen (0-18j) in relatie tot de bevolkingsdichtheid van het gerechtelijke arrondissement
Figuur 27	Aangemelde misdrijven tegen personen met een minderjarig slachtoffer per 10 000 minderjarigen (0-18j) in relatie tot de bevolkingsdichtheid van het gerechtelijke arrondissement
Figuur 28	Aangemelde familiale zaken per 10 000 minderjarigen (0-18j) in relatie tot de bevolkingsdichtheid van het gerechtelijke arrondissement
Figuur 29	Aangemelde minderjarigen naar leeftijd en naar type situatie
Figuur 30	Aangemelde minderjarigen per 1000 minderjarigen (0-18j) naar leeftijd en naar type situatie
Figuur 31	Aangemelde jongens per 1000 minderjarige jongens (0-18j) naar leeftijd en naar type situatie
Figuur 32	Aangemelde meisjes per 1000 minderjarige meisjes (0-18j) naar leeftijd en naar type situatie

Inleiding

Het onderzoeksproject betreffende de *productie en wetenschappelijke exploitatie van cijfergegevens aangaande jeugddelinquentie en jeugdbescherming* dat uitgevoerd wordt door het Departement Criminologie van het NICC is er vooral gekomen naar aanleiding van een groot tekort aan betrouwbare en geldige cijfergegevens met betrekking tot jeugddelinquentie en jeugdbescherming¹. Het project is in 2003 van start gegaan op vraag van de Minister van Justitie en buigt zich in eerste instantie op de productie en exploitatie van *gerechtelijke cijfergegevens*².

Aangezien er op de jeugdparquetten en -griffies heel wat gegevens voor administratieve doeleinden geregistreerd worden, bestaat de productie van gegevens vooral uit een verbetering van de bestaande registratiesystemen en de wijze van registreren, zodanig dat de ingevoerde gegevens ook bruikbaar zijn voor wetenschappelijke en beleidsdoeleinden. Dit gebeurt in overleg met alle betrokken actoren ('bottom up') en stapsgewijs (vooreerst de jeugdparquetten, vervolgens de jeugdgriffies).

Op dit ogenblik kunnen de gegevens die op de jeugdparquetten ingevoerd worden als betrouwbaar beschouwd worden, hetgeen nog niet het geval is voor de gegevens die op de jeugdgriffies geregistreerd worden. Wat de jeugdparquetten betreft, zijn er op twee verschillende momenten wijzigingen aan het registratiesysteem aangebracht: in mei 2004 voor wat de *instroom* op de jeugdparquetten betreft en in januari 2007 voor wat de *parketbeslissingen* betreft. Voor de instroom op de jeugdparquetten beschikken we bijgevolg over betrouwbare gegevens over twee volledige jaren (2005 en 2006).

In dit rapport worden de resultaten gepresenteerd van een grondige analyse van gegevens met betrekking tot de instroom³ op de jeugdparquetten voor het jaar 2005. De analyse werd uitgevoerd op basis van een extractie van gegevens die tussen 1 januari 2005 en 31 december 2005 op de jeugdparquetten geregistreerd werden⁴. Omdat een viertal - voornamelijk Franstalige - jeugdparquetten (Arlon, Eupen, Mons en Neufchâteau) in 2005 nog onvoldoende gebruikt maakten van het bestaande

¹ Voor meer informatie zie ook VANNESTE C., Les statistiques en matière de délinquance juvénile et de protection de la jeunesse: un état de la situation, In: BOSLY H.-D., e.a., *La réaction sociale à la délinquance juvénile. Questions critiques en enjeux d'une réforme*, Bruxelles, 2004, p.117-131; GOEDSEELS E., VANNESTE C., DETRY I., Gerechtelijke statistieken inzake jeugddelinquentie en jeugdbescherming: een (grote) stap vooruit, *Panopticon*, 2005.1, p. 56-69; www.incc.fgov.be.

² Op termijn zal ook gekeken worden naar gegevens die op andere niveaus (politie, gemeenschappen) verzameld worden. Het ganse project dient gekaderd te worden binnen het streven naar de ontwikkeling van een geïntegreerde criminologische statistiek (Zie hiervoor onder meer: BRUGGEMAN W., DE SMET C., HENDRICKX A., HOUCHON G., HOTTIAUX A.-M., SCHOTSMANS M., VAN KERCKVOORDE J., VANNESTE C., *Naar een criminologische statistiek. Ontwerp van een geïntegreerde criminele statistiek*, Ministerie van Binnenlandse Zaken, Ministerie van Justitie, 1987).

³ Onder instroom verstaan we alle protectionele zaken die tussen 1 januari 2005 en 31 december 2005 voor het eerst op het jeugdparket aangemeld werden en in het registratiesysteem (zijnde PJP) ingevoerd werden. Zaken die reeds afgesloten werden, maar in de betreffende periode heropend werden, maken geen deel uit van de instroom. Dit is in tegenstelling met de wijze van tellen in de statistieken van de correctionele parketten, waar de instroom zowel betrekking heeft op nieuwe zaken, als op heropende zaken.

⁴ Deze extractie werd ons bezorgd door het Centrum voor Informatieverwerking (Centrum voor Informatieverwerking) van de FOD Justitie. Met dank aan Jimmy De Laet.

registratiesysteem, zijn van deze parketten geen gegevens in de analyse opgenomen. De resultaten hebben enkel betrekking op 23 van de 27 jeugdparketten.

Hoewel het jeugdparket en de jeugdrechtbank zowel bevoegd zijn voor de afhandeling van burgerlijke zaken als van protectionele zaken, hebben de onderzoeksresultaten enkel betrekking op de protectionele zaken. Dit heeft voornamelijk te maken met het feit dat het onderzoeksproject zich kadert binnen een specifieke vraag van de Minister van Justitie met het oog op de productie en exploitatie van gegevens betreffende de jeugdbescherming. De protectionele zaken omvatten zowel de als misdrijf omschreven feiten (MOF⁵), als de problematische opvoedingssituaties (POS⁶)⁷.

De resultaten die verder gepresenteerd worden, handelen over het aantal aangemelde zaken, de verdeling van de zaken over de diverse gerechtelijke arrondissementen of gemeenschappen, de aard van de aangemelde zaken (POS of MOF), de specifieke feiten of situaties waarvoor minderjarigen op het jeugdparket aangemeld worden en het profiel van de aangemelde minderjarigen (naar leeftijd en geslacht).

De resultaten gaan daarentegen *niet* in op het (gerechtelijk) gevolg dat aan de zaak gegeven wordt en verschaffen ook geen beeld van de trajecten van individuen en/of zaken doorheen het (jeugdrechtelijk) systeem. Tevens is het (nog) niet mogelijk om evoluties doorheen de tijd in kaart te brengen, aangezien we voor het eerst over betrouwbare cijfergegevens beschikken. Het jaar 2005 kan dan ook als het jaar 0 beschouwd worden. In het rapport worden hier en daar wel vergelijkingen gemaakt met cijfergegevens (*Gerechtelijke Statistieken*) die gepubliceerd werden door het Nationaal Instituut voor de Statistiek, waarvan de laatste publicatie aangaande de jeugdbescherming dateert van 1989. Deze vergelijkingen dienen evenwel met de

⁵ In België is men strafbekwaam vanaf de leeftijd van 18 jaar. Beneden die leeftijd kan men geen misdrijf plegen. Er wordt gesproken van een als misdrijf omschreven feit of MOF (art. 36,4° Wet betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade). Omwille van de leesbaarheid zal verder in de tekst vooral gesproken worden van (aangemelde) *misdrijven*, waarmee we dan doelen op de aangemelde *als misdrijf omschreven feiten*.

⁶ Het betreft hier een materie die valt onder de bevoegdheid van de respectievelijke Gemeenschappen. In het decreet van de Vlaamse Gemeenschap wordt onder een problematische opvoedingssituatie verstaan: *een toestand waarin de fysieke integriteit, de affectieve, morele, intellectuele of sociale ontplooiingskansen van minderjarigen in het gedrang komen, door bijzondere gebeurtenissen, door relationele conflicten of door de omstandigheden waarin zij leven* (art. 2,a Decreet Bijzondere Jeugdbijstand). In het decreet van de Franse Gemeenschap wordt melding gemaakt van *tout enfant dont la santé ou la sécurité est en danger ou dont les conditions d'éducation sont compromises par son comportement, celui de sa famille ou de ses familiers* (article 2, 2° Décret relative à l'aide à la jeunesse). Voor het gerechtelijk arrondissement Brussel (Brussel/Halle/Vilvoorde) bestaat er een aparte regeling. De minderjarigen die woonachtig zijn in het bestuurlijk arrondissement Halle/Vilvoorde vallen onder het Vlaamse decreet. De minderjarigen die woonachtig zijn in het bestuurlijk arrondissement Brussel-Hoofdstad vallen (voorlopig) nog onder de toepassing van de wet van '65 (art. 36,2°). De Duitstalige gemeenschap valt voorlopig buiten het gezichtsveld van het onderzoeksrapport aangezien het (enige) Duitstalige jeugdparket - het jeugdparket van Eupen - niet mee in de analyse opgenomen werd. Wanneer verder in de tekst gesproken wordt van minderjarigen in een problematische opvoedingssituatie (POS), dan doelen we op alle minderjarigen die volgens de verschillende decreten of wetten in een problematische of gevaarssituatie verkeren.

⁷ Voor meer informatie aangaande de (gerechtelijke) jeugdbescherming en jeugdbijstand verwijzen we onder meer naar PUT J., *Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge, Die Keure, 2006 en TULKENS F., MOUREAU T., *Droit de la jeunesse. Aide, assistance et protection*, Bruxelles, Larcier, 2000.

nodige omzichtigheid bekeken te worden, aangezien er vragen gesteld kunnen worden bij de volledigheid en betrouwbaarheid van de betreffende gegevens (Vanneste, 2005).

Kort samengevat zouden we kunnen stellen dat in het rapport een beschrijving gegeven wordt van alle protectionele zaken die in 2005 op 23 van de 27 jeugdparketten toekwamen en in het bestaande registratiesysteem ingevoerd werden.

In een eerste hoofdstuk staan we kort stil bij de betekenis en de draagwijdte van de cijfergegevens die verder in het rapport besproken zullen worden, waarbij we er de aandacht op willen vestigen dat het hier om officieel geregistreerde gegevens gaat die slechts een partieel en misvormd beeld verschaffen van de werkelijk gepleegde criminaliteit of van werkelijk bestaande problematische opvoedingssituaties. In een tweede hoofdstuk volgt een uitvoerige beschrijving van de beschikbare gegevens en de wijze waarop ze ingevoerd en geanalyseerd werden. Dit hoofdstuk is van groot belang voor een correcte interpretatie van de resultaten. In een derde hoofdstuk zal dieper ingegaan worden op de resultaten van de analyse. Er wordt gestart met een zeer algemeen beeld van de instroom op de jeugdparketten. In een tweede punt stellen we ons de vraag hoeveel van de aangemelde zaken betrekking hebben op een als misdrijf omschreven feit enerzijds en een problematische opvoedingssituatie anderzijds. Daarbij wordt voor beiden zowel gekeken naar het aandeel en de graad (per 1000 minderjarigen) per gerechtelijk arrondissement, als naar het profiel van de aangemelde minderjarigen. Vervolgens wordt in een derde punt dieper ingegaan op de specifieke feiten - de zogenaamde tenlasteleggingen - waarvoor minderjarigen op het jeugdparket aangemeld werden. Aangezien jongeren die verdacht worden van een misdrijf voor totaal andere zaken op het jeugdparket aangemeld worden dan jongeren die verkeren in een problematische opvoedingssituatie, worden beiden afzonderlijk besproken. In een laatste hoofdstuk wordt een samenvatting gegeven van de belangrijkste bevindingen, gevolgd door enkele algemene conclusies en reflecties voor verder onderzoek.

Voorliggend rapport werd goedgekeurd door het begeleidingscomité. De resultaten werden eveneens - met het oog op een correcte interpretatie - ter discussie voorgelegd aan alle betrokken jeugdmagistraten en systeembeheerders⁸.

⁸ Dit gebeurde op twee vormingsdagen die georganiseerd werden op 18 en 19 december 2006 waarop de jeugdmagistraten en systeembeheerders van alle jeugdparketten uitgenodigd werden.

Hoofdstuk 1. Draagwijdte van de cijfergegevens

1.1. Geen maat voor het kwaad

In voorliggend rapport staan cijfergegevens met betrekking tot de instroom op de jeugdparketten centraal. Het gaat met andere woorden om alle misdrijven (of als misdrijf omschreven feiten) en problematische opvoedingssituaties die in 2005 vastgesteld en vervolgens aan het jeugdparket overgemaakt werden. Het is geenszins de bedoeling om op basis van de betreffende gegevens uitspraken te doen over de omvang van de werkelijke criminaliteit of van werkelijk bestaande problematische opvoedingssituaties in de diverse gerechtelijke arrondissementen. Dit zou om diverse redenen niet correct zijn.

1.1.1. Plaats van aanmelden niet noodzakelijk gelijk aan plaats van voorkomen

Het gerechtelijke arrondissement waar het feit of de problematische situatie aangemeld wordt, is niet noodzakelijk het arrondissement waar het feit of de situatie zich voorgedaan heeft. Voor minderjarigen geldt immers dat de rechtbank van het arrondissement waar de jongere zijn hoofdverblijfplaats heeft, bevoegd is om zich over de zaak uit te spreken⁹. Bovendien is het voor een analyse van de spreiding van de criminaliteit of van probleemsituaties veel interessanter te gaan kijken op het niveau van de gemeente of de buurt, dan op het niveau van het gerechtelijke arrondissement. Immers, wanneer men uitspraken doet op het niveau van het arrondissement, worden heel wat variaties tussen gemeenten en buurten zonder meer onder de mat geveegd (Pauwels, 2002).

1.1.2. ‘Dark number’

In de tweede plaats dienen we er ons bewust van te zijn dat het hier om officieel geregistreerde cijfergegevens gaat waarvan algemeen geweten is dat ze geen volledig beeld verschaffen van de werkelijk gepleegde criminaliteit of van werkelijk bestaande problematische situaties (zie onder meer Robert, 1977; Van Kerckvoorde, 1995). Een deel van de feiten of situaties komt immers nooit aan het licht (het zogenaamde ‘dark number’). Wat uiteindelijk in de statistieken verschijnt, hangt van zeer veel factoren af.

Zo kan in de eerste plaats gedacht worden aan de *aangiftebereidheid* van de slachtoffers. Zo blijkt uit een recent uitgevoerde bevolkingsenquête in het kader van de veiligheidsmonitor dat gemiddeld 34% van de misdrijven gemeld wordt aan de politie en dat slechts 25% opgenomen wordt in een proces-verbaal. Hierin treden echter verschillen op al naargelang het misdrijf. Bedreiging met geweld en seksuele misdrijven worden zelden aangegeven (10%). Inbraak en autodiefstal worden bijna altijd opgenomen in een proces-verbaal (75%) (Federale politie, 2006). Uit onderzoek is gebleken dat de ernst van het feit en de grootte van de schade ongetwijfeld de belangrijkste elementen zijn om al dan niet aangifte te doen (Van Kerckvoorde,

⁹ Aangezien jongeren op het jeugdparket aangemeld worden van het arrondissement waar ze wonen, is het correcter om op basis van de instroom op de jeugdparketten een beeld te verschaffen van het aantal delinquente *jongeren* (of jongeren in een POS) in een bepaald arrondissement, dan wel van het aantal delinquente feiten (of problematische opvoedingssituaties) in het betreffende arrondissement.

1995)¹⁰. Het feit dat voor sommige delicten de aangiftebereidheid veel groter is dan voor andere, maakt dat geregistreerde criminaliteitscijfers voor sommige delicten een betere benadering of afspiegeling vormen van de realiteit dan voor andere.

Ook de *registratiebereidheid* van de kant van de verbaliserende (politie)dienst kan een belangrijke invloed uitoefenen op hetgeen in de statistieken verschijnt. Op basis van een vergelijking tussen gegevens die verkregen werden op basis van slachtofferenquêtes enerzijds en geregistreerde criminaliteitscijfers anderzijds over éénzelfde periode (1980-2004) stellen Wittebrood en Nieuwbeerta vast dat het grootste deel van de stijging in de geregistreerde criminaliteit - bijna driekwart - veroorzaakt wordt doordat van steeds meer gemelde feiten een proces-verbaal wordt opgesteld. De onderzoekers besluiten dan ook dat hun bevindingen het best samen te vatten zijn als een prestatieparadox. Het lijkt er immers op dat een steeds nauwkeuriger registrerende politie de officiële criminaliteitscijfers heeft doen stijgen. Hoe beter de politie haar werk doet, des te meer criminaliteit er in Nederland blijkt te zijn (Wittebrood en Nieuwbeerta, 2006).

Niet voor alle feiten wordt een klacht ingediend. Om bepaalde feiten te ontdekken dient de politie *proactief* op zoek te gaan. Veel hangt hierbij af van de beschikbare capaciteit (mankracht en middelen), maar eveneens van (lokale) beleidsprioriteiten (De Valkeneer, 1990)¹¹. Afhankelijk van tijd en plaats kunnen gerichte acties van lokale politiediensten aanleiding geven tot een grotere opheldering van welbepaalde misdrijven, hetgeen zich dan ook laat vertalen in de cijfergegevens. Een stijging in de cijfers voor een welbepaald misdrijf wijst daarom niet noodzakelijk op een werkelijke stijging van het betreffende misdrijf. In het kader van dit rapport kan er nog op gewezen worden dat sommige politiediensten de neiging hebben om hun controles en surveillances vooral te oriënteren in functie van de meest zichtbare vormen van criminaliteit (Van Altert, e.a., 2003; Muchielli, 2004). Dit kan uiteraard leiden tot een oververtegenwoordiging van (bepaalde groepen) jongeren in de statistieken.

Op het gebied van officiële cijfergegevens doen er zich niet alleen problemen voor betreffende *onderrapportering* (cfr. dark number). Ook de wijze waarop een bepaald feit of een bepaalde situatie geregistreerd wordt, kan zeer sterk verschillen naargelang de persoon, de plaats of de tijd (probleem van *misrapportering*). Zo is uit onderzoek onder meer gebleken dat een grotere maatschappelijke gevoeligheid voor geweld tot een inflatie van (geregistreerd) geweld heeft geleid, doordat politie en justitie steeds meer handelingen als geweld definiëren, terwijl lichtere vormen van geweld steeds zwaarder gekwalificeerd werden (Egelkamp, 2002). In dit kader kan eveneens opgemerkt worden dat niet alleen wijzingen in mentaliteit, maar ook effectieve wetswijzigingen zich weerspiegelen in de cijfergegevens.

¹⁰ Zie hierover onder meer ook ZAUBERMAN, R., Les attitudes des victimes individuelles, In: MUCHIELLI, L., ROBERT Ph., dir., *Crime et sécurité: l'état des savoirs*, Paris, La Découverte, 2001, p.309-319.

¹¹ Zie hiervoor ook de zonale veiligheidsplannen. Het zonale veiligheidsplan omvat de prioritaire opdrachten die door de burgemeester en de Procureur des Konings – elk voor wat zijn bevoegdheden betreft – worden vastgesteld en dit in het kader van een geïntegreerde aanpak. De zonale veiligheidsplannen dienen rekening te houden met het nationale veiligheidsplan. Daarom worden alle zonale veiligheidsplannen ter goedkeuring voorgelegd aan de Ministers van Binnenlandse zaken en Justitie.

1.2. Een belangrijke bron van (beleids)informatie

De hieronder gepresenteerde cijfergegevens moeten dan ook genomen worden voor wat ze zijn. Het gaat om gegevens aangaande de instroom op de jeugdparketten die in mindere of meerdere mate – afhankelijk van het specifieke feit of de specifieke situatie – een indicatie geven van wat er leeft in de samenleving, maar vooral hoe er vanuit diezelfde samenleving met de betreffende situaties omgegaan wordt en welke (selectie)mechanismen en filters er daarbij spelen¹². Zo kunnen hogere cijfers met betrekking tot diefstal met geweld een indicator zijn van een hoger aantal effectieve diefstallen met geweld, maar even zo goed kunnen ze wijzen op tijdelijke zeer gerichte opsporingsacties, op specifieke campagnes, op een hogere gevoeligheid voor geweld - mogelijk naar aanleiding van een welbepaald incident - waardoor zaken sneller als gewelddadig gekwalificeerd worden, op een andere wijze van tellen en registreren van de feiten,....

De betreffende gegevens vormen dan ook een zeer belangrijke bron van informatie voor alle betrokken actoren. In de eerste plaats laten ze het de bevoegde overheden toe om het huidige en toekomstige beleid te enten op een gedegen kennis van de situatie. Maar ook voor de lokale (beleids)actoren vormen de cijfergegevens een belangrijke meerwaarde. Ze houden hen als het ware een spiegel voor, niet alleen voor een beter begrip van de eigen situatie, maar ook als instrument om het eigen beleid of de eigen praktijk beter te kunnen ondersteunen, evalueren en bijsturen. Mede om die reden worden de gegevens in dit rapport per gerechtelijk arrondissement weergegeven en worden onderlinge vergelijkingen gemaakt. Immers, door het maken van vergelijkingen kan bepaald worden of iets hoog dan wel laag is en kunnen lokale praktijken en processen beter aan het licht gebracht worden.

We kunnen nu reeds meegeven dat we op een aantal zeer opmerkelijke verschillen tussen de arrondissementen en de gemeenschappen stootten die - zoals hoger reeds aangegeven - met zeer diverse factoren te maken kunnen hebben. Hierbij kan onder meer gedacht worden aan werkelijke verschillen in bestaande probleemsituaties of in aanwezige criminaliteit, maar evenzogoed aan verschillen in het gevoerde beleid, andere gevoeligheden, diverse registratiepraktijken,.... Het ligt niet in onze bedoeling (in onze mogelijkheid) om nu reeds voor alle opvallende bevindingen een juiste verklaring (of beter: interpretatie) naar voor te schuiven. Hiervoor dient bijkomend materiaal – zowel kwantitatief, als kwalitatief – aangaande de context verzameld te worden.¹³

¹² Zie hiervoor onder meer ook VANNESTE C., *Les chiffres des prisons. Des logiques économiques et à leur traduction pénale*, L'Harmattan, Déviance et Société, 2001, p. 11-16.

¹³ Met het oog op een beter begrip van de – soms toch wel opmerkelijke – bevindingen werden in december 2006 twee vormingsdagen georganiseerd waarop de magistraten en systeembeheerders van alle jeugdparketten uitgenodigd werden en waarop de resultaten van de analyses voorgesteld en besproken werden. Op basis daarvan konden een aantal opvallende vaststellingen reeds verder uitgeklaard worden. Met het oog op een beter begrip van de lokale (registratie)praktijken werd aan het begin van het jaar (februari - maart 2007) door de onderzoeksters een bezoek aan alle jeugdparketten gebracht.

Hoofdstuk 2. Methodologische beschouwingen

In dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan de wijze waarop de gegevens in het registratiesysteem ingevoerd worden, alsook aan de wijze waarop de gegevens door de onderzoekers bewerkt, geanalyseerd en geherstructureerd werden. Aangezien het jaar 2005 het eerste jaar is waarover we over betrouwbare gegevens beschikken, vinden we het zeer belangrijk hier de nodige aandacht aan te besteden. We doen dit niet alleen met het oog op een correcte interpretatie van de gegevens, maar ook in de hoop dat de verwerking van de gegevens de volgende jaren op dezelfde wijze kan gebeuren, zodat er zinvolle en correcte vergelijkingen over de jaren heen gemaakt kunnen worden.

2.1. Geselecteerde velden of variabelen

Er werden gegevens geëxtraheerd met betrekking tot de volgende registratievelden of variabelen¹⁴:

- het notitienummer;
- het jeugdparket of het gerechtelijk arrondissement waar de zaak aangemeld werd;
- het specifieke feit of de specifieke situatie waarvoor jongeren op het jeugdparket aangemeld werden (de zogenaamde tenlastelegging);
- de taal van de zaak;
- de datum van de opstelling van het pv of document¹⁵;
- de datum van de inleiding van de zaak op het jeugdparket;
- het type zaak (POS/MOF);
- de geboortedatum en het geslacht van de minderjarige.

Een aantal relevante variabelen werden tot op heden nog niet geanalyseerd, aangezien de registratie van deze gegevens nog een aantal problemen vertoonde op het ogenblik van de extractie van de gegevens. Deze zullen pas later in de analyse betrokken worden. Het gaat om de volgende velden of variabelen:

- plaats en datum van de feiten;
- oorsprong van de zaak¹⁶;
- woonplaats, geboorteplaats en nationaliteit van de minderjarige.

In het registratiesysteem is een apart veld voorzien voor de registratie van gegevens met betrekking tot de zaak enerzijds en de betrokken minderjarige(n) anderzijds. Indien er bij een zaak meerdere minderjarigen betrokken zijn, dan worden de gegevens van de zaak slechts één maal in het systeem ingevoerd. De gegevens van de betrokken minderjarigen worden voor elke minderjarige afzonderlijk geregistreerd. Indien er met betrekking tot een minderjarige in de loop van een jaar - of over

¹⁴ Er werden enkel gegevens geëxtraheerd die vanuit wetenschappelijk oogpunt relevant zijn. We mogen niet vergeten dat het registratiesysteem in eerste instantie een administratief systeem is dat ten dienste staat van het algemeen beheer van zaken die op het jeugdparket toekomen. Bijgevolg worden een aantal gegevens in het systeem ingevoerd die beheersmatig van groot belang zijn, maar niet noodzakelijk een statistische meerwaarde hebben.

¹⁵ In het geval de zaak niet aangemeld werd door de politie, maar door een andere instantie of een particulier.

¹⁶ door wie de zaak op het jeugdparket aangemeld werd

meerdere jaren heen - meerdere zaken op het jeugdparket toekomen, dan wordt de betrokken minderjarige slechts één maal in het systeem geregistreerd, namelijk bij de registratie van de eerste zaak die op het jeugdparket toekomt.

2.1.1. Variabelen met betrekking tot de zaak

2.1.1.1. Notitienummer

Indien een zaak door de politie onder de vorm van een pv of proces-verbaal op het jeugdparket aangemeld wordt, dan wordt het notitienummer (bvb. AN.17.23F.2213-05) dat op het pv vermeld staat in het registratiesysteem ingevoerd. Automatisch worden op basis daarvan een heel aantal andere velden ingevuld. Zo geeft het notitienummer AN.17.23F.2213-05 aan dat het gaat om een pv dat aangemeld werd op het jeugdparket van Antwerpen (AN), dat het om diefstal gaat (tenlasteleggingscode 17) en dat het pv afkomstig is van de politie van Antwerpen-centrum (23F). Het nummer 2213 is een volgnummer dat toegekend wordt door de politie en 05 geeft aan dat het pv in 2005 opgesteld werd.

Wanneer een zaak niet afkomstig is van de politie, maar bvb. aangemeld werd door een particulier (slachtoffer, jongere zelf, ouders,...), dan wordt er op het jeugdparket zelf een notitienummer gecreëerd. Het notitienummer ziet er dan als volgt uit: AN.43.99.1345-04 waarbij AN verwijst naar het jeugdparket van Antwerpen, 43 naar het feit dat het om slagen en verwondingen gaat en 99 naar het feit dat de zaak aangemeld werd door een particulier. Het nummer 1345 is een volgnummer dat toegekend wordt door het jeugdparket¹⁷ en 04 verwijst naar het feit dat het document in 2004 aangemaakt werd.

Aangezien het notitienummer verplicht ingevoerd moet worden, ontbreken er geen gegevens¹⁸.

2.1.1.2. Jeugdparket of gerechtelijk arrondissement

Deze variabele geeft aan op welk jeugdparket of in welk gerechtelijk arrondissement de zaak aangemeld wordt. Dit betekent niet dat de betreffende feiten of situaties zich ook daadwerkelijk in het betreffende arrondissement voorgedaan hebben. Voor minderjarigen geldt immers dat de hoofdverblijfplaats van de minderjarige bepaalt welke jeugdrechtbank bevoegd is om zich over de zaak uit te spreken.

Er zijn geen ontbrekende gegevens. Echter, aangezien vier jeugdparketten – zijnde Arlon, Eupen, Mons en Neufchâteau – in 2005 nog onvoldoende gebruik maakten van het registratiesysteem, werden van deze parketten geen gegevens in de analyse opgenomen. De resultaten hebben bijgevolg betrekking op de volgende 23 jeugdparketten:

¹⁷ Deze nummering staat volledig los van de nummering die op het niveau van de politie gehanteerd wordt.

¹⁸ Deze variabele was van belang om het databestand te kunnen herstructureren op het niveau van de aangemelde zaken (2.2). Het notitienummer kan ook als sleutelvariabele fungeren voor het leggen van een link met gegevens die op het niveau van de politie geregistreerd worden.

Ressort van het Hof van beroep	Jeugdparket
Antwerpen	Antwerpen
	Mechelen
	Turnhout
	Hasselt
	Tongeren
Brussel	Brussel – Bruxelles
	Leuven
	Nivelles
Gent	Gent
	Dendermonde
	Oudenaarde
	Brugge
	Kortrijk
	Ieper
	Veurne
Liège	Liège
	Huy
	Verviers
	Namur
	Dinant
	Marche-en-Famenne
Mons	Charleroi
	Tournai

Op basis van de variabele jeugdparket werd een nieuwe variabele gecreëerd om vergelijkingen tussen de (taal)gemeenschappen te maken. Deze variabele omvat drie categorieën: de Nederlandstalige jeugdparketten, de Franstalige jeugdparketten en het jeugdparket van Brussel¹⁹. Omwille van de zeer specifieke situatie - onder meer met betrekking tot de van toepassing zijnde wetten en decreten - werd het jeugdparket van Brussel als een aparte categorie beschouwd. Het jeugdparket van Brussel is naar ons aanvoelen voldoende groot - ongeveer één op vijf van de in 2005 geregistreerde zaken werd aangemeld op het jeugdparket van Brussel - om het als een afzonderlijke entiteit te beschouwen. In de analyse werd geen opsplitsing gemaakt tussen de Nederlandstalige en Franstalige afdeling van het Brusselse jeugdparket²⁰. De Duitstalige gemeenschap werd niet als een afzonderlijke gemeenschap opgenomen, om de eenvoudige reden dat er slechts één jeugdparket - het jeugdparket van Eupen - in de betreffende gemeenschap gevestigd is en we over geen gegevens van dat parket beschikken.

2.1.1.3. Tenlastelegging

In het veld van de tenlastelegging dient men aan te geven voor welk specifiek misdrijf of voor welke specifieke problematische opvoedingssituatie de jongere op het

¹⁹ Het *gerechtelijk* arrondissement Brussel omvat zowel het *bestuurlijk* arrondissement Brussel-Hoofdstad, als het *bestuurlijk* arrondissement Halle-Vilvoorde.

²⁰ De belangrijkste reden hiervoor is dat we voor het maken van vergelijkingen tussen de jeugdparketten de instroom op het jeugdparket steeds relateren aan de aanwezige minderjarigenpopulatie. We konden echter tot op heden geen gegevens vinden met betrekking tot het aantal Nederlandstalige en Franstalige minderjarigen in het gerechtelijk arrondissement Brussel, met als gevolg dat we het gerechtelijk arrondissement Brussel in de analyse als één entiteit beschouwen.

jeugdparket aangemeld wordt. Het gaat hier in feite om de kwalificatie van de feiten. Omdat dit een verplicht in te vullen veld is, zijn er geen ontbrekende gegevens.

Indien een zaak afkomstig is van de politie, dan baseren de administratieve medewerkers zich voor de registratie van de tenlastelegging op het notitienummer. Zo bevat laatstgenoemde een code die verwijst naar het voornaamste strafbare feit waarvoor iemand op het jeugdparket aangemeld wordt. Deze code wordt de tenlasteleggingscode of preventiecode genoemd. Zo verwijst de code 17 in het notitienummer AN17.LN.13820 naar diefstal door middel van braak. Het is de politie die deze code (kwalificatie) toekent. In het registratiesysteem is een lijst²¹ van alle preventiecodes opgenomen die naast cijfers, ook bijkomende letters bevat (bv. 17E = diefstal van een fiets of moto door middel van braak)²². Preventiecodes die in de lijst voorzien zijn van een complementaire letter kunnen enkel en alleen geregistreerd worden als ze vergezeld zijn van deze letter²³. Deze verplichting werd opgenomen in de algemene registratierichtlijnen van het NICC (NICC, 2004)²⁴ om te vermijden dat bijkomende informatie aangaande de feiten verloren gaat.

Indien een zaak niet afkomstig is van de politie, maar door een andere instantie (bvb. de bemiddelingscommissie) aan het jeugdparket overgemaakt wordt, dan wordt door de administratieve medewerker zelf een notitienummer aangemaakt en dient eigenhandig een kwalificatie aan de feiten gegeven te worden. Hiervoor beroepen de invoerders zich op hetgeen vermeld staat in het document (bvb. een brief) dat aan het jeugdparket overgemaakt werd.

Wanneer de aangemelde feiten of situaties door de magistraat geherkwalificeerd worden, dan dient de oorspronkelijke tenlastelegging aangepast te worden, zonder dat men echter het notitienummer wijzigt²⁵. In het registratiesysteem wordt er geen historiek bijgehouden van de geregistreerde gegevens. Dit wil met andere woorden zeggen dat indien men gegevens wijzigt, de oorspronkelijke gegevens overschreven worden. Dit maakt het bijgevolg onmogelijk om na te gaan of de tenlastelegging gewijzigd is doorheen de procedure²⁶.

²¹ De lijst van tenlasteleggingscodes die in de applicatie gebruikt wordt, is min of meer dezelfde als diegene die gebruikt wordt in het registratiesysteem van de correctionele parketten (REA-systeem). Daar waar laatstgenoemde regelmatig ge-update wordt, is dit voor eerstgenoemde niet het geval.

²² Voor het bepalen van de bijkomende letter beroepen de administratieve medewerkers zich op de informatie in het proces-verbaal.

²³ Voor het bepalen van deze letter beroepen de administratieve medewerkers zich op de informatie die opgenomen is in het pv.

²⁴ Deze richtlijnen werden opgesteld in het kader van het hoger vermelde onderzoeksrapport met als doel te komen tot een meer uniforme wijze van registreren van gegevens op de jeugdparketten en –griffies. Een ontwerp van deze richtlijnen werd ter goedkeuring voorgelegd aan alle jeugdparketten, waarna ze algemeen verspreid werden door het College van Procureurs-generaal.

²⁵ Op basis van een vergelijking van de tenlasteleggingscode in het notitienummer en de geregistreerde tenlastelegging kan nagegaan worden of de feiten geherkwalificeerd werden. Helemaal sluitend is deze oefening niet, aangezien de tenlasteleggingscode in het notitienummer de bijkomende letter niet vermeldt.

²⁶ Uit vertrouwelijke bron vernamen we dat de kwalificatie van de feiten door sommige jeugdmagistraten wel eens verzwagd wordt om bepaalde voorlopige maatregelen te kunnen vorderen, waarna de kwalificatie weer afgezwakt wordt wanneer de zaak op zitting wordt gebracht. Hierop hebben we dus jammer genoeg geen zicht.

De parketapplicatie voorziet tevens de mogelijkheid om ook secundaire tenlasteleggingen te registreren. Deze werden tot op heden nog niet geanalyseerd.

De lange lijst van tenlasteleggingen werd door ons onderverdeeld in betekenisvolle hoofd- en subcategorieën, waarbij we ons hoofdzakelijk baseerden op de classificatie die gehanteerd wordt in de parketstatistieken (College van procureurs-generaal en statistisch analisten, 2003)²⁷ en de veroordelingstatistieken (Ministerie van Justitie, 1993/0)²⁸. De indeling ziet er als volgt uit:

- misdrijven tegen goederen
 - o diefstal en afpersing
 - o geweldmisdrijven tegen eigendom
 - o bedrogmisdrijven tegen eigendom
- misdrijven tegen personen
 - o moord en doodslag
 - o opzettelijke slagen en verwondingen
 - o misdrijven tegen de eer en de goede naam
 - o seksuele misdrijven
 - o racisme en xenofobie
 - o onopzettelijke slagen en verwondingen
- verdovende middelen
- misdrijven tegen de openbare veiligheid
 - o vereniging van misdadigers
 - o wapens
 - o bedreigingen
 - o misdrijven tegen het gezag van de overheid
 - o onlusten
 - o ontvluchting
 - o misdrijven tegen de veiligheid van de staat
 - o identiteitskaart
 - o valsheid
- bijzondere materies
 - o leefmilieu
 - o volksgezondheid
 - o economisch aangelegenheden
 - o radioverbindingen
 - o kansspelen
 - o sekten
- verkeer
 - o onopzettelijke slagen en verwondingen
 - o ongevallen/alcohol
 - o verzekeringen
 - o ongevallen/dood
 - o rijden onder invloed
 - o stoffelijke schade
 - o wegcode
- gezin
 - o verlating, verwaarlozing

²⁷ http://www.just.fgov.be/statistique_parquets.

²⁸ http://www.juridat.be/statistique_dsb/index.htm.

- o familiale geschillen
- minderjarige in een kwetsbare positie
 - o bigamie, zwangerschap
 - o (wettelijke) bescherming van de jeugd
 - o feiten verbonden aan het statuut van minderjarige
 - o landloperij
 - o verdwijning, opsluiting, ontvoering
 - o vreemdelingen
- ongelukken
 - o zelfmoord, ongesteldheid, overlijden
 - o gevonden en verloren voorwerpen
 - o onopzettelijke brandstichting, ontploffing
- processen-verbaal van inlichtingen (navolgende pv's)

Voor de specifieke tenlasteleggingen per hoofd- en subcategorie verwijzen we naar de tabellen in bijlage.

2.1.1.4. Taal van de zaak

Voor de registratie van de taal van de zaak kan een keuze gemaakt worden uit drie antwoordcategorieën: Frans, Nederlands of Duits. De variabele taal is vooral van belang om een zicht te krijgen op het aantal Nederlandstalige en Franstalige zaken op het jeugdparket van Brussel²⁹. Er zijn geen ontbrekende gegevens.

2.1.1.5. Datum van het pv of het aangemelde document

De datum van de zaak heeft betrekking op de datum waarop het pv of het document opgesteld werd. Aangezien het een verplicht in te vullen veld is, zijn er geen ontbrekende gegevens. Op te merken valt dat de betreffende datum niet noodzakelijk gelijk is aan de datum waarop de feiten of de probleemsituaties zich voorgedaan hebben. Deze kunnen immers pas later aan het licht gekomen zijn.

Op basis van een eenvoudige frequentietabel werd vastgesteld dat een aantal zaken (1,2%) die in 2005 op de jeugdparketten aangemeld werden, dateren van vóór 2004³⁰. Uit een rondvraag bij de parketten blijkt dat het hier om oude zaken gaat die in 2005 opnieuw in het systeem ingevoerd werden met het oog op een (her)nummering van de zaak volgens het nieuwe systeem³¹.

2.1.1.6. Datum van de inleiding (registratie) van de zaak op het jeugdparket

De datum van de inleiding van de zaak op het jeugdparket is de datum waarop de zaak op het jeugdparket aangemeld wordt. In de praktijk gaat om de datum waarop de zaak in het registratiesysteem ingevoerd wordt.

²⁹ In 80% van de aangemelde zaken blijkt de taal van de zaak Frans te zijn.

³⁰ Deze zaken werden in de analyse opgenomen. In de toekomst zouden wij er de voorkeur aan geven deze zaken niet meer op te nemen.

³¹ Omdat men bv. een nieuwe zaak wenst te voegen aan een oude zaak die niet in het (actuele) registratiesysteem werd ingevoerd.

De door ons gevraagde extractie heeft enkel betrekking op zaken die in 2005 voor het eerst op het jeugdparket aangemeld werden. Zaken die afgesloten werden, maar in 2005 opnieuw heropend werden, zijn niet mee in de analyse opgenomen.

Voor alle aangemelde zaken is de datum van de inleiding (of beter: de datum van de registratie) bekend.

2.1.2. Variabelen met betrekking tot de minderjarige

2.1.2.1. Geslacht van de minderjarige

De variabele geslacht spreekt voor zich. De gegevens met betrekking tot het geslacht dienen verplicht geregistreerd te worden. Er zijn bijgevolg geen ontbrekende gegevens, maar van 0,7% (N=472) van de aangemelde minderjarigen is het geslacht onbekend.

2.1.2.2. Geboortedatum van de minderjarige

Ook deze variabele spreekt voor zich. Op basis van de geboortedatum van de minderjarige en de datum van de opstelling van het pv (of het document) werd de leeftijd van de minderjarige berekend³². Het gaat hier om de leeftijd van de minderjarige op het ogenblik van de opstelling van het pv. In heel wat gevallen is dit vermoedelijk ook de leeftijd op het ogenblik van de feiten, ervan uitgaande dat het pv niet veel na de feiten opgesteld werd³³.

Voor 2,2% (N=1486) van de aangemelde minderjarigen bedroeg de leeftijd 18 jaar of meer op het ogenblik van de opstelling van het pv. Ervan uitgaande dat de datum van het pv in veel gevallen nagenoeg gelijk is aan de datum van de feiten is dit in principe niet mogelijk. Immers, in het geval een jongere 18 jaar of ouder is op het ogenblik van de feiten, wordt zijn/haar zaak niet aan het jeugdparket overgemaakt. Bij nader inzien bleek voor 38,2% van de betreffende minderjarigen de geboortedatum niet gekend te zijn en was een fictieve geboortedatum (gelijk aan 31/12/1899) ingegeven. Dit gaf aanleiding tot een leeftijd ver boven de 18 jaar. Voor de overige 61,8% (N=918) is het niet duidelijk waarom de leeftijd 18 jaar of meer bedroeg op het ogenblik van de opstelling van het pv. Het zou kunnen dat deze zaken ter beschikking gesteld worden van het politie- of correctionele parket omdat het jeugdparket zich wegens de leeftijd van de betrokkene onbevoegd dient te verklaren om zich over de zaak uit te spreken. Over deze informatie beschikken we thans nog niet³⁴. Het kan ook gaan om meerderjarigen die verdacht worden van een feit waarbij minderjarige verdachten betrokken waren, maar gegevens aangaande meerderjarige daders worden – zo blijkt

³² De leeftijd van de minderjarige werd eveneens berekend op basis van de geboortedatum en de datum van de inleiding (of de registratie) van de zaak op het jeugdparket. Voor de analyse werd er voor geopteerd om de leeftijd op het ogenblik van de opstelling van het pv in rekening te nemen. Aangezien voor 83,5% van de aangemelde minderjarigen de leeftijd op het ogenblik van de opstelling van het pv gelijk is aan de leeftijd op het ogenblik van de inleiding van de zaak op het parket, zou het in rekening brengen van de leeftijd op het ogenblik van de inleiding van de zaak tot min of meer dezelfde resultaten leiden.

³³ Aangezien de datum van de feiten (bij vergissing) niet in de extractie opgenomen werd, kon dit niet geverifieerd worden.

³⁴ De parketbeslissingen dienen nog geanalyseerd te worden.

uit informele contacten - niet in de jeugdapplicatie ingevoerd. Tot slot kan het ook gaan om foutieve registraties³⁵.

2.1.2.3. Type zaak (POS/MOF)

In dit veld dient aangegeven te worden of de zaak die op het jeugdparket aangemeld wordt, betrekking heeft op een als misdrijf omschreven feit (MOF), dan wel op een problematische opvoedingssituatie (POS).

De categorieën van dit veld werden grondig gewijzigd in het kader van het onderzoeksproject. Een eerste verkennende analyse van gegevens die in dit veld geregistreerd werden, had immers aangetoond dat er heel wat verwarring bestond over de inhoud van de gehanteerde categorieën, waardoor het onmogelijk was om een correct onderscheid te maken tussen de aangemelde problematische opvoedingssituaties enerzijds en de aangemelde als misdrijf omschreven feiten anderzijds³⁶. Nu voorziet het systeem drie categorieën: POS, MOF, noch POS/noch MOF³⁷.

De laatste categorie (noch POS/noch MOF) werd opgenomen om zaken die op het jeugdparket toekomen en die geen MOF of POS betreffen (zoals bvb. gevallen van familieverlating, niet-naleving van het bezoekrecht, intra-familiaal geweld,...) te kunnen registreren. Het gaat hier vaak om zaken ten laste van meerderjarigen die op het correctionele parket aangemeld worden. Wanneer er minderjarigen bij betrokken zijn, wordt er vaak een kopie van de zaak aan het jeugdparket overgemaakt zonder dat er onmiddellijk sprake is van een POS. De categorie 'noch POS/noch MOF' heeft op zich weinig statistische waarde, maar laat het wel toe de andere twee categorieën zuiver te houden. De zaken die noch een POS, noch een MOF betreffen, werden in de analyse buiten beschouwing gelaten.

Aangezien op basis van de verkennende analyse tevens vastgesteld werd dat een aantal feiten of situaties (zoals schoolverzuim, onbuigzaamheid, onrustwekkende verdwijning, zelfmoord, zwangerschap voor de wettelijke minimum leeftijd,...) door sommige jeugdparketten beschouwd werden als een POS en door andere als een MOF, werd er voor een aantal zaken in het registratiesysteem een automatische link voorzien tussen het veld van de tenlastelegging enerzijds en het type van de zaak anderzijds. De betreffende situaties kunnen met andere woorden enkel en alleen geregistreerd worden als zijnde een POS (NICC, 2004).

Het feit dat het type van de zaak op het niveau van de minderjarige en niet op het niveau van de zaak geregistreerd wordt, heeft te maken met het feit dat in een aantal – zij het dan eerder uitzonderlijke – gevallen het type van de zaak kan verschillen naargelang de betrokken minderjarige. Zo is het mogelijk dat een minderjarige zich in een problematische opvoedingssituatie bevindt ten gevolge van een feit dat begaan

³⁵ In de toekomst zou in het systeem een controle ingebouwd kunnen worden, zodat de gebruiker op de hoogte wordt gebracht van het feit dat een op het jeugdparket aangemeld persoon 18 jaar of ouder was op het ogenblik van de feiten.

³⁶ Voor meer informatie zie GOEDSEELS E., VANNESTE C., DETRY I., Gerechtelijke statistieken inzake jeugddelinquentie en jeugdbescherming: een (grote) stap vooruit, *Panopticon*, 2005.1, p. 56-69; www.incc.fgov.be.

³⁷ In de Franstalige versie is sprake van: en danger, FQI, ni en danger/ni FQI.

werd door een andere minderjarige (bvb. verkrachting van een meisje door haar minderjarige broer of neef). Beide minderjarigen worden dan op het jeugdparket voor hetzelfde feit aangemeld. Daar waar de éne minderjarige verdacht wordt van het plegen van het feit, verkeert de andere minderjarige – juist omwille van dat feit - in een problematische opvoedingssituatie. Het blijkt hier in drie op vier van de gevallen (N=629) om verkrachting, aanranding van de eerbaarheid en slagen en verwondingen te gaan.

Bij kruising van een aantal variabelen (type zaak en tenlastelegging) stootten we op een aantal inconsistenties in de data. Zo vonden we voor een aantal problematische opvoedingssituaties kwalificaties (tenlasteleggingen) terug die wijzen op een misdrijf. Bij nader inzien blijkt het te gaan om feiten die ten laste gelegd worden van derden (vb. de ouders), maar waardoor de minderjarige in een problematische opvoedingssituatie verkeert. Wanneer we de specifieke tenlasteleggingen meer in detail bekijken, dan gaat het hier voornamelijk om opzettelijke slagen en verwondingen en seksuele misdrijven.

Voor een aantal andere zaken is de combinatie (vb. POS in combinatie met diefstal) minder evident. We gaan er van uit dat hier om foutieve registraties gaat. Een andere mogelijkheid zou kunnen zijn dat het hier om minderjarigen gaat die aangemeld werden voor een MOF, maar waarbij nadien vastgesteld werd dat zij in een POS verkeren. In dat geval zou voor deze minderjarige een nieuwe zaak – zijnde een POS - op het jeugdparket aangemaakt moeten worden. Mogelijk gebeurt dit niet en verandert men eenvoudigweg het type van de zaak. Dit dient nog verder uitgeklaard te worden. Tot slot zou het hier ook kunnen gaan om minderjarigen die slachtoffer werden van een feit zonder daarbij echter in een POS te verkeren. In dat geval dienen ze dan ook als slachtoffer geregistreerd te worden³⁸.

Aangezien het veld met betrekking tot het type van de zaak een verplicht in te vullen veld is, zijn er geen ontbrekende gegevens.

2.1.3. Nog niet geanalyseerde velden of variabelen

2.1.3.1. Oorsprong van de zaak

De variabele oorsprong van de zaak verwijst naar de persoon of de instantie door wie de zaak op het jeugdparket aangemeld wordt (de politie, een particulier, een Comité voor Bijzondere Jeugdzorg (CBJ), een Centrum voor Leerlingenbegeleiding (CLB), een ander parket,...). Zoals hoger (2.1.1.1) reeds aangegeven werd, wordt de oorsprong van de zaak automatisch geregistreerd op basis van een welbepaalde code in het notitienummer. Het gaat hier om een lokale code die voor statistische doeleinden weinig betekenis heeft. Om hieraan tegemoet te komen werd door het NICC een typologie van diensten of personen die zaken op het jeugdparket aanmelden, uitgewerkt. Aan alle jeugdparketten werd gevraagd om éénmalig een link

³⁸ In het geval de verdachte een minderjarige is en er bijgevolg op het jeugdparket een zaak op zijn/haar naam geopend wordt, dan dient het minderjarige slachtoffer in de betreffende zaak als slachtoffer geregistreerd te worden. In het geval de verdachte een meerderjarige is, dan dient er een zaak op naam van het minderjarige slachtoffer geopend te worden en is het type van de zaak: noch POS, noch MOF.

te leggen tussen de bestaande lokale codes en de nieuwe typologie. De betreffende aanpassingen zijn sinds 1 januari 2007 van kracht.

2.1.3.2. Datum en plaats van de feiten

De datum van de feiten werd (bij vergissing) niet in de extractie opgenomen, maar wel de datum van het pv (of het document). Het gaat om een verplicht te registreren veld.

Voor de registratie van de plaats van de feiten, dient men de naam van de plaats (de gemeente) in het systeem in te voeren. Het gaat hier om een tekstvariabele, waarvan de ingevoerde gegevens tot op heden nog niet geanalyseerd werden. Aan het Centrum voor Informatieverwerking werd gevraagd om een bestaande lijst van gemeenten in de applicatie te voorzien hetgeen niet alleen de registratie, maar ook de analyse sterk zal vereenvoudigen. Vanaf 1 januari 2007 is dit een realiteit.

2.1.3.3. Nationaliteit, geboorteplaats en woonplaats van de minderjarige

Op basis van eenvoudige frequentietabellen werd vastgesteld dat de nationaliteit van de minderjarige bij niet-registratie standaard Belg aangeeft, met een oververtegenwoordiging van Belgen (97,5%) als gevolg. Gegevens met betrekking tot deze variabele werden bijgevolg niet opgenomen in de analyse. Vanaf 1 januari 2007 is deze fout uit het systeem gehaald. We dienen er ons wel bewust van te zijn dat het hier om een variabele gaat die informatie verschaft over de nationaliteit en niet over de afkomst van de minderjarige. Het systeem voorziet wel de mogelijkheid om ook het geboorteland en de geboorteplaats te registreren, maar ook deze geven geen volledig uitsluitel over de herkomst van de minderjarige. De betreffende gegevens werden tot op heden nog niet geanalyseerd, omdat ook deze velden tekstvelden zijn. Ook hier werd aan het Centrum voor Informatieverwerking gevraagd om een bestaande lijst van plaatsen en/of landen in de applicatie op te nemen.

Gegevens betreffende de woonplaats van de minderjarige werden nog niet geanalyseerd. Hier is wel reeds een bestaande lijst van (Belgische) gemeenten in de applicatie voorzien.

2.2. Herstructureren van de data

In de extractie die ons door het Centrum voor Informatieverwerking overgemaakt werd, maakte elke zaak voor elke betrokken minderjarige de eenheid van telling uit. Dit wil zeggen dat zaken met meerdere minderjarigen even vaak in de extractie opgenomen werden als er minderjarigen bij betrokken waren. Dit betekent ook dat minderjarigen die voor meerdere zaken op het jeugdparket aangemeld werden, ook meermaals in de extractie voorkwamen. Het databestand diende op een dergelijke wijze overgemaakt te worden, zodat - afhankelijk van de specifieke vraagstelling - analyses uitgevoerd konden worden op het niveau van de aangemelde minderjarigen, als op het niveau van de aangemelde zaken. Het oorspronkelijk overgemaakte databestand zag er als volgt uit:

Parket	Notitienummer	Type zaak	Tenlastelegging	ID minderjarige	...
Antwerpen	AN50.LB.10-04	MOF	17A	152	
Antwerpen	AN50.LB.10-04	MOF	17A	153	
Antwerpen	AN50.LB.10-04	MOF	17A	154	
Charleroi	CH35.L3.14-05	POS	42O	26	
Charleroi	CH36.L3.15-06	MOF	50	26	

Om een zicht te krijgen op het profiel van de aangemelde minderjarigen werd het oorspronkelijke bestand geherstructureerd zodat elke minderjarige slechts één keer in de extractie opgenomen werd, ongeacht het aantal aangemelde zaken. We achtten het immers niet opportuun om minderjarigen die meermaals aangemeld werden, ook meerdere keren te tellen³⁹. Het geherstructureerde bestand zag er als volgt uit:

Parket	ID minderj.	Notitie nummer	Notitie nummer	Type zaak1	Type zaak2	Tenl. 1	Tenl. 2
Antwerpen	152	AN50.LB.10-04		MOF		17A	
Antwerpen	153	AN50.LB.10-04		MOF		17A	
Antwerpen	154	AN50.LB.10-04		MOF		17A	
Charleroi	26	CH35.L3.14-05	CH36.L3.15-06	POS	MOF	42O	50

Om uitspraken te kunnen doen over de aangemelde zaken werd het databestand geherstructureerd en ditmaal op basis van het notitienummer. Het geherstructureerde bestand zag er als volgt uit:

Parket	Notitienummer	Type zaak	Tenlast.	ID minderj1	ID minderj2	ID minderj3
Antwerpen	AN50.LB.10-04	MOF	17A	152	153	154
Charleroi	CH35.L3.14-05	POS	42O	26		
Charleroi	CH36.L3.15-06	MOF	50	26		

Samengevat zouden we kunnen stellen dat voor het uitvoeren van analyses op het niveau van de aangemelde zaken het databestand zodanig geherstructureerd werd dat elke zaak slechts één keer geteld werd. Voor analyses met betrekking tot de aangemelde minderjarigen werd het databestand zodanig geherstructureerd dat elke minderjarige slechts één keer geteld werd. Dit dient goed in het achterhoofd gehouden te worden bij de interpretatie van de gegevens⁴⁰.

2.3. Het vermijden van dubbele tellingen

2.3.1. Vaststelling

Als een zaak van een jeugdparquet aan een ander jeugdparquet overgemaakt wordt, dan blijft het oorspronkelijke notitienummer niet behouden. Bvb: als een zaak met het notitienummer AN.17.23F.22130-05 overgemaakt wordt van het jeugdparquet van Antwerpen aan het jeugdparquet van Turnhout, dan wordt er op het jeugdparquet van Turnhout een nieuw notitienummer gecreëerd dat er als volgt uitziet:

³⁹ Om het databestand te kunnen herstructureren werd op basis van een aantal bestaande variabelen - jeugdparquet en ID van de minderjarige - een identiek nummer per minderjarige gecreëerd.

⁴⁰ Aangaande het tellen van zaken en minderjarigen kan nog opgemerkt worden dat in bepaalde arrondissementen – zo blijkt althans uit informele contacten met de betrokken actoren - evenveel pv's door de politie opgesteld worden als er minderjarige verdachten bij een feit betrokken zijn. Dit heeft uiteraard een zeer belangrijke invloed op de toestroom van pv's of zaken op het jeugdparquet.

TU.17.98.22130-05, waarbij 98 aangeeft dat de zaak afkomstig is van een ander parket⁴¹. In een afzonderlijk veld (= tekstveld) kan het oorspronkelijke notitienummer ingevoerd worden.

Zaken worden van het éne aan het andere jeugdparket overgemaakt wanneer⁴²:

- de betrokken minderjarige van woonplaats veranderd is;
- het arrondissement waar het feit of de problematische situatie zich voorgedaan heeft niet hetzelfde is als het arrondissement waar de minderjarige woont⁴³.

Zaken kunnen van een jeugdparket ook overgemaakt worden aan een niet-jeugdparket (politieparket, correctioneel parket of parket in het buitenland). Tevens kunnen zaken die toekomen op een jeugdparket ook afkomstig zijn van een niet-jeugdparket. Dit zien we eveneens aan het notitienummer (vermelding van 98).

2.3.2. Implicatie voor de analyse

Het feit dat zaken die van een jeugdparket aan een ander jeugdparket overgemaakt worden in beide parketten onder een verschillend notitienummer geregistreerd worden, stelt een probleem. Het heeft immers tot gevolg dat bepaalde zaken twee keer geteld worden.

2.3.3. Het verwijderen van overgemaakte zaken

Er werd voor geopteerd om zaken die in 2005 van het éne jeugdparket aan het andere jeugdparket overgemaakt werden, uit het databestand te weren⁴⁴. De moeilijkheid bestond er in om een zicht op deze zaken te krijgen. De enige manier om dit te doen, was via de omgekeerde weg. Van alle zaken die van een ander parket afkomstig waren – dus alle zaken met vermelding van 98 in het notitienummer – werd een extractie gevraagd van het veld waar de oorspronkelijke notitienummers geregistreerd worden⁴⁵.

⁴¹ Het jeugdparket van Brussel houdt zich niet helemaal aan de regels. Zij creëren wel een nieuw notitienummer met vermelding van 98, maar in het notitienummer worden de initialen van het oorspronkelijke parket behouden.

⁴² We gaan er hierbij van uit dat zaken *voor behandeling* aan een ander jeugdparket overgemaakt worden. Het kan mogelijk ook zijn dat zaken enkel *ter info* aan een ander jeugdparket overgemaakt worden en verder behandeld worden op het eerste parket. Dit dient aan de hand van de beslissingen nader onderzocht te worden.

⁴³ De politiedienst die het feit verbaliseert, maakt het pv over aan het jeugdparket van het eigen arrondissement en dus niet aan het jeugdparket van het arrondissement waar de jongere woont.

⁴⁴ Voor het opstellen van de correctionele statistieken (meerderjarigen) werd er voor geopteerd om dit niet te doen. Aan de hand van een analyse van de beslissingen wordt nagegaan hoeveel zaken er ter beschikking van een ander parket gesteld worden. Mogelijk is het aantal overgemaakte zaken er minder groot aangezien voor meerderjarigen geldt dat niet de woonplaats, maar wel de plaats van de feiten bepaalt welke rechtbank bevoegd is om zich over de zaak uit te spreken.

⁴⁵ Ook het identificatienummer van de minderjarige diende (in combinatie) opgevraagd te worden, aangezien het mogelijk is dat een zaak slechts voor één betrokken minderjarige aan een ander jeugdparket overgemaakt wordt en niet voor de andere betrokken minderjarige(n).

In 2005 waren 16 152 aangemelde zaken afkomstig van een ander parket (vermelding van 98 in het notitienummer), al dan niet een jeugdparquet. Voor 11 116 (68,8%)⁴⁶ van deze zaken beschikten we over het oorspronkelijke notitienummer, waarvan er 9 602 in ons databestand teruggevonden konden worden. Deze werden uit het bestand verwijderd. Het gaat immers om zaken die in 2005 van een jeugdparquet aan een ander jeugdparquet overgemaakt werden en daar onder een ander notitienummer geregistreerd werden.

Het feit dat niet alle 11 116 zaken in ons databestand teruggevonden konden worden, kan met diverse factoren te maken hebben. Mogelijk werden een aantal zaken in 2004 op een jeugdparquet geregistreerd en pas in 2005 aan een ander jeugdparquet overgemaakt. De betreffende zaken konden bijgevolg niet in het bestand van 2005 teruggevonden worden. Over de jaren heen kan dit tot dubbele tellingen aanleiding geven. Een andere mogelijke verklaring bestaat erin dat het om zaken gaat die afkomstig zijn van een niet-jeugdparquet, waardoor ze eveneens niet in ons bestand opgenomen waren. Ook dit kan tot dubbele tellingen leiden als we kijken over de verschillende parketten heen. Tot slot kan het ook zijn dat een aantal zaken niet in ons bestand teruggevonden konden worden omwille van een verkeerde overname van het oorspronkelijke notitienummer. Aangezien het een tekstveld betreft, dienen de administratieve medewerkers de betreffende gegevens manueel in te voeren, wat tot foutieve registraties kan leiden.

Mogelijk dienden er nog andere zaken uit het databestand verwijderd te worden, waar wij geen zicht op hebben. Dit is onder meer het geval voor zaken die overgemaakt werden aan een niet-jeugdparquet. Maar ook zaken die in 2005 op een jeugdparquet geregistreerd werden, maar pas in 2006 aan een ander jeugdparquet overgemaakt werden, werden niet geëlimineerd.

Gegeven de relatief omslachtige procedure om overgemaakte zaken uit het bestand te verwijderen en gegeven de onvolledigheid van deze oefening, kan de vraag gesteld worden of het oorspronkelijke notitienummer bij het overmaken van een zaak aan een ander parket niet beter behouden blijft.

⁴⁶ Aangezien het veld waar de oorspronkelijke notitienummers ingevoerd moeten worden geen verplicht veld is, beschikken we niet voor alle overgemaakte zaken over het oorspronkelijke notitienummer.

Hoofdstuk 3. Instroom op de jeugdparketten in 2005

3.1. Instroom 2005: algemeen

In 2005 werden er in totaal 82 305 zaken op de jeugdparketten aangemeld en geregistreerd (tabel 1)⁴⁷. Het gaat hier zowel om als misdrijf omschreven feiten (MOF), als om problematische opvoedingssituaties (POS). Zoals hoger in de inleiding reeds aangegeven, ontbreken er cijfergegevens van vier jeugdparketten. Omwille van de volledigheid werden de gegevens van deze vier jeugdparketten opgevraagd bij de Cel Statistiek van de FOD Justitie⁴⁸. Enkel de gegevens van de jeugdparketten van Arlon, Eupen en Mons konden verkregen worden⁴⁹. De betreffende gegevens dienen met de nodige omzichtigheid bekeken te worden aangezien ze manueel bijgehouden werden en door middel van papieren formulieren - waarvan de kwaliteit van de gehanteerde categorieën en codes zeer twijfelachtig is (Vanneste, 2004) - overgemaakt werden. Tellen we het aantal aangemelde zaken van deze jeugdparketten bij het aantal geregistreerde zaken, dan komen we aan een totaal van 88 943 aangemelde zaken voor het jaar 2005 (tabel 1).

Bij de 82 305 zaken die in 2005 op de jeugdparketten aangemeld werden, waren in totaal 66 342 minderjarigen betrokken (tabel 1). Het feit dat het aantal aangemelde minderjarigen niet overeenstemt met het aantal aangemelde zaken heeft te maken met het feit dat voor een aantal minderjarigen (25,8%) in 2005 meerdere zaken op het jeugdparket toekwamen. Voor één minderjarige werden er zelfs 117 zaken ingeleid⁵⁰. Het gemiddeld aantal aangemelde zaken per minderjarige bedraagt 1,6. Op zich is deze informatie weinig relevant. Het gaat hier enkel om feiten of situaties die in 2005 aangemeld werden. Aangezien het hier een momentopname betreft, kunnen we hier verder geen zinvolle uitspraken over doen. Zo zijn er vermoedelijk een heel aantal jongeren voor wie er nog andere zaken vóór en/of na 2005 op het jeugdparket aangemeld werden, maar waar we op basis van de beschikbare cijfergegevens geen zicht op hebben.

Bekijken we de totale caseload van de jeugdparketten waarbij er van uitgegaan wordt dat voor elke minderjarige in een aangemelde zaak een afzonderlijke zaak (of dossier) op het jeugdparket opgestart wordt, dan komen we aan een totaal van 107 500 zaken voor 2005 (tabel 1). In de meerderheid (81,1%) van de zaken die in 2005 op de jeugdparketten aangemeld werden, was sprake van één minderjarige, hetzij als verdachte van een misdrijf, hetzij als minderjarige in een problematische opvoedingssituatie. We dienen hier wel een kanttekening te maken. Het gaat hier om het aantal betrokken *minderjarigen*. Mogelijk waren er bij een aantal zaken ook *meerderjarigen* betrokken. Deze zijn hier niet mee opgenomen, aangezien op de

⁴⁷ De navolgende pv's werden niet mee in rekening genomen. Het gaat om pv's die geen nieuwe feiten inhouden, maar verduidelijking geven bij eerder overgemaakte zaken. De navolgende pv's worden niet op alle jeugdparketten systematisch ingevoerd.

⁴⁸ Deze Cel staat in voor de publicatie van de jaarstatistiek van de hoven en de rechtbanken (http://www.just.fgov.be/index_nl.htm). Daartoe worden de nodige gegevens bij de betrokken actoren opgevraagd, hetzij via elektronische weg, hetzij door middel van papieren formulieren. Van de jeugdparketten en -griffies worden er wel gegevens opgevraagd, maar omwille van het feit dat ze niet geldig en betrouwbaar zijn, niet gepubliceerd.

⁴⁹ Met dank aan Sandra Steurbaut.

⁵⁰ Deze informatie werd geverifieerd bij het betreffende parket en blijkt correct te zijn.

jeugdparketten enkel gegevens met betrekking tot *minderjarigen* geregistreerd worden.

Tabel 1. Aangemelde zaken, aangemelde minderjarigen en totale caseload naar gerechtelijk arrondissement

	Aangemelde zaken			Aangemelde minderjarigen		Totale caseload	
	f	% (min 4)	%	f	%	f	%
Antwerpen	8491	10,3	9,5	7063	10,6	11631	10,8
Hasselt	2763	3,4	3,1	2418	3,6	3378	3,1
Mechelen	2050	2,5	2,3	1602	2,4	2710	2,5
Tongeren	2072	2,5	2,3	1690	2,5	2627	2,4
Turnhout	1881	2,3	2,1	1694	2,6	2662	2,5
Brussel	15603	19,0	17,5	11397	17,2	18811	17,5
Leuven	2115	2,6	2,4	1794	2,7	2791	2,6
Nivelles	3857	4,7	4,3	3399	5,1	5291	4,9
Brugge	3257	4,0	3,7	2547	3,8	4016	3,7
Dendermonde	4270	5,2	4,8	3440	5,2	5364	5,0
Gent	4237	5,1	4,8	3020	4,6	5495	5,1
Ieper	865	1,1	1,0	699	1,1	1071	1,0
Kortrijk	2405	2,9	2,7	2045	3,1	3214	3,0
Oudenaarde	1117	1,4	1,3	973	1,5	1386	1,3
Veurne	792	1,0	0,9	558	0,8	932	0,9
Dinant	1664	2,0	1,9	1451	2,2	2161	2,0
Huy	1511	1,8	1,7	1134	1,7	2056	1,9
Liege	7659	9,3	8,6	6563	9,9	10732	10,0
Marche	730	0,9	0,8	611	0,9	968	0,9
Namur	2526	3,1	2,8	2109	3,2	3411	3,2
Arlon	601		0,7				
Eupen	442		0,5				
Neuchateau							
Verviers	2358	2,9	2,7	1609	2,4	3078	2,9
Charleroi	7321	8,9	8,2	6190	9,3	9971	9,3
Mons	5595		6,3				
Tournai	2761	3,4	3,1	2336	3,5	3744	3,5
Totaal (min 4)	82305	100,0	92,5	66342	100,0	107500	100,0
Totaal	88943		100,0				

Aangezien de gerechtelijke arrondissementen onderling sterk van elkaar verschillen voor wat de grootte van het arrondissement betreft, zijn de absolute cijfergegevens niet zonder meer met elkaar te vergelijken. Zo is het vrij logisch dat in grotere arrondissementen waar meer minderjarigen wonen, ook meer zaken op het jeugdparket aangemeld worden. Om na te gaan of er in een bepaald arrondissement nu veel of weinig zaken op het jeugdparket toekomen en om zinvolle vergelijkingen tussen de arrondissementen te kunnen maken, dienen we de instroom te relateren aan de minderjarigenpopulatie⁵¹. In wat volgt bekijken we de *graad* van aangemelde zaken, of met andere woorden het aantal aangemelde zaken per 1000 minderjarigen.

In 2005 werden er per 1000 minderjarigen tussen 0 en 18 jaar 41,4 zaken op de jeugdparketten aangemeld (tabel 2). Bekijken we het aantal aangemelde minderjarigen, dan gaat het voor 2005 om 32,9 aangemelde minderjarigen per 1000 minderjarigen tussen 0 en 18 jaar. We zouden met andere woorden kunnen stellen dat

⁵¹ Het betreft hier alle minderjarige jongeren (Belg én niet-Belg) tussen 0 en 18 jaar die op 01/01/2005 woonachtig waren in het betreffende arrondissement (Bron: Dienst voor het Strafrechtelijk Beleid. Met dank aan Michel Willems.)

in 2005 voor 3,3% van alle jongeren onder de 18 jaar minstens één zaak op het jeugdparket aangemeld werd. Het gaat hier zowel om als misdrijf omschreven feiten, als om problematische opvoedingssituaties. Verder in punt 3.2. zal een onderscheid tussen beiden gemaakt worden.

De graad van aangemelde zaken (en minderjarigen) verschilt zeer sterk van jeugdparket tot jeugdparket. Zo werden er in 2005 22,9 zaken per 1000 minderjarigen op het jeugdparket van Turnhout aangemeld. Op het jeugdparket van Liège kwamen er 2,5 keer zoveel zaken toe, namelijk 60,3 per 1000 minderjarigen.

Tabel 2. Aangemelde zaken en aangemelde minderjarigen per 1000 minderjarigen (0-18j) naar gerechtelijk arrondissement

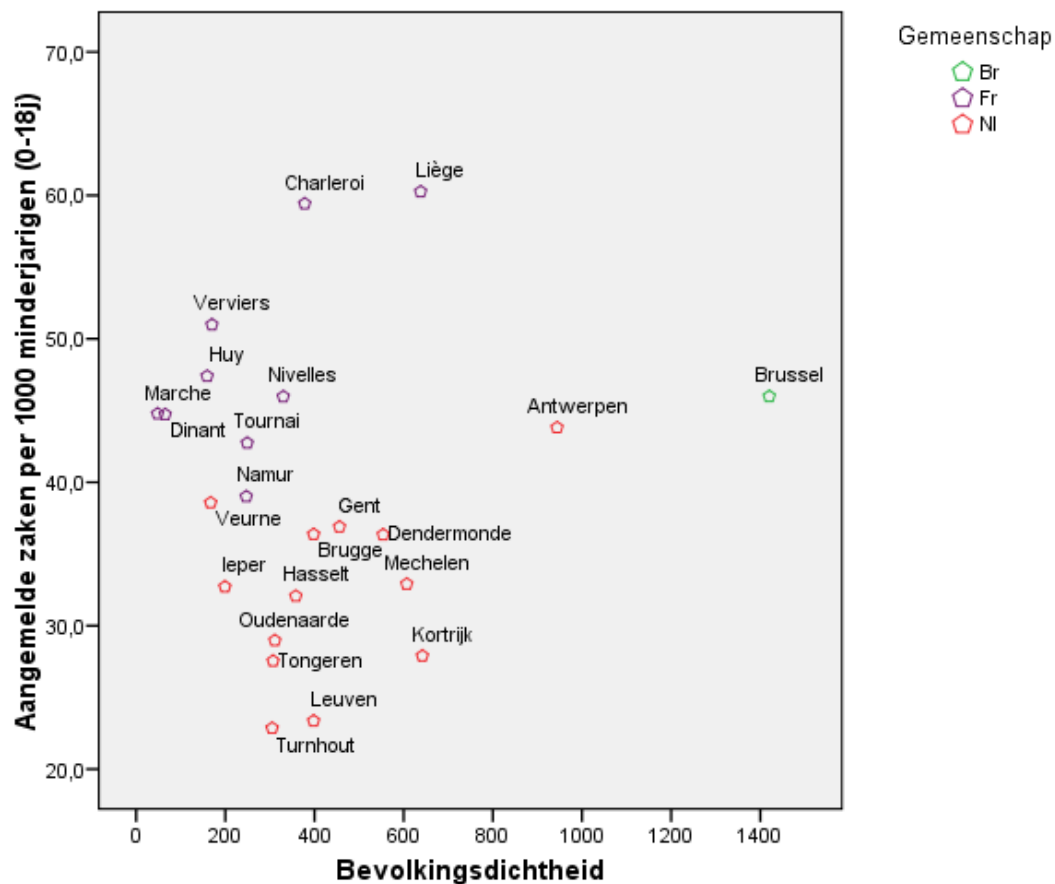
	Aangemelde zaken	Aangemelde minderjarigen	Minderjarigenpopulatie	Zaken per 1000	Minderjarigen per 1000
Antwerpen	8491	7063	193814	43,8	36,4
Hasselt	2763	2418	86166	32,1	28,1
Mechelen	2050	1602	62294	32,9	25,7
Tongeren	2072	1690	75230	27,5	22,5
Turnhout	1881	1694	82295	22,9	20,6
Brussel	15603	11397	339286	46,0	33,6
Leuven	2115	1794	90507	23,4	19,8
Nivelles	3857	3399	83895	46,0	40,5
Brugge	3257	2547	89541	36,4	28,4
Dendermonde	4270	3440	117482	36,3	29,3
Gent	4237	3020	114849	36,9	26,3
Ieper	865	699	26441	32,7	26,4
Kortrijk	2405	2045	86203	27,9	23,7
Oudenaarde	1117	973	38555	29,0	25,2
Veurne	792	558	20533	38,6	27,2
Dinant	1664	1451	37201	44,7	39,0
Huy	1511	1134	31881	47,4	35,6
Liege	7659	6563	127105	60,3	51,6
Marche	730	611	16303	44,8	37,5
Namur	2526	2109	64759	39,0	32,6
Arlon	601		24770	24,3	
Eupen	442		15780	28,0	
Neuchateau					
Verviers	2358	1609	46246	51,0	34,8
Charleroi	7321	6190	123201	59,4	50,2
Mons	5595		90972	61,5	
Tournai	2761	2336	64606	42,7	36,2
Totaal (min 4)	82305	66342	2018393	40,8	32,9
Totaal	88943		2149915	41,4	

Ter verklaring van deze verschillen gingen we na of er een verband bestaat tussen de omvang of de bevolkingsdichtheid van het gerechtelijk arrondissement enerzijds en het verhoudingsgewijs aantal aangemelde zaken anderzijds. Zo vermoedden we dat in grotere of dichter bevolkte – en mogelijk ook meer verstedelijkte - arrondissementen verhoudingsgewijs meer zaken aangemeld werden dan in kleinere of dichter bevolkte arrondissementen. Dit blijkt geenszins het geval te zijn. Zo vonden we geen enkele significante correlatie tussen de bevolkingsdichtheid⁵² of de grootte⁵³ van het arrondissement enerzijds en het verhoudingsgewijs aantal aangemelde zaken anderzijds. Dit blijkt ook duidelijk uit figuur 1.

⁵² Onder dichtheid verstaan we het aantal inwoners per km².

⁵³ Voor de grootte van het arrondissement gebruikten we de totale populatie als indicator.

Figuur 1. Aangemelde zaken per 1000 minderjarigen (0-18j) in relatie tot de bevolkingsdichtheid van het gerechtelijk arrondissement

We dienen deze figuur als volgt te lezen. Op de X-as wordt de bevolkingsdichtheid van het gerechtelijk arrondissement weergegeven⁵⁴. Op de Y-as vinden we het aantal aangemelde zaken per 1000 minderjarigen (0-18j). De diverse gerechtelijke arrondissementen worden in de figuur geplaatst in functie van hun waarden op de X- en de Y-as. Zo zien we bvb. dat het gerechtelijk arrondissement van Brussel zich uiterst rechts (ten opzichte van de X-as) bevindt omdat dit arrondissement de grootste bevolkingsdichtheid heeft. Tevens situeert het arrondissement zich ten opzichte van de Y-as ongeveer in het midden van de figuur, omdat het verhoudingsgewijs aantal aangemelde zaken voor het gerechtelijke arrondissement van Brussel noch echt hoog, noch echt laag is in vergelijking tot de andere parketten. Zo blijkt tevens uit de figuur dat het aantal aangemelde zaken per 1000 minderjarigen ongeveer even groot is voor een klein en weinig bevolkt arrondissement als Dinant, als voor een groot en dicht bevolkt arrondissement als Brussel. Het is dus niet zo dat jeugdparketten van de dichtst bevolkte – en mogelijk ook meest verstedelijkte - arrondissementen relatief gezien ook het meeste aantal zaken aangemeld kregen. Ook is het niet zo dat de jeugdparketten van de grootste arrondissementen (met de grootste populatie) in 2005

⁵⁴ We beperken ons hier tot de figuur die het verband weergeeft tussen de bevolkingsdichtheid van het arrondissement enerzijds en het aantal aangemelde zaken per 1000 minderjarigen anderzijds. De figuur die de correlatie aangeeft tussen de totale populatie (als indicator voor de grootte van het arrondissement) enerzijds en het verhoudingsgewijs aantal aangemelde zaken anderzijds geeft nagenoeg hetzelfde beeld. In dit kader kan trouwens opgemerkt worden dat de correlatie tussen beiden - dichtheid en grootte - zeer hoog is (Pearson $r = 0,938$; $p < 0,01$). Wat hier gezegd wordt, geldt voor alle figuren die verder volgen.

geconfronteerd werden met de verhoudingsgewijs (per 1000 minderjarigen) grootste instroom. We dienen hier wel op te merken dat we de bevolkingsdichtheid of de omvang van de bevolking van het gerechtelijk arrondissement in rekening nemen, waardoor heel wat variaties tussen gemeenten en buurten binnen het gerechtelijk arrondissement onder de mat worden geveegd. Zo behoren tot het gerechtelijk arrondissement Brussel een vijftigtal gemeenten waarvan de bevolkingsdichtheid en – omvang zeer verscheiden is.

Wanneer we de figuur aandachtig bekijken, doen we een interessante vaststelling. Alle Franstalige jeugdparketten bevinden zich bovenaan de figuur, daar waar de meeste Nederlandstalige jeugdparketten zich onderaan de figuur situeren. Het *gemiddeld*⁵⁵ aantal aangemelde zaken per 1000 minderjarigen bedraagt 32,3 voor de Nederlandstalige jeugdparketten en 48,3 voor de Franstalige jeugdparketten. Het jeugdparket van Brussel situeert zich ergens tussenin met 46,0 aangemelde zaken per 1000 minderjarigen. De verschillen tussen de gemiddelden zijn statistisch significant⁵⁶ ($F=16,246$; $df=2$; $p<0,01$). Op de Franstalige parketten werden in 2005 verhoudingsgewijs meer zaken aangemeld dan op de Nederlandstalige jeugdparketten en het jeugdparket van Brussel. Deze vaststelling zal in het rapport verder uitgeklaard worden.

Samengevat

In 2005 werden er 82 305 protectionele zaken (zowel POS als MOF) op de jeugdparketten - met uitzondering van Arlon, Eupen, Mons en Neufchâteau - aangemeld en geregistreerd. Bij de betreffende zaken waren 66 342 minderjarigen betrokken. In absolute aantallen werden de meeste zaken aangemeld op de jeugdparketten van Brussel, Antwerpen, Liège en Charleroi. Aangezien absolute cijfergegevens niet zonder meer te vergelijken zijn, bekeken we het aantal zaken dat in een arrondissement aangemeld werd in verhouding tot het aantal minderjarigen wonende in het betreffende arrondissement. Op basis daarvan komen we tot zeer grote verschillen tussen de gerechtelijke arrondissementen, maar ook tussen de onderscheiden gemeenschappen. Op de Franstalige jeugdparketten werden er in 2005 verhoudingsgewijs significant meer zaken ingeleid dan op de Nederlandstalige jeugdparketten. Het jeugdparket van Brussel situeert zich ergens tussenin.

⁵⁵ Voor het berekenen van het *gemiddeld* aantal aangemelde zaken per 1000 minderjarigen wordt aan elk gerechtelijk arrondissement behorende tot de gemeenschap éénzelfde gewicht toegekend. Er wordt immers een optelsom gemaakt van het aantal aangemelde zaken per 1000 minderjarigen per arrondissement, waarna de som gedeeld wordt door het aantal betrokken arrondissementen. Dit resultaat verschilt lichtjes met het resultaat dat we zouden bekomen indien we het totaal aantal aangemelde zaken voor een bepaalde gemeenschap zouden delen door de totale minderjarigenpopulatie in de betreffende gemeenschap en vermenigvuldigen met 1000.

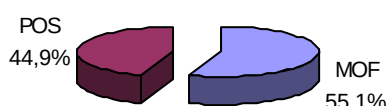
⁵⁶ In de statistiek wordt hiermee bedoeld dat een gevonden resultaat (met een grote waarschijnlijkheid) niet op toeval berust.

3.2. Aangemelde zaken naar type zaak (POS/MOF)

3.2.1. Aangemelde zaken naar type zaak: algemeen

Van alle zaken die in 2005 op de jeugdparketten toekwamen, had iets meer dan de helft (55,1%) betrekking op een als misdrijf omschreven feit of MOF⁵⁷ (figuur 2). In 44,9% van de zaken was sprake van een problematische opvoedingssituatie of POS.

Figuur 2. Aangemelde zaken naar type zaak

Bekijken we het aandeel van beide vanuit het standpunt van de effectieve werklast voor de parketten⁵⁸, ervan uitgaande dat voor elke betrokken minderjarige in een zaak een afzonderlijk dossier op het jeugdparket aangemaakt wordt, dan maken de misdrijven 56,8% en de problematische opvoedingssituaties 43,2% van de totale caseload uit. Het feit dat het aandeel van de misdrijven nog vergroot, heeft te maken met het feit dat het gemiddeld aantal minderjarigen dat betrokken is bij een misdrijf significant hoger ligt dan het gemiddeld aantal minderjarigen dat betrokken is bij een POS ($\chi^2=336,063$; $df=1$; $p<0,01$)⁵⁹, hetgeen aanleiding geeft tot meer individuele zaken of dossiers op parketniveau.

In 84,5% van de aangemelde problematische opvoedingssituaties was sprake van één minderjarige. Bij de aangemelde misdrijven was in 79,5% sprake van één minderjarige. Bij ongeveer 20% van de aangemelde misdrijven waren dus meerdere minderjarige verdachten betrokken.

3.2.2. Aangemelde zaken naar type zaak en naar gerechtelijk arrondissement

Bekijken we het aandeel van de als misdrijf omschreven feiten en problematische opvoedingssituaties per gerechtelijk arrondissement, dan zien we grote onderlinge verschillen. Zo had 72,6% van de zaken die in 2005 op het jeugdparket van Hasselt aangemeld werden, betrekking op een als misdrijf omschreven feit (tabel 3). Voor het jeugdparket van Liège maken de misdrijven 37,4% uit van het totaal aantal aangemelde zaken. Op het jeugdparket van Liège werden bijna dubbel zo veel problematische opvoedingssituaties aangemeld dan misdrijven. Voor het jeugdparket van Hasselt is dit net andersom. Met betrekking tot het type van de aangemelde zaken, verschillen de jeugdparketten significant van elkaar ($\chi^2=4514,934$; $df=22$; $p<0,01$; Cramer's $V=0,205$).

⁵⁷ Omwille van de leesbaarheid wordt verder in de tekst over misdrijf gesproken.

⁵⁸ In *kwantitatieve zin* althans...

⁵⁹ Aangezien de afhankelijke variabele (aantal betrokken minderjarigen) geen normale verdeling kent, werd geopteerd voor het gebruik van de Kruskal-Wallis Test.

Tabel 3. Aangemelde zaken naar type van de zaak en naar gerechtelijk arrondissement⁶⁰

	MOF			POS			Totaal		
	f	kolom%	rij%	f	kolom%	rij%	f	kolom%	rij%
Antwerpen	5130	11,2	60,0	3418	9,2	40,0	8548	10,3	100,0
Hasselt	2014	4,4	72,6	759	2,0	27,4	2773	3,3	100,0
Mechelen	1343	2,9	65,4	709	1,9	34,6	2052	2,5	100,0
Tongeren	1447	3,2	69,7	628	1,7	30,3	2075	2,5	100,0
Turnhout	1139	2,5	60,2	752	2,0	39,8	1891	2,3	100,0
Brussel	7845	17,2	50,0	7836	21,1	50,0	15681	18,9	100,0
Leuven	1392	3,0	65,7	728	2,0	34,3	2120	2,6	100,0
Nivelles	1917	4,2	48,8	2015	5,4	51,2	3932	4,7	100,0
Brugge	2335	5,1	71,6	928	2,5	28,4	3263	3,9	100,0
Dendermonde	2870	6,3	67,0	1412	3,8	33,0	4282	5,2	100,0
Gent	2578	5,6	60,6	1676	4,5	39,4	4254	5,1	100,0
Ieper	532	1,2	61,4	334	0,9	38,6	866	1,0	100,0
Kortrijk	1626	3,6	67,6	779	2,1	32,4	2405	2,9	100,0
Oudenaarde	728	1,6	64,7	397	1,1	35,3	1125	1,4	100,0
Veurne	478	1,0	60,4	314	0,8	39,6	792	1,0	100,0
Dinant	800	1,7	47,9	871	2,3	52,1	1671	2,0	100,0
Huy	743	1,6	48,9	776	2,1	51,1	1519	1,8	100,0
Liege	2931	6,4	37,4	4904	13,2	62,6	7835	9,4	100,0
Marche	390	0,9	53,3	342	0,9	46,7	732	0,9	100,0
Namur	1376	3,0	53,3	1205	3,2	46,7	2581	3,1	100,0
Verviers	1282	2,8	54,3	1079	2,9	45,7	2361	2,8	100,0
Charleroi	3302	7,2	44,7	4091	11,0	55,3	7393	8,9	100,0
Toumai	1524	3,3	55,1	1240	3,3	44,9	2764	3,3	100,0
Totaal	45722	100,0	55,1	37193	100,0	44,9	82915	100,0	100,0

Voor alle Nederlandstalige jeugdparketten is het aandeel van de misdrijven groter dan het aandeel van de problematische opvoedingssituaties. Voor de meeste Franstalige parketten is dit net andersom. Dit blijkt uit ook zeer duidelijk uit figuur 3. Het jeugdparket van Brussel kent nagenoeg een gelijke verdeling. Met betrekking tot het type van de aangemelde zaken verschillen de taalgemeenschappen significant van elkaar ($\chi^2=3530,167$; $df=2$; $p<0,01$; Cramer's $V=0,181$). Het aandeel van de misdrijven bedraagt 66,2% voor de Nederlandstalige jeugdparketten, 46,4% voor de Franstalige parketten en 55,8% voor het jeugdparket van Brussel. Deze vaststelling is niet nieuw. Op basis van een grondige analyse van beschikbare cijfergegevens⁶¹ komt Vanneste tot de bevinding dat reeds aan het begin van de jaren tachtig het aandeel van de aangemelde misdrijven opmerkelijk groter was voor de jeugdparketten aan Nederlandstalige, dan aan Franstalige kant. Het jeugdparket van Brussel sloot zich eerder aan bij laatstgenoemden. Na een vervlakking van de verschillen aan het einde van de jaren tachtig, komen ze opnieuw tot uiting in recentere cijfergegevens. In absolute aantallen zouden de Franstalige jeugdparketten en het parket van Brussel zich niet alleen laten kenmerken door een daling van het aantal aangemelde misdrijven, maar vooral ook door een sterke toename van het aantal aangemelde problematische opvoedingssituaties. Aan Nederlandstalige zijde daarentegen zouden de aangemelde misdrijven in absolute aantallen stijgen, maar zouden de

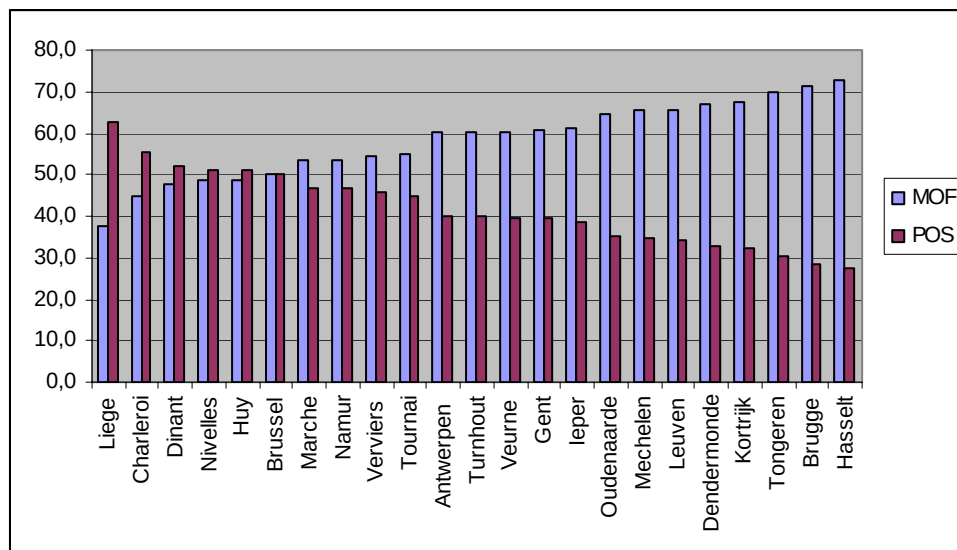
⁶⁰ Het totaal aantal zaken (N= 82 915) stemt niet volledig overeen met het totaal aantal aangemelde zaken waarvan hoger (3.1) sprake was (N=82 305). Dit is het gevolg van het feit dat een aantal zaken (N=629 of 0,8%) zowel als MOF, als als POS geregistreerd werden.

⁶¹ Vanneste beroept zich hiervoor op de (gerechtelijke) statistieken die gepubliceerd werden door het NIS. Aangezien er heel wat gegevens ontbreken en er vragen gesteld kunnen worden bij de definitie van de gehanteerde categorieën, dienen de resultaten met de nodige omzichtigheid bekeken te worden. Desondanks leggen ze toch een aantal algemene tendensen bloot (Vanneste, 2005).

problematische opvoedingssituaties zich eerder laten kenmerken door een status quo (Vanneste, 2005).

Ook na controle voor de gemeenschap verschillen de arrondissementen significant van elkaar voor wat tot het type van de aangemelde zaken betreft. Met andere woorden: ook binnen de onderscheiden taalgemeenschappen is er een groot verschil tussen de jeugdparketten met betrekking tot het aandeel van de aangemelde misdrijven en de aangemelde problematische opvoedingssituaties⁶².

Figuur 3. Aandeel van de aangemelde MOF en de aangemelde POS naar gerechtelijk arrondissement

Om correcte vergelijkingen tussen de arrondissementen en taalgemeenschappen te kunnen maken, dienen ook hier de cijfergegevens gerelateerd te worden aan de minderjarigenpopulatie. Aangezien uit de analyses blijkt dat in meer dan 90% van de aangemelde misdrijven de verdachte 12 jaar of ouder was op het ogenblik van de opstelling van het pv, nemen we voor de berekening van de graad van aangemelde zaken enkel de minderjarigenpopulatie van 12 jaar of ouder in rekening.

3.2.2.1. Aangemelde misdrijven per 1000 minderjarigen (12-18j)

In 2005 werden er per 1000 minderjarigen tussen 0 en 18 jaar 22,7 misdrijven op de jeugdparketten aangemeld (tabel 4). Nemen we enkel de minderjarigen tussen 12 en 18 jaar in rekening, dan gaat het om 64,5 aangemelde misdrijven per 1000 minderjarigen.

Vertaald naar het aantal aangemelde minderjarigen, gaat het om 54,6 minderjarigen die in 2005 voor een misdrijf op het jeugdparket aangemeld werden. Of met andere woorden: voor ongeveer 5,5% van alle minderjarigen tussen 12 en 18 jaar werd er in 2005 minstens één misdrijf op het jeugdparket ingeleid.

⁶² $\chi^2=283,757$; $df=12$; $p<0,01$; Cramer's $V=0,077$ (Nederlandstalige jeugdparketten), $\chi^2=716,514$; $df=8$; $p<0,01$; Cramer's $V=0,132$ (Franstalige jeugdparketten)

Tabel 4. Aangemelde MOF en aangemelde POS per 1000 minderjarigen naar gerechtelijk arrondissement

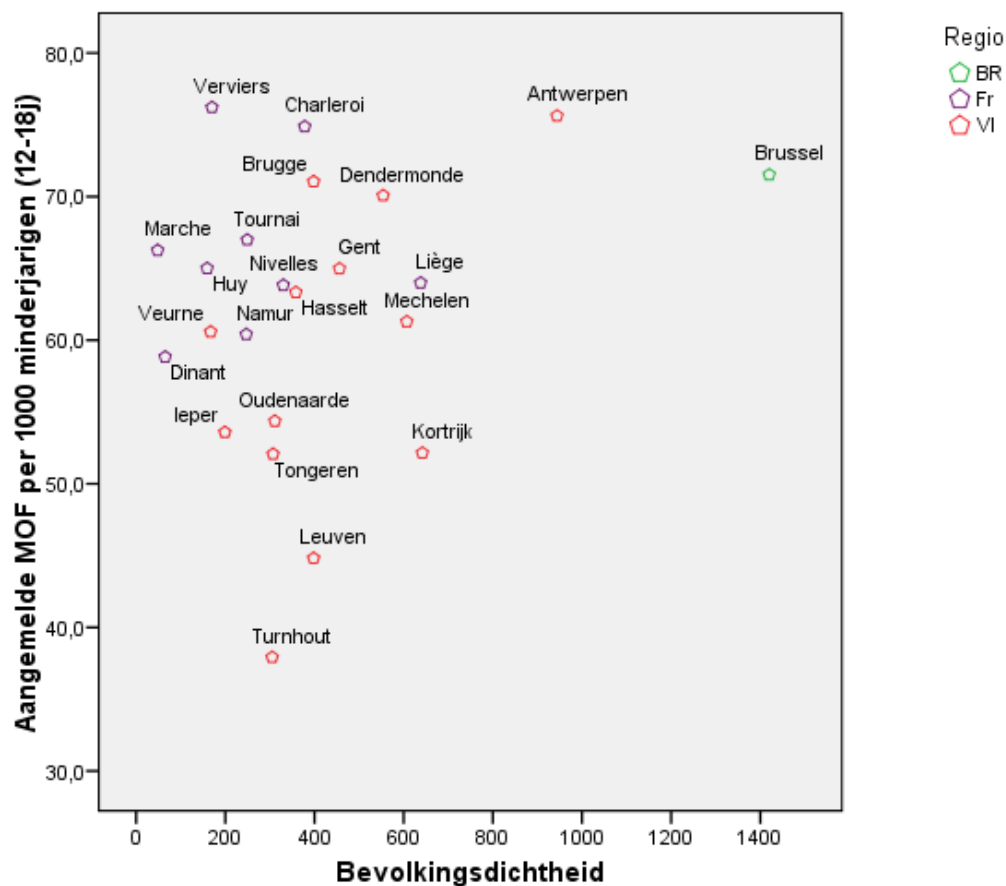
	POS		MOF		
	f	per 1000 (0-18j)	f	per 1000 (0-18j)	per 1000 (12-18j)
Antwerpen	3418	17,6	5130	26,5	75,6
Hasselt	759	8,8	2014	23,4	63,3
Mechelen	709	11,4	1343	21,6	61,3
Tongeren	628	8,3	1447	19,2	52,1
Turnhout	752	9,1	1139	13,8	37,9
Brussel	7836	23,1	7845	23,1	71,5
Leuven	728	8,0	1392	15,4	44,8
Nivelles	2015	24,0	1917	22,8	63,8
Brugge	928	10,4	2335	26,1	71,0
Dendermonde	1412	12,0	2870	24,4	70,1
Gent	1676	14,6	2578	22,4	65,0
Ieper	334	12,6	532	20,1	53,6
Kortrijk	779	9,0	1626	18,9	52,1
Oudenaarde	397	10,3	728	18,9	54,4
Veurne	314	15,3	478	23,3	60,6
Dinant	871	23,4	800	21,5	58,8
Huy	776	24,3	743	23,3	65,0
Liège	4904	38,6	2931	23,1	64,0
Marche	342	21,0	390	23,9	66,3
Namur	1205	18,6	1376	21,2	60,4
Verviers	1079	23,3	1282	27,7	76,2
Charleroi	4091	33,2	3302	26,8	74,9
Tournai	1240	19,2	1524	23,6	67,0
Totaal	37193	18,4	45722	22,7	64,5

Er doen zich grote verschillen voor tussen de onderscheiden jeugdparketten. Het aantal aangemelde misdrijven per 1000 minderjarigen (12-18j) schommelt tussen 76,2 voor het jeugdparket van Verviers en 37,9 voor het jeugdparket van Turnhout (tabel 4). Op het jeugdparket van Verviers kwamen er in 2005 verhoudingsgewijs dubbel zoveel misdrijven toe dan op het jeugdparket van Turnhout.

Ook hier werd er geen verband gevonden tussen het verhoudingsgewijs aantal aangemelde misdrijven enerzijds en de grootte of bevolkingsdichtheid van het arrondissement anderzijds. Het is dus niet zo dat grotere of dichter bevolkte arrondissementen meer misdrijven aangemeld kregen dan kleinere of minder bevolkte arrondissementen (figuur 4).

Maken we een onderscheid tussen de taalgemeenschappen, dan kwamen er op de Franstalige jeugdparketten in 2005 gemiddeld genomen 66,3 misdrijven toe. Voor de Nederlandstalige jeugdparketten bedraagt dit aantal 58,6 en voor Brussel gaat het om 71,5 misdrijven per 1000 minderjarigen (12-18j). Op de Franstalige jeugdparketten werden er verhoudingsgewijs in 2005 dus meer misdrijven aangemeld dan op de Nederlandstalige jeugdparketten en het jeugdparket van Brussel. De verschillen tussen de gemiddelden zijn echter niet significant.

Figuur 4. Aangemelde misdrijven per 1000 minderjarigen (12-18j) in relatie tot de bevolkingsdichtheid van het gerechtelijke arrondissement

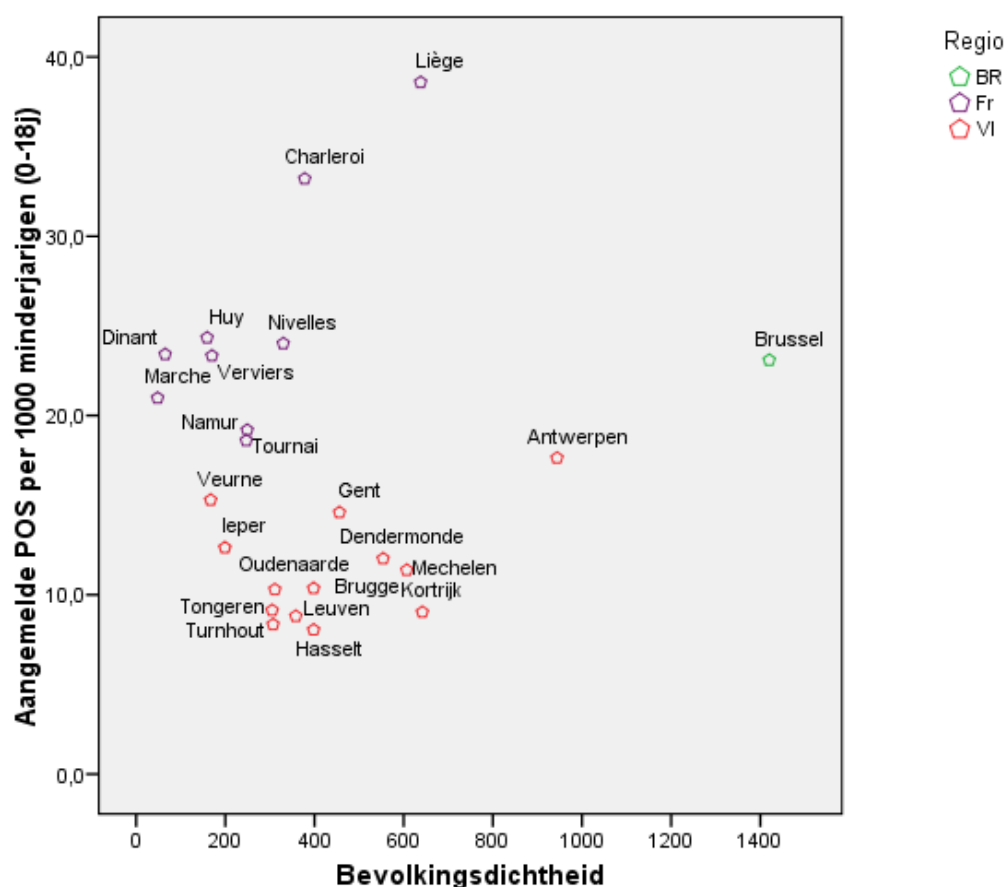

3.2.2.2. Aangemelde problematische opvoedingssituaties per 1000 minderjarigen (0-18j)

Ook met betrekking tot het aantal aangemelde problematische opvoedingssituaties vinden we geen verband noch met de bevolkingsdichtheid, noch met de grootte van het gerechtelijk arrondissement. Dit wil met andere woorden zeggen dat er niet meer problematische opvoedingssituaties aangemeld werden in de grotere of dichter bevolkte arrondissementen.

Over alle jeugdparketten heen bedraagt het aantal aangemelde problematische opvoedingssituaties 18,4 per 1000 minderjarigen tussen 0 en 18 jaar (tabel 4). In termen van aangemelde minderjarigen, gaat het om 15,9 aanmeldingen per 1000 minderjarigen tussen 0 en 18 jaar. Voor ongeveer 1,6% van alle minderjarigen werd er in 2005 met andere woorden minstens één zaak in het kader van een POS op het jeugdparket aangemeld.

Figuur 5. Aangemelde problematische opvoedingssituaties per 1000 minderjarigen (0-18j) in relatie tot de bevolkingsdichtheid van het gerechtelijk arrondissement

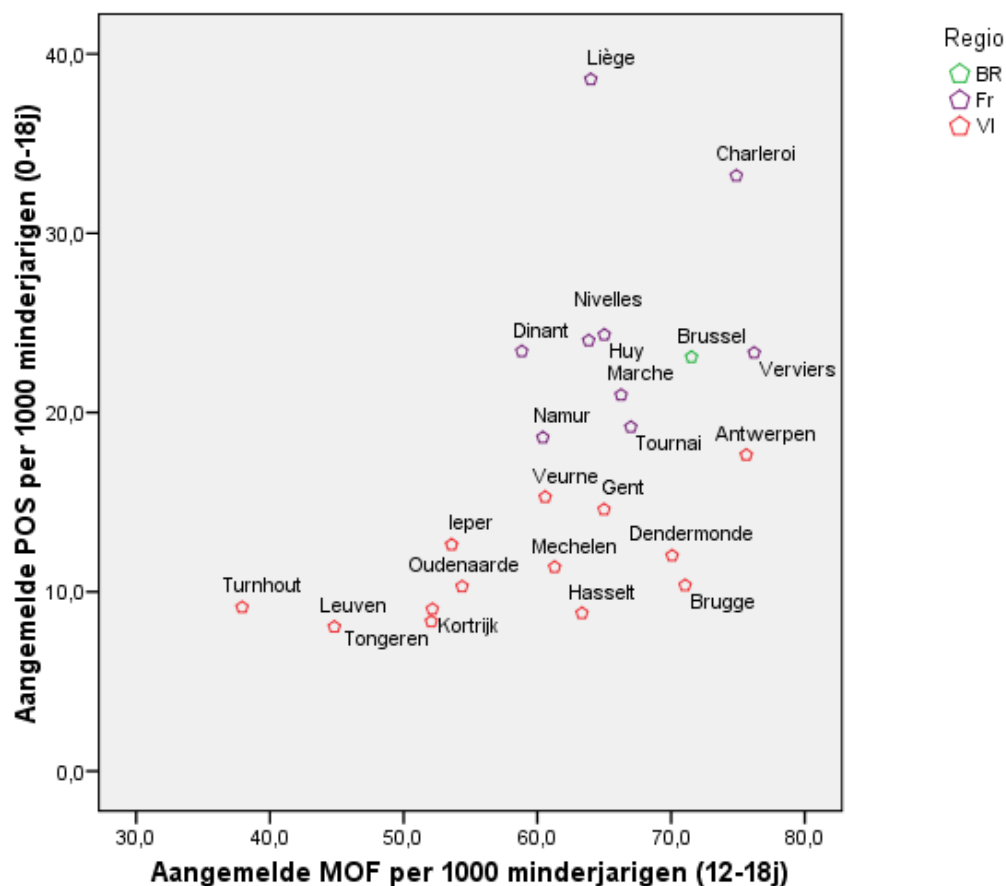

We zien ook hier grote verschillen tussen de diverse gerechtelijke arrondissementen. Het jeugdparket van Liège springt er duidelijk tussen uit met 38,6 aanmeldingen per 1000 minderjarigen (figuur 5). Tevens zien we duidelijke verschillen tussen de onderscheiden taalgemeenschappen. De gemiddelde graad van aangemelde problematische opvoedingssituaties bedraagt 25,1 voor de Franstalige jeugdparketten, 23,1 voor het jeugdparket van Brussel en 11,3 voor de Nederlandstalige jeugdparketten ($F=22,766$; $df=2$; $p<0,01$). Op de Franstalige jeugdparketten stroomden er in 2005 met andere woorden verhoudingsgewijs dubbel zo veel problematische opvoedingssituaties toe dan op de Nederlandstalige jeugdparketten.

3.2.2.3. Aangemelde misdrijven per 1000 minderjarigen (12-18j) in relatie tot de aangemelde problematische opvoedingssituaties per 1000 minderjarigen (0-18j)

We vinden een significante samenhang (Pearson $r = 0,529$; $p<0,01$) tussen de graad van aangemelde misdrijven enerzijds en de graad van aangemelde problematische opvoedingssituaties anderzijds (figuur 6). In zekere zin zouden we kunnen stellen dat jeugdparketten die in 2005 verhoudingsgewijs (per 1000 minderjarigen) veel misdrijven aangemeld kregen, verhoudingsgewijs ook veel problematische opvoedingssituaties ingeleid kregen. Of andersom: jeugdparketten die in 2005 een lage graad van aangemelde misdrijven vertoonden, hadden eveneens een lage graad van aangemelde problematische opvoedingssituaties.

Figuur 6. Aangemelde misdrijven per 1000 minderjarigen (12-18j) in relatie tot het aantal aangemelde problematische opvoedingssituaties per 1000 minderjarigen (0-18j)

Samengevat

In 2005 werden er in absolute aantallen iets meer misdrijven dan problematische opvoedingssituaties op de jeugdparketten aangemeld. Het aandeel van de misdrijven bedraagt 55,1%, maar verschilt sterk van jeugdparket tot jeugdparket. Daar waar voor alle Nederlandstalige jeugdparketten het aandeel van de aangemelde misdrijven groter is dan het aandeel van de aangemelde problematische opvoedingssituaties, is dit voor de meeste Franstalige jeugdparketten net andersom. Per 1000 minderjarigen tussen 12 en 18 jaar werden er in 2005 64,5 misdrijven op de jeugdparketten aangemeld. Op de Franstalige jeugdparketten en op het jeugdparket van Brussel werden er in 2005 verhoudingsgewijs iets meer misdrijven aangemeld dan op de Nederlandstalige jeugdparketten. De verschillen zijn echter niet significant. Inzake het aantal aangemelde problematische opvoedingssituaties verschillen de taalgemeenschappen wel significant van elkaar. Op de Franstalige jeugdparketten stroomden er in 2005 verhoudingsgewijs dubbel zo veel problematische opvoedingssituaties toe dan op de Nederlandstalige jeugdparketten.

Met wat deze verschillen – vooral met betrekking tot de problematische opvoedingssituaties - precies te maken hebben, kan niet zonder meer uit de cijfergegevens afgeleid worden. Op basis van formele en informele contacten, maar

ook op basis van informatie die bijkomend verzameld werd, kunnen een aantal mogelijke verklaringen of denkpistes naar voor geschoven worden⁶³.

Een mogelijk verklaring voor de vastgestelde verschillen kan gezocht worden in een andere organisatie of werking van de (vrijwillige) hulpverlening op het niveau van de gemeenschappen. Zo is aan Nederlandstalige kant met de bemiddelingscommissie⁶⁴ een extra buffer tussen de vrijwillige en gedwongen hulpverlening ingebouwd waardoor zaken minder snel in het gerechtelijk circuit belanden. In dit kader kan eveneens de vraag gesteld worden of er aan Nederlandstalige kant niet meer preventie- of andere projecten bestaan die er niet alleen op gericht zijn om bepaalde probleemsituaties (bvb. schoolverzuim) zo veel mogelijk te vóórkomen, maar die er ook toe leiden dat meer zaken buiten het gerechtelijk circuit worden gehouden.

Ook kan gedacht worden aan een grotere sensitiviteit of beleidsprioriteit voor jeugd(zaken) op het niveau van de politie en/of het parket in de Franstalige arrondissementen. Op basis van de zonale veiligheidsplannen (2005 – 2008)⁶⁵ zou deze denkpiste bevestigd kunnen worden. Daar waar voor ongeveer één op drie (28,8%) van de Franstalige politiezones ‘jeugd’ een prioriteit of een bijzonder aandachtspunt vormt, is dit aan Nederlandstalige kant in één op vijf (19,4%) en voor Brussel in één op vier (23,8%) van de zones het geval. Aangezien zeer veel factoren de instroom op de jeugdparketten bepalen, is het uiteraard al te voorbarig hier grote conclusies uit te trekken. Bekijken we deze gegevens voor de gerechtelijke arrondissementen afzonderlijk, dan is het niet steeds zo dat gerechtelijke arrondissementen waar relatief veel zones jeugd als prioriteit of aandachtspunt naar voor schuiven, verhoudingsgewijs ook meer zaken aangemeld kregen.

We kunnen ook de vraag stellen of er aan Franstalige kant niet sneller overgegaan wordt tot de creatie van een zaak op het jeugdparket. Zo bepaalt een omzendbrief van het College van Procureurs-generaal⁶⁶ dat in het kader van intra-familiaal geweld gestreefd dient te worden naar een nauwe samenwerking tussen de magistraten die partnergeweld behandelen en de magistraten die met de jeugdbescherming belast zijn (College van procureurs-generaal, 2006, p.14). Dit komt er concreet op neer dat wanneer er in een zaak van intra-familiaal geweld vastgestelde of *potentiële* consequenties zijn voor de kinderen, het jeugdparket hiervan op de hoogte moet worden gebracht. Op basis van informele contacten met de jeugdparketten leeft het vermoeden dat deze zaken aan Franstalige zijde *systematisch* leiden tot de creatie van een zaak op het jeugdparket, zelfs als er niet onmiddellijk sprake is van een POS⁶⁷. Aan Nederlandstalige zijde zou - op de meeste jeugdparketten - eerst het advies van

⁶³ De Noord/Zuid tegenstelling wordt door Eef Goedseels, één van de onderzoeksters van het NICC, verder uitgewerkt in het kader van een doctoraatsonderzoek onder het promotorschap van Prof. Johan Put en Prof. Geert Vervaeke (KUL).

⁶⁴ De bemiddelingscommissie treedt op wanneer de vrijwillige hulpverlening vastloopt. Door bemiddeling tracht deze commissie de vrijwillige hulpverlening alsnog mogelijk te maken.

⁶⁵ Elke politiezone dient vierjaarlijks een zonaal veiligheidsplan op te stellen. Dit plan omvat onder meer de prioritaire opdrachten en doelstellingen (vastgesteld door de burgemeesters en de procureur des Konings) die in een globale veiligheidsaanpak worden geïntegreerd, alsook de wijze waarop deze zullen bereikt worden (FEDERALE POLITIE, 2005).

⁶⁶ Omzendbrief nr. Col 4/2006 van het College van procureurs-generaal bij de Hoven van Beroep betreffende het strafrechtelijk beleid inzake partnergeweld.

⁶⁷ Mogelijk worden deze zaken na onderzoek zonder gevolg geklasseerd of doorverwezen naar de vrijwillige hulpverlening, maar daar hebben wij voorlopig nog geen zicht op.

de jeugdmagistraat gevraagd worden, alvorens een zaak in het kader van een POS aangemaakt wordt. Uit onze contacten blijkt eveneens dat op sommige Franstalige jeugdparketten systematisch voor alle minderjarigen uit een gezin een zaak op het jeugdparket aangemaakt wordt, wanneer men weet heeft van één minderjarige uit dat gezin die in een POS verkeert. Ook zou een zaak die naar de vrijwillige hulpverlening doorverwezen wordt, maar nadien - wegens falen van de hulpverlening - opnieuw op het jeugdparket aangemeld wordt, op sommige Franstalige jeugdparketten aanleiding geven tot de creatie van een nieuwe zaak.

De grotere toestroom van zaken op de Franstalige parketten kan ook te maken hebben met de wijze waarop feiten of situaties in bepaalde arrondissementen geverbaliseerd en/of geregistreerd worden. Indien er systematisch evenveel pv's opgesteld worden als er minderjarigen bij een feit of een problematische situatie betrokken zijn, dan kan dit de instroom op de jeugdparketten uiteraard sterk beïnvloeden.

Tot slot zou het ook kunnen dat de verhoudingsgewijs hogere instroom op de Franstalige jeugdparketten niet alleen te maken heeft met een andere wijze van organiseren, verbaliseren en/of registreren, maar ook wijst op een *effectief* hoger aantal problematische situaties. Dit zou in verband gebracht kunnen worden met het minder gunstige sociaal-economisch klimaat in het Zuiden, dan in het Noorden van het land. Cijfergegevens van de FOD Economie wijzen alvast op een hogere werkloosheidsgraad en een lager gemiddeld inkomen in Wallonië dan in Vlaanderen.

3.2.3. Aangemelde minderjarigen naar type zaak

Om een zicht te krijgen op het profiel van de aangemelde minderjarigen, hebben we er voor geopteerd om minderjarigen voor wie er in 2005 meerdere zaken op het jeugdparket toekwamen, slechts één keer in de analyse op te nemen (2.2). Wanneer er echter een onderscheid gemaakt wordt naar het type van de zaak, dan worden minderjarigen voor wie er in 2005 meerdere zaken in het kader van een POS én een MOF op het jeugdparket aangemeld werden, bij elke type afzonderlijk in rekening gebracht. Voorlopig beperken we ons tot een algemene beschrijving van het profiel van de aangemelde minderjarigen over alle jeugdparketten heen.

A. Aangemelde minderjarigen naar geslacht en naar type zaak

Van alle minderjarigen die in 2005 op de jeugdparketten aangemeld werden, was 64,8% van het mannelijke geslacht en 34,5% van het vrouwelijke geslacht (tabel 5). Van de overige 0,7% was het geslacht niet gekend.

Tabel 5. Aangemelde minderjarigen naar geslacht en naar type zaak⁶⁸

	MOF		POS		Totaal	
	f	kolom%	f	kolom%	f	kolom%
Jongen	29714	76,7	16406	51,0	42980	64,8
Meisje	8745	22,6	15550	48,4	22895	34,5
Onbekend	288	0,7	188	0,6	467	0,7
Totaal	38747	100,0	32144	100,0	66342	100,0

Maken we een onderscheid naar het type van de zaak, dan neemt – voor wat de aangemelde misdrijven betreft - het aandeel van de jongens nog verder toe. Ongeveer 77% van de aangemelde minderjarigen in het kader van een MOF betroffen jongens. Deze bevindingen zijn niet nieuw. Criminaliteit wordt van oudsher meer door jongens dan door meisjes gepleegd. Zowel officiële cijfergegevens, als zelfrapportagestudies wijzen in dezelfde richting, hoewel de gevonden verschillen volgens laatstgenoemden minder groot zouden zijn (Junger-Tas, 1994; Van der Laan, e.a, 1998; Goedseels, e.a, 2000; Ogilvie & Western, 2003; Blom, e.a., 2005; De Groof & Smits, 2006). Dit heeft allicht te maken met de geringere ernst van veel feiten waar in self report onderzoek naar gevraagd wordt (Van der Laan, e.a, 2000). In een aantal studies wordt er wel op gewezen dat meisjescriminaliteit de laatste jaren een sterke groei doormaakt. Zo zou de verhouding jongens/meisjes in de politiecijfers van Nederland gewijzigd zijn van 10 op 1 in 1980 tot 7,5 op 1 in 1996 (Van der Laan, e.a, 1998). Zelfrapportagegegevens laten een dergelijke groei echter niet zien. Op basis van een vergelijking met de gerechtelijke statistieken van het NIS⁶⁹ stellen we voor eigen land een lichte stijging van het percentage aangemelde meisjes vast. Het percentage meisjes dat voor een misdrijf op het jeugdparket aangemeld werd stijgt van 19% in 1968 tot 22,6% in 2005.

Voor wat de aangemelde problematische opvoedingssituaties betreft, is de verhouding tussen jongens en meisjes ongeveer 1 op 1.

In 2005 werden er per 1000 minderjarige jongens tussen 12 en 18 jaar 81,9 jongens voor een misdrijf op het jeugdparket aangemeld (tabel 6). Voor de meisjes ligt dit aantal beduidend lager. Bij de meisjes gaat het om 25,2 aanmeldingen per 1000 minderjarige meisjes. Wat de problematische opvoedingssituaties betreft, zijn er nagenoeg geen verschillen tussen jongens en meisjes vast te stellen. Zo werden er in 2005 16,6 jongens per 1000 minderjarige jongens op het jeugdparket aangemeld in het kader van een POS. Voor de meisjes bedraagt dit aantal 15,8.

Tabel 6. Aangemelde minderjarigen per 1000 minderjarigen naar geslacht en naar type zaak

	MOF		POS	
	f	per 1000 (12-18j)	f	per 1000 (0-18j)
Jongen	29714	81,9	16406	16,6
Meisje	8745	25,2	15550	15,8
Totaal	38459	54,2	32144	15,9

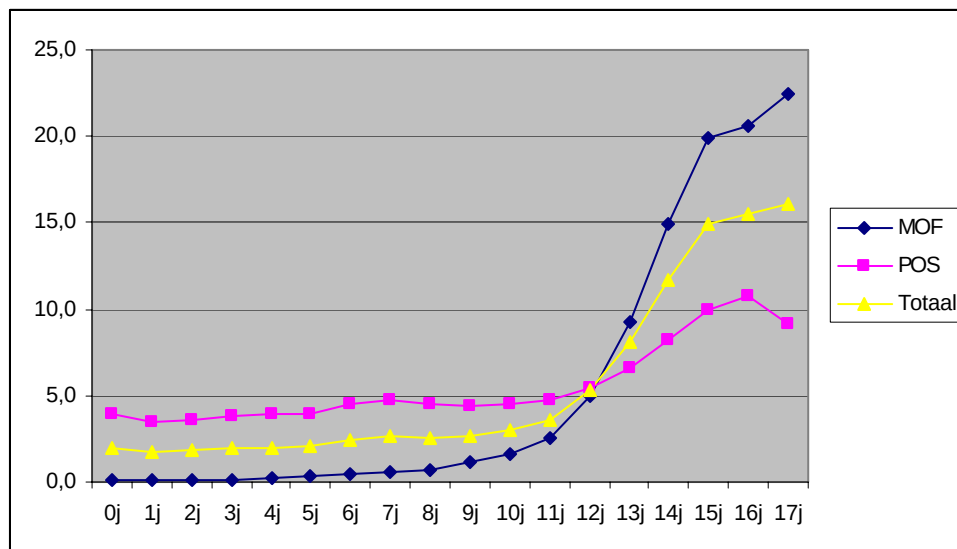
⁶⁸ Aangezien sommige minderjarigen zowel aangemeld werden in het kader van een MOF, als in het kader van een POS, werden deze jongeren in de tabel bij beiden in rekening gebracht. Wanneer er echter geen onderscheid gemaakt wordt naar het type van de zaak, dan werden ze slechts één keer geteld. Om die reden is het totaal in de tabel niet gelijk aan de optelsom van POS en MOF.

B. Aangemelde minderjarigen naar leeftijd en naar type zaak

De leeftijd van de aangemelde minderjarigen werd berekend op basis van de geboortedatum en de datum van de opstelling van het pv (2.1.2.2). Wanneer er voor één minderjarige meerdere zaken op het jeugdparket aangemeld werden, dan werd de datum van de eerste zaak in rekening gebracht.

Met het stijgen van de leeftijd, stijgt ook het aantal aanmeldingen op het jeugdparket (figuur 7). De gemiddelde leeftijd van de aangemelde minderjarigen bedraagt 12,5.

Figuur 7. Aangemelde minderjarigen naar leeftijd en naar type zaak

Maken we een onderscheid naar het type van de zaak, dan dienen er enkele nuances aangebracht te worden (figuur 7). Wat de misdrijven betreft, zien we een belangrijke toename van het aantal aangemelde minderjarigen rond de leeftijd van 12 jaar. Vanaf de leeftijd van 15 jaar is de stijging minder uitgesproken. Ook dit zijn geen verrassende resultaten. Algemeen genomen wordt er een toename van het aantal delicten vastgesteld rond de leeftijd van 10 jaar met een traditionele piek rond de leeftijd van 16 of 17 jaar. Naargelang de aard van het delict kan de piek evenwel wat eerder of later gesitueerd worden. Dit traditionele patroon blijkt niet voor alle jongeren op te gaan. Zo zou bij een beperkte groep van jongeren het delinquente gedrag zich niet beperken tot enkele (lichte) feiten, maar zou sprake zijn van de ontwikkeling van een echte delinquente carrière. Deze jongeren zouden niet alleen overgaan tot het plegen van meer ernstige feiten, maar vaak ook persisteren tot na de leeftijd van 18 jaar (Farrington, 1986 ; Junger-Tas, 1994; Van der Laan, e.a., 1998; Goedseels, e.a, 2000; Ogilvie & Western, 2003; Blom, e.a., 2005).

Voor wat de aanmeldingen in het kader van een problematische opvoedingssituatie betreft, is er vanaf de leeftijd van 12 jaar een (lichte) stijging van het aantal

⁶⁹ Zoals hoger reeds aangegeven dienen de betreffende cijfergegevens met de nodige voorzichtigheid bekeken te worden.

minderjarigen tot aan de leeftijd van 16 jaar. Nadien daalt het aantal aanmeldingen met ongeveer 2%.

De gemiddelde leeftijd van de minderjarigen die aangemeld werden in het kader van een POS bedraagt 10,3, daar waar de gemiddelde leeftijd van minderjarigen die aangemeld werden in het kader van een MOF gelijk is aan 14,7. Daar waar minderjarigen tot de leeftijd van 12 jaar vaker aangemeld werden in het kader van een POS dan van een MOF, is dit vanaf de leeftijd van 12 jaar net andersom.

Over alle leeftijden heen, werden er per 1000 minderjarigen 18,7 minderjarigen op het jeugdparquet aangemeld voor een misdrijf (tabel 7). Voor de 17- jarigen stijgt dit aantal tot 74 aanmeldingen per 1000 17- jarigen. Dit betekent dat voor ongeveer 7% van alle 17- jarigen in 2005 minstens één misdrijf op het jeugdparquet ingeleid werd. In het kader van een POS, werden er verhoudingsgewijs het meest aantal zaken aangemeld voor de 16- jarigen (29,2 per 1000 16- jarigen).

Tabel 7. Aangemelde minderjarigen per 1000 minderjarigen (0-18j) naar leeftijd en naar type zaak⁷⁰

	MOF		POS		Totaal	
	f	per 1000	f	per 1000	f	per 1000
0j	43	0,4	1256	11,6	1291	11,9
1j	27	0,3	1100	10,4	1120	10,6
2j	31	0,3	1134	10,8	1163	11,1
3j	64	0,6	1206	11,2	1263	11,8
4j	75	0,7	1227	11,3	1293	11,9
5j	111	1,0	1237	11,5	1333	12,4
6j	157	1,4	1417	13,0	1556	14,3
7j	217	2,0	1496	13,5	1695	15,3
8j	274	2,5	1410	12,7	1653	14,9
9j	423	3,8	1379	12,5	1759	16,0
10j	621	5,6	1409	12,7	1975	17,8
11j	947	8,2	1490	12,9	2333	20,2
12j	1868	15,6	1712	14,3	3413	28,6
13j	3486	28,8	2079	17,2	5219	43,1
14j	5624	46,9	2594	21,6	7564	63,0
15j	7509	63,9	3137	26,7	9699	82,6
16j	7756	66,5	3410	29,2	10024	85,9
17j	8487	74,0	2881	25,1	10420	90,9
Totaal	37720	18,7	31574	15,6	64773	32,1

Bij een aantal cijfergegevens dienen de nodige vragen gesteld te worden. Zo zouden een aantal misdrijven (N=351) begaan zijn door jongeren die niet eens de leeftijd van 6 jaar bereikt hebben. Mogelijk gaat het hier om foutieve registraties.

C. Aangemelde minderjarigen naar leeftijd en geslacht en naar type zaak

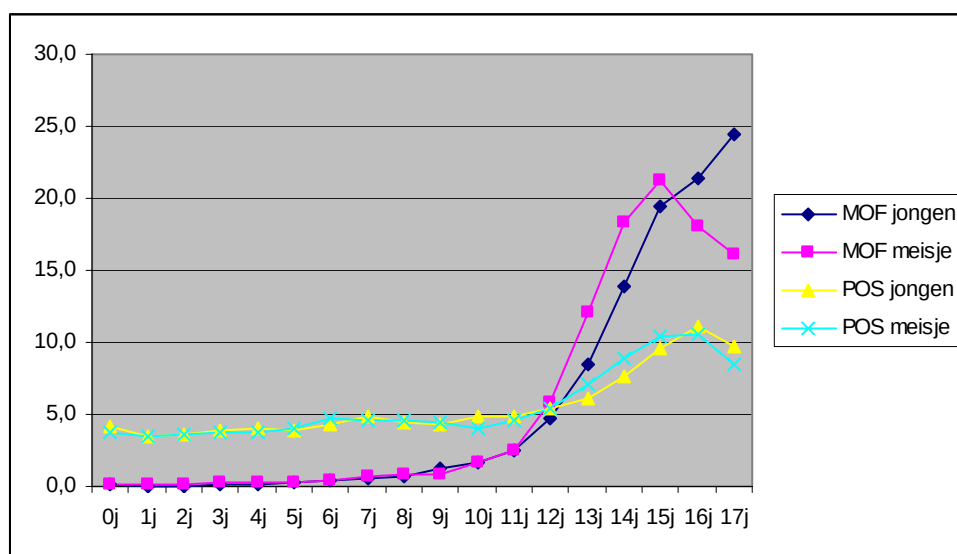
Voor wat de aangemelde misdrijven betreft, zien we voor de jongens een sterke stijging van het aantal aanmeldingen vanaf 12 jaar, die minder uitgesproken wordt

⁷⁰ Aangezien sommige minderjarigen zowel aangemeld werden in het kader van een MOF, als in het kader van een POS, werden deze jongeren in de tabel bij beide in rekening gebracht. Om die reden is het totaal in de tabel niet gelijk aan de optelsom van POS en MOF.

vanaf 15 jaar (figuur 8). Voor de meisjes vinden we een – zij het dan lichte - stijging vanaf 12 jaar, met een daling rond de leeftijd van 15 jaar. De gemiddelde leeftijd van de meisjes die in 2005 voor een misdrijf op het jeugdparket aangemeld werden, bedraagt 14,4. Voor de jongens is de gemiddelde leeftijd 14,8.

Met betrekking tot de aangemelde problematische opvoedingssituaties zien we zowel voor de jongens, als voor de meisjes een lichte stijging van het aantal aangemelde minderjarigen rond 12 jaar. Daar waar voor de jongens een daling optreedt van het aantal aanmeldingen rond 16 jaar, treedt voor de meisjes reeds een stagnatie op rond de leeftijd van 15 jaar. De gemiddelde leeftijd voor beide seksen bedraagt 10,3.

Figuur 8. Aangemelde minderjarigen naar leeftijd en geslacht en naar type zaak

Samengevat

Verhoudingsgewijs werden meisjes en jongens in 2005 nagenoeg even vaak op het jeugdparket aangemeld voor een *problematische opvoedingssituatie*. Daar waar het aantal aanmeldingen voor meisjes een piek bereikt op de leeftijd van 15 jaar, is dit voor jongens op de leeftijd van 16 jaar. Met betrekking tot de aangemelde *misdrijven* verschillen jongens en meisjes wel opmerkelijk van elkaar. Voor de jongens zien we een sterke stijging van het aantal aanmeldingen vanaf de leeftijd van 12 jaar. Voor de meisjes zien we eveneens een toename vanaf die leeftijd, zij het dan veel minder uitgesproken. Vanaf de leeftijd van 15 jaar stijgt het aantal aanmeldingen voor de jongens iets minder sterk. Bij de meisjes zien we vanaf 15 jaar een daling in het aantal aanmeldingen optreden.

3.3. Tenlastelegging

In wat volgt bekijken we de specifieke feiten of situaties waarvoor jongeren op het jeugdparket aangemeld worden. Er wordt met andere woorden nagegaan voor welke misdrijven (MOF) of voor welke problematische opvoedingssituaties (POS) jongeren op het jeugdparket belandden. Aangezien het bij een MOF of een POS om zeer verscheiden realiteiten gaat, worden ze beide afzonderlijk besproken.

In een eerste paragraaf komen de aangemelde misdrijven aan bod. Vooreerst wordt kort een algemeen beeld geschetst van de belangrijkste types aangemelde misdrijven (misdrijven tegen goederen, misdrijven tegen personen, verkeerszaken,...).

Na een algemene schets bekijken we de spreiding van de verschillende types misdrijven over de diverse gerechtelijke arrondissementen. Om correcte vergelijkingen tussen arrondissementen te maken, bekijken we ook hier het aantal aangemelde misdrijven in relatie tot de minderjarigenpopulatie. Wanneer we spreken over spreiding doelen we uiteraard niet op de werkelijke spreiding van de misdrijven over de diverse gerechtelijke arrondissementen, maar wel op de spreiding van de aanmelding ervan. Aan de hand van scatterplots zal getracht worden de jeugdparketten visueel te plaatsen ten opzichte van elkaar. Tevens wordt er per type misdrijf nagegaan of er een verband bestaat tussen het aantal aangemelde misdrijven enerzijds en de grootte of de bevolkingsdichtheid van het gerechtelijk arrondissement anderzijds. Ook stellen we ons de vraag of het vaak aangemeld worden van een bepaald type misdrijf systematisch gepaard gaat met het vaak aangemeld worden van een ander type misdrijf.

Vervolgens zal kort ingegaan worden op het profiel van de aangemelde minderjarigen per type misdrijf. We dienen ons te beperken tot een zeer algemeen beeld aangezien het onmogelijk is om voor elke specifieke tenlastelegging (of kwalificatie van de feiten) het profiel van de aangemelde minderjarigen te bespreken.

Om het niveau van het algemene toch ietwat te overschrijden, zoomen we in een laatste paragraaf dieper in op één welbepaald misdrijf, zijnde diefstal. De reden daarvoor is meervoudig. In de eerste plaats is het zo dat in één op drie van de aangemelde misdrijven melding gemaakt wordt van diefstal of afpersing. Ook in de ons omringende landen komt uit officiële politiegegevens naar voor dat een groot deel van de geregistreerde delicten vermogensdelicten zijn (Robert, e.a, 1999; Muchielli, 2004; Blom, e.a, 2005)⁷¹. In de tweede plaats wensen we - mede naar aanleiding van een aantal opvallende gebeurtenissen die zich het voorbije jaar hebben voorgedaan - na te gaan in hoeveel van de aangemelde diefstallen sprake was van geweld.

In een tweede paragraaf komen de aangemelde problematische opvoedingssituaties aan bod. Ook hier starten we met een algemeen beeld van de verschillende types probleemsituaties waarvoor jongeren op het jeugdparket terecht komen, waarna een vergelijking tussen de gerechtelijke arrondissementen volgt. Per type situatie wordt er aan de hand van scatterplots nagegaan waar verhoudingsgewijs het meest of het minst

⁷¹ Er dient opgemerkt te worden dat officiële cijfergegevens niet zonder meer te vergelijken zijn. Zo bvb. is diefstal met geweld in sommige cijfergegevens ondergebracht bij de vermogensdelicten en in andere bij de geweldsmisdrijven.

aantal zaken aangemeld werden. Tot slot wordt per type situatie het profiel van de aangemelde minderjarigen geschetst. Ook hier beperken we ons tot een zeer algemeen beeld.

3.3.1. Aangemelde misdrijven (MOF)

3.3.1.1. Aangemelde misdrijven: algemeen

Bekijken we de verschillende types misdrijven waarvoor jongeren in 2005 op het jeugdparket aangemeld werden, dan zien we dat de grootste groep gevormd wordt door de misdrijven tegen goederen (42,7%) (tabel 8). Kijken we meer in detail, dan blijkt het voornamelijk om diefstal en afpersing te gaan (tabel 1 in bijlage). Eén op drie van alle misdrijven die in 2005 op de jeugdparketten aangemeld werden, hebben te maken met diefstal en/of afpersing (of werden althans als dusdanig gekwalificeerd). Hierbij gaat het zowel om gewone diefstal, diefstal door middel van braak of verzwarende omstandigheden, als om diefstal door middel van geweld. We komen hier verder (3.3.1.4) nog uitvoeriger op terug.

Tabel 8. Aangemelde misdrijven naar type misdrijf

	f	%
Misdrijven tegen goederen	19526	42,7
Misdrijven tegen personen	8120	17,8
Verkeersmisdrijven	6568	14,4
Verdovende middelen	5177	11,3
Misdrijven tegen de openbare veiligheid	4684	10,2
Minderjarige in een kwetsbare positie	1012	2,2
Bijzondere materies	272	0,6
Ongelukken	253	0,6
Familiale zaken	110	0,2
Totaal	45722	100,0

Naast de misdrijven tegen goederen, wordt de tweede grootste groep gevormd door de misdrijven tegen personen (17,8%). Hierbij gaat het vooral om opzettelijke slagen en verwondingen (76,6%), seksuele misdrijven (12,4%) en misdrijven tegen de eer en de goede naam (9,0%) (tabel 2 in bijlage).

De verkeersmisdrijven vormen de derde grootste groep (14,4%). Normaliter dient de jeugdrechtbank zich enkel uit te spreken over verkeersdelicten begaan door minderjarigen die jonger zijn dan 16 jaar. Echter, in twee specifieke situaties is de jeugdrechtbank ook bevoegd om kennis te nemen van verkeersfeiten die begaan werden door minderjarigen tussen 16 en 18 jaar. Zo kan, indien uit de debatten van de politierechtbank blijkt dat een jeugdbeschermingsmaatregel voor de betrokken minderjarige geschikt is dan een strafsanctie, de zaak bij een gemotiveerde beslissing aan het jeugdparket overgemaakt worden. In dit geval wordt wel eens gesproken van een omgekeerde uithandengeving (PUT, 2006). Daarenboven is de jeugdrechtbank ook bevoegd om zich uit te spreken over verkeersdelicten die samenhangen met andere misdrijven waarvoor de jeugdrechtbank gevorderd werd. Uit tabel 3 in bijlage blijkt dat de meerderheid (75,9%) van de aangemelde verkeerszaken inbreuken op de wegcode betreffen.

Ongeveer één op tien van alle aangemelde misdrijven op de jeugdparketten handelen over verdovende middelen (11,3%). Hierbij gaat het vooral om het bezit en het gebruik van softdrugs (69,9%) (tabel 4 in bijlage).

Ook de misdrijven tegen de openbare veiligheid maken ongeveer één op tien (10,2%) van de aangemelde feiten uit. Hier gaat het onder meer om bedreigingen (45,5%), wapendracht (18,5%) en misdrijven tegen het gezag van de overheid (15,8%) (tabel 5 in bijlage).

Tot slot zijn er nog een aantal types die verhoudingsgewijs minder vaak voorkomen. Zo heeft 2,2% van de aangemelde misdrijven betrekking op een misdrijf waarbij een minderjarige in een kwetsbare positie verkeert. Hierbij gaat het vooral om zaken van onwettig verblijf⁷². Een klein percentage (0,6%) van de aangemelde misdrijven betreffen bijzondere materies waaronder inbreuken met betrekking tot het leefmilieu, volksgezondheid, arbeid,... Een beperkt aantal aangemelde misdrijven (0,2%) handelt over familiale zaken, waaronder voornamelijk familiale geschillen. Tot slot zijn er nog de misdrijven die beschouwd kunnen worden als ongelukken (0,6%), waaronder onopzettelijke brandstichting. Voor de analyses werden deze vijf laatste categorieën buiten beschouwing gelaten. In de bijlage is hierover ook geen bijkomende informatie opgenomen. De betreffende gegevens kunnen steeds bij de onderzoekers opgevraagd worden.

3.3.1.2. Aangemelde misdrijven naar gerechtelijk arrondissement

Uit tabel 9 blijkt dat - over alle types misdrijven heen – het meest aantal misdrijven aangemeld werden op de jeugdparketten van Brussel en Antwerpen (kolompercentages). In tweede orde vinden we de jeugdparketten van Charleroi, Liège, Dendermonde en Gent. Voor elk type misdrijf, komen deze parketten er bijna altijd als grootste uit. Toch dient dit beeld genuanceerd te worden. Zo zien we bvb. dat voor de verkeersmisdrijven de verhoudingen enigszins anders liggen. Hier zijn het de jeugdparketten van Hasselt, Brugge en Dendermonde die verantwoordelijk zijn voor een belangrijk percentage. Voor wat de misdrijven tegen de openbare veiligheid betreft, neemt het jeugdparket van Brussel een (zeer) grote hap voor zijn rekening. Bijna één op drie van alle aangemelde misdrijven tegen de openbare veiligheid kwam toe op het jeugdparket van Brussel.

⁷² Deze zaken worden door sommige jeugdparketten geregistreerd als zijnde een als misdrijf omschreven feit en door andere als een problematische opvoedingssituatie.

Tabel 9. Aandeel van de types misdrijven naar gerechtelijk arrondissement

	Misdr. tg. goederen			Misdr. tg. personen			Verkeer			Drugs			Misdr. tg. openb. veilig.			Totaal		
	f	rij%	kolom%	f	rij%	kolom%	f	rij%	kolom%	f	rij%	kolom%	f	rij%	kolom%	f	rij%	kolom%
Antwerpen	2128	42,3	10,9	801	15,9	9,9	1260	25,1	19,2	418	8,3	8,1	421	8,4	9,0	5028	100,0	11,5
Hasselt	589	29,8	3,0	221	11,2	2,7	871	44,0	13,3	208	10,5	4,0	90	4,5	1,9	1979	100,0	4,4
Mechelen	616	46,6	3,2	230	17,4	2,8	102	7,7	1,6	258	19,5	5,0	115	8,7	2,5	1321	100,0	2,9
Tongeren	594	41,8	3,0	172	12,1	2,1	438	30,8	6,7	133	9,4	2,6	83	5,8	1,8	1420	100,0	3,2
Turnhout	488	44,3	2,5	238	21,6	2,9	115	10,4	1,8	176	16,0	3,4	84	7,6	1,8	1101	100,0	2,5
Bruxelles	3523	48,0	18,0	1176	16,0	14,5	588	8,0	9,0	717	9,8	13,8	1331	18,1	28,4	7335	100,0	17,0
Leuven	555	40,9	2,8	225	16,6	2,8	164	12,1	2,5	278	20,5	5,4	135	9,9	2,9	1357	100,0	3,0
Nivelles	781	41,8	4,0	371	19,8	4,6	135	7,2	2,1	377	20,2	7,3	206	11,0	4,4	1870	100,0	4,3
Brugge	810	38,3	4,1	287	13,6	3,5	693	32,8	10,6	194	9,2	3,7	130	6,1	2,8	2114	100,0	5,1
Dendermonde	1041	37,1	5,3	421	15,0	5,2	726	25,9	11,1	437	15,6	8,4	178	6,4	3,8	2803	100,0	6,2
Gent	1337	53,4	6,8	451	18,0	5,6	158	6,3	2,4	339	13,5	6,5	218	8,7	4,7	2503	100,0	5,6
Ieper	210	40,1	1,1	65	12,4	0,8	190	36,3	2,9	37	7,1	0,7	22	4,2	0,5	524	100,0	1,2
Kortrijk	709	44,2	3,6	252	15,7	3,1	399	24,9	6,1	142	8,8	2,7	103	6,4	2,2	1605	100,0	3,5
Oudenaarde	221	31,0	1,1	136	19,1	1,7	67	9,4	1,0	265	37,2	5,1	24	3,4	0,5	713	100,0	1,6
Veurne	271	59,0	1,4	56	12,2	0,7	45	9,8	0,7	64	13,9	1,2	23	5,0	0,5	459	100,0	1,1
Dinant	346	43,6	1,8	188	23,7	2,3	96	12,1	1,5	102	12,9	2,0	61	7,7	1,3	793	100,0	1,8
Huy	360	49,0	1,8	181	24,7	2,2	33	4,5	0,5	81	11,0	1,6	79	10,8	1,7	734	100,0	1,6
Liege	1182	42,2	6,1	787	28,1	9,7	172	6,1	2,6	277	9,9	5,4	386	13,8	8,2	2804	100,0	6,4
Marche	201	52,9	1,0	86	22,6	1,1	13	3,4	0,2	39	10,3	0,8	41	10,8	0,9	380	100,0	0,9
Namur	619	46,0	3,2	357	26,5	4,4	111	8,3	1,7	99	7,4	1,9	159	11,8	3,4	1345	100,0	3,1
Verviers	658	52,3	3,4	257	20,4	3,2	64	5,1	1,0	91	7,2	1,8	187	14,9	4,0	1257	100,0	2,8
Charleroi	1499	47,7	7,7	853	27,1	10,5	113	3,6	1,7	249	7,9	4,8	428	13,6	9,1	3142	100,0	7,2
Tournai	788	53,0	4,0	309	20,8	3,8	15	1,0	0,2	196	13,2	3,8	180	12,1	3,8	1488	100,0	3,3
Totaal	19526	44,3	100,0	8120	18,4	100,0	6568	14,9	100,0	5177	11,7	100,0	4684	10,6	100,0	44075	100,0	100,0

Bekijken we de rijpercentages, dan stellen we vast dat het aandeel van de types misdrijven significant verschilt van jeugdparquet tot jeugdparquet ($\chi^2=6365,719$; $df=88$; $p<0,01$, Cramer's $V=0,190$) (tabel 9). Zo bvb. maken de verkeersmisdrijven op het jeugdparquet van Hasselt 44% uit van alle aangemelde misdrijven. Op het jeugdparquet van Tournai gaat het om 1% van alle aangemelde misdrijven. Zo ook zien we dat 18,1% van alle misdrijven die op het jeugdparquet van Brussel aangemeld werden de openbare veiligheid betreffen. Op het jeugdparquet van Oudenaarde maken de misdrijven tegen de openbare veiligheid slechts 3,4% uit van alle aangemelde misdrijven.

Op basis van tabel 9 krijgen we een zeer algemeen beeld van de verdeling van de types misdrijven over de jeugdparquetten en van het aandeel van de types misdrijven per parquet. Echter, om correcte vergelijkingen tussen de jeugdparquetten te kunnen maken, dienen de cijfergegevens gerelateerd te worden aan de minderjarigenpopulatie.

In wat volgt maken we per type misdrijf een vergelijking tussen de diverse jeugdparquetten, waarbij telkens uitgegaan wordt van het aantal aangemelde feiten per 1000 minderjarigen van 12 jaar of ouder. Hierbij dienen twee belangrijke kanttekeningen gemaakt te worden. In de eerste plaats willen we er op wijzen dat een zeer algemeen beeld geschetst wordt, in die zin dat we ons enkel focussen op de types misdrijven, zonder daarbij dieper in te gaan op de specifieke tenlasteleggingen of kwalificaties van de feiten (zie hiervoor de tabellen in bijlage). Daardoor blijven belangrijke verschillen mogelijk verborgen. Zo hebben de misdrijven tegen personen betrekking op zeer diverse feiten (moord en doodslag, opzettelijke slagen en verwondingen, seksuele misdrijven,...) die verder op één hoop worden gegoooid. Het verkregen beeld dient later aan de hand van bijkomende analyses nog verder uitgeklaard en genuanceerd te worden. In de tweede plaats willen we er nogmaals op wijzen dat verschillen tussen de gerechtelijke arrondissementen of taalgemeenschappen kunnen wijzen op werkelijke verschillen met betrekking tot het

aantal gepleegde misdrijven, maar evenzogoed op verschillen met betrekking tot de aangiftebereidheid, de opsporingscapaciteiten en/of –prioriteiten van de lokale politiediensten en/of het parket, de wijze van registreren, kwalificeren en/of tellen van de feiten,.... Waar mogelijk zal getracht worden om opvallende bevindingen van duiding te voorzien.

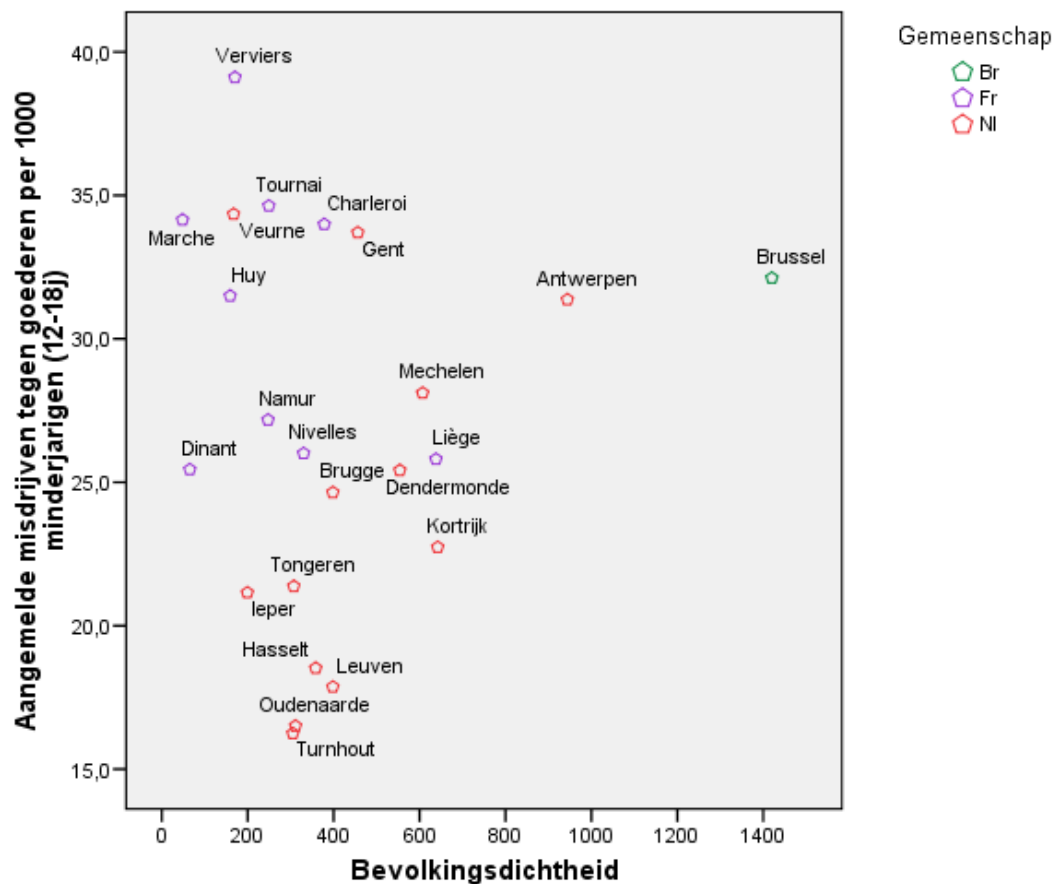
A. Misdrijven tegen goederen

Bij de misdrijven tegen goederen gaat het in bijna drie op vier (74,8%) van de aangemelde zaken om diefstal en/of afpersing (tabel 1 in bijlage). Voor de rest vinden we in deze categorie ook de geweldmisdrijven tegen de eigendom (waaronder voornamelijk beschadigingen en vernielingen) en de bedrogmisdrijven (waaronder onder meer heling, oplichting en misbruik van vertrouwen). In onderstaande figuur zijn alle misdrijven tegen goederen opgenomen en wordt er geen onderscheid gemaakt al naargelang de specifieke kwalificatie van het misdrijf.

In 2005 werden er verhoudingsgewijs het meest aantal misdrijven tegen goederen aangemeld op de jeugdparketten van Verviers, Tournai, Veurne, Marche, Charleroi en Gent (figuur 9 en tabel 11 in bijlage). De graad van aangemelde misdrijven tegen goederen bedraagt 39,1 voor het jeugdparquet van Verviers. Voor Turnhout - het parket waar verhoudingsgewijs het minst aantal zaken toekwamen – gaat het om 16,2 aangemelde misdrijven tegen goederen per 1000 minderjarigen. Op het jeugdparquet van Verviers kwamen er verhoudingsgewijs dus bijna 2,5 keer zo veel misdrijven tegen goederen toe dan op het jeugdparquet van Turnhout. Met wat deze (grote) verschillen precies te maken hebben valt niet onmiddellijk uit de figuur af te lezen. Zo kan het zijn dat er in het gerechtelijk arrondissement Verviers meer misdrijven tegen goederen gepleegd werden of dat meer minderjarigen van het betreffende arrondissement een vermogensdelict begingen, maar het kan ook een uiting zijn van bvb. een verhoogde activiteit op het niveau van de politie of andere aanmelders.

Dit beeld zal aan de hand van de specifieke tenlasteleggingen (of kwalificatie van de feiten) nog verder uitgeklaard worden. In punt 3.3.1.4 wordt dieper ingegaan op diefstal waarbij er een onderscheid gemaakt zal worden tussen gewone diefstal enerzijds en meer ernstige vormen van diefstal - met geweld en met braak of verzwarende omstandigheden - anderzijds.

Figuur 9. Aangemelde misdrijven tegen goederen per 1000 minderjarigen (12-18j) in relatie tot de bevolkingsdichtheid van het gerechtelijk arrondissement

Op basis van figuur 9 zien we geen samenhang tussen de grootte of de bevolkingsdichtheid van het gerechtelijk arrondissement enerzijds en het aantal aangemelde misdrijven tegen goederen anderzijds. Het is dus niet zo dat in grotere of dichter bevolkte arrondissementen - zoals Antwerpen, Brussel en Liège - verhoudingsgewijs (per 1000 minderjarigen tussen 12 en 18 jaar) meer misdrijven tegen goederen aangemeld werden, dan in kleinere of dichter bevolkte arrondissementen. Nogmaals: het arrondissement waar het misdrijf aangemeld werd, is niet noodzakelijk het arrondissement waar het misdrijf ook effectief begaan werd. Analyses met betrekking tot de woonplaats van de minderjarige en de plaats van de feiten dienen hierover meer klaarheid te brengen.

Tot slot zien we dat meer Franstalige dan Nederlandstalige jeugdparketten zich bovenaan de figuur bevinden, hetgeen betekent dat er in het Zuiden van het land in 2005 verhoudingsgewijs meer misdrijven tegen goederen aangemeld werden dan in het Noorden van het land. Bekijken we het gemiddeld aantal aanmeldingen voor de onderscheiden taalgemeenschappen, dan bedraagt het aantal aanmeldingen per 1000 minderjarigen 32,1 voor Brussel, 30,9 voor de Franstalige parketten en 24,0 voor de Nederlandstalige jeugdparketten. De verschillen tussen de gemiddelden zijn echter niet significant.

B. Misdrijven tegen personen

De misdrijven tegen personen betreffen onder meer opzettelijke slagen en verwondingen (76,6%), seksuele misdrijven (12,4%) en misdrijven tegen de eer en de goede naam (9,0%) (tabel 2 in bijlage). Verder vinden we bij dit type misdrijven ook racisme en xenofobie en onopzettelijke slagen en verwondingen terug. Een groot deel van de misdrijven uit deze categorie omvatten de zogenaamde geweldsdelicten. Algemeen wordt aangenomen dat dit type misdrijven een duidelijke stijging kent, zeker onder jongeren. Dit beeld wordt in de media alvast sterk naar voor geschoven. Bijna dagelijks worden we gewezen op het feit dat jongeren steeds gewelddadiger worden en op steeds jongere leeftijd overgaan tot het plegen van ernstige feiten. Op basis van onze (beperkte) cijfergegevens kunnen we hierover geen uitspraken doen. Anders officiële cijfergegevens schijnen dit beeld wel enigszins te onderschrijven (Van der Laan, e.a., 1998; Muchielli, 2004; Blom, e.a. 2005). Onmiddellijk wordt er wel op gewezen dat de stijgende geweldcijfers *kunnen* wijzen op een toename van geweld in de realiteit, maar dat ze mogelijk ook te verklaren zijn vanuit een toegenomen maatschappelijke aandacht voor geweld en de weerslag daarvan in het gedrag van opsporingsinstanties en de aangiftebereidheid van slachtoffers (Van der laan, e.a., 2000). Tevens blijkt uit onderzoek dat mocht er sprake zijn van een stijging, deze zich onder alle leeftijdsgroepen manifesteert en niet alleen beperkt tot jongeren (Muchielli, 2004). Dat jongeren op steeds jongere leeftijd zouden overgaan tot het plegen van gewelddadige feiten is uit de beschikbare cijfergegevens alvast niet af te leiden (Van der Laan, e.a., 2000; Muchielli, 2004; Blom, e.a. 2005).

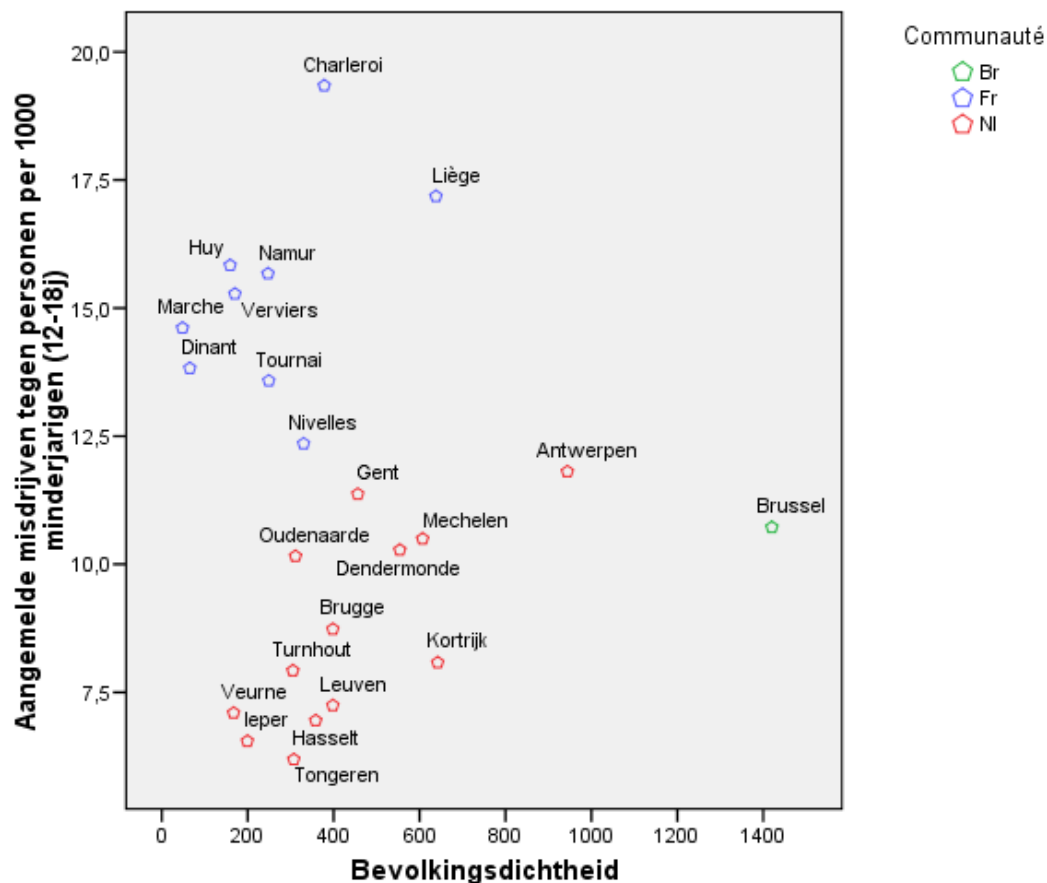
Onze cijfergegevens wijzen niet op een samenhang tussen het aantal aangemelde misdrijven tegen personen enerzijds en de grootte of de bevolkingsdichtheid van het arrondissement anderzijds (figuur 10).

Wel vinden we significante verschillen tussen de onderscheiden taalgemeenschappen ($F=29,559$; $df=2$, $p<0,01$). Op de Franstalige parketten werden er per 1000 minderjarigen tussen 12 en 18 jaar 15,3 misdrijven tegen personen aangemeld. Voor Brussel gaat het om 10,7 aanmeldingen per 1000 minderjarigen en voor de Nederlandstalige jeugdparketten om 8,7 aanmeldingen per 1000 minderjarigen. Het jeugdparquet van Brussel behoort dus niet tot de jeugdparketten waar de graad van aangemelde misdrijven tegen personen het hoogst is. Dit beeld dient nog verder uitgeklaard te worden aan de hand van de specifieke tenlasteleggingen. Mogelijk werden er in Brussel verhoudingsgewijs niet meer, maar wel ernstigere misdrijven tegen personen aangemeld. Op basis van tabel 12 in bijlage kan deze hypothese – op het eerste gezicht – niet bevestigd worden.

Met wat de significante verschillen tussen de gemeenschappen precies te maken hebben, kan niet direct uit de figuur afgeleid worden. Wanneer we de specifieke tenlasteleggingen meer in detail bekijken, dan zien we dat het *aandeel* van de diverse subcategorieën (van tenlasteleggingen) voor de drie gemeenschappen niet significant van elkaar verschilt. We zien wel dat de Franstalige parketten *verhoudingsgewijs* (per 1000 minderjarigen) vooral meer opzettelijke slagen en verwondingen, seksuele misdrijven en misdrijven tegen de eer en de goede naam aangemeld kregen. Dit zou er op kunnen wijzen dat deze misdrijven vaker in het Zuiden, dan in het Noorden van het land voorkwamen. De verschillen zouden echter ook kunnen wijzen op een grotere aandacht (gevoeligheid) voor de betreffende misdrijven aan Franstalige, dan aan

Nederlandstalige zijde, hetgeen tot uiting zou kunnen komen in een hogere activiteit op het niveau van de aangifte, registratie en/of opsporing van de betreffende feiten. Mogelijk spelen ook taal- en/of kwalificatieverschillen een niet te onderschatten rol.

Figuur 10. Aangemelde misdrijven tegen personen per 1000 minderjarigen (12-18j) in relatie tot de bevolkingsdichtheid van het gerechtelijk arrondissement

In het licht van recente gebeurtenissen – onder meer de moord op Joe Van Holsbeeck in het Centraalstation – staan we even stil bij cijfergegevens met betrekking tot moord, doodslag of poging tot moord of doodslag.

In 2005 werden er in drie van de aangemelde zaken melding gemaakt van moord en in vier van doodslag. In 32 aangemelde zaken was sprake van *poging* tot moord of doodslag. In totaal hadden in 2005 met andere woorden 39 aangemelde zaken betrekking op moord, doodslag of poging tot moord of doodslag.

Samen maken de betreffende zaken 0,08% van alle aangemelde misdrijven uit. We dienen ons er wel bewust van te zijn dat het hier gaat om de *kwalificatie* van de feiten. Of het in al deze zaken daadwerkelijk om moord, doodslag of poging tot moord of doodslag gaat, staat (nog) niet vast. Ook is nog niet bewezen of de betrokken minderjarige die als *verdachte* op het jeugdparket aangemeld werd, de feiten ook effectief begaan heeft.

De meeste van de aangemelde zaken dateren van 2005. Wat de moordzaken betreft, stellen we vast dat één moordzaak dateert van 2003⁷³, één van 2004 en één van 2005.

In verhouding tot de totale jongerenpopulatie (12-18j), werden er in 2005 per 1000 minderjarigen tussen 12 en 18 jaar 0,05 zaken met betrekking tot moord, doodslag of poging tot moord of doodslag op de jeugdparketten aangemeld. In termen van aangemelde minderjarigen kunnen we spreken van 0,07 aangemelde minderjarigen per 1000 minderjarigen tussen 12 en 18 jaar. We zouden met andere woorden kunnen stellen dat in 2005 van alle minderjarigen tussen 12 en 18 jaar 0,7% *als verdachte* voor een zaak met betrekking tot moord, doodslag of poging tot moord of doodslag op het jeugdparket aangemeld werd.

Hoewel het hier zeer ernstige feiten betreft, blijft het aantal aangemelde feiten en aangemelde minderjarigen relatief beperkt.

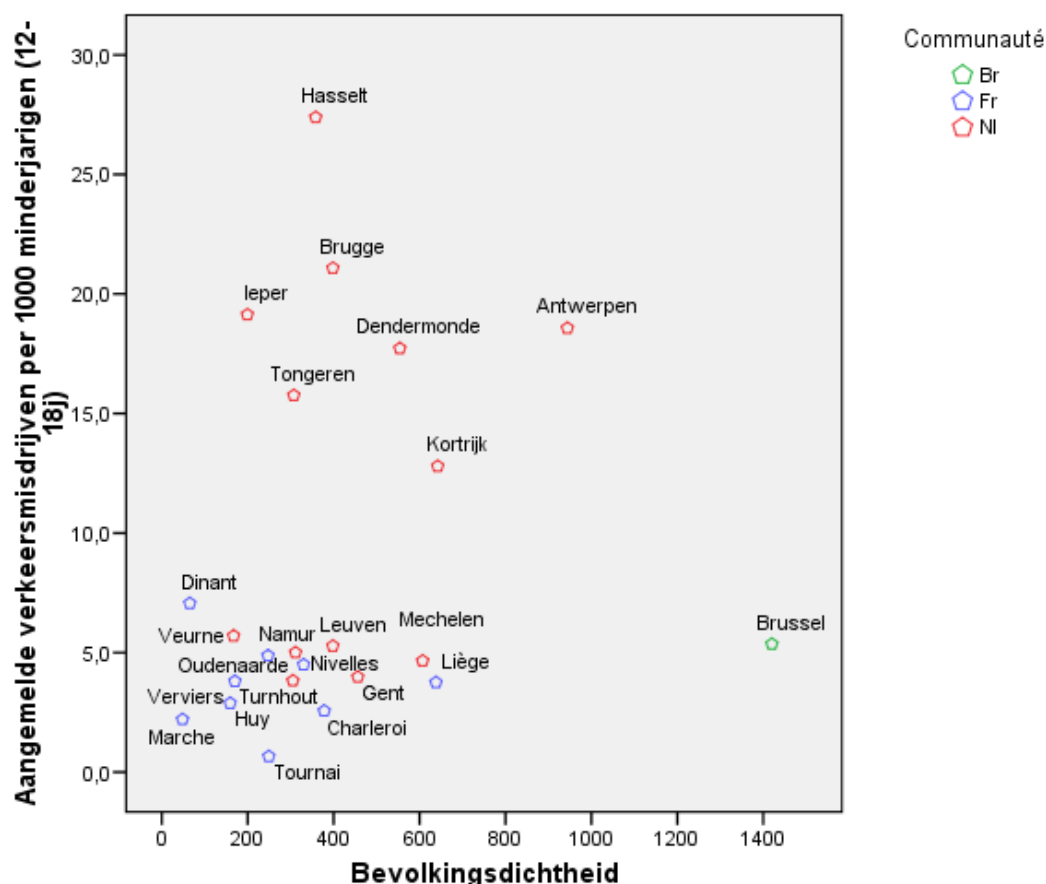
C. Verkeersmisdrijven

We gaven reeds aan dat de jeugdrechtbank - op enkele uitzonderingen na - enkel bevoegd is voor verkeerszaken die begaan werden door minderjarigen onder de 16 jaar. Hierbij blijkt het vooral om inbreuken op de wegcode te gaan (75,9%) (tabel 3 in bijlage). In telkens iets minder dan 10% van de aangemelde zaken gaat het om onopzettelijke slagen en verwondingen (8,4%) of rijden onder invloed (8,9%).

Ook hier zien we geen samenhang met de grootte of de bevolkingsdichtheid van het gerechtelijke arrondissement (figuur 11). Wel vinden we opmerkelijke verschillen tussen de taalgemeenschappen ($F=4,684$; $df=2$; $p<0,05$). Uit figuur 11 komt zeer duidelijk naar voor dat het vooral de Nederlandstalige jeugdparketten zijn die verhoudingsgewijs het meest aantal verkeerszaken in 2005 aangemeld kregen. Dit geldt niet voor alle Nederlandstalige jeugdparketten (zie bvb. Gent, Oudenaarde, Leuven, Mechelen en Turnhout). Het gemiddeld aantal aanmeldingen per 1000 minderjarigen bedraagt 12,4 voor de Nederlandstalige jeugdparketten, 5,4 voor Brussel en 3,6 voor de Franstalige parketten. Het jeugdparket van Hasselt steekt er met kop en schouders boven uit. In 2005 werden er 27,4 verkeerszaken per 1000 minderjarigen tussen 12 en 18 jaar aangemeld (tabel 13 in bijlage).

⁷³ Dit feit werd opgehelderd naar aanleiding van een nieuwe moordzaak in 2004.

Figuur 11. Aangemelde verkeersmisdrijven per 1000 minderjarigen (12-18j) in relatie tot de bevolkingsdichtheid van het gerechtelijk arrondissement

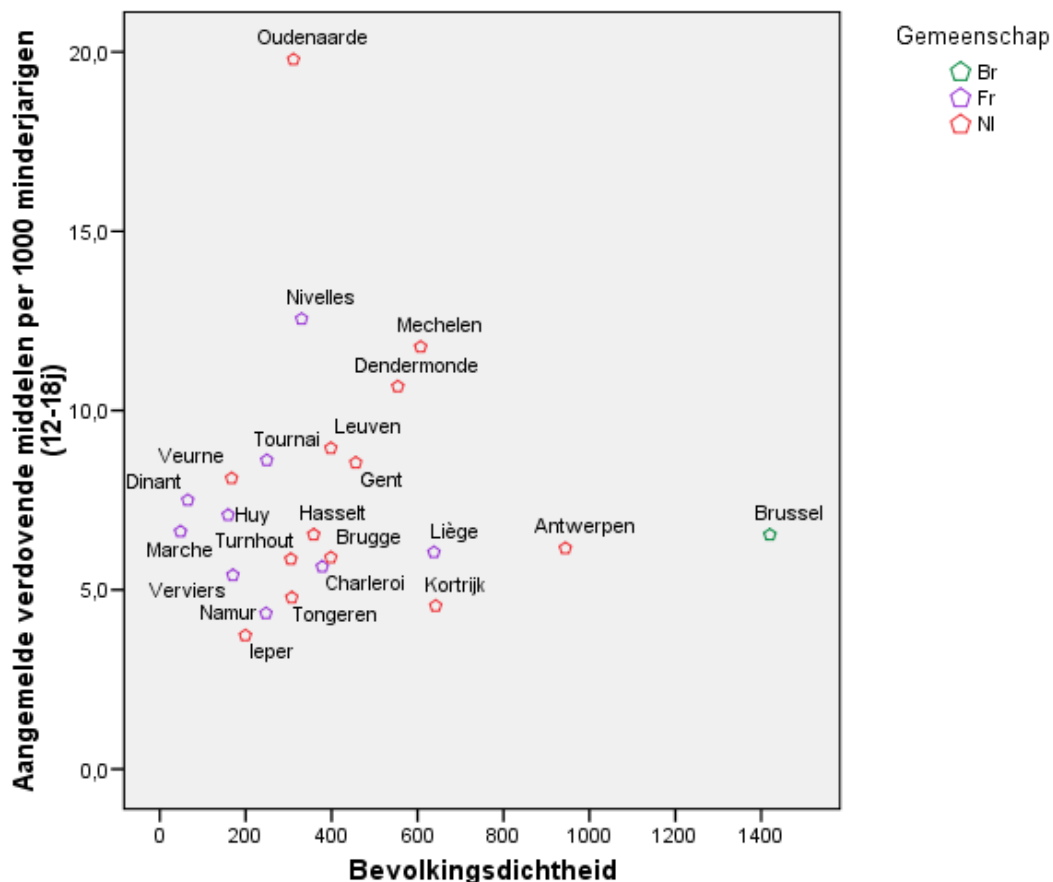
Uit informele contacten blijkt dat er in heel wat Nederlandstalige gerechtelijke arrondissementen door de politie verkeersklassen georganiseerd worden. Dit houdt in dat de politie een lijst van pv's aangaande verkeersovertredingen aan het jeugdparket overmaakt met de vraag of de betrokken minderjarigen opgeroepen mogen worden voor een verkeersles. Op de meeste jeugdparketten worden al deze pv's systematisch in het systeem ingevoerd (vaak ook als leerproject). Een andere verklaring voor de verschillen tussen de Gemeenschappen kan mogelijk ook gezocht worden bij een frequenter gebruik van de fiets (of moto) aan Nederlandstalige kant, alsook met een grotere aandacht (lagere tolerantie?) voor verkeersmisdrijven in het algemeen.

Wanneer we de specifieke tenlasteleggingen van naderbij bekijken, dan zien we dat voor de Nederlandstalige jeugdparketten de inbreuken op de wegcode een groot deel van de verkeersmisdrijven uitmaken. Aan Franstalige kant hebben de verkeerszaken vaker betrekking op het overtreden van de wet op de verzekeringen. Op het Brusselse parket gaan de verkeerszaken in hoofdzaak over het rijden onder invloed. Daar waar op het Brusselse jeugdparket 95% van de aangemelde zaken handelen over het rijden onder invloed, is dit voor de Nederlandstalige jeugdparketten voor 0,1% en voor de Franstalige jeugdparketten voor 2,5% van de aangemelde zaken het geval.

D. Verdovende middelen

Tot de categorie van de verdovende middelen wordt het bezit, het gebruik en de verkoop van soft drugs gerekend, alsook het bezit, het gebruik en de verkoop van hard drugs (tabel 4 in bijlage). Het gaat hier in hoofdzaak om slachtofferloze delicten die voornamelijk door middel van specifieke acties of controles aan het licht gebracht worden. In die zin vormen de officiële cijfergegevens - nog minder dan voor andere type delicten⁷⁴ - een goede weerspiegeling van de werkelijk gepleegde feiten. Meer dan dat vertellen ze ons vooral iets over de prioriteit die aan dergelijke delicten gegeven wordt.

Figuur 12. Aangemelde misdrijven aangaande verdovende middelen per 1000 minderjarigen (12-18j) in relatie tot de bevolkingsdichtheid van het gerechtelijk arrondissement

Ook hier stellen we geen samenhang vast tussen het aantal aangemelde drugsdelicten enerzijds en de grootte of de dichtheid van het gerechtelijk arrondissement anderzijds (figuur 12). Het is dus niet zo dat in grotere of dichter bevolkte arrondissementen systematisch meer zaken aangaande verdovende middelen op de jeugdparketten belandden.

⁷⁴ Aan officiële cijfergegevens met betrekking tot geweldsdelicten kan mogelijk iets meer waarde gehecht worden dan aan officiële cijfergegevens met betrekking tot niet al te ernstige, soms ook slachtofferloze delicten. Niet alleen is het aangiftepeil hoger, ook de politie zal mogelijk meer inspanningen (moeten) doen omdat het om delicten gaat die voor veel onrust zorgen (Van der laan, e.a., 1998).

Tevens werden er geen verschillen gevonden tussen de onderscheiden (taal)gemeenschappen.⁷⁵ Verhoudingsgewijs - per 1000 minderjarigen - werden er op de Franstalige jeugdparketten in 2005 nagenoeg evenveel drugsdelicten aangemeld dan op de Nederlandstalige jeugdparketten. Zowel in het Noorden als in het Zuiden van het land zijn er jeugdparketten die in 2005 verhoudingsgewijs veel dan wel weinig drugsdelicten aangemeld kregen.

Opvallend is wel het hoog aantal aanmeldingen op het jeugdparket van Oudenaarde. In 2005 werden er 19,8 drugsdelicten per 1000 minderjarigen aangemeld (tabel 14 in bijlage). Ter vergelijking: het gemiddeld aantal aanmeldingen per 1000 minderjarigen over alle jeugdparketten heen bedraagt 7,3 per 1000 minderjarigen. Navraag leert ons dat een voorziening in Oudenaarde die drughulpverlening aanbiedt systematisch alle zaken die binnen de dienst met betrekking tot minderjarigen aangemeld werden *ter info* aan het jeugdparket overmaakte, zonder dat deze zaken op parketniveau verder behandeld dienden te worden. Al deze zaken werden desalniettemin in het registratiesysteem ingevoerd, hetgeen zich uiteraard laat vertalen in de cijfergegevens. Deze praktijk zou niet langer van toepassing zijn.

E. Misdrijven tegen de openbare veiligheid

De misdrijven tegen de openbare veiligheid maken ongeveer één op tien van alle aangemelde misdrijven uit. Hierbij gaat het vooral om bedreigingen (45,5%), wapendracht (18,5%) en misdrijven tegen het gezag van de overheid (15,8%) (waaronder vooral weerspannigheid en smaad) (tabel 5 in bijlage). Andere misdrijven die tot deze categorie gerekend kunnen worden zijn onder meer: onlusten, ontvluchting, valsheid (het afleggen van een valse naam of een valse verklaring), vereniging van misdadigers en het niet dragen of vertonen van de identiteitskaart. Dit type delicten wordt zeer vaak in verband gebracht met welbepaalde groepen jongeren uit achtergestelde buurten van de grootssteden (de zogenaamde ‘urban crimes’). Anderen spreken in dit verband van ‘violence contre les institutions’ (Muchielli, 2004). Zij zien deze misdrijven vooral als een uiting van bepaalde groepen jongeren die zich geen eigen plaats in de samenleving kunnen verwerven en zich collectief achtergesteld en gestigmatiseerd voelen. Deze gevoelens van onmacht en collectieve victimisering worden geuit door middel van geweld tegen instituties, de politie in het bijzonder. Het gaat dan ook vooral om misdrijven die een rechtstreekse confrontatie of interactie met de politie inhouden. De vastgestelde stijging van dit type misdrijven (in bepaalde buurten of wijken) is dan ook vooral te wijten aan stijgende spanningen tussen deze jongeren enerzijds en de politie anderzijds, waarbij niet zelden sprake is van een spiraal van geweld. Des meer deze jongeren de ordediensten provoceren, des te meer laatstgenoemden reageren met meer controles en hardere optredens, hetgeen op zijn beurt weer aanleiding geeft tot meer provocatie, wat dan weer leidt tot meer repressie. Enz...

Dit gezegd zijnde, is het niet zo verwonderlijk dat dit type misdrijven het meest aangemeld werd op het jeugdparket van Brussel (figuur 13). Per 1000 minderjarigen tussen 12 en 18 jaar werden er op het jeugdparket van Brussel in 2005 12,1 zaken met

⁷⁵ Het gemiddeld aantal aangemelde zaken per 1000 minderjarigen (12 –18j) bedraagt 7,1 voor de Franstalige jeugdparketten, 8,1 voor de Nederlandstalige jeugdparketten en 6,5 voor het jeugdparket van Brussel.

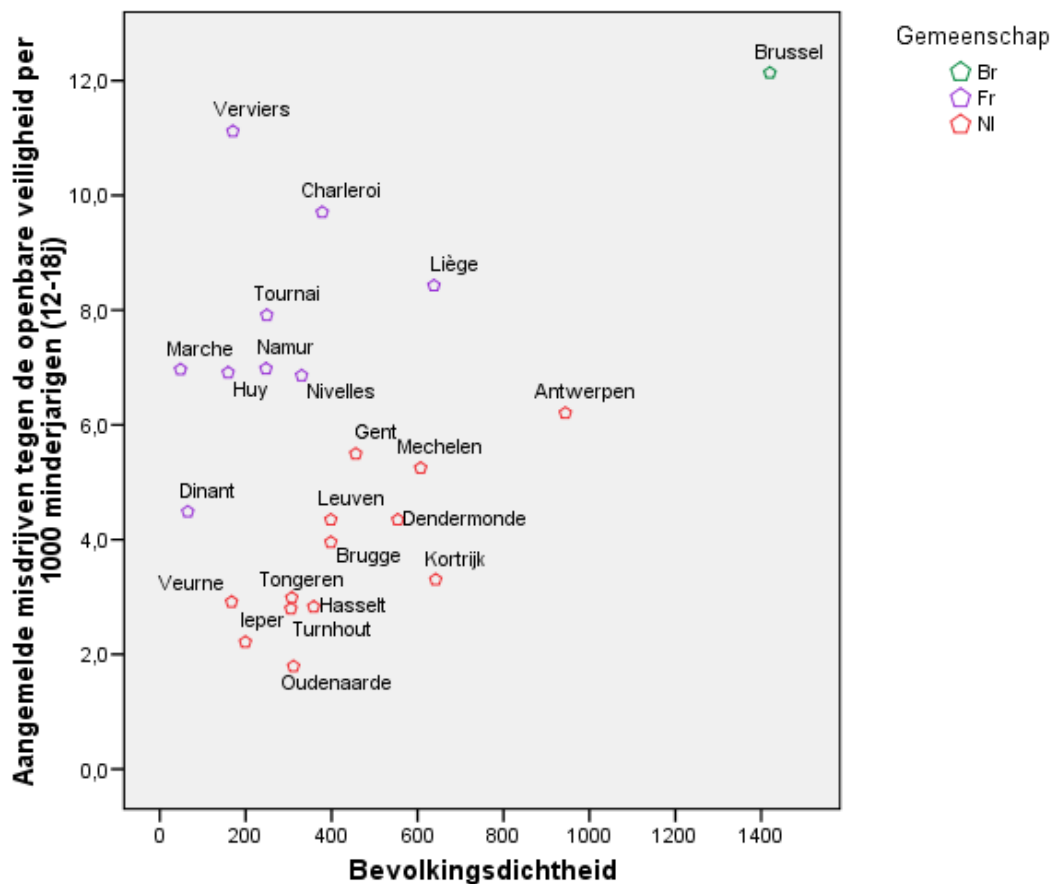
betrekking tot de openbare veiligheid aangemeld, daar waar het algemeen gemiddelde voor alle jeugdparketten samen 6,6 bedraagt (tabel 15 in bijlage).

Zoomen we dieper in op de kwalificatie van de feiten, dan zien we dat onder meer de kwalificaties ‘identiteitskaart’ en ‘valsheid’ op het jeugdparket van Brussel een grotere plaats innemen dan op de andere jeugdparketten (tabel 15 in bijlage). Dit past perfect in het beeld dat hoger opgehangen werd. Het feit dat er op het jeugdparket van Brussel meer zaken aangemeld werden met betrekking tot het al dan niet vertonen van de identiteitskaart of het afleggen van valse verklaringen kan het gevolg zijn van het feit dat er in Brussel meer (en mogelijk ook hardere) controles terzake gebeur(d)en. Andere jeugdparketten waar in verhouding tot de minderjarigenpopulatie veel misdrijven tegen de openbare veiligheid aangemeld werden zijn de jeugdparketten van Verviers, Charleroi en Liège. Op deze jeugdparketten werden verhoudingsgewijs vooral meer bedreigingen (45C) aangemeld.

Daar waar voor de andere misdrijven geen significante relatie gevonden werd met de grootte van het arrondissement, bleek dit voor de misdrijven tegen de openbare veiligheid wel het geval te zijn (Pearson $r = 0,447$; $p < 0,05$) (figuur 13). We gingen er echter vanuit dat het gerechtelijk arrondissement van Brussel hiervoor verantwoordelijk was. Wanneer we de samenhang opnieuw bekeken, maar dit keer zonder het gerechtelijk arrondissement van Brussel, dan bleek de relatie inderdaad niet langer significant te zijn.

Uit figuur 13 komt zeer duidelijk naar voor dat er zich verschillen voordoen tussen de onderscheiden taalgemeenschappen. Misdrijven tegen de openbare veiligheid werden significant vaker aangemeld in het Zuiden van het land, dan in het Noorden van het land ($F=25,415$; $df=2$; $p < 0,01$). Het gemiddeld aantal aanmeldingen per 1000 minderjarigen bedraagt, 12,1 voor Brussel, 7,7 voor de Franstalige jeugdparketten en 3,7 voor de Nederlandstalige parketten. Het gaat om duidelijk systematische verschillen: alle Franstalige jeugdparketten – met uitzondering van Dinant – bevinden zich bovenaan in de figuur, daar waar alle Nederlandstalige jeugdparketten zich onderaan bevinden.

Figuur 13. Aangemelde misdrijven tegen de openbare veiligheid per 1000 minderjarigen (12-18j) in relatie tot de bevolkingsdichtheid van het gerechtelijk arrondissement

F. Correlaties tussen de types misdrijven

We gingen na of een hoog aantal aanmeldingen van een bepaalde type misdrijf gepaard gaat met een hoog aantal aanmeldingen van een ander type misdrijf. We komen tot de volgende bevindingen. Misdrijven tegen personen, misdrijven tegen goederen en misdrijven tegen de openbare veiligheid blijken onderling vrij sterk te correleren ($p < 0,05$) (tabel 10). We zouden met andere woorden kunnen zeggen dat jeugdparketten waar verhoudingsgewijs (per 1000 minderjarigen) veel misdrijven tegen goederen aangemeld werden, ook parketten zijn waar verhoudingsgewijs veel misdrijven tegen personen en misdrijven tegen de openbare veiligheid toekwamen (zoals bvb. de jeugdparketten van Verviers, Charleroi, Tournai, Marche en Brussel). Of omgekeerd: op jeugdparketten waar er verhoudingsgewijs niet zo veel misdrijven tegen goederen toekwamen, is de kans ook groot dat er verhoudingsgewijs ook niet zo veel misdrijven tegen personen en tegen de openbare veiligheid aangemeld werden (zoals bvb. de jeugdparketten van Hasselt, Tongeren en Ieper). Tevens blijkt dat de verdovende middelen geen enkele samenhang vertonen met de andere types misdrijven. Op basis van het aantal aanmeldingen inzake verdovende middelen kan met andere woorden niet veel gezegd worden over het aantal aanmeldingen voor de andere types misdrijven. Tot slot blijken verkeersmisdrijven negatief te correleren met de andere types misdrijven, met uitzondering van de verdovende middelen en de misdrijven tegen personen. Dit wil met andere woorden zeggen dat jeugdparketten

waar verhoudingsgewijs veel verkeerszaken aangemeld werden, jeugdparketten zijn waar relatief gezien minder misdrijven tegen goederen en tegen de openbare veiligheid toekwamen (bvb. de jeugdparketten van Hasselt, Ieper, Tongeren en Kortrijk en in iets mindere mate de jeugdparketten van Brugge en Dendermonde).

Dit zou er enerzijds op kunnen wijzen dat bepaalde types misdrijven - misdrijven tegen personen, misdrijven tegen goederen en misdrijven tegen de openbare veiligheid - in bepaalde arrondissementen (Verviers, Charleroi, Tournai, Marche en Brussel) mogelijk meer voorkomen (of dat er meer minderjarigen woonachtig in de betreffende arrondissementen deze misdrijven pleegden). Anderzijds zouden de gegevens er ook op kunnen wijzen dat in de betreffende arrondissementen meer prioriteit gegeven wordt aan bepaalde types misdrijven en bijgevolg minder aan de verkeersmisdrijven. Waarschijnlijk gaat het om een combinatie van beiden. In sommige arrondissementen is er mogelijk meer criminaliteit aanwezig en worden er mede daarom ook meer (opsporings)inspanningen geleverd.

Tabel 10. Onderlinge correlatie tussen de types misdrijven (Pearson r) ($p < 0,05$)

	Misdr. tg. goederen	Misdr. tg. personen	Misdr. tg. openb. veilig.	Verdovende middelen	Verkeersmisdrijven
Misdr. tg. goederen	1,000				
Misdr. tg. personen	0,581 0,004	1,000			
Misdr. tg. openb. veilig.	0,720 0,000	0,671 0,000	1,000		
Verdovende middelen				1,000	
Verkeersmisdrijven	-0,431 0,040	-0,499 0,150	-0,479 0,021		1,000

Samengevat

Van alle misdrijven die in 2005 op de jeugdparketten aangemeld werden, had ongeveer 43% betrekking op misdrijven tegen goederen, waaronder voornamelijk diefstal en afpersing. Nog eens om en bij de 20% betrof misdrijven tegen personen, waaronder voornamelijk opzettelijke slagen en verwondingen en seksuele misdrijven. De overige 35% had ongeveer evenredig betrekking op verkeersmisdrijven, misdrijven tegen de openbare veiligheid en drugsdelicten. We bekeken de verdeling van de diverse types misdrijven over de diverse gerechtelijke arrondissementen en vonden nergens een significante samenhang tussen het verhoudingsgewijs aantal aangemelde zaken enerzijds en de grootte of de bevolkingsdichtheid van het gerechtelijke arrondissement anderzijds. Het is dus niet zo dat in grotere of dichter bevolkte arrondissementen meer misdrijven – van welk type dan ook - per 1000 minderjarigen aangemeld werden, dan in de kleinere of minder bevolkte arrondissementen. Wel werden er significante verschillen gevonden tussen de taalgemeenschappen. Op de Franstalige jeugdparketten werden er verhoudingsgewijs meer misdrijven tegen personen aangemeld, dan op de Nederlandstalige jeugdparketten en het jeugdparket van Brussel. Eveneens werden er op de Franstalige jeugdparketten, maar ook op het jeugdparket van Brussel, verhoudingsgewijs meer misdrijven tegen de openbare veiligheid ingeleid, dan op de Nederlandstalige jeugdparketten. Op de Nederlandstalige jeugdparketten kwamen er in verhouding tot de minderjarigenpopulatie meer verkeersmisdrijven toe. Op jeugdparketten waar er verhoudingsgewijs veel misdrijven tegen goederen aangemeld werden, kwamen er verhoudingsgewijs ook veel misdrijven tegen personen en misdrijven tegen de

openbare veiligheid toe en vice versa. De aanmelding van deze types misdrijven hangt bovendien negatief samen met de aanmelding van verkeersmisdrijven.

3.3.1.3. Aangemelde minderjarigen naar type misdrijf

In wat volgt bekijken we het profiel van de aangemelde minderjarigen per type misdrijf. Ook hier beperken we ons tot een algemene schets en zal niet in detail ingegaan worden op de specifieke tenlastelegging of kwalificatie van de feiten, noch wordt het profiel van de minderjarigen voor de diverse arrondissementen afzonderlijk bekeken. Dit kan later aan de hand van specifieke vraagstellingen nog verder uitgewerkt worden. In punt 3.3.1.4. doen we deze oefening alvast voor diefstal (met geweld).

Minderjarigen die in 2005 meermaals op het jeugdparket aangemeld werden, werden slechts één keer geteld, tenzij ze aangemeld werden voor verschillende types misdrijven. In dat geval werd de betreffende minderjarige bij elk type afzonderlijk in rekening gebracht. Een minderjarige die met andere woorden op het jeugdparket aangemeld werd voor een verkeersmisdrijf enerzijds en voor verdovende middelen anderzijds, werd bij elk type afzonderlijk opgenomen. Een minderjarige die daarentegen in 2005 meermaals voor verdovende middelen op het jeugdparket aangemeld werd, werd slechts éénmaal geteld.

A. Aangemelde minderjarigen naar geslacht en naar type misdrijf

Om en bij de 80% van de minderjarigen die in 2005 voor een misdrijf op het jeugdparket aangemeld werd, is van het mannelijke geslacht. Maken we een onderscheid naar het type misdrijf, dan zien we dat meisjes het sterkst vertegenwoordigd zijn bij de verkeersmisdrijven (27,5%) (tabel 11). Daar waar voor de andere misdrijftypes de verhouding jongens/meisjes ongeveer één op vijf bedraagt, is dit voor de verkeersmisdrijven één op vier.

Tabel 11. Aangemelde minderjarigen naar geslacht en naar type misdrijf

	Jongen		Meisje		Totaal	
	f	rij%	f	rij%	f	rij%
Misdrijven tegen goederen	14853	79,5	3836	20,5	18689	100,0
Misdrijven tegen personen	7220	79,9	1812	20,1	9032	100,0
Verkeersmisdrijven	4688	72,5	1780	27,5	6468	100,0
Verdovende middelen	3967	83,1	808	16,9	4775	100,0
Misdrijven tegen de openbare veiligheid	3913	80,9	922	19,1	4835	100,0
Totaal	34641	79,1	9158	20,9	43799	100,0

Om correcte vergelijkingen tussen jongens en meisjes te maken, dienen de cijfergegevens gerelateerd te worden aan de respectievelijke jongens- en meisjespopulatie van 12 tot 18 jaar. Aangezien jongens en meisjes ongeveer gelijk verdeeld zijn over de minderjarigenpopulatie, verandert er bijna niets aan de hoger vastgestelde bevindingen. Het is zeker niet nieuw te stellen dat jongens veel vaker dan meisjes voor misdrijven op het jeugdparket aangemeld werden. Op basis van de cijfergegevens kunnen we dit beeld verder verfijnen. Heel algemeen kan gesteld worden dat jongens in 2005 ongeveer 3,5 keer zo vaak als meisjes voor een misdrijf op het jeugdparket aangemeld werden (tabel 12). Voor de misdrijven tegen de openbare veiligheid en de verdovende middelen is het verschil nog groter.

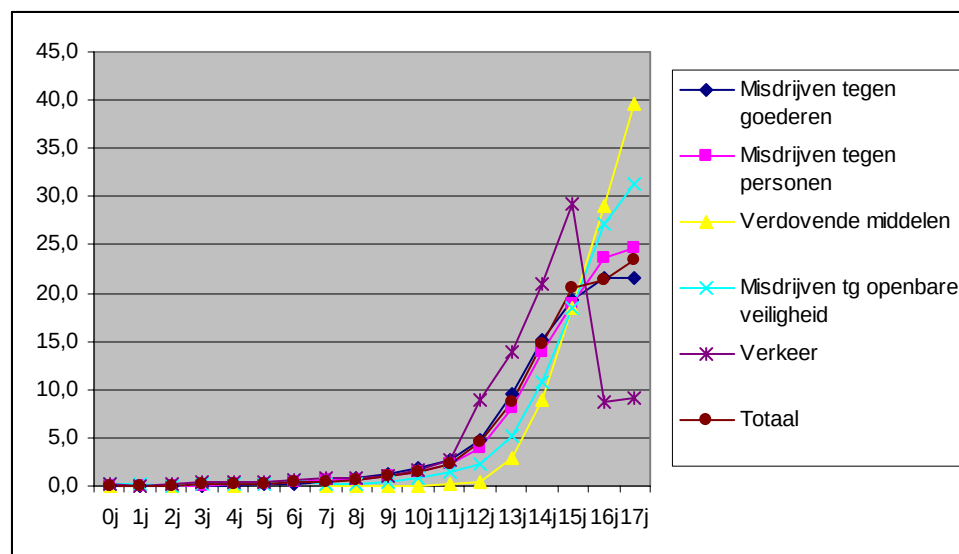
Tabel 12. Aangemelde minderjarigen per 1000 minderjarigen (12j-18j) naar geslacht en naar type misdrijf

	Jongen		Meisje		Totaal	
	f	per 1000	f	per 1000	f	per 1000
Misdrijven tegen goederen	14853	41,0	3836	11,1	18689	26,4
Misdrijven tegen personen	7220	19,9	1812	5,2	9032	12,7
Verkeersmisdrijven	4688	12,9	1780	5,1	6468	9,1
Verdovende middelen	3967	10,9	808	2,3	4775	6,7
Misdrijven tegen de openbare veiligheid	3913	10,8	922	2,7	4835	6,8
Totaal	34641	95,5	9158	26,4	43799	61,8

B. Aangemelde minderjarigen naar leeftijd en naar type misdrijf

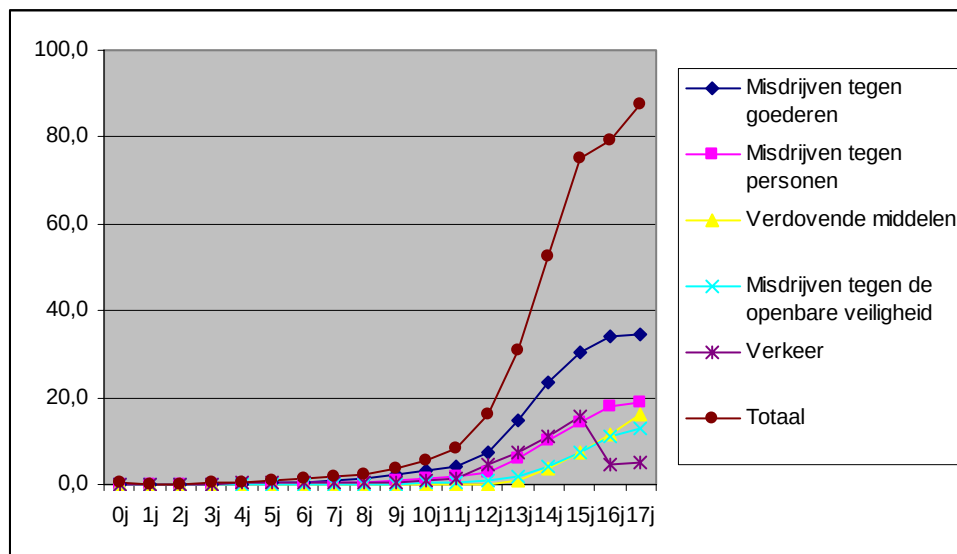
Met uitzondering van de verkeersmisdrijven, is er een sterke toename van het aantal aanmeldingen op het jeugdparket vanaf de leeftijd van 12 jaar met – voor de meeste misdrijven - een zekere stagnatie van aanmeldingen rond de leeftijd van 15 of 16 jaar (figuur 14). Voor de verkeersmisdrijven zien we logischerwijze een daling optreden na 15 jaar, aangezien de jeugdrechtbank enkel bevoegd is voor verkeersmisdrijven begaan door jongeren onder de 16 jaar. De gemiddelde leeftijd van de aangemelde minderjarigen is het hoogst voor minderjarigen die op het jeugdparket aangemeld werden voor verdovende middelen (15,9) en het laagst voor minderjarigen die met het jeugdparket in contact kwamen voor verkeersmisdrijven (13,9).

Figuur 14. Aangemelde minderjarigen naar leeftijd en naar type misdrijf

Bekijken we het aantal aanmeldingen per 1000 minderjarigen in de respectievelijke leeftijdsgroepen, dan komen we tot dezelfde bevindingen als hierboven.

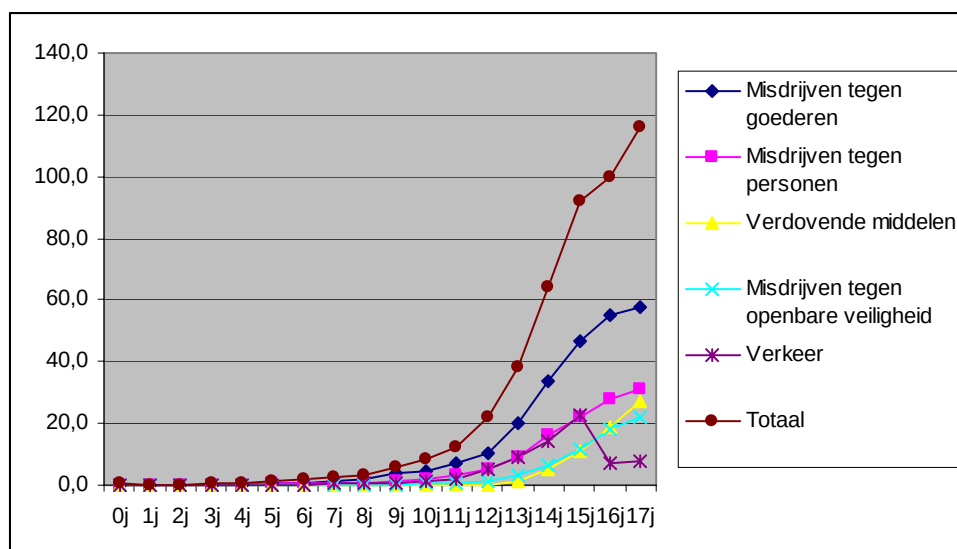
Figuur 15. Aangemelde minderjarigen per 1000 minderjarigen (0-18j) naar leeftijd en naar type misdrijf

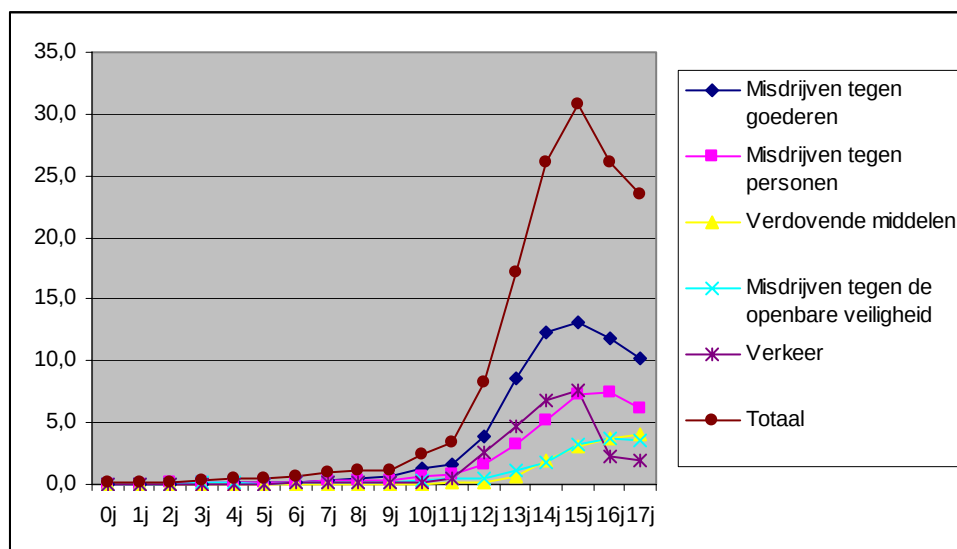
C. Aangemelde minderjarigen naar leeftijd en geslacht en naar type misdrijf

Bekijken we het aantal aanmeldingen naar leeftijd én geslacht, dan zien we voor de beide seksen verschillende patronen optreden. Voor de meeste misdrijven zien we voor de jongens een (sterke) stijging van het aantal aanmeldingen tot 16 jaar, waarna een zekere stagnatie optreedt (figuur 16). Voor de meisjes zien we een (sterke) stijging tot 15 jaar, waarna voor de meeste misdrijven – met uitzondering van de verdovende middelen - een daling optreedt (figuur 17). Hieruit zouden we kunnen afleiden dat meisjes met het ouder worden sneller dan jongens stoppen met het plegen van deliquente feiten.

Figuur 16. Aangemelde jongens per 1000 minderjarige jongens (0-18j) naar leeftijd en naar type misdrijf

Figuur 17. Aangemelde meisjes per 1000 minderjarige meisjes (0-18j) naar leeftijd en naar type misdrijf

Samengevat

Van alle minderjarigen die in 2005 voor een misdrijf op het jeugdparket aangemeld werden, was om en bij de 80% van het mannelijke geslacht. De meisjes zijn het sterkst vertegenwoordigd bij de aangemelde verkeersmisdrijven. Verhoudingsgewijs werden jongens 3,5 keer zo vaak voor een misdrijf op het jeugdparket aangemeld dan meisjes. Met betrekking tot de misdrijven tegen de openbare veiligheid en de verdovende middelen is dit zelfs vier tot vijf keer zo vaak. Naarmate de leeftijd stijgt, zouden we voor alle misdrijftypes – met uitzondering van de verkeersmisdrijven – kunnen stellen dat ook het aantal aanmeldingen stijgt. Voor wat de misdrijven tegen personen, tegen goederen en tegen de openbare veiligheid betreft, zien we voor de meisjes een daling optreden vanaf 16 jaar. Voor de jongens treedt er een stagnatie op. Inzake de verdovende middelen blijft het aantal aanmeldingen stijgen ook na de leeftijd van 16 jaar, toch zeker voor wat de jongens betreft. Voor de meisjes zien we een stagnatie optreden.

3.3.1.4. Aangemelde diefstallen (met geweld)

Tot dusver beperkten we ons tot een zeer algemeen beeld van de aangemelde misdrijftypes. In deze paragraaf gaan dieper in op één welbepaald misdrijf zijnde diefstal, waarbij we ons vooral focussen op de vraag in hoeveel van de aangemelde diefstallen sprake was van geweld.

Om een beter zicht te krijgen op het aantal aangemelde diefstallen met geweld, werd gekeken naar zaken waarin melding gemaakt werd van de volgende kwalificaties: diefstal door middel van geweld of bedreiging (11A), diefstal waarbij wapens werden getoond of gebruikt (11B) en afpersing (code 11C). Om de leesbaarheid te vergemakkelijken wordt verder in de tekst gesproken over diefstal met geweld, waarmee dan bedoeld wordt op alle drie de kwalificaties. Wanneer de bespreking betrekking heeft op één van de onderscheiden categorieën, dan wordt dit uitdrukkelijk vermeld.

In de bovenvermelde gevallen kan ook sprake zijn van *steaming* of *racket*⁷⁶. Onder *steaming* of *racket* verstaan we: *een groepsfenomeen bij jongeren waarbij de daders op een openbare plaats geld of iets anders aftroggelen van het slachtoffer en waarbij zij vaak dreigen met geweld en/of geweld gebruiken* (Vercaigne, 2000). Aangezien *steaming* niet voorkomt in het Strafwetboek, vormt het strikt – juridisch – genomen geen delict. Uit onderzoek blijkt echter dat *steaming* meestal gekwalificeerd wordt als diefstal met geweld en/of als afpersing (Vercaigne, 2000). De gevallen van *steaming* zijn dus - met een grote waarschijnlijk - inbegrepen bij de diefstallen met geweld, zonder dat we in staat zijn ze afzonderlijk te bekijken.

Alvorens dieper op de resultaten in te gaan, dienen we er op te wijzen dat de resultaten met enige voorzichtigheid gelezen moeten worden. Aangezien de gegevens enkel betrekking hebben op het jaar 2005 en slechts enkele specifieke kwalificaties betreffen, zijn de aantallen vaak beperkt, zeker wanneer er een opsplitsing gemaakt wordt naar het gerechtelijk arrondissement, naar het geslacht of naar de leeftijd van de aangemelde minderjarigen. Tevens dienen we aan te geven dat we hier uitspraken doen op basis van geregistreerde en gekwalificeerde feiten. De kwalificatie (of interpretatie) van de feiten kan door zeer veel factoren beïnvloed worden. Zo kan een grotere maatschappelijke gevoeligheid voor geweld tot een toename van geweld in de cijfergegevens leiden, omdat steeds meer handelingen als geweld gedefinieerd worden en lichtere feiten steeds zwaarder gekwalificeerd worden. Ook vernamen we uit informele bron dat bepaalde feiten op sommige parketten soms zwaarder gekwalificeerd worden om bepaalde (voorlopige) maatregelen - die enkel voor zwaardere misdrijven opgelegd kunnen worden - te bekomen. Dit moet steeds goed voor ogen gehouden worden bij de interpretatie van de gegevens. Tevens dienen we er ons bewust van te zijn dat het hier enkel gaat om feiten waarvan de betrokken minderjarigen verdacht worden en dat de kwalificatie van de feiten mogelijk – na verder onderzoek - nog kan wijzigen.

A. Aangemelde diefstallen: algemeen

In één op drie (31,9%) van alle misdrijven die in 2005 op de jeugdparketten aangemeld werden, was sprake van diefstal of afpersing⁷⁷. In meer dan de helft van deze diefstallen (58,5%) ging het om gewone diefstal (tabel 13). In 26,8% van de aangemelde diefstallen was sprake van braak of verzwarende omstandigheden. De diefstallen met geweld maken 14,7% van alle aangemelde diefstallen uit. Voor 2005 gaat het om 2153 aangemelde zaken. Vertaald naar de minderjarigenpopulatie gaat het om drie aangemelde diefstallen met geweld per 1000 minderjarigen tussen 12 en 18 jaar.

⁷⁶ In Wallonië gebruikt men niet de term *steaming*, maar spreekt men van *racket* om min of meer hetzelfde fenomeen aan te duiden. In Wallonië wordt *racket* vaker gelinkt aan de school als pleegplaats.

⁷⁷ Hetgeen niet uit onze gegevens afgeleid kan worden, maar wat wel uit ander onderzoek blijkt, is dat diefstal onder jongeren zeer vaak betrekking heeft op het onrechtmatig verwerven van zeer begeerde hedendaagse consumptieartikelen als gsm's, MP3-spelers, cd's, dvd's,... Vaak worden diefstallen gepleegd op plaatsen waar de opportuniteit om dergelijke zaken te bemachtigen het grootst zijn, zoals shoppingcentra en/of grote winkelstraten. Ter verklaring van het fenomeen van diefstal wordt zeer vaak gewezen op het feit dat het gaat om jongeren die op illegale wijze trachten te verkrijgen, wat we ze op legale wijze niet kunnen verwerven. In zekere zin kan dit type misdrijf - aldus Muchielli - dan ook gezien worden als 'a violent means of redistributing consumer goods' (Muchielli, 2004).

Nemen we zowel diefstal met geweld, als diefstal door middel van braak of verzwarende omstandigheden in ogenschouw, dan bestrijken we 13,3% van alle aangemelde misdrijven. Met andere woorden: iets meer dan één op tien van alle misdrijven die in 2005 op de jeugdparketten aangemeld werden, betreffen diefstal van meer ernstige aard.

Tabel 13. Aangemelde diefstallen in 2005

	f	% subcat.	% geheel	per 1000 (12-18j)
Diefstal door middel van geweld of bedreiging	1753	12,0	3,8	2,5
Diefstal waarbij wapens werden getoond of gebruikt	94	0,6	0,2	0,1
Afpersing	306	2,1	0,7	0,4
Diefstal met geweld	2153	14,7	4,7	3,0
Diefstal door middel van braak	2161	14,8	4,7	3,0
Diefstal verzwarende omstandigheden	1169	8,0	2,6	1,6
Poging tot diefstal door middel van braak	301	2,1	0,7	0,4
Autodiefstal door middel van braak	145	1,0	0,3	0,2
Diefstal van fiets of moto door middel van braak	133	0,9	0,3	0,2
17F	1			
Diefstal braak of verzwarende omstandigheden	3910	26,8	8,6	5,5
Winkeldiefstal	3553	24,3	7,8	5,0
Huisdiefstal	145	1,0	0,3	0,2
Gewone diefstal	3685	25,2	8,1	5,2
Zakkenrollerij	148	1,0	0,3	0,2
Veldiefstal	2			
Gewone fiets- of motodiefstal	892	6,1	2,0	1,3
Poging tot gewone diefstal	62	0,4	0,1	
Gewone diefstal van auto	49	0,3	0,1	
Diefstal gewoon	8536	58,5	18,7	12,0
Totaal	14599	100,0	31,9	20,6

Bekijken we de aangemelde diefstallen met geweld meer in detail, dan was in 81,4% sprake van diefstal door middel van geweld of bedreiging, in 14,2% ging het om afpersing en in 4,4% van de aangemelde diefstallen met geweld zou een wapen gebruikt zijn of getoond. Van alle misdrijven die in 2005 op de jeugdparketten toekwamen had 0,2% betrekking op diefstal met behulp van een wapen.

Aangezien het onderscheid tussen diefstal met geweld of bedreiging enerzijds en afpersing anderzijds voor interpretatie vatbaar is, worden deze categorieën verder zowel afzonderlijk, als samen behandeld. Wanneer bij een diefstal met geweld een wapen gebruikt werd of getoond, is de keuze van de kwalificatie mogelijk minder dubieus. Wat daarentegen onder een wapen verstaan dient te worden, kan vele ladingen dekken (mes, pistool,...). Politiegegevens kunnen hier mogelijk een beter licht op werpen.

B. Aangemelde diefstallen naar gerechtelijk arrondissement

Diefstal met geweld

Ongeveer één op drie (31,8%) van de aangemelde diefstallen met geweld kwam toe op het jeugdparket van Brussel (tabel 14). Naast het jeugdparket van Brussel neemt het jeugdparket van Antwerpen 17,7% van de aanmeldingen voor haar rekening. Samen zijn deze jeugdparketten verantwoordelijk voor bijna de helft (49,5%) van de aangemelde diefstallen met geweld.

Tabel 14. Aangemelde diefstallen met geweld naar kwalificatie van de feiten en naar gerechtelijk arrondissement

	Diefstal geweld/bedreiging 11A		Afpersing 11C		Diefstal geweld/bedreiging + afpersing 11A+11C		Diefstal wapen 11B		Totaal 11A+11B+11C	
	f	kolom%	f	kolom%	f	%	f	kolom%	f	kolom%
Antwerpen	294	16,8	42	13,7	336	16,3	45	47,9	381	17,7
Hasselt	17	1,0	7	2,3	24	1,2	1	1,1	25	1,2
Mechelen	43	2,5	8	2,6	51	2,5	2	2,1	53	2,5
Tongeren	22	1,3	9	2,9	31	1,5	3	3,2	34	1,6
Turnhout	8	0,5	3	1,0	11	0,5	0	0,0	11	0,5
Brussel	611	34,9	64	20,9	675	32,8	10	10,6	685	31,8
Leuven	14	0,8	4	1,3	18	0,9	3	3,2	21	1,0
Nivelles	105	6,0	7	2,3	112	5,4	1	1,1	113	5,2
Brugge	26	1,5	15	4,9	41	2,0	4	4,3	45	2,1
Dendermonde	53	3,0	8	2,6	61	3,0	1	1,1	62	2,9
Gent	69	3,9	4	1,3	73	3,5	2	2,1	75	3,5
Ieper	17	1,0	5	1,6	22	1,1	1	1,1	23	1,1
Kortrijk	23	1,3	24	7,8	47	2,3	4	4,3	51	2,4
Oudenaarde	7	0,4	2	0,7	9	0,4	2	2,1	11	0,5
Veurne	6	0,3	3	1,0	9	0,4	0	0,0	9	0,4
Dinant	10	0,6	2	0,7	12	0,6	0	0,0	12	0,6
Huy	13	0,7	4	1,3	17	0,8	0	0,0	17	0,8
Liege	115	6,6	36	11,8	151	7,3	5	5,3	156	7,2
Marche	7	0,4	1	0,3	8	0,4	0	0,0	8	0,4
Namur	51	2,9	15	4,9	66	3,2	1	1,1	67	3,1
Verviers	66	3,8	17	5,6	83	4,0	3	3,2	86	4,0
Charleroi	124	7,1	20	6,5	144	7,0	4	4,3	148	6,9
Tournai	52	3,0	6	2,0	58	2,8	2	2,1	60	2,8
Totaal	1753	100,0	306	100,0	2059	100,0	94	100,0	2153	100,0

Bekijken we de kwalificaties afzonderlijk, dan zien we dat voor wat de grootste categorie betreft - zijnde diefstal met geweld of bedreiging – Antwerpen en Brussel meer dan de helft van de aanmeldingen voor hun rekening nemen (51,7%). Ook voor afpersing heeft Brussel het grootst aantal ingeleide zaken (20,9%). Eén op vijf van de afpersingen werd ingeleid op het jeugdparket van Brussel. Het gaat hier in totaal om 64 afpersingen. Eén op twee van de diefstallen met een wapen werden aangemeld op het jeugdparket van Antwerpen. Ook hier zijn de aantallen – vanuit statistisch oogpunt – relatief beperkt (N=94). De percentages dienen dan ook met de nodige omzichtigheid bekeken te worden.

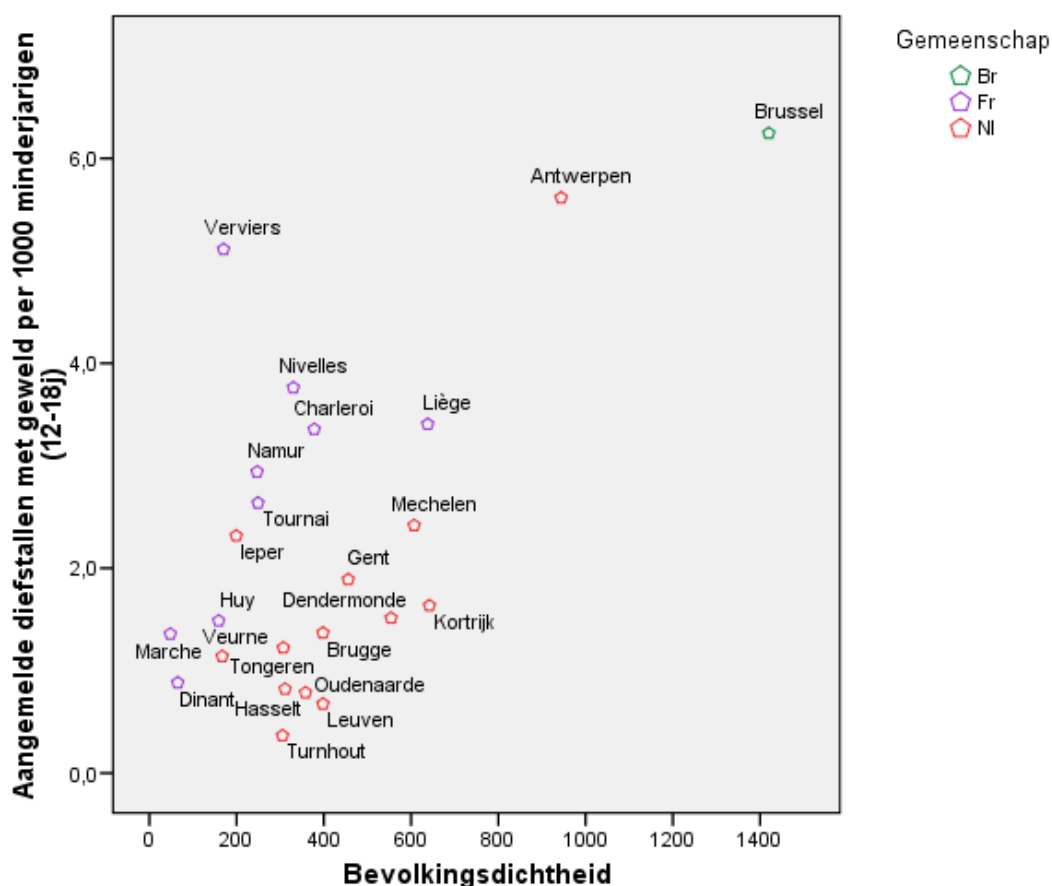
Voor de berekening van het aantal aangemelde diefstallen met geweld per 1000 minderjarigen van 12 jaar of ouder wordt er geen onderscheid gemaakt al naargelang de kwalificatie van de feiten, gegeven het beperkt aantal aanmeldingen voor sommige parketten en/of voor sommige kwalificaties.

Verhoudingsgewijs (per 1000 minderjarigen tussen 12 en 18 jaar) werden er het meest aantal diefstallen met geweld aangemeld op de jeugdparketten van Brussel, Antwerpen en Verviers (figuur 18 en tabel 11 in bijlage). De graad van aangemelde diefstallen bedraagt 6,2 voor het jeugdparket van Brussel. Voor het Antwerpen gaat het om 5,6 aanmeldingen per 1000 minderjarigen. Het jeugdparket waar verhoudingsgewijs het minst aantal diefstallen met geweld toekwam is het jeugdparket van Turnhout (N=11). Het gaat om 0,3 diefstallen met geweld per 1000 minderjarigen. Dit betekent concreet dat er op het jeugdparket van Brussel verhoudingsgewijs 15 keer meer diefstallen met geweld aangemeld werden dan op het jeugdparket van Turnhout.

Het aantal aangemelde diefstallen met geweld per 1000 minderjarigen hangt positief samen met zowel de totale populatie (Pearson $r = 0,611$; $p < 0,01$), als met de bevolkingsdichtheid (Pearson $r = 0,608$, $p < 0,01$) (figuur 18). Echter, na verwijdering van

de gerechtelijke arrondissementen van Brussel en/of Antwerpen blijkt de relatie niet langer significant te zijn. We kunnen met andere woorden niet stellen dat naarmate de totale bevolking of de bevolkingsdichtheid van het gerechtelijk arrondissement toeneemt, ook het verhoudingsgewijs aantal aangemeldingen met betrekking tot diefstal met geweld toeneemt. In de toekomst dienen er in dit kader analyses uitgevoerd te worden op kleinere entiteiten, zoals buurten en gemeenten.

Figuur 18. Aangemelde diefstallen met geweld per 1000 minderjarigen (12-18j) in relatie tot de bevolkingsdichtheid van het gerechtelijk arrondissement

Uit figuur 18 blijkt dat – met uitzondering van enkele jeugdparquetten – de Franstalige parketten zich bijna allemaal bovenaan de figuur bevinden, daar waar de meeste Nederlandstalige parketten zich onderaan de figuur situeren. Dit wil met andere woorden zeggen dat het aantal aangemelde diefstallen met geweld per 1000 minderjarigen hoger ligt voor de Franstalige, dan voor de Nederlandstalige parketten, ook bij gelijke dichtheid. Het aantal aangemelde diefstallen met geweld per 1000 minderjarigen bedraagt 6,2 voor het jeugdparquet van Brussel, 2,8 voor de Franstalige jeugdparquetten en 1,7 voor de Nederlandstalige jeugdparquetten. De verschillen tussen de gemeenschappen zijn statistisch significant ($F=6,317$; $df=2$; $p=0,01$). We mogen niet uit het oog verliezen dat er gegevens van vier Franstalige parketten ontbreken en dat de gegevens waarover we op dit moment beschikken relatief beperkt zijn om al te grote uitspraken te doen. Tevens dienen we hier nogmaals op te wijzen dat vastgestelde verschillen in de cijfergegevens kunnen wijzen op werkelijke verschillen in het voorkomen van diefstal met geweld, maar ook verschillen in opsporing,

kwalificatie en registratie kunnen verantwoordelijk zijn voor de hogere cijfers voor het jeugdparket van Brussel en voor de jeugdparketten van het Zuiden van het land.

Diefstal met braak of verzwarende omstandigheden en gewone diefstal

Alvorens verdere conclusies te trekken, leek het ons nodig ook de andere soorten diefstal, zijnde diefstal door middel van braak of verzwarende omstandigheden en gewone diefstal⁷⁸ mee in de analyse te betrekken.

In de eerste plaats stellen we vast dat er geen onderlinge correlaties bestaan tussen de diverse soorten diefstallen. Het is dus niet zo dat een verhoudingsgewijs hoog aantal aanmeldingen voor diefstal met geweld systematisch gepaard gaat met een hoog aantal aanmeldingen voor diefstal door middel van braak of verzwarende omstandigheden. Ook vinden we geen correlatie tussen de aanmeldingen van meer ernstige⁷⁹ diefstallen enerzijds en gewone diefstallen anderzijds.

Noch diefstal door middel van braak of verzwarende omstandigheden, noch gewone diefstal blijkt samen te hangen met de grootte of de dichtheid van het gerechtelijk arrondissement.

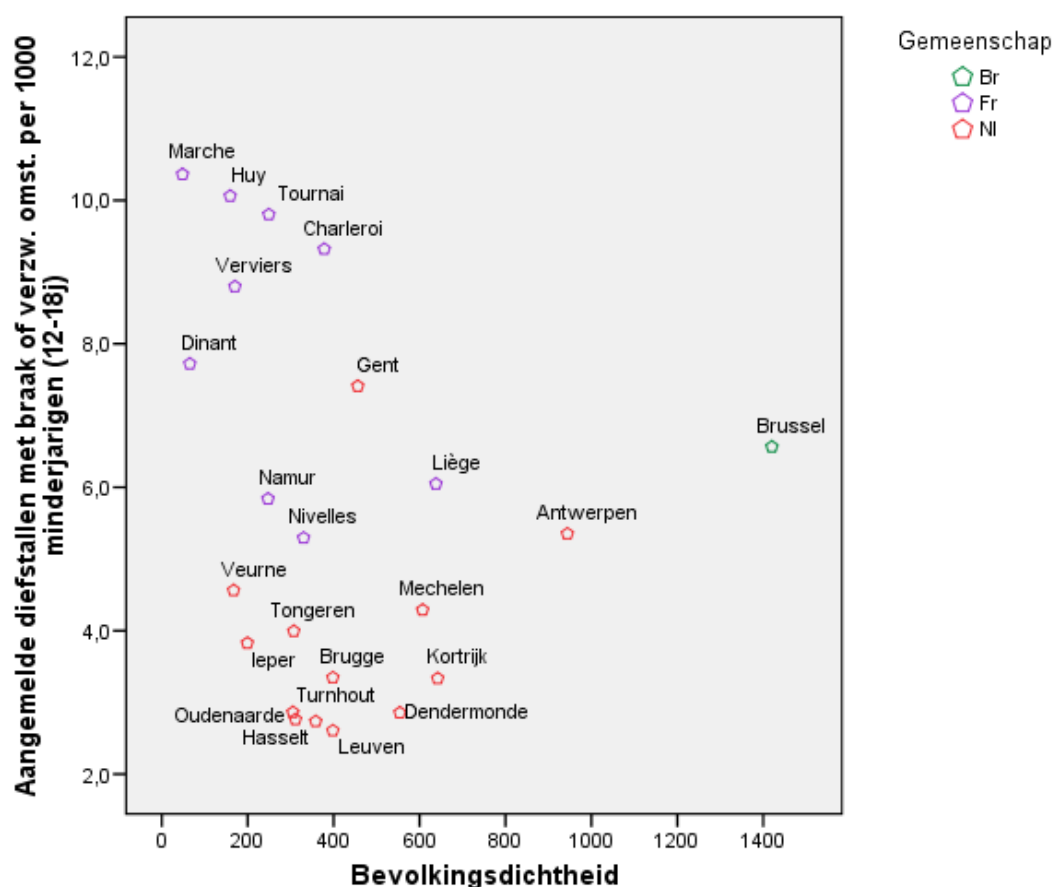
Wel vinden we ook hier significante verschillen tussen de taalgemeenschappen, toch zeker voor wat diefstal met braak of verzwarende omstandigheden betreft (figuur 19). Zo bedraagt de graad van aangemelde diefstallen met braak of verzwarende omstandigheden 8,1 voor de Franstalige jeugdparketten, 6,6 voor Brussel en 3,8 voor de Nederlandstalige jeugdparketten ($F=18,599$; $df=2$; $p<0,01$). Op de Franstalige jeugdparketten werden er met andere woorden dubbel zo veel diefstallen met braak of verzwarende omstandigheden aangemeld, dan op de Nederlandstalige jeugdparketten. Opmerkelijk is de hoge graad van aanmeldingen voor het jeugdparket van Gent in vergelijking met de andere Nederlandstalige jeugdparketten.

Bekijken we de tenlasteleggingen meer in detail, dan zien we dat in de Franstalige jeugdparketten voornamelijk melding gemaakt werd van diefstal door middel van braak (80,5%). Op het jeugdparket van Brussel was vooral sprake van diefstal met verzwarende omstandigheden (81,5%). Voor de Nederlandstalige jeugdparketten gaat het zowel om diefstal door middel van braak (49,2%), als om diefstal met verzwarende omstandigheden (36,3%). De verschillen tussen de gemeenschappen zijn statistisch significant ($\chi^2=1676,524$; $df=10$; $p<0,01$, Cramer's $V=0,463$). Uit tabel 11 in bijlage blijkt dat ook binnen de gemeenschappen grote verschillen tussen de gerechtelijke arrondissementen bestaan. De verschillen tussen de gemeenschappen zijn echter groter dan de verschillen binnen de gemeenschappen.

⁷⁸Voor een beter begrip van deze vormen van diefstal zie tabel 13.

⁷⁹ zijnde diefstal door middel van geweld, braak of verzwarende omstandigheden

Figuur 19. Aangemelde diefstallen met braak of verzwarende omstandigheden per 1000 minderjarigen (12-18j) in relatie tot de bevolkingsdichtheid van het gerechtelijk arrondissement

Samengevat

In 2005 kwamen er iets meer dan 2000 diefstallen met geweld op de jeugdparketten toe. Zij maken in totaal 4,7% uit van alle aangemelde misdrijven en 14,7% van alle aangemelde diefstallen. In de meerderheid van de aangemelde diefstallen gaat het nog steeds om gewone diefstal, zonder dat er sprake is van geweld of verzwarende omstandigheden. Ongeveer één op twee van de aangemelde diefstallen met geweld kwam toe op de jeugdparketten van Brussel en Antwerpen. Bekijken we aantal aangemelde diefstallen met geweld per 1000 minderjarigen, dan werden er in 2005 per 1000 minderjarigen tussen 12 en 18 jaar drie diefstallen met geweld op de jeugdparketten aangemeld. De jeugdparketten waar verhoudingsgewijs het meest aantal diefstallen met geweld ingeleid werden, zijn de jeugdparketten van Brussel, Antwerpen en Verviers. Ook hier vonden we na verwijdering van de gerechtelijke arrondissementen van Brussel en Antwerpen geen significante correlatie tussen de bevolkingsdichtheid of de grootte van het arrondissement enerzijds en het verhoudingsgewijs aantal aangemelde diefstallen met geweld anderzijds. Wel werden er significant meer diefstallen met geweld aangemeld op de Franstalige jeugdparketten en het jeugdparket van Brussel, dan op de Nederlandstalige jeugdparketten (met uitzondering van het gerechtelijk arrondissement van Gent). Dit geldt eveneens voor de diefstallen met braak of verzwarende omstandigheden. Tot slot stelden we geen onderlinge correlaties vast tussen de diverse soorten diefstal. Een verhoudingsgewijs hoger aantal aangemeldingen in het kader van een gewone diefstal gaat niet systematisch gepaard met een verhoudingsgewijs hoger aantal aangemeldingen

in het kader van diefstal met geweld en/of diefstal met braak of verzwarende omstandigheden.

C. Profiel van de minderjarigen die aangemeld werden voor diefstal

Algemeen

In 2005 werden er 2153 diefstallen met geweld op de jeugdparquetten aangemeld, waarbij 2385 minderjarigen betrokken waren. In totaal kan gesproken worden van een totale caseload van 3344 zaken, ervan uitgaande dat elke minderjarige die betrokken is in een aangemelde zaak aanleiding geeft tot een afzonderlijke zaak (dossier) op het jeugdparquet (tabel 15).

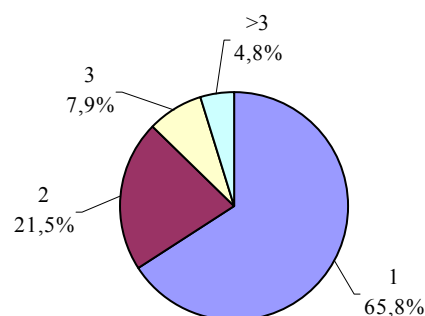
Het feit dat het aantal aangemelde minderjarigen niet overeenstemt met het aantal aangemelde zaken komt door het feit dat in een aantal aangemelde zaken meerdere minderjarigen betrokken waren. Het gaat hier enkel om minderjarige verdachten. Dit kan aanleiding geven tot een onderschatting van het aantal feiten waarbij meerdere verdachten betrokken waren.

Tabel 15. Aangemelde zaken en aangemelde minderjarigen voor diefstal met geweld naar gerechtelijk arrondissement

	Aangemelde zaken		Aangemelde minderjarigen		Totale caseload	
	f	%	f	%	f	%
Antwerpen	381	17,7	391	16,4	688	20,6
Hasselt	25	1,2	33	1,4	45	1,3
Mechelen	53	2,5	67	2,8	81	2,4
Tongeren	34	1,6	40	1,7	54	1,6
Turnhout	11	0,5	16	0,7	19	0,6
Brussel	685	31,8	736	30,9	1017	30,4
Leuven	21	1,0	27	1,1	32	1,0
Nivelles	113	5,2	137	5,7	176	5,3
Brugge	45	2,1	52	2,2	61	1,8
Dendermonde	62	2,9	64	2,7	94	2,8
Gent	75	3,5	94	3,9	146	4,4
Ieper	23	1,1	23	1,0	38	1,1
Kortrijk	51	2,4	75	3,1	101	3,0
Oudenaarde	11	0,5	10	0,4	14	0,4
Veurne	9	0,4	8	0,3	9	0,3
Dinant	12	0,6	14	0,6	14	0,4
Huy	17	0,8	19	0,8	20	0,6
Liege	156	7,2	195	8,2	231	6,9
Marche	8	0,4	8	0,3	12	0,4
Namur	67	3,1	73	3,1	91	2,7
Verviers	86	4,0	72	3,0	125	3,7
Charleroi	148	6,9	157	6,6	190	5,7
Tournai	60	2,8	74	3,1	86	2,6
Totaal	2153	100,0	2385	100,0	3344	100,0

Van alle diefstallen met geweld die in 2005 op de jeugdparquetten aangemeld werden, was in 65,8% sprake van één verdachte (figuur 20). Gemiddeld genomen telden de aangemelde diefstallen met geweld 1,6 betrokken minderjarigen. Het maximum aantal verdachte minderjarigen in een zaak bedraagt negen verdachten.

Figuur 20. Aangemelde diefstallen met geweld naar betrokken minderjarigen

In wat volgt bekijken we de leeftijd en het geslacht van de minderjarigen die in 2005 voor diefstal met geweld op de jeugdparketten aangemeld werden. Hierbij dient aangegeven te worden dat minderjarigen die meermaals voor diefstal met geweld op het jeugdparket aangemeld werden, in de analyse slechts één keer in rekening gebracht werden. Wanneer er echter een onderscheid gemaakt werd naar het soort diefstal (met geweld, met braak,...) of naar specifieke kwalificaties, dan worden minderjarigen die voor meerdere soorten diefstallen of voor meerdere kwalificaties op het jeugdparket aangemeld werden, bij elke soort of bij elke kwalificatie afzonderlijk geteld.

Gegeven het relatief beperkt aantal aangemelde minderjarigen met betrekking tot diefstal met geweld is het onmogelijk om het profiel van de aangemelde minderjarigen voor de verschillende jeugdparketten afzonderlijk te bekijken en onderlinge vergelijkingen te maken. Er zal met andere woorden een algemeen beeld geschetst worden van de aangemelde minderjarigen over de diverse jeugdparketten heen.

Aangemelde minderjarigen voor diefstal naar geslacht

Van alle minderjarigen die op het jeugdparket aangemeld werden voor diefstal met geweld, was 90,2% van het mannelijke geslacht. Het percentage aangemelde meisjes is het grootst voor diefstal door middel van geweld of bedreiging (11,2%) en het kleinst voor diefstal met een wapen (4,2%). De verschillen tussen de kwalificaties zijn niet significant.

In verhouding tot de respectievelijke minderjarigenpopulatie, werden jongens tien keer vaker dan meisjes op het jeugdparket ingeleid voor diefstal met geweld. Zo geldt voor de jongens dat er per 1000 minderjarige jongens 6,2 jongens in 2005 op het jeugdparket aangemeld werden (tabel 16). Voor de meisjes bedraagt dit aantal 0,6. Deze verschillen vinden we terug voor alle drie de kwalificaties. Sommige aantallen dienen met de nodige omzichtigheid bekeken te worden, gegeven het beperkt aantal aangemelde minderjarigen, zeker voor wat de meisjes betreft.

Tabel 16. Aangemelde minderjarigen per 1000 minderjarigen (12-18j) voor diefstal met geweld naar geslacht en naar kwalificatie van de feiten

	Diefstal met geweld/bedr.		Diefstal met wapen		Afpersing		Totaal	
	11A		11B		11C		11A+11B+11C	
	f	per 1000	f	per 1000	f	per 1000	f	per 1000
Jongens	1761	4,9	129	0,4	375	1,0	2265	6,2
Meisje	177	0,5	6	0,0	28	0,1	211	0,6
Totaal	1938	2,7	135	0,2	403	0,6	2476	3,5

We stelden ons de vraag of de gevonden verschillen tussen de seksen ook opgaan voor de andere soorten diefstallen (gewone diefstal en diefstal door middel van braak of verzwarende omstandigheden). Op basis van de uitgevoerde analyses dienen we deze vraag positief te beantwoorden. Wel dienen de nodige nuances aangebracht te worden. Daar waar jongens verhoudingsgewijs tien keer zo vaak als meisjes op het jeugdparket aangemeld werden voor diefstal met geweld, is dit voor diefstal met braak of verzwarende omstandigheden ongeveer acht keer zo vaak en voor gewone diefstal twee keer zo vaak (tabel 17). Nemen we enkel de meer ernstige vormen van diefstal in rekening - zijnde diefstal door middel van geweld én diefstal door middel van braak of verzwarende omstandigheden - dan werden jongens ongeveer acht zo vaak als meisjes op het jeugdparket ingeleid. We kunnen met andere woorden stellen dat jongens opmerkelijk vaker dan meisjes op het jeugdparket aangemeld werden voor ernstige vormen van diefstal. Wat de gewone diefstallen betreft is het verschil veel minder groot.

Tabel 17. Aangemelde minderjarigen per 1000 minderjarigen (12-18j) voor diefstal naar geslacht en naar type diefstal

	Gewone diefstal		Diefstal met braak/verzw. omst.	
	f	per 1000	f	per 1000
Jongens	6513	18,0	3515	9,7
Meisje	2737	7,9	432	1,2
Totaal	9250	13,0	3947	5,6

Bekijken we de specifieke tenlasteleggingen (of kwalificaties) waarvoor jongens en meisjes op het jeugdparket aangemeld werden, dan verschillen ze zeer weinig tot niets van elkaar wat de tenlasteleggingen voor diefstal met braak of verzwarende omstandigheden betreft ($\chi^2=26,351$; $df=5$; $p<0,01$; Cramer's $V=0,065$). Voor gewone diefstal verschillen jongens en meisjes wel significant van elkaar ($\chi^2=1193,267$; $df=7$, $p<0,01$; Cramer's $V=0,317$). Zo ging het bij twee op drie van de gewone diefstallen waarin meisjes betrokken waren om winkeldiefstal (63%). Bij de jongens maken de winkeldiefstallen één op drie van de gewone diefstallen uit (31,9%)⁸⁰. In vergelijking tot de meisjes hadden de gewone diefstallen bij de jongens vaker betrekking op gewone diefstal en fiets- of motodiefstal.

Aangemelde minderjarigen voor diefstal naar leeftijd

⁸⁰ Verhoudingsgewijs – in verhouding tot de totale jongens- en meisjespopulatie - werden jongens nog steeds vaker dan meisjes op het jeugdparket aangemeld voor winkeldiefstal. Enkel het verschil tussen jongens en meisjes is hier veel kleiner dan voor de andere diefstallen. Zo bedraagt het aantal aangemelde jongens voor winkeldiefstal 7,4 per 1000 minderjarige jongens. Voor de meisjes bedraagt dit aantal 6,2.

Naarmate de leeftijd stijgt, stijgt ook aantal aangemelde minderjarigen voor diefstal met geweld (tabel 18). Er is een sterke stijging of verdrievoudiging van het aantal aanmeldingen vanaf de leeftijd van 13 jaar.

Bekijken we de cijfergegevens voor de verschillende kwalificaties afzonderlijk, dan zien we dat voor alle kwalificaties meer dan de helft van de aangemelde minderjarigen 16 of 17 was op het ogenblik van de opstelling van het pv. Voor diefstal met een wapen was zelfs twee op drie van de minderjarigen 16 jaar of ouder. De gemiddelde leeftijd van de minderjarigen die aangemeld werden voor een diefstal met een wapen bedraagt 15,7. Voor diefstal met geweld of bedreiging en afpersing zijn de gemiddelden respectievelijk 15,5 en 15,2. De verschillen tussen de gemiddelden zijn significant ($\chi^2=12,741$; $df=2$; $p<0,01$).

Tabel 18. Aangemelde minderjarigen voor diefstal met geweld naar leeftijd en naar kwalificatie van de feiten

	Diefstal met geweld/bedr.		Diefstal met wapen		Afpersing		Totaal	
	f	%	f	%	f	%	f	%
6	1	0,1			1	0,2	2	0,1
7	1	0,1			1	0,7	4	0,2
9	3	0,2			5	1,2	8	0,3
10	8	0,4			1	0,2	9	0,4
11	12	0,6	1	0,8	1	0,2	14	0,6
12	44	2,3	2	1,5	6	1,5	49	2,1
13	128	6,7	8	6,0	33	8,2	162	7,0
14	237	12,4	15	11,3	67	16,7	306	13,1
15	406	21,3	22	16,5	84	20,9	487	20,9
16	505	26,5	40	30,1	110	27,4	621	26,7
17	562	29,5	45	33,8	90	22,4	668	28,7
Totaal	1907	100	133	100,0	401	100,0	2330	100,0

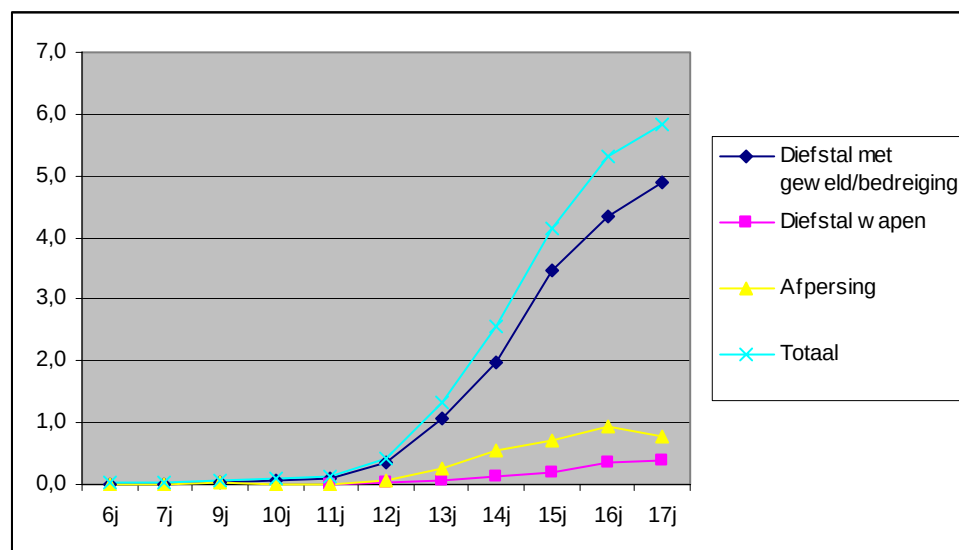
Per 1000 minderjarigen tussen 12 en 18 jaar werd er in 2005 ongeveer één minderjarige op het jeugdparket aangemeld voor diefstal met geweld (tabel 19). Voor de 17- jarigen gaat het om ongeveer zes aangemelde minderjarigen per 1000 minderjarigen. Of: 0,6% van alle 17- jarigen werd in 2005 voor diefstal met geweld op het jeugdparket aangemeld.

Tabel 19. Aangemelde minderjarigen per 1000 minderjarigen (0-18j) voor diefstal met geweld naar leeftijd en naar kwalificatie van de feiten

	Diefstal met geweld/bedr.		Diefstal met wapen		Afpersing		Totaal	
	f	per 1000	f	per 1000	f	per 1000	f	per 1000
6j	1	0,0			1	0,0	2	0,0
7j	1	0,0			1	0,0	4	0,0
9j	3	0,0			5	0,0	8	0,1
10j	8	0,1			1	0,0	9	0,1
11j	12	0,1	1	0,0	1	0,0	14	0,1
12j	44	0,4	2	0,0	6	0,1	49	0,4
13j	128	1,1	8	0,1	33	0,3	162	1,3
14j	237	2,0	15	0,1	67	0,6	306	2,6
15j	406	3,5	22	0,2	84	0,7	487	4,1
16j	505	4,3	40	0,3	110	0,9	621	5,3
17j	562	4,9	45	0,4	90	0,8	668	5,8
Totaal	1907	0,9	133	0,1	401	0,2	2330	1,2

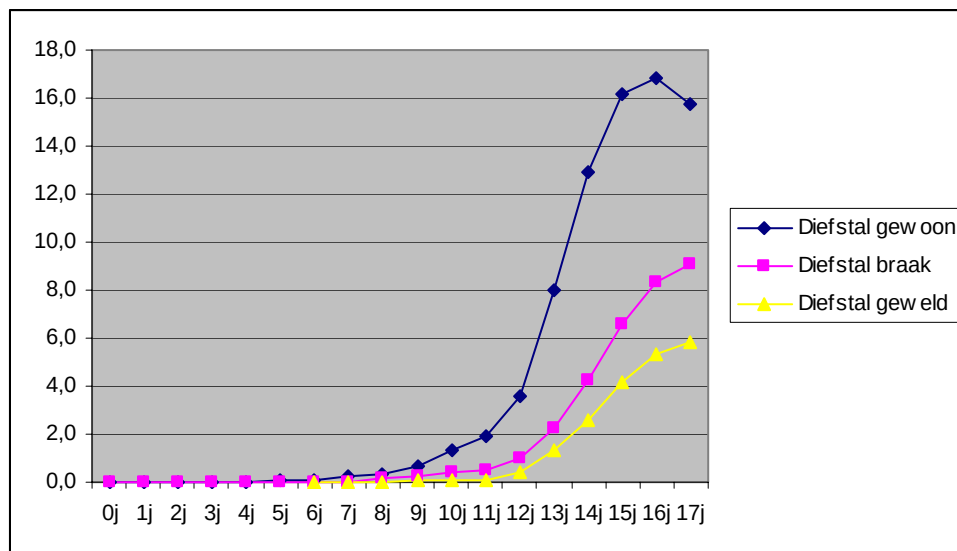
Wat de aard van de stijging betreft, zien we dat het aantal aangemelde minderjarigen voor diefstal met geweld sterk toeneemt vanaf de leeftijd van 13 jaar tot en met de leeftijd van 16 jaar. Nadien stijgt het aantal aanmeldingen iets minder sterk (figuur 21). Voor afpersing zien we zelfs een lichte daling optreden.

Figuur 21. Aangemelde minderjarigen per 1000 minderjarigen (0-18j) naar leeftijd en naar kwalificatie van de feiten

Ook hier stelden we ons de vraag of het patroon dat hoger gevonden werd voor diefstal met geweld ook terug te vinden is voor diefstal met braak of verzwarende omstandigheden enerzijds en gewone diefstal anderzijds. Wat diefstal met braak betreft kunnen we deze vraag bevestigend beantwoorden (figuur 22). Ook hier neemt het aantal aangemelde minderjarigen toe met de leeftijd, met een minder sterke toename vanaf 16 jaar. Voor gewone diefstal stijgt het aantal aanmeldingen tot de leeftijd van 16 jaar, waarna een daling optreedt.

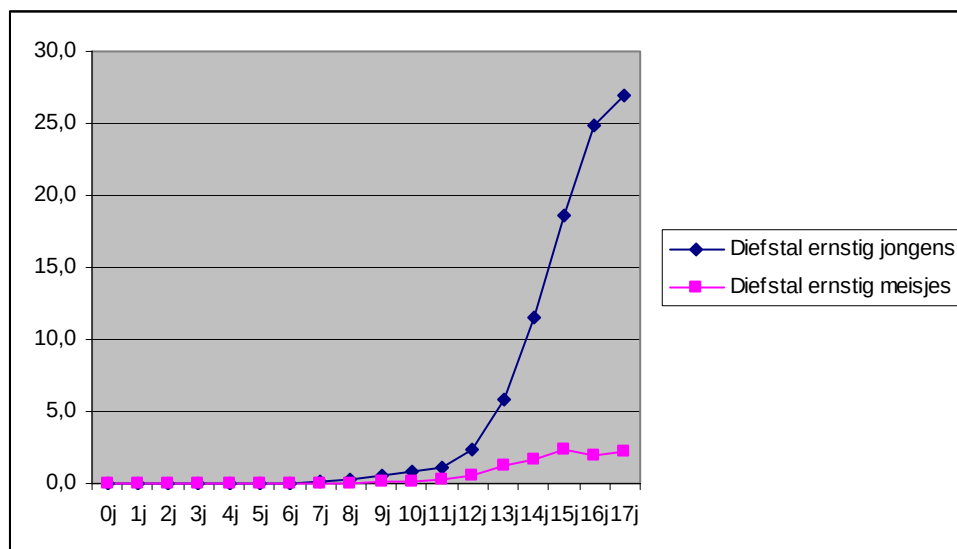
Figuur 22. Aangemelde minderjarigen per 1000 minderjarigen (0-18j) naar leeftijd en naar type diefstal

Aangemelde minderjarigen voor diefstal naar leeftijd en geslacht

Voor de meer ernstige vormen van diefstal – zijnde diefstal met geweld en diefstal door middel van braak of verzwarende omstandigheden – is er voor de jongens een sterke stijging van het aantal aanmeldingen tot 16 jaar, nadien is de toename minder uitgesproken (figuur 23). Voor de meisjes zien we een stijging – zij het dan lichte – met een piek rond de leeftijd van 15 jaar⁸¹.

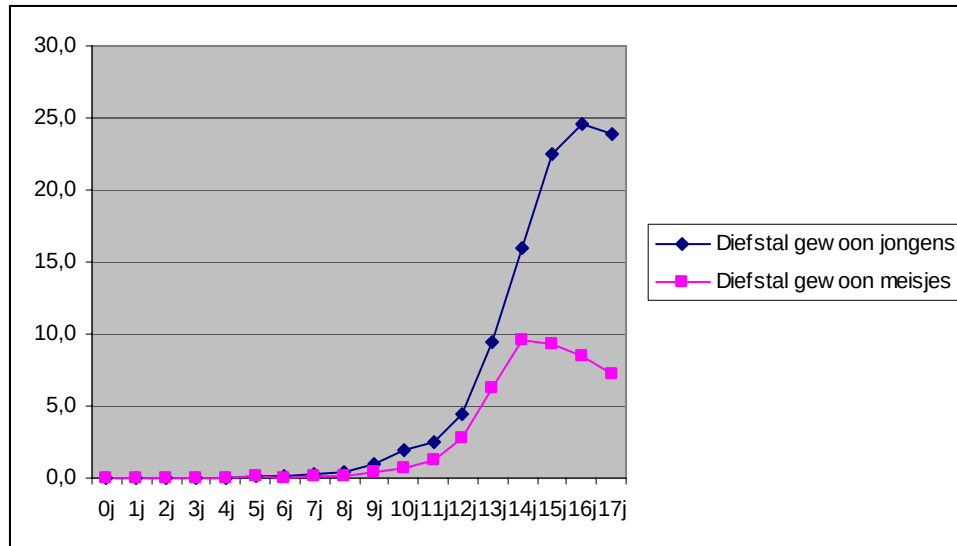
Figuur 23. Aangemelde minderjarigen voor een ernstige diefstal per 1000 minderjarigen (0-18j) naar leeftijd en naar geslacht

⁸¹ Het gaat hier in totaal om een beperkt (N= 606) minderjarige meisjes.

Wat de gewone diefstal betreft, is er voor de jongens een sterke toename tot 16 jaar, waarna een daling optreedt (figuur 24). Voor de meisjes zien we reeds een piek rond de leeftijd van 14 jaar.

Figuur 24. Aangemelde minderjarigen voor gewone diefstal per 1000 minderjarigen (0-18j) naar leeftijd en naar geslacht

Samengevat

Daar waar hoger gesteld werd dat voor alle (betrokken) misdrijftypes ongeveer 80% van de aangemelde minderjarigen van het mannelijke geslacht is, stijgt dit percentage tot 90,2% wanneer het diefstal met geweld betreft. Concreet werden jongens tien keer vaker dan meisjes op het jeugdparket ingeleid voor diefstal met geweld. Voor diefstal met braak is dit acht keer zo vaak en voor gewone diefstal twee keer zo vaak. Naarmate de leeftijd stijgt, neemt ook het aantal aanmeldingen voor diefstal met geweld toe. Na 16 jaar is de stijging minder uitgesproken. Voor diefstal met braak zien we éénzelfde patroon optreden: sterke toename vanaf 13 jaar tot 16 jaar. Nadien stijgt het aantal aanmeldingen minder sterk. Voor de meisjes treedt reeds rond de leeftijd van 15 jaar een stagnatie op. Voor gewone diefstal is er een piek van aanmeldingen rond 16 jaar (voor de jongens) en rond 14 jaar (voor de meisjes).

3.3.2. Aangemelde problematische opvoedingssituaties (POS)

3.3.2.1. Aangemelde problematische opvoedingssituaties: algemeen

Uit tabel 20 leiden we af dat de problematische situaties waarvoor minderjarigen op het jeugdparket aangemeld werden, vooral te maken hebben met de volgende situaties: minderjarigen in een kwetsbare positie (79,3%), misdrijven tegen personen (met een minderjarig slachtoffer) (11,0%) en familiale zaken (6,1%).

Tabel 20. Aangemelde problematische opvoedingssituaties naar type situatie

	f	%
Minderjarigen in een kwetsbare positie	29478	79,3
Misdrijven tegen personen	4091	11,0
Familie	2282	6,1
Misdrijven tegen de openbare veiligheid	575	1,5
Ongelukken	343	0,9
Misdrijven tegen goederen	185	0,5
Verkeer	100	0,3
Verdovende middelen	71	0,2
Bijzondere materies	68	0,2
Totaal	37193	100,0

Wanneer we het type ‘minderjarigen in een kwetsbare positie’ meer in detail bekijken, dan gaat het in de eerste plaats om feiten verbonden aan het statuut van minderjarigen (zijnde schoolverzuim, ontvluchting en onbuigzaamheid) (tabel 21). Meer dan één op drie van alle zaken die in 2005 in het kader van een POS op het jeugdparket aangemeld werden, had betrekking op een statusfeit. In de tweede plaats gaat het om zaken die vallen onder de categorie (wettelijk) beschermde minderjarigen. Hier gaat het vooral om zaken die de kwalificatie 42O (kind in gevaar) dragen. Het betreft hier een zeer vage code die niet verder specificeert waarover het precies gaat.

Tabel 21. Aangemelde zaken met betrekking tot minderjarigen in een kwetsbare positie naar kwalificatie van de feiten

			f	% cat	% geheel
Bigamie, zwangerschap	38A	Niet-aangifte van een geboorte	3		
	39	Vruchtafdrijving	3		
	42A	Bigamie	3		
	42J	Zwangerschap voor de wettelijke minimumleeftijd	40	0,1	0,1
			49	0,2	0,1
(Wettelijke) bescherming jeugd	42H	Zedelijke bescherming van de jeugd	637	2,2	1,7
	42I	Wet 15 juli 1960 op de dancings	7		
	42O	Kind in gevaar	12532	42,5	33,7
			13176	44,7	35,4
Feiten verbonden aan het statuut van de minderjarige	42M	Schoolverzuim	2581	8,8	6,9
	42N	Onbuigzaamheid minderjarigen	3284	11,1	8,8
	42P	Ontvluchting	8512	28,9	22,9
			14377	48,8	38,7
Bedelarij	29B	Bedelarij onder verzwarende omstandigheden	5		
			5		
Verdwijning, opsluiting en ontvoering	40A	Wederrechtelijke opsluiting	13		
	40B	Ontvoering van meerderjarigen en minderjarigen	169	0,6	0,5
	40C	Onrustwekkende verdwijning	1653	5,6	4,4
			1835	6,2	4,9
Vreemdelingen	40D	Niet begeleide minderjarige	2		
	55A	Wet op de vreemdelingen	22	0,1	0,1
	55B	Onwettig verblijf	12		
			36	0,1	0,1
Totaal			29478	100,0	79,3

In ongeveer één op tien van de aangemelde problematische opvoedingssituaties werd melding gemaakt van een misdrijf tegen personen met een minderjarig slachtoffer (tabel 20). Hierbij gaat het voornamelijk om opzettelijke slagen en verwondingen (50,2%) en seksuele misdrijven (42,5%) (tabel 17 in bijlage). Zeer vaak gaat het hier om feiten die begaan werden door meerderjarigen maar waarbij men ervan uitgaat dat de betrokken minderjarigen in een problematische opvoedingssituatie verkeren (bvb. een zaak waarin een vader verdacht wordt van het verkrachten van zijn minderjarige dochter). In de praktijk worden deze zaken zeer vaak door het correctionele parket aan het jeugdparket overgemaakt. Op het jeugdparket wordt er een nieuwe zaak op naam van de minderjarige geopend. Afhankelijk van het éne tot het andere jeugdparket wordt bij de creatie van de nieuwe zaak de oorspronkelijke tenlastelegging (in ons voorbeeld verkrachting) al dan niet behouden. Daar waar dit niet gebeurt, wordt de meer algemene code 'kind in gevaar' (42O) aan de zaak toegekend. Dit leidt enerzijds tot een onderschatting van het aantal aangemelde misdrijven tegen personen met een minderjarig slachtoffer. Anderzijds maakt het vergelijkingen tussen jeugdparketten op het niveau van de kwalificatie van de feiten enigszins onmogelijk.

Ongeveer 6% van alle aangemelde problematische opvoedingssituaties had betrekking op conflicten in de familiale sfeer (tabel 20). Hierbij gaat het in ongeveer de helft van de gevallen om familieverlating of verwaarlozing van de kinderen (tabel 18 in bijlage). De andere helft heeft betrekking op familiale of echtelijke geschillen. Net zoals bij de misdrijven tegen personen met een minderjarig slachtoffer gaat het hier zeer vaak om feiten die ten laste gelegd worden van meerderjarigen, waarbij het vermoeden leeft dat de betrokken minderjarigen in een problematische opvoedingssituatie verkeren. Niet zelden worden ook deze zaken vanuit het correctionele parket aan het jeugdparket overgemaakt.

In een aantal aangemelde problematische opvoedingssituaties werd melding gemaakt van minder evidente situaties of feiten, zoals misdrijven tegen de openbare veiligheid of misdrijven tegen goederen (tabel 20). Vermoedelijk gaat het hier om foute registraties⁸². Dit dient nog verder uitgeklaard te worden.

3.3.2.2. Aangemelde problematische opvoedingssituaties naar gerechtelijk arrondissement

Eerder stelden we reeds dat er zeer grote verschillen tussen de gerechtelijke arrondissementen en de gemeenschappen bestaan voor wat de graad van aangemelde problematische opvoedingssituaties betreft (3.2.2.2). Het gemiddeld aantal aangemelde problematische opvoedingssituaties per 1000 minderjarigen tussen 0 en 18 jaar is veel hoger aan Franstalige, dan aan Nederlandstalige kant. Onder meer de parketten van Liège en Charleroi laten zich kenmerken door een hoge graad van aangemelde problematische opvoedingssituaties. Om dit beeld verder uit te klaren, bekijken we in deze paragraaf de specifieke tenlasteleggingen waarvoor minderjarigen in het kader van een problematische opvoedingssituatie op het jeugdparket aangemeld worden per gerechtelijk arrondissement. We beperken ons hierbij tot de belangrijkste types van aangemelde problematische situaties zijnde: de

⁸² Mogelijk zijn de betrokken minderjarigen enkel het slachtoffer van de betreffende zaken, zonder in een POS te verkeren. Ze dienen dan ook als dusdanig geregistreerd te worden.

feiten verbonden aan het statuut van minderjarigen, de (wettelijk) beschermde minderjarigen, de misdrijven tegen personen met een minderjarig slachtoffer en de familiale zaken.

Het aandeel van de diverse types problematische situaties verschilt sterk van jeugdparket tot jeugdparket. Gemiddeld genomen werd in 42,4% van de aangemelde zaken melding gemaakt van een statusfeit, waarmee dan bedoeld wordt op schoolverzuim, onbuigzaamheid en ontvluchting (tabel 22). Het aandeel van de statusfeiten in het geheel van aangemelde problematische opvoedingssituaties varieert echter van 26,3% voor het jeugdparket van Dinant tot 56,9% voor het jeugdparket van Gent. Met andere woorden: op het jeugdparket van Dinant had in 2005 ongeveer één op vier van de aangemelde problematische opvoedingssituaties betrekking op een statusfeit. Op het jeugdparket van Gent daarentegen was in meer dan de helft van de aangemelde zaken sprake van schoolverzuim, onbuigzaamheid of ontvluchting.

Gemiddeld genomen had 12,1% van de aangemelde zaken betrekking op een misdrijf tegen personen met een minderjarig slachtoffer (tabel 22). Hierbij gaat het vooral om opzettelijke slagen en verwondingen en seksuele misdrijven (tabel 17 in bijlage). Voor een aantal parketten, zoals bvb. de jeugdparketten van Liège, Antwerpen en Namur, ligt dat percentage opmerkelijk hoger (respectievelijk 26,3%, 25,3% en 24,1%). Hierbij dienen twee belangrijke opmerkingen gemaakt te worden. Aangezien het (absoluut) aantal aangemelde zaken voor sommige jeugdparketten relatief laag is, dienen de percentages met de nodige omzichtigheid bekeken te worden. Tevens kunnen de vastgestelde verschillen te maken hebben met de wijze van kwalificeren en/of registreren van de aangemelde feiten of situaties. Zoals hoger reeds aangegeven (3.3.2.1) gaat het hier vaak om zaken die komen van het correctionele parket en op sommige jeugdparketten geherkwalificeerd worden als zijnde een kind in gevaar (420).

Tabel 22. Aandeel van de types situaties naar gerechtelijk arrondissement

	Wettelijk beschermde minderj.			Statusfeiten			Misdrijven tegen personen			Familiale zaken			Totaal	
	f	rij%	kolom%	f	rij%	kolom%	f	rij%	kolom%	f	rij%	kolom%	f	kolom%
Antwerpen	519	18,0	3,9	1316	45,5	9,2	731	25,3	17,9	324	11,2	14,2	2890	100,0
Hasselt	286	44,7	2,2	207	32,3	1,4	99	15,5	2,4	48	7,5	2,1	640	100,0
Mechelen	341	52,5	2,6	262	40,3	1,8	31	4,8	0,8	16	2,5	0,7	650	100,0
Tongeren	318	54,9	2,4	199	34,4	1,4	50	8,6	1,2	12	2,1	0,5	579	100,0
Turnhout	226	34,7	1,7	273	41,9	1,9	98	15,0	2,4	55	8,4	2,4	652	100,0
Brussel	3246	43,7	24,6	3734	50,3	26,0	355	4,8	8,7	92	1,2	4,0	7427	100,0
Leuven	146	22,5	1,1	332	51,2	2,3	81	12,5	2,0	89	13,7	3,9	648	100,0
Nivelles	487	26,0	3,7	693	37,0	4,8	346	18,5	8,5	246	18,5	15,2	1872	100,0
Brugge	361	43,5	2,7	465	56,0	3,2	1	0,1	0,0	3	0,4	0,1	830	100,0
Dendermonde	225	18,6	1,7	673	55,6	4,7	173	14,3	4,2	139	11,5	6,1	1210	100,0
Gent	445	31,1	3,4	815	56,9	5,7	152	10,6	3,7	21	1,5	0,9	1433	100,0
Ieper	159	52,3	1,2	131	43,1	0,9	6	2,0	0,1	8	2,6	0,4	304	100,0
Kortrijk	407	60,6	3,1	238	35,4	1,7	2	0,3	0,0	25	3,7	1,1	672	100,0
Oudenaarde	87	24,9	0,7	166	47,6	1,2	50	14,3	1,2	46	13,2	2,0	349	100,0
Veurne	124	43,1	0,9	143	49,7	1,0	11	3,8	0,3	10	3,5	0,4	288	100,0
Dinant	483	58,8	3,7	216	26,3	1,5	122	14,9	3,0	0	0,0	0,0	821	100,0
Huy	296	40,3	2,2	300	40,8	2,1	111	15,1	2,7	28	3,8	1,2	735	100,0
Liege	1113	25,9	8,4	1175	27,4	8,2	1130	26,3	27,6	873	20,3	38,3	4291	100,0
Marche	157	51,3	1,2	89	29,1	0,6	49	16,0	1,2	11	3,6	0,5	306	100,0
Namur	327	28,9	2,5	437	38,6	3,0	273	24,1	6,7	96	8,5	4,2	1133	100,0
Verviers	584	58,9	4,4	356	35,9	2,5	41	4,1	1,0	10	1,0	0,4	991	100,0
Charleroi	2257	56,5	17,1	1537	38,5	10,7	173	4,3	4,2	26	0,7	1,1	3993	100,0
Tournai	582	48,0	4,4	620	51,2	4,3	6	0,5	0,1	4	0,3	0,2	1212	100,0
Totaal	13176	38,8	100,0	14377	42,4	100,0	4091	12,1	100,0	2282	6,7	100,0	33926	100,0

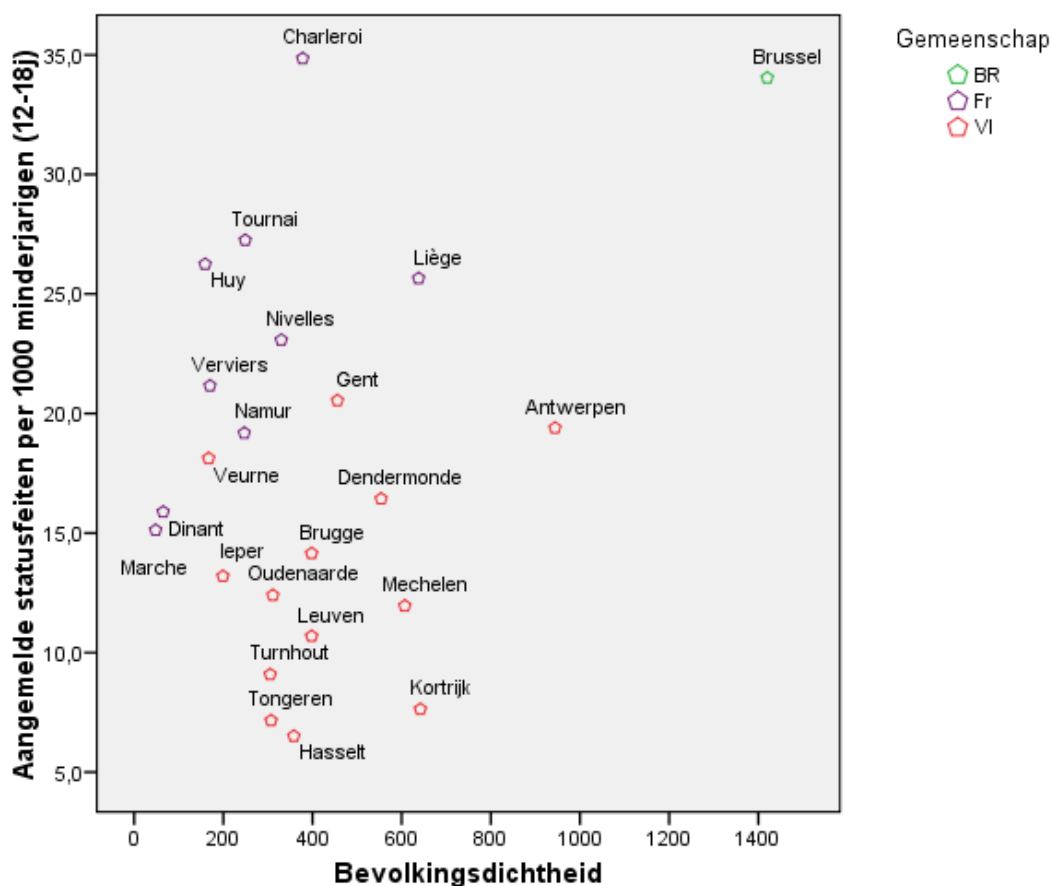
De gegevens uit tabel 20 werden herberekend in verhouding tot de minderjarigenpopulatie tussen 0 en 18 jaar. Aangezien 80% van de minderjarigen die voor een statusfeit op het jeugdparket aangemeld werden 12 jaar of ouder was op het

ogenblik van de opstelling van het pv, werd voor de berekening van de graad enkel de minderjarigenpopulatie tussen 12 jaar en 18 jaar in rekening genomen. Tevens werd het verhoudingsgewijs aantal aangemelde familiale zaken en het aantal aangemelde misdrijven tegen personen met een minderjarig slachtoffer - omwille van het beperkt aantal (absolute) aanmeldingen - berekend *per 10000* minderjarigen in plaats van *per 1000* minderjarigen.

A. Feiten verbonden aan het statuut van minderjarigen

In 2005 werden er verhoudingsgewijs (per 1000 minderjarigen) het meest aantal statusfeiten aangemeld op het jeugdparket van Charleroi (figuur 25). De graad van aangemelde statusfeiten bedraagt er 34,9, daar waar de gemiddelde graad gelijk is aan 20,3. De aangemelde zaken hebben in Charleroi vooral betrekking op schoolverzuim en ontvluchting (tabel 22 in bijlage).

Figuur 25. Aangemelde statusfeiten per 1000 minderjarigen (12-18j) in relatie tot de bevolkingsdichtheid van het gerechtelijk arrondissement

Figuur 25 toont een duidelijk verschil tussen de parketten van het Noorden en het Zuiden van het land. Verhoudingsgewijs werden statusfeiten vaker aangemeld op de Franstalige, dan op de Nederlandstalige jeugdparketten. Ook het jeugdparket van Brussel bevindt zich bij de koplopers. Het gemiddeld aantal aangemelde zaken per 1000 minderjarigen bedraagt 34,0 voor het jeugdparket van Brussel, 23,2 voor de Franstalige en 12,7 voor de Nederlandstalige jeugdparketten. De gemiddelden verschillen significant van elkaar ($F=14,695$; $df=2$; $p<0,01$).

Met wat deze verschillen precies te maken hebben, kan niet zonder meer uit de cijfergegevens afgeleid worden. Mogelijk werden (worden) de betreffende zaken aan Vlaamse kant minder snel bij de politie aangemeld en/of werd er minder snel een proces-verbaal van opgesteld. Inzake schoolverzuim kan het ook zijn dat Vlaamse scholen er meer voor kiezen om dergelijke zaken via andere wegen (bvb. via specifieke spijbelprojecten) aan te pakken, dan via de politieke en/of gerechtelijke weg. Bij de Franstalige jeugdparketten en het jeugdparket van Brussel hebben de statusdelicten vaker betrekking op schoolverzuim en ontvluchting, dan bij de Nederlandstalige jeugdparketten. Bij laatstgenoemde gaan de aangemelde zaken vaker over onbuigzaamheid.

We kunnen nog meegeven dat de analyses niet wijzen op een verband tussen de graad van aangemelde statusfeiten enerzijds en de grootte of densiteit van het gerechtelijk arrondissement anderzijds.

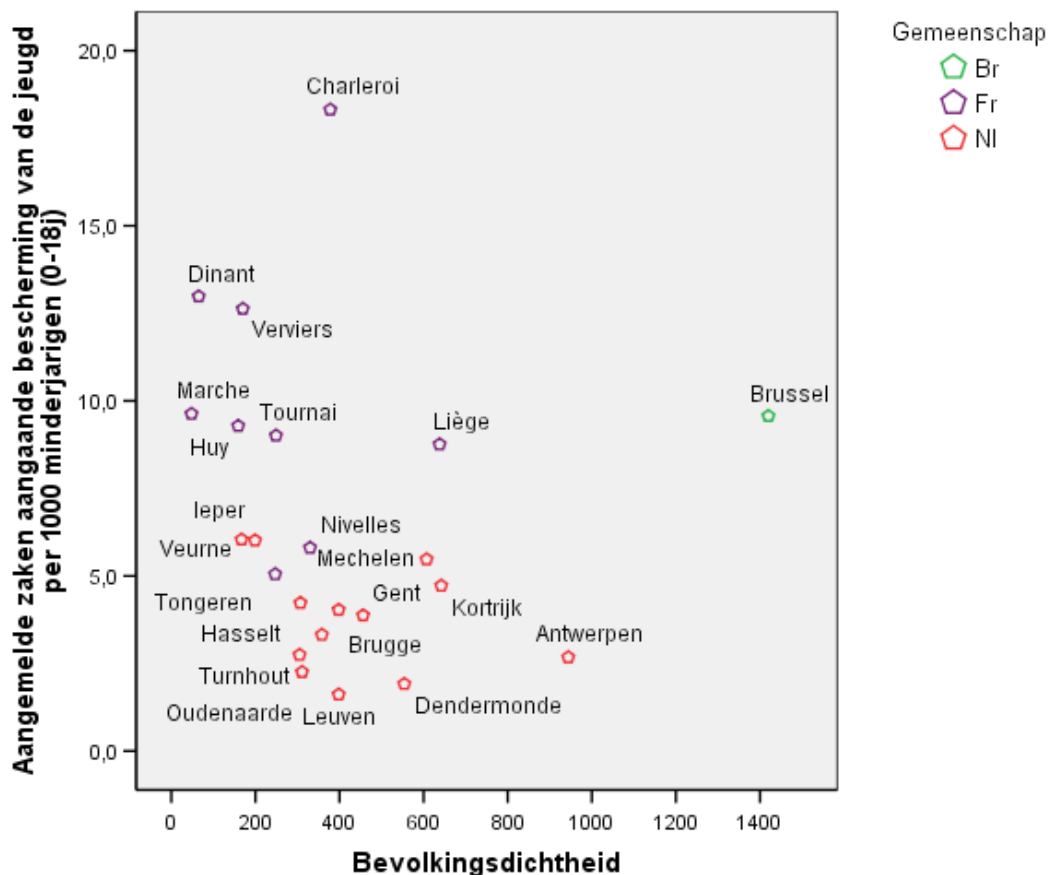
B. (Wettelijk) beschermde minderjarigen

Tot dit type van situaties behoren vooral zaken die de preventiecode (kwalificatie) 420 dragen. Het gaat hier om een vage code die aangeeft dat een kind in gevaar verkeert, zonder verdere specificatie. Hierbij dienen twee belangrijke opmerkingen gemaakt te worden. Enerzijds heeft het opschrift 'kind in gevaar' bij een aantal Nederlandstalige jeugdparketten tot verwarring geleid (zie verder). Anderzijds zouden een aantal zaken die de zeer algemene kwalificatie 420 (kind in gevaar) kregen, ook onder andere - meer specifieke - codes gekwalificeerd kunnen worden. Welke precieze kwalificatie aan bepaalde zaken gegeven wordt, verschilt van jeugdparket tot jeugdparket, hetgeen onderlinge vergelijkingen op het niveau van de kwalificaties van de feiten sterk bemoeilijkt.

Ook hier springt het jeugdparket van Charleroi onmiddellijk in het oog (figuur 26). Voor elke 1000 minderjarigen tussen 0 en 18 jaar die in het arrondissement wonen, werden er 18,3 zaken met betrekking tot wettelijk beschermde minderjarigen op het jeugdparket aangemeld (tabel 22 in bijlage). Over alle jeugdparketten heen gaat het om 6,5 aangemelde zaken per 1000 minderjarigen.

Wanneer we de kwalificaties van de feiten meer in detail bekijken (tabel 19 in bijlage), dan zien we dat in bijna alle jeugdparketten hoofdzakelijk melding gemaakt werd van de code 420 (kind in gevaar). Dit blijkt echter niet het geval te zijn voor de jeugdparketten van Brugge en Turnhout, waar de aangemelde zaken vooral de kwalificatie 42H (zedelijke bescherming van de jeugd) droegen. Navraag bij deze parketten leerde ons dat er een misvatting bestond over de betreffende codes. In beide parketten werd de code 42H (zedelijke bescherming van de jeugd) gebruikt voor minderjarigen die aangemeld werden in het kader van een problematische opvoedingssituatie. De code 420 (kind in gevaar) werd gebruikt als het om gevallen van hoogdringendheid (art. 22,2° van de gecoördineerde decreten inzake de bijzondere jeugdbijstand) ging. Omwille van deze verwarring vinden we bij deze parketten vooral zaken terug die zogenaamd vallen onder de toepassing van de wet met betrekking tot de zedelijke bescherming van de jeugd, terwijl het om gewone problematische opvoedingssituaties gaat.

Figuur 26. Aangemelde zaken die vallen onder de wettelijke bescherming van de jeugd per 1000 minderjarigen (0-18j) in relatie tot de bevolkingsdichtheid van het gerechtelijk arrondissement

Figuur 26 toont zeer duidelijke verschillen tussen de jeugdparketten van het Noorden en het Zuiden van het land. Op de Franstalige jeugdparketten werden er in verhouding tot de minderjarigenpopulatie tussen 0 en 18 jaar veel meer zaken aangemeld, dan op de Nederlandstalige jeugdparketten. Enkel de jeugdparketten van Nivelles en Namur zitten op het niveau van de Nederlandstalige jeugdparketten. De gemiddelde graad van aangemelde zaken bedraagt 10,2 voor de Franstalige jeugdparketten, 9,6 voor het jeugdparket van Brussel en 3,8 voor de Nederlandstalige jeugdparketten. De gemiddelden verschillen significant van elkaar ($F=14,479$; $df=2$; $p<0,01$).

Het feit dat er aan Franstalige zijde verhoudingsgewijs meer zaken aangemeld werden, kan onder meer te maken hebben met een grotere gevoeligheid voor de problematiek en/of een grotere meldingsbereidheid van onder meer particulieren, scholen, instellingen,... Het feit dat er aan Nederlandstalige zijde een structurele buffer (zijnde de bemiddelingscommissie) is ingebouwd tussen de vrijwillige hulpverlening enerzijds en de gedwongen hulpverlening anderzijds kan ook een sterk beïnvloedende factor zijn. Tevens kunnen ook registratiepraktijken (mede) verantwoordelijk zijn voor de gevonden verschillen. Zo werd er hoger (3.2.2) reeds op gewezen dat op sommige Franstalige jeugdparketten systematisch voor alle minderjarigen uit een gezin een zaak op het jeugdparket aangemaakt wordt, wanneer men weet heeft van één minderjarige in dat gezin die in een problematische situatie verkeert. Tevens gaven we ook aan dat zaken waarin melding gemaakt wordt van misdrijven tegen personen met een minderjarig slachtoffer op sommige

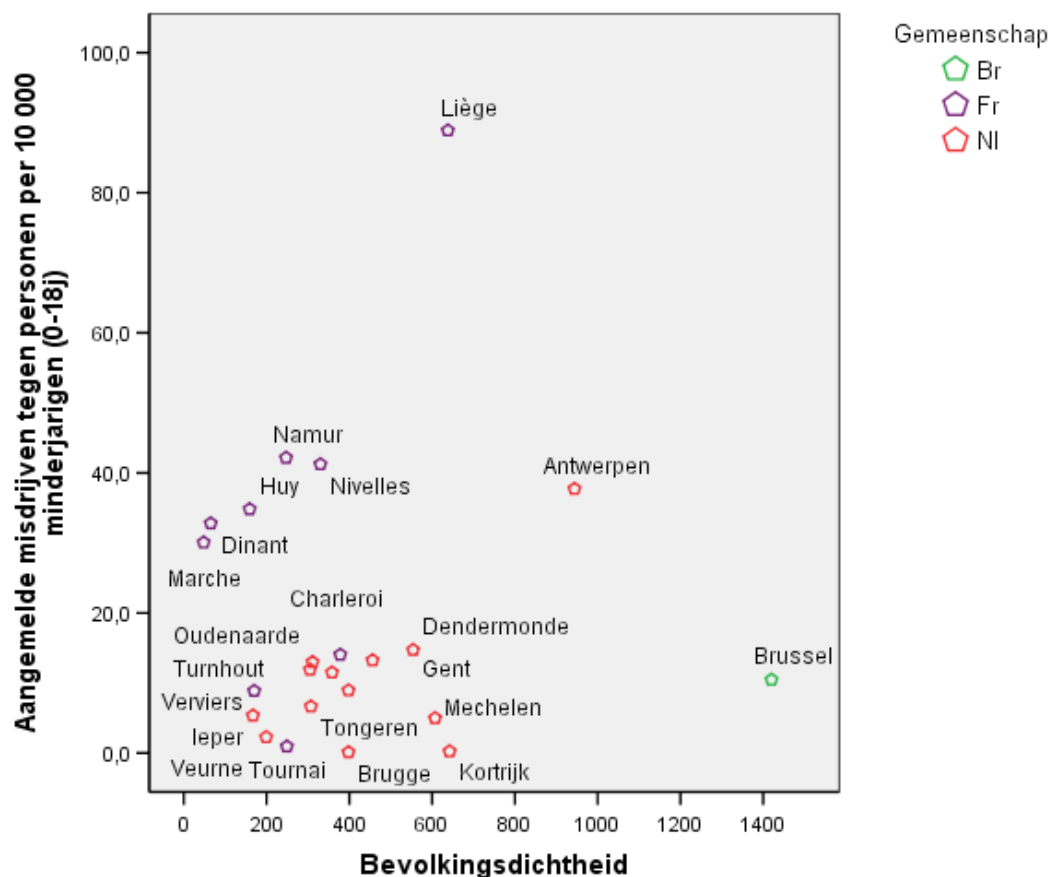
jeugdparketten als dusdanig geregistreerd worden, maar dat op andere parketten dergelijke zaken geregistreerd worden als zijnde kind in gevaar (42O), hetgeen kan leiden tot een hogere instroom. Tot slot zou het ook kunnen dat aan Franstalige zijde meer jongeren effectief in een problematische situatie verkeren.

Er werd geen significante samenhang gevonden tussen de grootte of de bevolkingsdichtheid van het arrondissement enerzijds en het verhoudingsgewijs aantal aangemelde zaken anderzijds.

C. Misdrijven tegen personen met een minderjarig slachtoffer

Tabel 17 in bijlage laat zien dat het bij de misdrijven tegen personen met een minderjarig slachtoffer vooral om opzettelijke slagen en verwondingen en seksuele misdrijven gaat. Mogelijk gaat het hier ook om zaken waar minderjarigen onrechtstreeks bij betrokken zijn (vb. partnergeweld of intra-familiaal geweld), maar waarbij men er toch van uitgaat dat ze in gevaar of in een POS verkeren.

Figuur 27. Aangemelde misdrijven tegen personen met een minderjarig slachtoffer per 10 000 minderjarigen (0-18j) in relatie tot de bevolkingsdichtheid van het gerechtelijk arrondissement

Op het jeugdparket van Liège werden verhoudingsgewijs (*per 10000 minderjarigen*) het meest aantal misdrijven tegen personen met een minderjarig slachtoffer aangemeld (figuur 27). Daar waar er gemiddeld genomen in 2005 per 10000 minderjarigen 20,3 misdrijven tegen personen met een minderjarig slachtoffer op de jeugdparketten toekwamen, is er voor het jeugdparket van Liège sprake van 88,9 aangemelde zaken per 10000 minderjarigen (tabel 23 in bijlage). Op het jeugdparket

van Liège werden er met andere woorden bijna vijf keer zoveel misdrijven tegen personen met een minderjarig slachtoffer ingeleid, dan op de andere jeugdparketten. Het lijkt ons niet erg plausibel dat dergelijke zaken in het gerechtelijk arrondissement van Liège effectief vijf keer meer voorkomen. Deze grotere toestroom van zaken kan onder meer te maken hebben met een grotere gevoeligheid voor de betreffende materie bij de instanties die de instroom op de jeugdparketten bepalen. Zo worden er in bepaalde arrondissementen mogelijk meer zaken – vanuit preventief oogpunt – door het correctionele parket aan het jeugdparquet overgemaakt, omdat er een vermoeden leeft dat er een problematische opvoedingssituatie achter schuilgaat. Ook de wijze van registreren en/of kwalificeren van de betreffende zaken kan een belangrijke verklaring bieden.

Er duiken significante verschillen op tussen de Franstalige en de Nederlandstalige jeugdparketten met betrekking tot de graad van aangemelde misdrijven tegen personen met een minderjarig slachtoffer. Zo werden er per 10000 minderjarigen gemiddeld genomen 32,6 zaken aangemeld op de Franstalige jeugdparketten (25,6 indien het jeugdparquet van Liège buiten beschouwing wordt gelaten), 10,5 zaken op het jeugdparquet van Brussel en 10,0 zaken op de Nederlandstalige jeugdparketten. De verschillen tussen de gemiddelden zijn statistisch significant ($F=4,370$; $df=2$; $p<0,05$). Er dient wel op gewezen te worden dat het aantal aanmeldingen voor sommige jeugdparketten zeer beperkt is (tabel 20 in bijlage), waardoor de cijfergegevens met enige voorzichtigheid gelezen dienen te worden.

D. Familiale zaken

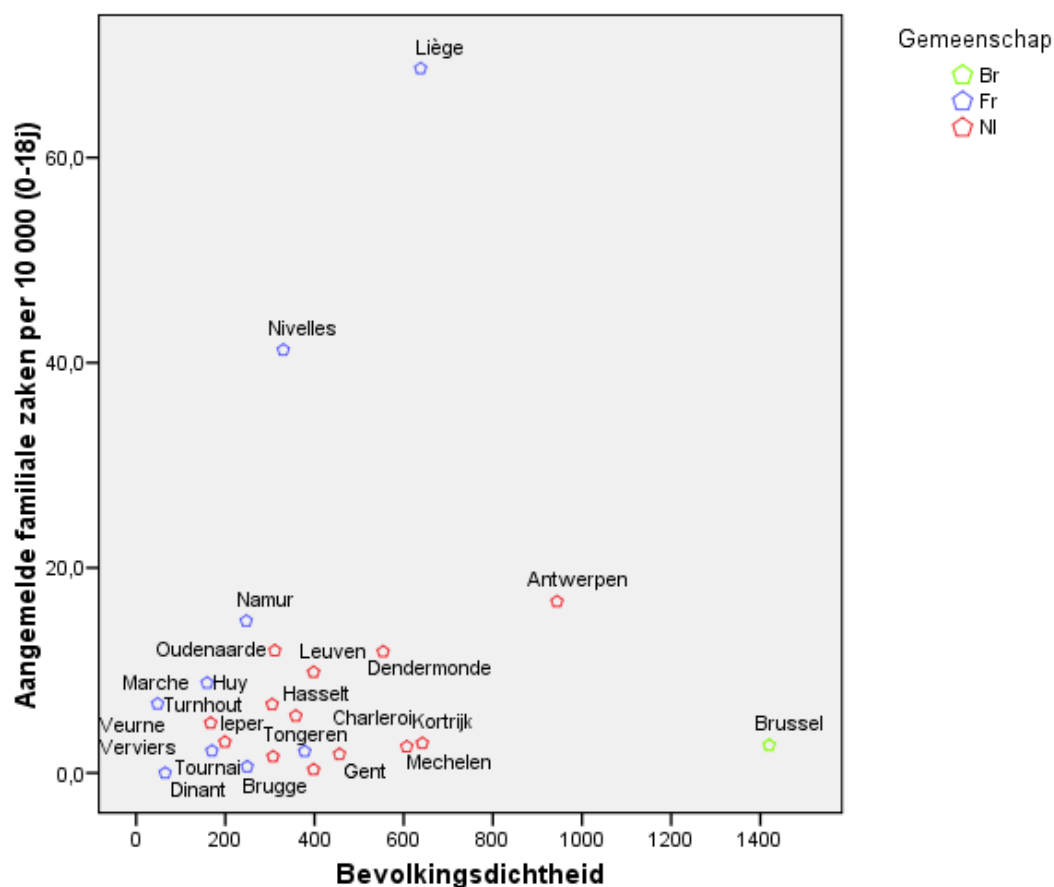
De aangemelde familiale zaken handelen voornamelijk over familiale geschillen, niet-naleving van het bezoekrecht, verlaten van de echtelijke woning en verwaarlozing van de kinderen (tabel 18 in bijlage). Er dient opgemerkt te worden dat het al bij al om een relatief beperkt aantal aangemelde zaken gaat, zodat vergelijkingen tussen parketten en gemeenschappen voorzichtig geïnterpreteerd dienen te worden.

Ook hier springt het jeugdparquet van Liège er met kop en schouders boven uit (figuur 28). Wanneer we de tenlasteleggingscodes meer in detail bekijken, dan blijkt het op het jeugdparquet van Liège in één op twee van de aangemelde zaken om familiale geschillen te gaan en in één op drie van de zaken om het verlaten van de echtelijke woning, hetgeen op de andere jeugdparketten nauwelijks voorkomt (tabel 21 in bijlage). Daar waar er gemiddeld genomen per 10000 minderjarigen 11,3 zaken in de familiale sfeer op het jeugdparquet aangemeld werden, bedraagt dit aantal 68,7 voor het jeugdparquet van Liège (tabel 24 in bijlage). Op het jeugdparquet van Liège werden er bijna zes keer meer familiale zaken aangemeld dan op de andere jeugdparketten. Mogelijk kan ook hier verwezen worden naar een grotere doorstroom van zaken tussen het correctionele parket enerzijds en het jeugdparquet anderzijds. In het gerechtelijk arrondissement van Liège was het trouwens lange tijd zo dat bepaalde familiale zaken (zoals niet-naleving van het bezoekrecht) die normaliter door de correctionele rechtbank behandeld worden, door de jeugdrechtbank behandeld werden. Dit is waarschijnlijk één van de meest plausibele verklaringen voor het verhoudingsgewijs zeer hoog aantal familiale zaken voor het jeugdparquet van Liège.

Er werden geen significante verschillen vastgesteld tussen de onderscheiden gemeenschappen. Noch vonden we een relatie tussen het verhoudingsgewijs aantal

aangemelde familiale zaken enerzijds en de bevolkingsdichtheid of grootte van het gerechtelijk arrondissement anderzijds.

Figuur 28. Aangemelde familiale zaken per 10 000 minderjarigen (0-18j) in relatie tot de bevolkingsdichtheid van het gerechtelijk arrondissement

E. Correlaties tussen de types problematische situaties

We stelden ons de vraag of het verhoudingsgewijs (per 1000 minderjarigen) vaak aangemeld worden van een bepaald type van problematische situaties gepaard gaat met het verhoudingsgewijs (per 1000 minderjarigen) vaak aangemeld worden van een ander type van problematische situaties. We vinden twee significante verbanden terug (tabel 23). Aangemelde misdrijven tegen personen met een minderjarig slachtoffer blijken positief te correleren met aangemelde familiale zaken. Deze samenhang is niet onlogisch, gezien beide types situaties zich vooral afspelen in de familiale sfeer. Dit zou er op kunnen wijzen dat er in bepaalde gerechtelijke arrondissementen – zoals bvb. de arrondissementen van Liège, Nivelles, Namur, Antwerpen – een grotere gevoeligheid leeft voor familiale problematieken en er ook een grote prioriteit aan gegeven wordt. Mogelijk wordt er in deze arrondissementen ook zeer nauw samengewerkt met het correctionele parket onder meer in het kader van intrafamiliaal geweld (3.2.2.). We dienen hier wel een belangrijke kanttekening te maken. Aangezien zaken waarbij minderjarigen het slachtoffer zijn van een misdrijf tegen personen niet op alle jeugdparketten op dezelfde wijze geregistreerd worden, dienen de resultaten uiteraard met de nodige omzichtigheid bekeken te worden. We vinden ook een significante samenhang tussen de aangemelde statusdelicten enerzijds en de

aangemelde zaken met betrekking tot de wettelijk beschermde minderjarigen anderzijds. Jeugdparketten die voor beide situaties een relatief hoge graad van aanmeldingen kennen, zijn de jeugdparketten van Charleroi, Brussel, Liège, Tournai, Huy en Verviers. Dit zou er op kunnen wijzen dat er in bepaalde arrondissementen een verhoogd aantal jongeren in minder gunstige situaties opgroeien. Mogelijk is het ook een teken van een verhoogde aandacht voor bepaalde problematieken (zoals bvb. schoolverzuim). Ook hier kunnen registratiepraktijken mede verantwoordelijk zijn voor de gevonden samenhang.

Tabel 23. Onderlinge correlaties tussen de types situaties (Pearson r) (p<0,05)

	Statusfeiten	Wettelijke bescherming jeugd	Misdrijven tegen personen	Familiale zaken
Statusfeiten	1,000			
Wettelijke bescherming jeugd	0,664 0,001	1,000		
Misdrijven tegen personen	0,222 0,308	0,165 0,452	1,000	
Familiale zaken	0,324 0,132	-0,060 0,784	0,857 0,000	1,000

Samengevat

Meer dan 90% van de zaken die in het kader van een POS op het jeugdparket aangemeld werden, handelden over statusdelicten, wettelijk beschermde minderjarigen, misdrijven tegen personen met een minderjarig slachtoffer en familiale zaken. Er werd geen enkele significante samenhang gevonden tussen het aantal aangemelde situaties enerzijds en de dichtheid of grootte van het gerechtelijk arrondissement anderzijds. Wel vonden we significante verschillen tussen de onderscheiden taalgemeenschappen. Op de Franstalige jeugdparketten werden er verhoudingsgewijs (per 1000 minderjarigen) meer statusfeiten, meer door de wet beschermde minderjarigen en meer misdrijven tegen personen met een minderjarig slachtoffer aangemeld. Hoger stelden we vast dat vooral de jeugdparketten van Charleroi en Liège gekenmerkt werden door een verhoudingsgewijs hoog aantal aanmeldingen in het kader van een problematische opvoedingssituatie. Voor het jeugdparket van Charleroi kan dit vooral op rekening geschreven worden van een hoge graad aan aangemelde statusfeiten en wettelijk beschermde minderjarigen. Het jeugdparket van Liège kreeg verhoudingsgewijs vooral veel misdrijven tegen personen met een minderjarig slachtoffer en familiale zaken aangemeld. We vinden een significante samenhang tussen de graad van aangemelde familiale zaken enerzijds en de graad van aangemelde misdrijven tegen personen met een minderjarige slachtoffer anderzijds, hetgeen er op zou kunnen wijzen dat in bepaalde gerechtelijke arrondissementen (Liège, Antwerpen, Nivelles, Namur) familiale problemen hoog op de agenda staan. Gegeven het feit dat de registratie van de misdrijven waarbij minderjarigen (als slachtoffer) betrokken zijn, niet overal op dezelfde wijze geschiedt, dienen de resultaten met de nodige omzichtigheid bekeken te worden. Tevens werd ook een significante samenhang vastgesteld tussen de graad van aangemelde statusdelicten enerzijds en de graad van wettelijke beschermde minderjarigen anderzijds. Dit zou kunnen wijzen op een verhoogde problematiek en/of een verhoogde aandacht voor problematische opvoedingssituaties in welbepaalde gerechtelijke arrondissementen, maar ook registratiepraktijken kunnen een verklarende factor zijn.

3.3.2.3. Aangemelde minderjarigen naar type problematische situatie

In wat volgt bekijken we het geslacht en de leeftijd van de minderjarigen die voor een problematische opvoedingssituatie op het jeugdparket aangemeld werden. We beperken ons tot de belangrijkste types van aangemelde situaties en gaan niet in op het profiel van aangemelde minderjarigen per gerechtelijk arrondissement.

De analyse werd uitgevoerd op het niveau van de minderjarigen, hetgeen betekent dat minderjarigen die meermaals voor een problematische opvoedingssituatie op het jeugdparket aangemeld werden, slechts éénmaal in de analyse opgenomen zijn (2.2). Wanneer minderjarigen echter voor meerdere types situaties op het jeugdparket aangemeld werden, dan werden ze bij elk type afzonderlijk in rekening gebracht.

A. Aangemelde minderjarigen naar geslacht en naar type problematische situatie

Ongeveer de helft van de minderjarigen die voor een problematische opvoedingssituatie op het jeugdparket aangemeld werd, zijn van het mannelijke geslacht (3.2.3.1).

Tabel 24. Aangemelde minderjarigen naar geslacht en naar type situatie

	Jongen		Meisje		Totaal	
	f	rij%	f	rij%	f	rij%
Statusfeiten	4916	55,4	3963	44,6	8879	100,0
Beschermde minderj.	7881	50,4	7750	49,6	15631	100,0
Misdrijven tegen personen	2189	43,2	2880	56,8	5069	100,0
Familiale zaken	1582	50,5	1548	49,5	3130	100,0
Totaal	16568	50,7	16141	49,3	32709	100,0

Wanneer we verhouding jongens/meisjes bekijken naargelang de specifieke situatie waarvoor ze op het jeugdparket aangemeld werden, dan zien we dat in 2005 iets meer jongens dan meisjes voor een statusfeit op het jeugdparket aangemeld werden (55,4% versus 44,6%) (tabel 24). Jongens werden vaker aangemeld voor schoolverzuim en onbuigzaamheid, meisjes vaker voor ontvluchting. Bij 64% van de meisjes die in 2005 op het jeugdparket aangemeld werd voor een statusfeit, ging het om ontvluchting. Bij de jongens was dit voor 51,8% het geval. De verschillen tussen de beide seksen zijn statistisch significant ($\chi^2=237,826$; $df=4$; $p<0,01$).

Naast de statusfeiten zien we ook een verschil tussen de jongens en de meisjes voor wat de misdrijven tegen de personen met een minderjarig slachtoffer betreft. Meisjes werden er vaker voor op het jeugdparket aangemeld dan jongens (56,8% versus 43,2%). Bij de meisjes ging het significant vaker om seksuele misdrijven, bij de jongens om opzettelijke slagen en verwondingen ($\chi^2=1046,554$; $df=72$; $p<0,01$).

Voor de familiale zaken en de wettelijk beschermde minderjarigen vinden we nagenoeg geen verschillen tussen de beide seksen (tabel 22), ook niet voor wat de kwalificatie van de feiten betreft.

Bekijken we het aantal aangemelde jongens en meisjes in verhouding tot de totale jongens- en meisjespopulatie, dan zien we dat per 1000 minderjarige jongens tussen 0 en 18 jaar er in 2005 24,9 op het jeugdparket aangemeld werden voor één van de vier problematische opvoedingssituaties (tabel 25). Voor de meisjes gaat het om 23,8 aangemelde meisjes per 1000 minderjarige meisjes, hetgeen een zeer vergelijkbaar aantal is. Het beeld dat we hoger verkregen, wordt hier nogmaals bevestigd: jongens werden iets vaker dan meisjes aangemeld voor een statusfeit, meisjes daarentegen iets vaker als slachtoffer van een misdrijf tegen personen, waarbij het dan vooral om seksuele misdrijven ging.

Tabel 25. Aangemelde minderjarigen per 1000 minderjarigen (0-18j)⁸³ naar geslacht en naar type situatie

	Jongen		Meisje		Totaal	
	f	per 1000	f	per 1000	f	per 1000
Statusfeiten	4916	13,6	3963	11,4	8879	12,5
Beschermde minderj.	7881	7,6	7750	7,9	15631	7,7
Misdrijven tegen personen	2189	2,1	2880	2,9	5069	2,5
Familiale zaken	1582	1,5	1548	1,6	3130	1,6
Totaal	16568	24,9	16141	23,8	32709	24,3

B. Aangemelde minderjarigen naar leeftijd en naar type problematische situatie

Met de leeftijd stijgt ook het aantal minderjarigen die voor een problematische opvoedingssituatie op het jeugdparket aangemeld werden, met een sterke stijging vanaf de leeftijd van 12 jaar en een daling vanaf de leeftijd van 16 jaar. Figuur 29 toont aan dat er een verschillend patroon optreedt al naargelang de specifieke situatie waarvoor minderjarigen op het jeugdparket ingeleid werden.

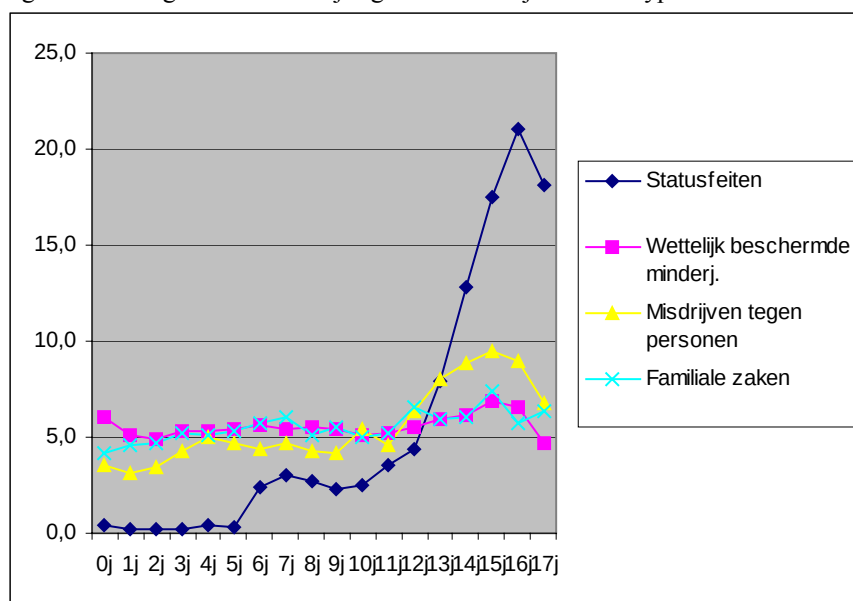
Voor de statusfeiten zien we een duidelijke stijging van het aantal aangemelde minderjarigen vanaf de leeftijd van 12 jaar tot de leeftijd van 16 jaar, waarna een daling optreedt. Hoewel het hier strikt genomen niet om misdrijven gaat, zien we hier hetzelfde patroon opduiken als bij de minderjarigen die op het jeugdparket aangemeld werden voor een misdrijf (3.3.1.3). Wanneer we de kwalificatie van de feiten meer in detail bekijken, dan dienen we hieraan toe te voegen dat het betreffende patroon - stijging vanaf 12 jaar tot de leeftijd van 16 jaar - enkel opgaat voor onbuigzaamheid en ontvluchting. Voor schoolverzuim zien we een stijging van het aantal aanmeldingen vanaf de leeftijd van 6 jaar, waarna het aantal aanmeldingen relatief stabiel blijft.

Wat de aangemelde misdrijven tegen personen met een minderjarig slachtoffer betreft, zien we eveneens een stijging van het aantal aanmeldingen rond de leeftijd van 12 jaar tot de leeftijd van 15 jaar, waarna een daling optreedt. Wanneer we de specifieke tenlasteleggingen van naderbij bekijken, dan zien we dat minderjarigen bij het ouder worden vaker aangemeld werden als slachtoffers van seksuele misdrijven. Het omgekeerde beeld doet zich voor bij de onopzettelijke slagen en verwondingen.

⁸³ Voor de statusfeiten wordt gerefereerd aan de minderjarigenpopulatie *tussen 12 en 18 jaar*.

Wat de familiale zaken en de beschermde minderjarigen betreft, is het aantal aanmeldingen relatief stabiel ongeacht de leeftijd met een (kleine) piek rond de leeftijd van 15 jaar.

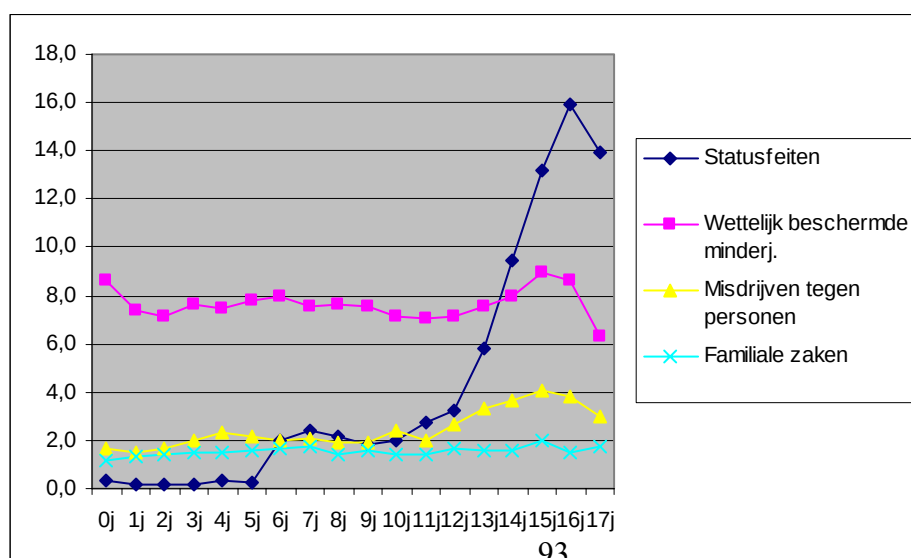
Figuur 29. Aangemelde minderjarigen naar leeftijd en naar type situatie

Bekijken we de aanmeldingen in het licht van de minderjarigenpopulatie, dan zien we dat per 1000 16- jarigen, er 16 op het jeugdparket aangemeld voor een statusfeit. Of met andere woorden: 1,6% van alle 16- jarigen werd in 2005 voor een statusfeit op het jeugdparket aangemeld. Dit wil niet zeggen dat 1,6% van alle 16- jarigen in 2005 ook een statusfeit begin. Vermoedelijk gaat het om (veel) meer minderjarigen, aangezien het hier enkel gaat om minderjarigen die voor een statusfeit op het jeugdparket aangemeld werden.

Per 1000 15- jarigen werden er vier op het jeugdparket aangemeld als zijnde slachtoffer van (of betrokken bij) een misdrijf tegen personen. Waarschijnlijk gaat het hier om een onderschatting van het aantal aangemelde minderjarigen omdat de betreffende zaken op sommige parketten geregistreerd worden onder de meer algemene kwalificatie ‘kind in gevaar’ (42O).

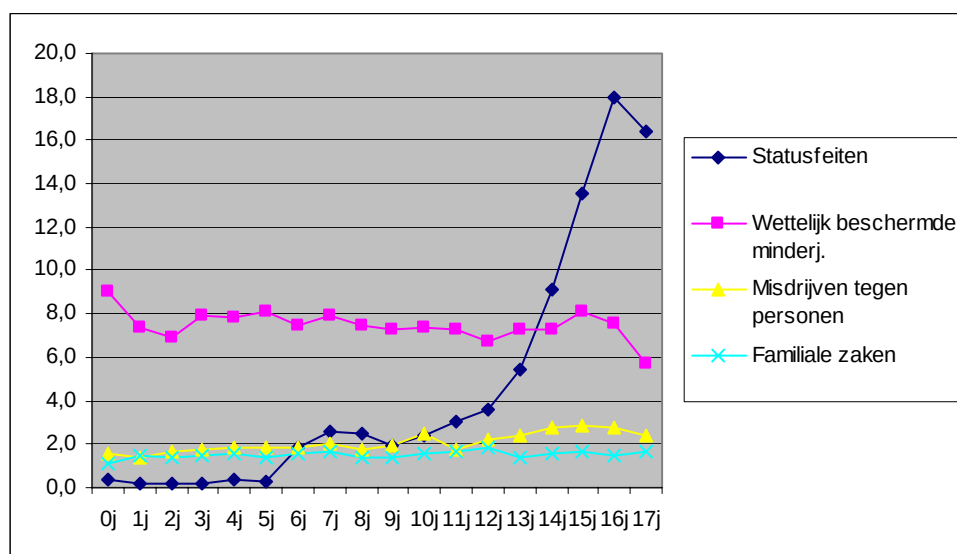
Figuur 30. Aangemelde minderjarigen per 1000 minderjarigen (0-18j) naar leeftijd en naar type situatie

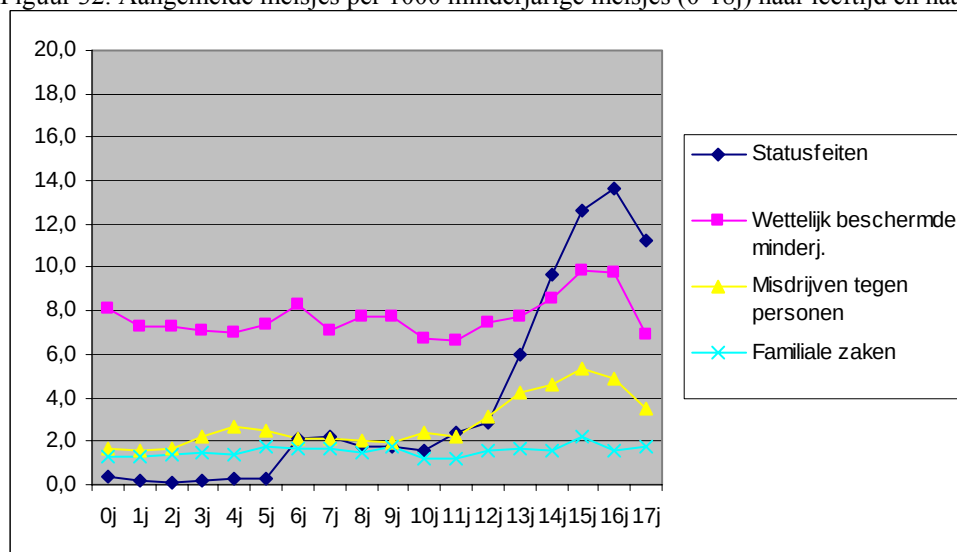
C. Aangemelde minderjarigen naar leeftijd en geslacht en naar type problematische situatie

Bekijken we het aantal aanmeldingen in relatie tot de minderjarigenpopulatie voor de jongens en de meisjes afzonderlijk, dan zien we voor beide seksen min of meer dezelfde patronen opduiken. We gaven reeds aan dat jongens vaker op het jeugdparket aangemeld werden voor een statusfeit. Hier zien we dat het vooral de 16- en 17- jarigen jongens zijn die het verschil uitmaken. Per 1000 16- jarige jongens werden er 18 op het jeugdparket aangemeld voor een statusfeit. Bij de meisjes bedraagt dit aantal 13,6 per 1000 16- jarige meisjes. Oudere meisjes werden daarentegen vaker dan jongens aangemeld als slachtoffer van een misdrijf tegen personen of in het kader van de wettelijke bescherming van de jeugd.

Figuur 31. Aangemelde jongens per 1000 minderjarige jongens (0-18j) naar leeftijd en naar type situatie

Figuur 32. Aangemelde meisjes per 1000 minderjarige meisjes (0-18j) naar leeftijd en naar type situatie

Samengevat

Jongens en meisjes werden in 2005 ongeveer even vaak op het jeugdparket aangemeld voor een problematische opvoedingssituatie. Bij jongens ging het vaker om statusfeiten, meisjes werden daarentegen vaker aangemeld als slachtoffer van een misdrijf tegen personen, waaronder voornamelijk seksuele delicten. Over het algemeen zouden we kunnen stellen dat het aantal aanmeldingen in het kader van een problematische opvoedingssituatie stijgt met de leeftijd, met een sterke stijging rond de leeftijd van 12 jaar, toch zeker voor wat de statusfeiten en de wettelijk beschermde minderjarigen betreft. Voor de meisjes zien we rond die leeftijd ook een (lichte) stijging van het aantal aanmeldingen als slachtoffer van een misdrijf tegen personen. Rond de leeftijd van 15 of 16 jaar treedt voor bijna alle types situaties een daling van het aantal aanmeldingen op.

Hoofdstuk 4. Algemeen besluit

In wat volgt zetten we de belangrijkste bevindingen uit de voorgaande hoofdstukken nog eens op een rij, waarna een aantal algemene conclusies volgen. In een laatste paragraaf geven we enkele aanzetten voor verder onderzoek en reflectie.

Algemeen

- De gegevens die in dit rapport gepresenteerd worden, hebben betrekking op een extractie van gegevens die in 2005 op 23 van de 27 jeugdparketten aangemeld én geregistreerd werden. De vier ontbrekende jeugdparketten (Arlon, Eupen, Mons en Neufchâteau) maakten op het ogenblik van de extractie van de gegevens nog onvoldoende gebruik van het bestaande registratiesysteem. Van deze jeugdparketten zijn bijgevolg geen gegevens in de analyse opgenomen.
- De gegevens worden verondersteld betrouwbaar te zijn, aangezien er in het kader van een onderzoeksproject in de schoot van het Departement Criminologie van het NICC gewerkt werd aan het uniformeren van de registratie op de jeugdparketten zodat gegevens die voor het administratieve beheer van zaken ingevoerd worden, ook gebruikt kunnen worden voor statistische en wetenschappelijke doeleinden.
- Het aangehaalde onderzoeksproject beperkt zich tot de protectionele zaken. De burgerlijke zaken maken geen voorwerp uit van voorliggend rapport.
- Aangezien het registratiesysteem in 2004 aangepast werd, beschikken we voor het jaar 2005 voor het eerst over betrouwbare cijfergegevens, die het toelaten om zowel analyses op het niveau van de aangemelde zaken, als op het niveau van de aangemelde minderjarigen uit te voeren. Op beiden vlakken – betrouwbaarheid en mogelijkheid tot statistische exploitatie - verschillen de betreffende cijfergegevens dan ook van eerder gepubliceerde statistieken aangaande de jeugdbescherming (NIS), waarvan de laatste publicatie dateert van 1989⁸⁴. Het rapport kan dan ook gezien worden als een eerste en belangrijke stap in de productie en exploitatie van betrouwbare (gerechtelijke) jeugdstatistieken.
- Bij de bespreking van de gegevens dient goed voor ogen gehouden te worden dat het hier gaat om het aantal op het jeugdparket *aangemelde en geregistreerde* misdrijven en problematische opvoedingssituaties. Zij geven uiteraard slechts een partieel en misvormd beeld van de *werkelijk* gepleegde criminaliteit of de werkelijk bestaande problematische situaties.

Instroom 2005

- In 2005 werden er in totaal 82 305 protectionele zaken op de jeugdparketten aangemeld. Hierbij gaat het zowel om als misdrijf omschreven feiten (MOF), als om problematische (opvoedings)situaties (POS)⁸⁵. Bij de betreffende zaken waren in

⁸⁴ Ook op het niveau van de politie zijn er voor België tot op heden geen gegevens beschikbaar met betrekking tot minderjarige delictplegers.

⁸⁵ Aangezien het hier een materie betreft die behoort tot de bevoegdheden van de respectievelijke Gemeenschappen, zijn er diverse decreten en wetten van toepassing (Decreet Bijzondere Jeugdbijstand, Décret relative à l'aide à la jeunesse, Wet op de Jeugdbescherming). Wanneer we spreken over

totaal 66 342 minderjarigen betrokken. De jeugdparketten waar de meeste zaken (en minderjarigen) aangemeld werden, zijn de jeugdparketten van Brussel, Antwerpen, Liège en Charleroi.

- Aangezien de gerechtelijke arrondissementen sterk van elkaar verschillen onder meer voor wat hun grootte betreft, zijn absolute cijfergegevens niet zonder meer vergelijkbaar. Om die reden bekeken we het aantal aangemelde zaken steeds in relatie tot de minderjarigenpopulatie wonende in het betreffende arrondissement. In 2005 werden er per 1000 minderjarigen tussen 0 en 18 jaar 41,4 zaken op het jeugdparket aangemeld. De graad van aangemelde zaken verschilt echter sterk van jeugdparket tot jeugdparket en schommelt tussen 22,9 voor het jeugdparket van Turnhout en 60,3 voor het jeugdparket van Liège. Op het jeugdparket van Liège werden er met andere woorden verhoudingsgewijs (per 1000 minderjarigen tussen 0 en 18 jaar) bijna drie keer zo veel zaken aangemeld dan op het jeugdparket van Turnhout. In onze zoektocht naar mogelijke verklaringen werd er geen link gevonden, noch met de grootte van het gerechtelijke arrondissement, noch met de bevolkingsdichtheid ervan. Het is dus niet zo dat in grotere of dichter bevolkte – meer verstedelijkte – arrondissementen verhoudingsgewijs (per 1000 minderjarigen) meer zaken op de jeugdparketten toekwamen. Er werden wel significante verschillen gevonden tussen de onderscheiden Gemeenschappen⁸⁶. Op de Franstalige jeugdparketten werden er verhoudingsgewijs veel meer zaken aangemeld, dan op de Nederlandstalige jeugdparketten. Het jeugdparket van Brussel situeert zich tussen beiden in. De graad van aangemelde zaken bedraagt 48,3 voor de Franstalige jeugdparketten, 46,0 voor het jeugdparket van Brussel en 32,3 voor de Nederlandstalige jeugdparketten.

Type zaak

- Iets meer dan de helft (55,1%) van alle zaken die in 2005 op de jeugdparketten toekwam, had betrekking op een misdrijf (MOF). Het aandeel van beiden verschilt sterk al naargelang het jeugdparket of de gemeenschap. Zo varieert het aandeel van de aangemelde misdrijven tussen 72,6% voor het jeugdparket van Hasselt en 37,4% voor het jeugdparket van Liège. Voor alle Nederlandstalige jeugdparketten is het aandeel van de aangemelde misdrijven groter dan het aandeel van de aangemelde problematische opvoedingssituaties. Voor de (meeste) Franstalige jeugdparketten is dit net andersom. Op het jeugdparket van Brussel hebben beide een gelijk aandeel.

- In 2005 werden er in totaal 45 722 als misdrijf omschreven feiten (kortweg misdrijven) op de jeugdparketten aangemeld. In verhouding tot de totale minderjarigenpopulatie, gaat het om 64,5 aangemelde *misdrijven* per 1000 minderjarigen (12-18j)⁸⁷. In termen van aangemelde *minderjarigen* gaat het om 54,6

minderjarigen in een problematische opvoedingssituatie – een term die gebruikt wordt in het Vlaamse decreet - dan doelen we uiteraard ook op de minderjarigen die volgens het decreet van de Franse Gemeenschap of de wet van '65 (van toepassing voor Brussel-Hoofdstad) in een problematische situatie verkeren.

⁸⁶ Hieronder verstaan we enerzijds alle Nederlandstalige jeugdparketten en anderzijds alle Franstalige jeugdparketten. Daarnaast is er nog het jeugdparket van Brussel dat als een aparte entiteit beschouwd wordt.

⁸⁷ We beperkten ons tot de minderjarigenpopulatie tussen 12 en 18 jaar aangezien uit de analyses blijkt dat meer dan 90% van de aangemelde minderjarigen ouder was dan 12 jaar op het ogenblik van de opstelling van het pv. Nemen we de ganse minderjarigenpopulatie (0-18j) in rekening dan komen we aan 22,7 aangemelde misdrijven per 1000 minderjarigen.

aangemelde minderjarigen per 1000 minderjarigen (12-18j). Voor 5,5% van alle minderjarigen tussen 12 en 18 jaar werd er in 2005 met andere woorden minstens één misdrijf op het jeugdparket aangemeld. Ook hier vinden we grote verschillen tussen de onderscheiden jeugdparketten. De graad van aangemelde zaken bedraagt 76,2 voor het jeugdparket van Verviers en 38,1 voor het jeugdparket van Turnhout. Op het jeugdparket van Verviers werden er in 2005 in relatie tot de minderjarigenpopulatie het meest aantal misdrijven aangemeld. Aangaande het verhoudingsgewijs aantal aangemelde zaken verschillen de gemeenschappen niet significant van elkaar. De gemiddelde graad van aangemelde zaken bedraagt 71,5 voor het jeugdparket van Brussel, 66,3 voor de Franstalige jeugdparketten en 58,6 voor de Nederlandstalige jeugdparketten.

- In 2005 werden er in totaal 37 193 problematische opvoedingssituaties op de jeugdparketten aangemeld. Per 1000 minderjarigen tussen 0 en 18 jaar gaat het om ongeveer 18 aangemelde zaken of 16 aangemelde minderjarigen. Voor ongeveer 1,6% van alle minderjarigen werd er in 2005 met andere woorden minstens één zaak in het kader van een POS op het jeugdparket aangemeld. Opvallend zijn de grote (significante) verschillen tussen de onderscheiden gemeenschappen voor wat de graad van de aangemelde problematische opvoedingssituaties betreft. Het gemiddeld aantal aangemelde zaken per 1000 minderjarigen tussen 0 en 18 jaar bedraagt 25,1 voor de Franstalige jeugdparketten, 23,1 voor het jeugdparket van Brussel en 11,3 voor de Nederlandstalige jeugdparketten. Op de Franstalige jeugdparketten stroomden er verhoudingsgewijs dus dubbel zo veel problematische opvoedingssituaties toe dan op de Nederlandstalige jeugdparketten. Vooral de jeugdparketten van Charleroi en Liège laten hoge cijfers zien. Aan Nederlandstalige springt het jeugdparket van Antwerpen er enigszins tussen uit.

- Er werd een significante relatie – zij het dan niet al te sterke - gevonden tussen het verhoudingsgewijs (per 1000 minderjarigen tussen 12 en 18 jaar) aantal aangemelde misdrijven enerzijds en het verhoudingsgewijs (per 1000 minderjarigen tussen 0 en 18 jaar) aantal aangemelde problematische opvoedingssituaties anderzijds. Dit betekent dat op jeugdparketten waar de graad van aangemelde misdrijven hoog is, ook de graad van aangemelde problematische opvoedingssituaties hoog is.

Aangemelde misdrijven

- Van alle aangemelde misdrijven had een zeer grote groep betrekking op misdrijven tegen goederen (42,7%). In tweede instantie volgen de misdrijven tegen personen (17,8%). De verkeersmisdrijven vormen de derde grootste groep met 14,4%. De verdovende middelen en de misdrijven tegen de openbare veiligheid maken elk ongeveer 10% van de aangemelde misdrijven uit. Het aandeel van de diverse types misdrijven verschilt sterk van jeugdparket tot jeugdparket. Zo bvb. varieert het aandeel van de misdrijven tegen de openbare veiligheid tussen 18,1% voor het jeugdparket van Brussel en 3,4% voor het jeugdparket van Oudenaarde.

- Bij de aangemelde misdrijven tegen goederen gaat het in bijna drie van de vier gevallen om diefstal⁸⁸. De graad (per 1000 minderjarigen tussen 12 en 18 jaar) van

⁸⁸ Daarbij ging het zowel om gewone diefstal (58,2%), als om diefstal met geweld (14,7%) en diefstal door middel van braak of verzwarende omstandigheden (26,8%).

aangemelde misdrijven tegen goederen schommelt tussen 39,1 voor het jeugdparquet van Verviers en 16,2 voor het jeugdparquet van Turnhout. Hoewel er gemiddeld genomen op de Franstalige jeugdparketten verhoudingsgewijs het meest aantal misdrijven tegen goederen werd aangemeld, zijn de verschillen tussen de gemeenschappen niet significant. Ook werd er geen samenhang gevonden met de grootte of de bevolkingsdichtheid van het arrondissement. Wat de aangemelde *diefstallen met geweld* betreft, werd er wel een samenhang gevonden met de grootte en de bevolkingsdichtheid van het gerechtelijk arrondissement, maar de relatie bleek niet langer significant te zijn na verwijdering van de jeugdparketten van Antwerpen en Brussel. Eén op drie van de diefstallen met geweld werd op deze twee jeugdparketten aangemeld. Diefstal met geweld en diefstal door middel van braak of verzwarende omstandigheden werden verhoudingsgewijs vaker aangemeld op de Franstalige jeugdparketten en het jeugdparquet van Brussel, dan op de Nederlandstalige jeugdparketten.

- De aangemelde misdrijven tegen personen betreffen voornamelijk opzettelijke slagen en verwondingen (76,6%), seksuele misdrijven (12,4%) en misdrijven tegen de eer en de goede naam (9,0%). Een relatief beperkt aantal zaken (N=39) had betrekking op moord, doodslag of poging tot moord of doodslag. Het gaat om 0,08% van alle aangemelde misdrijven. Verhoudingsgewijs (per 1000 minderjarigen tussen 12 en 18 jaar) werden de meeste misdrijven tegen personen aangemeld op het jeugdparquet van Charleroi. De gemeenschappen verschillen significant van elkaar. De graad van aangemelde misdrijven tegen personen bedraagt 15,3 voor de Franstalige jeugdparketten, 10,7 voor het jeugdparquet van Brussel en 8,7 voor de Nederlandstalige jeugdparketten. De vastgestelde verschillen tussen het Noorden en het Zuiden van het land kunnen verwijzen naar werkelijke verschillen in het voorkomen van de betreffende misdrijven in de beide landsgedeelten. Maar mogelijk hebben ze ook te maken met een grotere gevoeligheid (reden?) voor dit type delicten (seksuele misdrijven, slagen en verwondingen,...) in het Zuiden van het land, hetgeen kan leiden tot een hogere aangiftebereidheid enerzijds en/of een hogere ophelderinggraad anderzijds. Het zou ook kunnen dat minderjarigen die deze feiten (bv. seksuele misdrijven) plegen aan Nederlandstalige kant sneller in het buitengerechtelijke circuit belanden (en behandeld worden).

- De aangemelde verkeersmisdrijven beslaan hoofdzakelijk inbreuken op de wegcode (75,9%), onopzettelijke slagen en verwondingen (8,4%) en rijden onder invloed (8,9%). Opvallend is de hoge graad (per 1000 minderjarigen tussen 12 en 18 jaar) van aangemelde verkeersmisdrijven voor een aantal Nederlandstalige jeugdparketten. Als belangrijkste verklaring kan het frequenter gebruik van de fiets als vervoersmiddel door jongeren aan Vlaamse, dan Franstalige kant en te Brussel naar voor geschoven worden. Ook wordt aan Vlaamse kant mogelijk meer prioriteit gegeven aan verkeer (zie bvb. de verkeersklassen op het niveau van de politie), met meer controles als gevolg. De gemiddelde graad van aangemelde verkeersmisdrijven bedraagt 12,4 voor de Nederlandstalige jeugdparketten, 5,4 voor Brussel en 3,6 voor de Franstalige jeugdparketten. Aan Nederlandstalige kant hebben de verkeersmisdrijven vaker betrekking op inbreuken op de wegcode (bvb. rijden zonder lichten, geen valhelm,...), daar waar aan Franstalige kant vaker melding gemaakt wordt van overtredingen op de wet aangaande de verzekeringen. Op het Brusselse parket handelen de verkeerszaken in hoofdzaak over het rijden onder invloed.

- De aangemelde drugsmisdrijven gaan in hoofdzaak over het bezit en het gebruik van soft drugs. Het betreft hier slachtofferloze delicten die voornamelijk op basis van specifieke acties of controles aan het licht gebracht worden. Meer nog dan voor andere type misdrijven geven de betreffende cijfergegevens dan ook een indicatie van de prioriteit die door de betrokken instanties aan dit type delict gegeven wordt. Een mooi voorbeeld hiervan vormt Oudenaarde waar een specifieke praktijk van informatieoverdracht tussen de drughulpverlening en het jeugdparket zich laat vertalen in de cijfergegevens. Er zien geen significantie verschillen tussen Noord en Zuid.

- De aangemelde misdrijven tegen de openbare veiligheid behelzen voornamelijk bedreigingen (45,5%), wapendracht (18,5%) en misdrijven tegen het gezag van de overheid (15,8%). Deze misdrijven (de zogenaamde ‘urban crimes’) werden verhoudingsgewijs (per 1000 minderjarigen tussen 12 en 18 jaar) het vaakst aangemeld op het jeugdparket van Brussel, hetgeen niet echt verwonderlijk is gegeven het type delict. Andere jeugdparketten met een hoge graad van aangemelde misdrijven tegen de openbare veiligheid zijn de jeugdparketten van Charleroi en Liège. Ook het jeugdparket van Verviers laat zich - voor een tweede maal - opmerken door een hoge graad van aangemelde misdrijven. Er werd een significante samenhang gevonden tussen het aantal aangemelde zaken per 1000 minderjarigen (12-18j) enerzijds en de grootte of bevolkingsdichtheid van het arrondissement anderzijds. Deze verdween echter na verwijdering van het gerechtelijk arrondissement Brussel. Aangaande de misdrijven tegen de openbare veiligheid verschillen de gemeenschappen significant van elkaar. Het verhoudingsgewijs aantal aangemelde zaken (per 1000 minderjarigen tussen 12 en 18j) bedraagt 12,1 voor het jeugdparket van Brussel, 7,7 voor de Franstalige jeugdparketten en 3,7 voor de Nederlandstalige jeugdparketten. Voor wat de Nederlandstalige jeugdparketten betreft, situeert het jeugdparket van Antwerpen zich aan de top. Het arrondissement haalt echter nergens het niveau van de grotere en meer verstedelijkte Franstalige arrondissementen.

- Er werden onderlinge correlaties gevonden tussen de diverse types misdrijven. Misdrijven tegen goederen, misdrijven tegen personen en misdrijven tegen de openbare veiligheid blijken onderling relatief sterk te correleren. Dit wil met andere woorden zeggen dat jeugdparketten waar verhoudingsgewijs veel (weinig) misdrijven tegen goederen aangemeld werden, verhoudingsgewijs ook veel (weinig) misdrijven tegen personen en tegen de openbare veiligheid toekwamen. De drugsdelicten vertonen geen enkele samenhang met de andere types misdrijven. De verkeersmisdrijven blijken daarentegen negatief te correleren met de misdrijven tegen goederen en de misdrijven tegen de openbare veiligheid. Hierbij kan de vraag gesteld worden of een grotere aandacht (prioriteit) voor verkeersmisdrijven te maken heeft met minder aangemeldingen voor de andere types misdrijven waardoor het klimaat het toelaat dat meer mankracht en middelen ingezet worden voor verkeerszaken. Anderzijds kan het ook zijn dat een grotere prioriteit voor verkeersmisdrijven maakt dat minder inspanningen geleverd worden om andere types delicten op te sporen en/of op te helderen.

Aangemelde problematische (opvoedings)situaties

- Van alle aangemelde problematische opvoedingssituaties had meer dan één op drie (38,7%) van de aanmeldingen betrekking op een statusfeit (feit verbonden aan het statuut van minderjarigen) zoals ontvluchting, onbuigzaamheid of schoolverzuim. Ongeveer een gelijk aantal (35,4%) betrof minderjarigen die volgens de wet een zekere bescherming genieten. In 11% van de aangemelde zaken was sprake van misdrijven tegen personen, waarvan de aangemelde minderjarigen het slachtoffer zijn. Hierbij gaat het voornamelijk om opzettelijke slagen en verwondingen en seksuele misdrijven. In 6,1% van de aangemelde zaken werd melding gemaakt van familiale geschillen, waaronder verwaarlozing/verlating van de familie enerzijds en familiale/echtelijke geschillen anderzijds.

- De aangemelde statusfeiten – ook wel statusdelicten genoemd, hoewel het juridisch genomen geen delicten zijn – behelzen zaken aangaande ontvluchting (59,2%), onbuigzaamheid (22,8%) en schoolverzuim (18%). In verhouding tot de minderjarigenpopulatie tussen 12 en 18 jaar werden deze zaken het vaakst aangemeld op het jeugdparket van Charleroi. De graad van aangemelde statusfeiten bedraagt er 34,9, daar waar de algemene graad 20,3 bedraagt. Statusfeiten werden verhoudingsgewijs significant vaker aangemeld op het jeugdparket van Brussel en op de jeugdparketten van het Zuiden van het land, dan op de jeugdparketten van het Noorden van het land. De graad van aangemelde zaken bedraagt 34 voor het jeugdparket van Brussel, 23,2 voor de Franstalige jeugdparketten en 12,7 voor de Nederlandstalige jeugdparketten. Bij de Franstalige jeugdparketten en het jeugdparket van Brussel werd vooral melding gemaakt van schoolverzuim en ontvluchting, bij de Nederlandstalige jeugdparketten was vaker sprake van onbuigzaamheid. Laatstgenoemden werden dus minder vaak geconfronteerd met schoolverzuim en onbuigzaamheid, hetgeen er op kan wijzen dat deze zaken er minder voorkwamen, of - meer waarschijnlijk - dat deze zaken veel vaker *buitengerechtelijk* aangepakt of opgelost werden.

- Een ander derde van de zaken die in het kader van een POS op het jeugdparket aangemeld werden, kon ondergebracht worden in de categorie wettelijke bescherming van de jeugd. Het gaat hier in hoofdzaak om zaken die gekwalificeerd werden onder de zeer algemene code kind in gevaar. Het omvat tevens een beperkt aantal zaken die vallen onder de toepassing van de wet aangaande de zedelijke bescherming van de jeugd. Ook hier springt het jeugdparket van Charleroi onmiddellijk in het oog. Verhoudingsgewijs werden er 18,3 zaken aangemeld. Het aantal aangemelde zaken per 1000 minderjarigen tussen 0 en 12 jaar over alle jeugdparketten heen bedraagt 6,2. Ook hier is de graad van aangemelde zaken het grootst voor de Franstalige jeugdparketten. De graad van aangemelde zaken bedraagt 10,2 voor de Franstalige jeugdparketten, 9,6 voor het jeugdparket van Brussel en 3,8 voor de Nederlandstalige jeugdparketten. Deze verschillen kunnen met diverse factoren te maken hebben. Zo kan het zijn dat aan Franstalige zijde meer jongeren in gevaar verkeren of dat er een grotere gevoeligheid voor de problematiek bestaat waardoor meer zaken opgemerkt en aangemeld worden. Mogelijk is de problematiek of de gevoeligheid aan Vlaamse kant minstens even groot, maar worden er veel meer zaken buiten het gerechtelijk circuit behandeld. Ook registratiepraktijken kunnen een (bijkomende) verklaring bieden. Zo wordt er op sommige Franstalige jeugdparketten systematisch voor alle minderjarigen uit een gezin een zaak op het jeugdparket aangemaakt wanneer men

weet heeft van één minderjarige in dat gezin die in gevaar verkeert. Ook worden zaken waarin melding gemaakt wordt van een misdrijf waarin een minderjarige slachtoffer betrokken is op sommige parketten ge(her)kwalificeerd als zijnde kind in gevaar, daar waar op andere jeugdparketten de kwalificatie van het misdrijf (bvb. seksueel misdrijf) behouden blijft.

- Er werd een significante samenhang gevonden tussen de *graad van aangemelde statusfeiten* enerzijds en de *graad van aangemelde wettelijk beschermde minderjarigen* anderzijds. Dit kan wijzen op een verhoogde aanwezigheid en/of verhoogde aandacht voor de betreffende situaties in welbepaalde arrondissementen (bvb. de arrondissementen van Charleroi, Brussel, Liège, Tournai, Huy). Ook registratiepraktijken kunnen een verklaring bieden voor een verhoudingsgewijs hoger aantal aanmeldingen.

- Naast statusfeiten en wettelijk beschermde minderjarigen, werd in 2005 in 11% van de aangemelde zaken melding gemaakt van misdrijven tegen personen waarvan de aangemelde minderjarige (vermoedelijk) het slachtoffer was (bvb. seksuele misdrijven of opzettelijke slagen en verwondingen). Vaak gaat het hier om zaken die van het correctionele parket aan het jeugdparquet overgemaakt worden, aangezien het hier om misdrijven gaat in hoofde van meerderjarigen ten aanzien van één of meerdere minderjarige slachtoffers. Deze groep van aanmeldingen is in zekere zin problematisch omdat de betreffende zaken op sommige jeugdparketten geregistreerd worden als zijnde kinderen in gevaar, daar waar op andere jeugdparketten de oorspronkelijke kwalificatie van het misdrijf (bv. aanranding) behouden blijft. Deze diverse registratiepraktijken maken vergelijkingen tussen jeugdparketten op het niveau van de kwalificatie van de feiten in zekere zin onmogelijk. Tevens is het aantal aanmeldingen, zeker voor wat een aantal jeugdparketten betreft, relatief beperkt. De resultaten dienen dus met enig voorbehoud gelezen te worden. De analyses tonen aan dat in relatie tot de minderjarigenpopulatie tussen 0 en 18 jaar, het jeugdparquet van Liège opmerkelijk veel zaken aangemeld kreeg waarin sprake was van een misdrijf tegen personen waarvan een minderjarige het slachtoffer was. Voor dit jeugdparquet gaat het om 8,9 aanmeldingen per 1000 minderjarigen, daar waar het algemeen aantal aanmeldingen per 1000 minderjarigen 2,3 bedraagt. Dit kan wijzen op een verhoogde aanwezigheid van en/of gevoeligheid voor de betreffende zaken in het gerechtelijk arrondissement van Liège, maar het kan ook te maken hebben met een specifieke wijze van informeren (door het correctionele parket) en/of registreren van de betreffende zaken. Naast het jeugdparquet van Liège hebben ook de jeugdparketten van Namur, Antwerpen, Nivelles en Huy een relatief hoge graad van aanmeldingen. We vinden significante verschillen tussen de gemeenschappen terug. De aanmeldingsgraad bedraagt 3,3 voor de Franstalige jeugdparketten, 1,1 voor het jeugdparquet van Brussel en 1,0 voor de Nederlandstalige jeugdparketten.

- Ongeveer 6% van de aanmeldingen op de jeugdparketten in het kader van een POS in 2005, had betrekking op familiale zaken, waaronder familiale geschillen enerzijds en familieverlating of –verwaarlozing anderzijds. Ook hier springt het jeugdparquet van Liège er met kop en schouders boven uit wat de aanmeldingsgraad betreft. Op het jeugdparquet van Liège werden er verhoudingsgewijs bijna meer dan zes keer zoveel familiale zaken aangemeld dan op de andere jeugdparketten. Het lijkt niet erg geloofwaardig dat de problematiek in Liège ook zes keer groter is dan in de andere arrondissementen. Een verklaring kan mogelijk gezocht worden in het feit dat op het

parket van Liège tot voor kort een aantal zaken (zoals bvb. niet-naleving van het bezoekrecht) die normaliter door het correctionele parket behandeld worden door het jeugdparket behandeld werden, met een verhoudingsgewijs hogere instroom tot gevolg. Ook hier dient opgemerkt te worden dat het totaal aantal aangemelde zaken relatief beperkt is, zodat vergelijkingen met de nodige omzichtigheid gemaakt moeten worden. Aangaande de familiale zaken werden er geen significante verschillen gevonden tussen de onderscheiden gemeenschappen.

- Er werd een significante samenhang gevonden tussen de *aanmeldingsgraad van familiale zaken* enerzijds en de *aanmeldingsgraad van misdrijven tegen personen met een minderjarig slachtoffer* anderzijds. Dit is niet zo verwonderlijk aangezien het in beide gevallen om zaken gaat die zich voornamelijk afspelen in de familiale sfeer. Mogelijk wordt (werd) er in bepaalde arrondissementen een sterke prioriteit gegeven aan deze zaken. We dienen wel voorzichtig te zijn met al te grote conclusies gegeven de diverse registratie- en behandelingspraktijken met betrekking tot deze situaties.

Profiel van de aangemelde minderjarigen

- Van alle minderjarigen die voor een misdrijf op het jeugdparket aangemeld werden, is de grootste groep – niet geheel onverwacht – van het mannelijke geslacht (76,7%). Op basis van een analyse van cijfergegevens⁸⁹ van het Nationaal Instituut voor de Statistiek zien we een lichte stijging (met 3,6%) van het percentage aangemelde meisjes tussen 1968 en 2005, hetgeen kan wijzen op een stijging van de werkelijke criminaliteit, maar even goed op een selectiever beleid op het niveau van de verwijzende instanties.

- Maken we een onderscheid naar het type misdrijf, dan zien we dat de meisjes het sterkst vertegenwoordigd zijn bij de aangemelde verkeersmisdrijven en het minst bij de aangemelde misdrijven tegen de openbare veiligheid en de aangemelde verdovende middelen. In verhouding tot de minderjarigenpopulatie tussen 12 en 18 jaar werden jongens vier keer zo vaak als meisjes op het jeugdparket aangemeld voor een misdrijf tegen de openbare veiligheid en vijf keer zo vaak in het kader van verdovende middelen. Voor de verkeerzaken zien we een sterke daling van het aantal aanmeldingen rond de leeftijd van 16 of 17 jaar, hetgeen niet zo verwonderlijk is aangezien de jeugdrechtbank – mits enkele uitzonderingen – enkel bevoegd is voor verkeersmisdrijven begaan door jongeren onder de 16 jaar. Voor de andere misdrijven – met uitzondering van de verdovende middelen - zien we een stijging van het aantal aanmeldingen tot de leeftijd van 16 jaar, waarna de stijging minder uitgesproken wordt of zelfs daalt voor wat de meisjes betreft. Ook deze resultaten zijn niet nieuw een bevestiging een ondertussen klassiek geworden patroon. Criminaliteit zou een leeftijdsgebonden fenomeen zijn dat al naargelang het type delict een piek heeft rond de leeftijd van 16 jaar. Slechts voor een beperkte groep jongeren zou de criminaliteit een meer persisterend karakter kennen (Farrington, 1986 ; Junger-Tas, 1994; Van der Laan, e.a., 1998; Goedseels, e.a, 2000; Ogilvie & Western, 2003; Blom, e.a., 2005).

- Het aandeel van de jongens neemt toe wanneer we ons toespitsen op meer ernstige misdrijven, zoals diefstal met geweld. Het percentage aangemelde jongens bedraagt dan 90,2%. Ook andere onderzoeken bevestigen dat meisjes minder vaak betrokken

⁸⁹ Het betreft hier de gerechtelijke statistieken.

zouden zijn bij geweldscriminaliteit (Van der Laan, e.a., 1998). In verhouding tot de minderjarigenpopulatie (tussen 12 en 18 jaar) werden jongens tien keer vaker dan meisjes op het jeugdparket aangemeld voor een diefstal met geweld. Voor gewone diefstal is dit (slechts) twee keer zo vaak. Daar waar meisjes in het kader van een gewone diefstal frequenter aangemeld werden voor winkeldiefstal, ging het bij jongens veel vaker om fiets- of motodiefstal. Naarmate de leeftijd van de minderjarigen stijgt, stijgt ook het aantal aanmeldingen voor diefstal met geweld of diefstal met braak of verzwarende omstandigheden. Rond de leeftijd van 16 jaar (voor de jongens) en 15 jaar (voor de meisjes) is de stijging minder uitgesproken. Voor gewone diefstal zien we een daling optreden rond de leeftijd van 16 jaar (voor de jongens) en 15 jaar (voor de meisjes).

- Daar waar het aandeel van de jongens veel groter is dan het aandeel van de meisjes voor wat de aangemelde misdrijven betreft, vinden we voor de aangemelde problematische opvoedingssituaties nagenoeg een gelijke verdeling terug.

- Jongens werden in het kader van een POS iets vaker dan meisjes op het jeugdparket aangemeld voor een statusfeit. De aanmeldingsgraad bedraagt 4,8 voor de jongens en 4,0 voor de meisjes. Daar waar het bij jongens vooral ging om schoolverzuim en onbuigzaamheid, werden meisjes significant vaker aangemeld voor ontvluchting. Meisjes werden op het jeugdparket iets vaker dan jongens aangemeld als slachtoffer van een misdrijf tegen personen. Bij de meisjes werd significant vaker melding gemaakt van seksuele misdrijven, bij de jongens van opzettelijke slagen en verwondingen. Aangaande de andere types situaties (familiale zaken en de zaken die vallen onder de wettelijke bescherming van de jeugd), verschillen de jongens en de meisjes nagenoeg niet van elkaar.

- Hoewel het bij de statusdelicten strikt genomen niet om een delict of een misdrijf gaat, vertonen de aanmeldingen wel hetzelfde leeftijds patroon als de aangemelde misdrijven. Er is een opmerkelijke toename van het aantal aanmeldingen rond de leeftijd van 12 jaar - toch zeker voor wat onbuigzaamheid en ontvluchting betreft - met een daling vanaf de leeftijd van 16 jaar. De misdrijven tegen personen waarvan de aangemelde minderjarigen het slachtoffer zijn kennen een geleidelijke groei met de leeftijd. Voor wat de meisjes betreft is er een sterkere toename vanaf de leeftijd van 12 jaar met een piek rond de leeftijd van 15 jaar. Aangaande de familiale zaken en de zaken die vallen onder de wettelijke bescherming van de jeugd is het aantal aanmeldingen relatief stabiel, ongeacht de leeftijd. Ook hier is er een lichte stijging van het aantal zaken voor de meisjes rond de leeftijd van 12 jaar, met een piek rond de leeftijd van 15 jaar.

Belangrijkste conclusies

- De resultaten bevestigen niet de hypothese van een concentratie van aanmeldingen in de grotere, meer verstedelijkte gerechtelijke arrondissementen. Door het feit dat de analyses uitgevoerd werden op het niveau van het gerechtelijk arrondissement, werden mogelijk heel wat verschillen op het niveau van de buurt en de gemeente onder de mat geveegd.

- Opvallend in de resultaten zijn wel de grote verschillen tussen de jeugdparketten, maar zeker en vooral ook tussen de onderscheiden gemeenschappen.

- De verschillen tussen de gemeenschappen zijn het grootst voor wat de problematische opvoedingssituaties betreft. Op de Franstalige jeugdparketten werden er verhoudingsgewijs dubbel zo veel zaken aangemeld dan op de Nederlandstalige jeugdparketten. Het jeugdparket van Brussel situeert zich ergens tussen in. De verschillen tussen de gemeenschappen kunnen met diverse factoren te maken hebben en dienen nog verder onderzocht te worden. Zo kan het onder meer zijn dat er aan Franstalige kant effectief meer jongeren zich in een problematische opvoedingssituatie bevinden hetgeen te maken zou kunnen hebben met de minder gunstige sociaal-economische situatie in het Zuiden, dan in het Noorden van het land. Mogelijk worden er aan Nederlandstalige kant meer jongeren buiten het gerechtelijke circuit gehouden, onder meer door een goede werking van de bemiddelingscommissie die als een extra buffer fungeert tussen de vrijwillige en gedwongen hulpverlening. In dit kader kan ook gedacht worden aan een grotere doorstroom van zaken aan Franstalige kant vanuit het correctionele parket naar het jeugdparket. Aan de hand van een analyse van de oorsprong van de zaak (door wie de zaak aangemeld werd) en de parketbeslissingen (doorverwijzing naar de vrijwillige hulpverlening, klassering zonder gevolg,...) zal dit verder uitgeklaard worden.

- Voor wat de aangemelde misdrijven betreft, werden er verhoudingsgewijs niet meer zaken aangemeld aan Franstalige, dan aan Nederlandstalige kant of dan op het jeugdparket van Brussel. Wel vonden we significante verschillen wanneer er een onderscheid gemaakt wordt naar het type misdrijf. Misdrijven tegen personen werden verhoudingsgewijs vaker aangemeld op de Franstalige jeugdparketten dan op de Nederlandstalige jeugdparketten en het jeugdparket van Brussel. Misdrijven tegen de openbare veiligheid en de meer ernstige misdrijven tegen goederen (diefstal met geweld en diefstal met braak en verzwarende omstandigheden) werden in verhouding tot de minderjarigenpopulatie vaker aangemeld op de Franstalige jeugdparketten en het jeugdparket van Brussel. Verkeersmisdrijven daarentegen kwamen verhoudingsgewijs het vaakst toe op de Nederlandstalige jeugdparketten. Dit alles zou kunnen wijzen op een hogere criminaliteitsgraad in het Zuiden, dan in het Noorden van het land. Met dergelijke conclusies dienen we echter uiterst voorzichtig te zijn, aangezien de graad van aangemelde misdrijven door zeer veel factoren beïnvloedt wordt. Zo zien we onder meer dat in meer zonale veiligheidsplannen aan Franstalige, dan aan Nederlandstalige kant jeugd als een prioriteit beschouwd wordt, hetgeen tot een hogere instroom kan leiden. Zo ook wijzen de resultaten uit de bevolkingsenquête die afgenomen werd in het kader van de veiligheidsmonitor (2006) op hogere onveiligheidsgevoelens aan Franstalige, dan aan Nederlandstalige kant. Hoewel dit in overeenstemming lijkt te zijn met de resultaten van de analyse, zou het ook kunnen dat hogere onveiligheidsgevoelens tot een hogere instroom leiden omdat in een dergelijk klimaat meer klachten ingediend worden, meer controle- en opsporingsinspanningen geleverd worden,... Tot slot kunnen ook registratie- en kwalificatiepraktijken een belangrijke verklarende factor zijn.

Verder onderzoek

- Het voorliggend rapport geeft een beeld van de omvang en de aard van de instroom op de jeugdparketten, maar roept tegelijkertijd heel veel vragen op die verdere contextualisering en uitdieping vergen.

- In dit kader zal onder meer getracht worden een link te leggen met gegevens die geregistreerd worden op het niveau van de politie en die ons bijkomende informatie kunnen verschaffen over onder meer het misdrijf en de kwalificatie ervan. Er zal ook overgegaan worden tot een analyse van de instroom op de jeugdparketten voor het jaar 2006, waardoor vergelijkingen over de jaren heen mogelijk zijn en bepaalde zaken verder uitgeklaard kunnen worden.

- Naast de instroom op de jeugdparketten zal in 2008 ook gestart worden met een analyse van de parketbeslissingen en zal nagaan worden welk gevolg er aan de aangemelde zaken gegeven wordt. Ook hier zal het interessant zijn te kijken naar de verschillende praktijken en - gegeven de actuele situatie - naar de manier waarop de nieuwe jeugdwet in de diverse gerechtelijke arrondissementen een (eigen) invulling krijgt.

Literatuurlijst

BLOM M., VAN DER LAAN A.M., HUIJBREGTS G.L.A.M., *Monitor Jeugd Terecht*, WODC, Cahier 2005-17.

BRUGGEMAN W., DE SMEDT C., HENDRICKX A., HOTTIAUX A.-M., HOUCHON G., SCHOTMANS M., VAN KERKVOORDE J., VANNESTE C., *Naar een geïntegreerde criminologische statistiek. Ontwerp van een geïntegreerde criminele statistiek*. Rapport in opdracht van de Minister van Binnenlandse zaken en van de Minister van Justitie, 1987.

COLLEGE VAN PROCUREURS-GENERAAL, STATISTISCHE ANALISTEN, *Parketstatistieken, Opsporing en vervolging van strafzaken door de parketten bij de Rechtbanken van Eerste aanleg*, (http://www.just.fgov.be/statistique_parquets/start/n/home.html).

COLLEGE VAN PROCUREURS-GENERAAL, Omzendbrief nr. Col 4/2006 van het betreffende het strafrechtelijk beleid inzake partnergeweld.

DE GROOF S., SMITS W., Antisociaal gedrag bij jongeren onder de loep genomen, In: ELIAERTS C (eds.), *Ernstige jeugddelinquentie: mythe of realiteit?*, Brussel, VUBpress, p. 25-52.

DE VALKENEER C., Les nouvelles stratégies policières: aux confins des criminalisations primaire et secondaire, In: Coll., *Acteur social et délinquance. Une grille de lecture du système pénale*, Liège-Bruxelles, Mardaga, 1990, p. 311-325.

DEVROE E., BEYENS K., ENHUS E. (red.), *Zwart op wit? Duiding van cijfers over onveiligheid en strafrechtsbedeling in België*, Brussel, VUBpress, 2006.

EGELKAMP M., Inflation von Gewalt? Strafrechtliche und kriminologische Analysen von Qualifikationsentscheidungen in den Niederlanden und Deutschland, Doctoraat Universiteit Groningen, 2002. Bespreking door M. KOMMER in het *Tijdschrift voor Criminologie*, 2003/3, p. 292-217.

FARRINGTON D., Age and crime, in: TONRY M., MORRIS N., eds., *Crime and Justice. An Annual Review of Research*, Chicago, University of Chicago Press, vol. 7, p. 189-250.

FEDERALE POLITIE, Directie van de relaties met de lokale politie, *De zonale veiligheidsplannen 2005 – 2008, Statistisch rapport*, oktober 2005.

FEDERALE POLITIE, Directie van de nationale gegevensbank, Veiligheidsmonitor 2006, Samenvatting van de analyse van de federale enquête (http://www.polfed-fedpol.be/pub/veiligheidsMonitor/2006/reports/samenvatting_gt_2006.pdf).

GOEDSEELS E., VETTENBURG N., WALGRAVE L., Delinquentie, In: DE WITTE H., HOOGE J., WALGRAVE L. (eds.), *Jongeren in Vlaanderen gemeten en geteld. 12- tot 18-jarigen over hun leefwereld en toekomst*, Leuven, Universitaire pers, 2000.

GOEDSEELS E., VANNESTE C., DETRY I., 'Gerechtelijke statistieken inzake jeugddelinquentie en jeugdbescherming: een (grote) stap vooruit', *Panopticon*, 2005.1, p. 56-69.

JONCKHEERE A., VANNESTE C., Onderzoek met betrekking tot de wetenschappelijke exploitatie van het gegevensbestand van de justitiehuisen (SIPAR), Eerste rapport (Vertaling vanuit het Frans). Brussel, NICC, december 2006 (<http://www.incc.fgov.be/>).

JUNGER-TAS J., Delinquency in thirteen western countries: some preliminary conclusions, In: JUNGER-TAS J., TERLOUW G., KLEIN M. (eds.), *Delinquent behavior among young people in the western world. First results of the international self-report delinquency study*, Amsterdam, Kugler Publications, 1994, p. 370-380.

MINISTERIE VAN JUSTITIE, Steunpunt Criminaliteit, Bestuurlijke politie en Strafrechtsbedeling, *Gegevens uit de veroordelingsstatistiek*, Jaar 1993/0, Brussel.

MUCCHIELLI L., L'évolution de la délinquance juvénile en France (1980-2000), *Sociétés contemporaines*, 2004, n°53 (1), p.101-134.

MUNCIE J., *Youth & Crime*, Second Edition, London, Sage Publications, 2004.

NICC, *Nieuwe richtlijnen met betrekking tot de informaticatoepassing binnen de jeugdparketten*, mei 2004.

OGILVIE E., WESTERN J., Gender and offending behaviours, opportunity, motivations and manifestations, In: WESTERN J., LYNCH M., OGILVIE E., (eds.), *Understanding youth crime. An Australian study*, Aldershot, Ashgate Publications, 2003, p. 65-80.

PAUWELS L., *De ene buurt is de andere niet. Exploratie van mogelijkheden tot contextualisering van geregistreeerde criminaliteit op buurtniveau*, Brussel, VUBPress, 2002.

PUT J., *Jeugdbeschermingsrecht*, Brugge, Die Keure, 2006.

ROBERT Ph., 'Les statistiques criminelles et la recherche, Réflexions conceptuelles', *Déviance et Société*, 1977, vol. 1, N° 1, p.3-27.

ROBERT Ph., ZAUBERMAN R., POTTIER M.-L., LAGRANGE H., Mesurer le crime. Entre statistiques de police et enquêtes de victimation (1985-1995), *Revue française de sociologie*, 1999, p.275-277.

TULKENS F., MOUREAU T., *Droit de la jeunesse. Aide, assistance et protection*, Bruxelles, Larcier, 2000.

VAN ALTER K., ENHUS E., PONSAERS P., *Naar een meet- en opvolgingsinstrument voor instroom en selectie in de strafrechtelijke keten*, Brussel, Politeia, 2003.

VAN DER LAAN P.H., ESSERS A.A.M., HUIJBREGTS G.L.A.M., SPAANS E.C., *Ontwikkeling van de jeugdcriminaliteit periode 1980 – 1996*, Een tussentijds verslag, Den Haag, Ministerie van Justitie, WODC, 1998.

VAN DER LAAN P.H., ESSERS A.A.M., HUIJBREGTS G.L.A.M., SPAANS E.C., *Ontwikkeling van de jeugdcriminaliteit periode 1980 – 1999*, Een tussentijds verslag, Den Haag, Ministerie van Justitie, WODC, 2000.

VANDEVOORDE N., ENHUS E., PONSAERS P., *Naar een meet- en opvolgingsinstrument voor instroom en selectie in de gerechtelijke jeugdbeschermingsketen*, Brussel, Politeia, 2004.

VAN KERCKVOORDE J., *Een maat voor het kwaad?*, KULeuven, Universitaire pers, 1995.

VANNESTE C., *Les chiffres des prisons. Des logiques économiques et à leur traduction pénale*, L'Harmattan, Déviance et Société, 2001.

VANNESTE C., 'Les statistiques en matière de délinquance juvénile et de protection de la jeunesse: un état de la situation', in: BOSLY H.-D., e.a., *La réaction sociale à la délinquance juvénile. Questions critiques en enjeux d'une réforme*, Bruxelles, 2004, p.117-131.

VANNESTE C., 'Pour une histoire chiffrée de quarante années de protection de la jeunesse: quelques repères utiles', In: CHRISTIAENS J., DE FRAENE D., DELENS-RAVIER I (éd.), *Protection de la jeunesse. Formes et réformes*, Bruylant, Bruxelles, 2005, p.3-26.

VERCAIGNE C., *Onderzoek naar het fenomeen steaming. Een nieuw criminaliteitsfenomeen of een nieuwe term voor een oud probleem?*, Onuitgegeven onderzoeksrapport, K.U.Leuven, OGJC, 2000.

ZAUBERMAN, R., Les attitudes des victimes individuelles, In: MUCHIELLI, L., ROBERT Ph., dir., *Crime et sécurité: l'état des savoirs*, Paris, La Découverte, 2001, p.309-319.

BIJLAGE

Legende

AN	ANTWERPEN
HA	HASSELT
ME	MECHELEN
TG	TONGEREN
TU	TURNHOUT
BR	BRUSSEL
LE	LEUVEN
NI	NIVELLES
BG	BRUGGE
DE	DENDERMONDE
GE	GENT
IE	IEPER
KO	KORTRIJK
OU	OUDENAARDE
VU	VEURNE
DI	DINANT
HU	HUY
LI	LIEGE
MA	MARCHE
NA	NAMUR
VE	VERVIERS
CH	CHARLEROI
TN	TOURNAI
TOT	TOTAAL

Tabel 1. Aangemelde misdrijven tegen goederen (algemeen)

			f	% subcat.	% hoofdcat.	% geheel	per 1000 (12-18j)
Diefstal en afpersing	11A	Diefstal door middel van geweld of bedreiging	1753	12,0	9,0	3,8	2,5
	11B	Diefstal waarbij wapens werden getoond of gebruikt	94	0,6	0,5	0,2	0,1
	11C	Afpersing	306	2,1	1,6	0,7	0,4
	12	Winkeldiefstal	3553	24,3	18,2	7,7	5,0
	14	Huisdiefstal	145	1,0	0,7	0,3	0,2
	17A	Diefstal door middel van braak	2161	14,8	11,1	4,7	3,0
	17B	Diefstal verzwarende omstandigheden	1169	8,0	6,0	2,5	1,6
	17C	Poging tot diefstal door middel van braak	301	2,1	1,5	0,6	0,4
	17D	Autodiefstal door middel van braak	145	1,0	0,7	0,3	0,2
	17E	Diefstal van fiets of moto door middel van braak	133	0,9	0,7	0,3	0,2
	17F	Ontdekking voertuig/voorwerp van verdachte oorsprong	1		0,0		
	18A	Gewone diefstal	3685	25,2	18,9	8,0	5,2
	18B	Zakkenrollerij	148	1,0	0,8	0,3	0,2
	18C	Velddiefstal	2				
	18E	Gewone fiets- en motodiefstal	892	6,1	4,6	1,9	1,3
	18F	Poging tot gewone diefstal	62	0,4	0,3	0,1	
	18G	Gewone diefstal van auto	49	0,3	0,3	0,1	
			14599	100,0	74,8	31,5	20,6
Geweldsmisdrijven tegen eigendom	47	Opzettelijke brandstichting	315	7,7	1,6	0,7	0,4
	47A	47A	184	4,5	0,9	0,4	0,3
	48D	Instorting	1				
	50A	Vernieling van afsluiting	47	1,2	0,2	0,1	
	50B	Beschadigingen - vernielingen in het algemeen	3333	81,7	17,1	7,2	4,7
	50C	Opschriften op de openbare weg of op openbare gebouwen	197	4,8	1,0	0,4	0,3
	50E	Vernieling van veldvruchten	1				
	50F	Beschadiging telefoonkabels	1				
			4079	100,0	20,9	8,8	5,8
Bedrognisdrijven tegen eigendom	20A	Verduistering	13	1,5			
	20B	Misbruik van vertrouwen	167	19,7	0,9	0,4	0,2
	20C	Wegmaken van in beslag genomen voorwerpen	3	0,4			
	20D	Oplichting	168	19,8	0,9	0,4	0,2
	20G	Zegelverbreking	6	0,7			
	20I	Computermisdrijven	74	8,7	0,4	0,2	0,1
	25C	Wegmaken van postzendingen	2	0,2			
	26	Afzetterij	76	9,0	0,4	0,2	0,1
	27A	Heling	337	39,7	1,7	0,7	0,5
	27B	Witwassen	2	0,2			
			848	100,0	4,3	1,8	1,2
Totaal			19526		100,0	42,1	27,5

Tabel 2. Aangemelde misdrijven tegen personen (algemeen)

			f	% subcat.	% cat.	% geheel	per 1000 (12-18j)
Moord en doodslag	30A	Moord	3	7,7			
	30B	Doodslag	4	10,3			
	30D	Poging moord of doodslag	32	82,1	0,4		
			39	100,0	0,5		
Opzettelijke slagen en verwondingen	43A	Opzettelijke slagen en verwondingen	6094	98,0	75,0	13,2	8,6
	43B	Schuldig verzuim hulp te verlenen	13	0,2	0,2		
	43C	Aanranding	16	0,3	0,2		
	43D	Kindermishandeling	8	0,1			
	43E	Burgerlijk geschil	81	1,3	1,0	0,2	0,1
	43F	Foltering	2				
	43G	Onmenselijke behandeling	3				
	43H	Onterende behandeling	2				
			6219	100,0	76,6	13,4	8,8
Misdrijven tegen de eer en de goede naam	52A	Beledigingen	126	17,3	1,6	0,3	0,2
	52B	Laster	87	12,0	1,1	0,2	0,1
	52C	Eerroof	3	0,4			
	52E	Schending van het briefgeheim	4	0,5			
	52F	Lasterlijke aangifte	7	1,0			
	53A	Woonstschennis	52	7,1	0,6	0,1	
	53B	Aanslag op de persoonlijke levenssfeer	30	4,1	0,4		
	53C	Grafschennis	35	4,8	0,4		
	53D	Stalking	384	52,7	4,7	0,8	0,5
			728	100,0	9,0	1,6	1,0
Seksuele misdrijven	37A	Verkrachting	401	39,7	4,9	0,9	0,6
	37B	Aanranding van de eerbaarheid	434	43,0	5,3	0,9	0,6
	37C	Zedenschennis	86	8,5	1,1	0,2	0,1
	37D	Voyeurisme	7	0,7			
	37E	Aanzetten tot ontucht	38	3,8	0,5		
	37F	Ontucht van minderjarigen	24	2,4	0,3		
	37H	Prostitutie	5	0,5			
	37J	Schunnige films	3	0,3			
	37M	Proxenetisme van minderjarigen	1				
	37N	Kinderpornografie	8	0,8			
	37O	Publiciteit in verband met prostitutie en ontucht	2	0,2			
			1009	100,0	12,4	2,2	1,4
Racisme en xenofobie	56A	Racisme	35	94,6	0,4		
	56B	Xenofobie	2	5,4			
			37	100,0	0,5		
Onopzettelijke slagen en verwondingen	46A	Onopzettelijke slagen en verwondingen	82	93,2	1,0	0,2	0,1
	46B	Hondenbeten	6	6,8			
			88	100,0	1,1	0,2	0,1
Totaal			8120		100,0	17,5	11,4

Tabel 3. Aangemelde verkeersmisdrijven (algemeen)

			f	% subcat.	% cat.	% geheel	per 1000 (12-18j)
Onopzettelijke slagen en verwondingen	81	Onopzettelijke slagen en verwondingen	459	82,9			
	81A	Geen gevolg geven aan de bevelen van een bevoegd persoon	8	1,4	0,1		
	81B	De voorangsregels niet in acht genomen	15	2,7	0,2		
	81D	De regels betreffende het kruisen niet in acht genomen	11	2,0	0,2		
	81E	Het verkeersbord B19 niet in acht genomen	2	0,4			
	81F	Links inhalen van een voertuig dat links wou afslaan	3	0,5			
	81H	Inhalen bij de top van een helling of bocht	1	0,2			
	81K	Links inhalen of kruisen van een spoorvoertuig	1	0,2			
	81L	Richtingsverandering: andere weggebruikers in gevaar brengen	13	2,3	0,2		
	81M	Richtingsverandering: hinderen tegenliggers	2	0,4			
	81N	Richtingsverandering: geen voorrang verlenen aan anderen	4	0,7			
	81O	Een voetganger in gevaar brengen	23	4,2	0,4		
	81Q	Rijden zonder lichten	6	1,1			
	81T	Rood of oranjegeel licht niet in acht nemen	2	0,4			
	82B	De voorangsregels niet in acht nemen	1	0,2			
	83D	De regels betreffende het kruisen niet in acht genomen	1	0,2			
	84	Onopzettelijke slagen of verwondingen	1	0,2			
	84N	Richtingsverandering: geen voorrang verlenen aan anderen	1	0,2			
			554	100,0	8,4	1,2	0,8
Ongevallen/alcohol	85	Verkeersongevallen met dronkenschap of alcoholintoxicatie	5	55,6			
	85A	Alcoholische intoxicatie	3	33,3			
	85E	Dronkenschap aan het stuur	1	11,1			
			9	100,0	0,1		
Verzekeringen	86	Wet op de verplichte verzekering	199	68,9	3,0	0,4	0,3
	86A	Wet op de verplichte verzekering	85	29,4	1,3	0,2	0,1
	86B	Geen verzekering + gewonden	5	1,7			
			289	100,0	4,4	0,6	0,4
Rijden onder invloed	90	Dronken voeren - onmiddellijke intrekking rijbewijs	1	0,2			
	90A	Bevel agent (art 4.1 KB 1.12.75)	561	96,1	8,5	1,2	0,8
	90F	Verkeerstekens + wegmarkeringen (art 5)	4	0,7			
	90I	Geen voorzorgen genomen (art 7.3 al 1)	1	0,2			
	90J	Motorvoertuig bestuurd door iemand die geen 18 is (art 8.2.3 al 1)	14	2,4	0,2		
	90L	Niet in staat te sturen (art 8.3 al 1)	1	0,2			
	90O	Fietspad niet gevolgd (art 9.1.2.1 al 1)	1	0,2			
	90P	Fietspad niet gevolgd (art 9.1.2.1 al 2)	1	0,2			
			584	100,0	8,9	1,3	0,8
Stoffelijke schade	91	Stoffelijke schade	121	80,7	1,8	0,3	0,2
	91A	Aansporen snel te rijden (art 10.4)	7	4,7	0,1		
	91B	Snelheid in bebouwde kom (art 11.1)	3	2,0			
	91D	Snelheid buiten bebouwde kom + autosnelweg (art 11.2.2 a en b)	1	0,7			
	91G	Voorrang op kruispunt art 12.2)	4	2,7			
	91L	Maneuver (art 12.4)	8	5,3	0,1		
	91M	Voorrang geweigerd (art 12.5)	2	1,3			

Tabel 3. Aangemelde verkeersmisdrijven (algemeen) (vervolg)

			f	% subcat.	% cat.	% geheel	per 1000 (12-18j)
Stoffelijke schade (vervolg)	91N	Gebruik richtingaanwijzers (art 13)	3	2,0			
	91Q	Rechts kruisen (art 15.1)	1	0,7			
			150	100,0	2,3	0,3	0,2
Wegcode	92	Bijzondere wetgeving	1526	30,6	23,2	3,3	2,2
	92A	Gebruik richtingaanwijzers (art 16.4.2)	125	2,5	1,9	0,3	0,2
	92B	Inhalen (art 16.5)	13	0,3	0,2		
	92C	Gebruik richtingaanwijzers (art 16.6)	4				
	92D	Inhalen (art 16.7)	2				
	92E	Voetganger in gevaar gebracht (art 16.8)	2				
	92F	Inhalen spoorvoertuig (art 16.9)	5	0,1			
	92P	Richtingsverandering - rechts afslaan (art 19.2.2 al 1)	1				
	92Q	Richtingsverandering - rechts afslaan (art 19.2.2 al 2 en 3)	2				
	92R	Richtingsverandering - rechts afslaan (art 19.2.3)	1				
	92S	Richtingsverandering - rechts afslaan (art 19.2.4)	2				
	92T	Gebruik richtingaanwijzers - links afslaan (art 19.3.1)	1				
	93	Wegverkeer uitgezonderd KB 1.12.75	138	2,8	2,1	0,3	0,2
	93A	Richtingsverandering (art 19.5)	17	0,3	0,3		
	93B	Richtingsverandering (art 19.6)	1				
	93D	Spoorwegen en overwegen (art 20.3.2)	1				
	93F	Autosnelwegen (art 21.4.1)	2				
	93Z	Parkeren (art 25.1.4)	1				
	94	Wegcode	2659	53,4	40,5	5,7	3,7
	94A	Parkeren: toegang tot parkeerplaats (art 25.1.5)	54	1,1	0,8	0,1	
	94B	Parkeren: doorgang spoorvoertuigen (art 25.1.6)	1				
	94D	Parkeren op de rijbaar waarop het bord B9 is (art 25.1.8)	1				
	94E	Parkeren in rijstrook (art 25.1.9)	1				
	94F	Parkeren langs gele onderboken streep (art 25.1.10)	1				
	94O	Lichten - motorvoertuigen (art 30.1.1 en 2)	4				
	94P	Lichten: brom- en motorfietsen (art 30bis)	16	0,3	0,2		
	94Q	Gebruik van alle richtingsaanwijzers (art 32bis)	1				
	94S	Veiligheidsgordel (art 35.1)	11	0,2	0,2		
	94T	Valhelm (art 36)	36	0,7	0,5		
	94V	Autobus geen gelegenheid gegeven halte te verlaten (art 39)	1				
	94W	Gedrag tgo voertuigen voor schoolvervoer (art 39bis 2)	1				
	95M	Vluchtmisdrijf	1				
	96K	Beschadigingen (art 81.6.2)	1				
	98	Onmiddellijke inruiningen	2				
	98F	Openbare dronkenschap	26	0,5	0,4		
	99	Waarschuwingen	321	6,4	4,9	0,7	0,5
			4982	100,0	75,9	10,8	7,0
Totaal			6568		100,0	14,2	9,3

Tabel 4. Aangemelde zaken met betrekking tot verdovende middelen (algemeen)

			f	% subcat.	% cat.	% geheel	per 1000 (12-18j)
	60A	Bezit hard drugs	750	14,5	14,5	1,6	1,1
	60B	Gebruik harddrugs	205	4,0	4,0	0,4	0,3
	60C	Verkoop harddrugs	121	2,3	2,3	0,3	0,2
	60D	Doping	7	0,1	0,1		
	60E	Bezit softdrugs	1591	30,7	30,7	3,4	2,2
	60F	Gebruik softdrugs	2027	39,2	39,2	4,4	2,9
	60G	Verkoop softdrugs	476	9,2	9,2	1,0	0,7
Totaal			5177	100,0	100,0	11,2	7,3

Tabel 5. Misdrijven tegen de openbare veiligheid (algemeen)

			f	% subcat.	% cat.	% geheel	per 1000 (12-18j)
Vereniging van misdadigers	10A	Vereniging van misdadigers	28	3,2	0,6		
			28	100,0	0,6		
Wapens	36A	Wapens	847	97,9	18,1	1,8	1,2
	36B	Springstoffen	14	1,6	0,3		
	36D	Aangeven wapens	3	0,3			
	36E	Wet 5.8.1991 wapens militair gebruik	1	0,1			
			865	100,0	18,5	1,9	1,2
Bedreigingen	45A	Vals bomalarm	5	0,2	0,1		
	45B	Valse melding van een aanslag	3	0,1			
	45C	Bedreigingen	1395	65,5	29,8	3,0	2,0
	45D	Klacht van iemand die zich bedreigd voelt	31	1,5	0,7		
	45E	Bijstand aan de openbare macht	5	0,2	0,1		
	45F	Verdachte handelingen	692	32,5	14,8	1,5	1,0
			2131	100,0	45,5	4,6	3,0
Misdrijven tegen het gezag van de overheid	41A	Smaad	252	34,1	5,4	0,5	0,4
	41B	Slagen aan een persoon met een openbare hoedanigheid bekleed	61	8,3	1,3	0,1	
	41C	Weerspanningheid tgo persoon met een openbare hoedanigheid bekleed	328	44,4	7,0	0,7	0,5
	41D	Nodeloze oproep van de dienst 100	84	11,4	1,8	0,2	0,1
	41E	Vals alarm	12	1,6	0,3		
	41F	Aanzetten tot oproer	2	0,3			
			739	100,0	15,8	1,6	1,0
Onbusten	54A	Betogingen	22	18,5	0,5		
	54C	Belenumering van het verkeer	67	56,3	1,4	0,1	
	54D	Hooliganisme	30	25,2	0,6		
			119	100,0	2,5	0,3	0,2
Ontvluchting	16A	Ontvluchting van gevangenen	7	29,2	0,1		
	16B	Medeplichtigheid aan ontvluchting	3	12,5			
	16E	Dossier Schengen	39	162,5	0,8		
			49	204,2	1,0	0,1	
Misdrijven tegen de veiligheid en de staat	35B	Aanslag op de Veiligheid van de Staat	23	95,8	0,5		
	35F	Dienstplichtwet	1	4,2			
			24	100,0	0,5		
Identiteitskaart	13A	Niet drager van een identiteitskaart	254	64,6	5,4	0,5	0,4
	13B	Geen identiteitskaart	61	15,5	1,3	0,1	
	13C	Niet wijzigen woonplaats	55	14,0	1,2	0,1	
	13D	Identiteitskaart of rijbewijs beschadigd	10	2,5	0,2		
	13E	Niet vertonen identiteitskaart	13	3,3	0,3		

Tabel 5. Misdrijven tegen de openbare veiligheid (algemeen) (vervolg)

			f	% subcat.	% cat.	% geheel	per 1000 (12-18j)
			393	100,0	8,4	0,8	0,6
Valsheid	15	Valsmunterij	41	12,2	0,9	0,2	0,1
	21A	Valsheid in burgerlijke en handelsgeschriften	82	24,4	1,8		
	21B	Valse verklaring	27	8,0	0,6		
	22A	Valse naam	99	29,5	2,1		
	24	Valsheid in openbare geschriften gepleegd door een particulier	84	25,0	1,8		
	49A	Inmenging in openbare ambten	3	0,9			
			336	100,0	7,2	0,7	0,5
Totaal			4684		100,0	10,1	6,6

Tabel 8. Aangemelde verkeersmisdrijven per gerechtelijk arrondissement (f) (vervolg)

	AN	HA	ME	TG	TU	BR	LE	NI	BG	DE	GE	IE	KO	OU	VU	DI	HU	LI	MA	NA	VE	CH	TN	TOT
91M Voorrang geweigerd (art 12.5)						1															1	1		2
91N Gebruik richtingaanwijzers (art 13)																					2			3
91Q Rechts kruisen (art 15.1)																						1		1
Wegcode																								
92 Bijzondere wetgeving	825	22	11	8	49				85	123	43	24	21	14	22	63	16	113		83			4	1526
92A Gebruik richtingaanwijzers (art 16.4.2)						4	37	79	1													4		125
92B Inhalen (art 16.5)								12														1		13
92C Gebruik richtingaanwijzers (art 16.6)																						4		4
92D Inhalen (art 16.7)																					1	1		2
92E Voetganger in gevaar gebracht (art 16.8)							1															1		2
92F Inhalen spoorvoertuig (art 16.9)																						5		5
92P Richtingsverandering-rechts afslaan (art 19.2.2 al 1)																						1		1
92Q Richtingsverandering-rechts afslaan (art 19.2.2 al 2 en 3)																						2		2
92R Richtingsverandering - rechts afslaan (art 19.2.3)																						1		1
92S Richtingsverandering - rechts afslaan (art 19.2.4)																						2		2
92T Gebruik richtingaanwijzers - links afslaan (art 19.3.1)																						1		1
93 Wegverkeer uitgezonderd KB 1.12.75	26	39	5	10	1				12	17	8		2	1	1	3		8		4			1	138
93A Richtingsverandering (art 19.5)						1	9	6													1			17
93B Richtingsverandering (art 19.6)								1																1
93D Spoorwegen en overwegen (art 20.3.2)																						1		1
93F Autosniewegen (art 21.4.1)																						2		2
93Z Parkeren (art 25.1.4)																					1			1
94 Wegcode	112	768	51	333	44				420	473	51	42	324	11	3	7	4	7		8			1	2659
94A Parkeren: toegang tot parkeerplaats (art 25.1.5)						1	41	10													1	1		54
94B Parkeren: doorgang spoorvoertuigen (art 25.1.6)								1																1
94D Parkeren op de rijbaan waarop het bord B9 is (art 25.1.8)																						1		1
94E Parkeren in rijstrook (art 25.1.9)																						1		1
94F Parkeren langs gele onderboken streep (art 25.1.10)																						1		1
94O Lichten - motorvoertuigen (art 30.1.1 en 2)							1			1											1	1		4
94P Lichten: brom- en motorfietsen (art 30bis)					1		13		1													1		16
94Q Gebruik van alle richtingsaanwijzers (art 32bis)																						1		1
94S Veiligheidsgordel (art 35.1)					1		8												1			1		11
94T Valhelm (art 36)						1	8	1											3		15	8		36
94V Autobus geen gelegenheid gegeven halte te verlaten (art 39)																						1		1
94W Gedrag tgo voertuigen voor schoolvervoer (art 39bis 2)																					1			1
95M Vluchtmisdrijf																					1			1
96K Beschadigingen (art 81.6.2)																						1		1
98 Onmiddellijke inruiningen									1			1												2
98F Openbare dronkenschap			1			3		18		2											1	1		26
99 Waarschuwingen	10	22	10	73	5	1	16	2	31	3	2	112	24	1	4			1			2	2		321
Totaal	1260	871	102	438	115	588	164	135	693	726	158	190	399	67	45	96	33	172	13	111	64	113	15	6568

Tabel 9. Aangemelde zaken met betrekking tot verdovende middelen per gerechtelijk arrondissement (f)

		AN	HA	ME	TG	TU	BR	LE	NI	BG	DE	GE	IE	KO	OU	VU	DI	HU	LI	MA	NA	VE	CH	TN	TOT
60A	Bezit hard drugs	89	1	186	1	95	3	2		10		12	37	10	76	11		5	5		3	15	1	188	750
60B	Gebruik harddrugs	79	26			2	5	5		12	1	22		13	11	2			8	1	2	7	4	5	205
60C	Verkoop harddrugs	49	6	2	1	3		6		10		10		9	7			2	7	1	3	2	1	2	121
60D	Doping		2			2													1		1		1		7
60E	Bezit softdrugs	72	37	27	60	30	366	92	17	81	222	160		56	27	19	43	10	113	19	34	28	78		1591
60F	Gebruik softdrugs	106	118	33	63	32	254	134	328	66	173	110		34	132	24	45	63	107	15	35	31	123	1	2027
60G	Verkoop softdrugs	23	18	10	8	12	89	39	32	15	41	25		20	12	8	14	1	36	3	21	8	41		476
	Totaal	418	208	258	133	176	717	278	377	194	437	339	37	142	265	64	102	81	277	39	99	91	249	196	5177

Tabel 10. Aangemelde misdrijven tegen de openbare veiligheid per gerechtelijk arrondissement (f) (vervolg)

	AN	HA	ME	TG	TU	BR	LE	NI	BG	DE	GE	IE	KO	OU	VU	DI	HU	LI	MA	NA	VE	CH	TN	TOT
Valsheid																								
15 Valsmunterij	2	3			1	9	1	2		5	1						2	3		3		1	8	41
21A Valsheid in burgerlijke en handelsgeschriften	13	2	1	1	4	20	1	4	2	6	4	1	1		2	2	1	6		2	2	4	3	82
21B Valse verklaring	4	1			1	8	4	2	1	1							1	1				2	1	27
22A Valse naam	14	1	1	1	4	35		6	3	4	3		3				1	7		1	1	11	3	99
24 Valsheid in openbare geschriften door een particulier	1			2	2	68		2		2								3		1	1		2	84
49A Inmenging in openbare ambten	1																	1			1			3
Totaal	421	90	115	83	84	1331	135	206	130	178	218	22	103	24	23	61	79	386	41	159	187	428	180	4684

Tabel 14. Aangemelde zaken met betrekking tot verdovende middelen per gerechtelijk arrondissement (per 1000 minderjarigen tussen 12-18j)

	AN	HA	ME	TG	TU	BR	LE	NI	BG	DE	GE	IE	KO	OU	VU	DI	HU	LI	MA	NA	VE	CH	TN	TOT
60A Bezit hard drugs	1,3		8,5		3,2				0,3		0,3	3,7	0,3	5,7	1,4		0,4	0,1		0,1	0,9		8,3	1,1
60B Gebruik harddrugs	1,2	0,8					0,2		0,4		0,6		0,4	0,8	0,3			0,2	0,2		0,4		0,2	0,3
60C Verkoop harddrugs	0,7	0,2					0,2		0,3		0,3		0,3	0,5			0,2	0,2	0,2	0,1	0,1			0,2
60D Doping																								
60E Bezit softdrugs	1,1	1,2	1,2	2,2	1,0	3,3	3,0	0,6	2,5	5,4	4,0		1,8	2,0	2,4	3,2	0,9	2,5	3,2	1,5	1,7	1,8		2,2
60F Gebruik softdrugs	1,6	3,7	1,5	2,3	1,1	2,3	4,3	10,9	2,0	4,2	2,8		1,1	9,9	3,0	3,3	5,5	2,3	2,5	1,5	1,8	2,8		2,9
60G Verkoop softdrugs	0,3	0,6	0,5	0,3	0,4	0,8	1,3	1,1	0,5	1,0	0,6		0,6	0,9	1,0	1,0		0,8	0,5	0,9	0,5	0,9		0,7
Totaal	6,2	6,5	11,8	4,8	5,9	6,5	9,0	12,6	5,9	10,7	8,5	3,7	4,6	19,8	8,1	7,5	7,1	6,0	6,6	4,3	5,4	5,6	8,6	7,3

Tabel 15. Aangemelde misdrijven tegen de openbare veiligheid per gerechtelijk arrondissement (per 1000 minderjarigen tussen 12-18j)

	AN	HA	ME	TG	TU	BR	LE	NI	BG	DE	GE	IE	KO	OU	VU	DI	HU	LI	MA	NA	VE	CH	TN	TOT
<u>Vereniging van misdadigers</u>																								
10A Vereniging van misdadigers						0,1															0,1			
<u>Wapens</u>																								
36A Wapens	1,1	0,5	1,3	0,7	0,6	2,0	1,0	1,5	0,9	1,0	0,7	0,6	0,8	0,2	0,5	1,2	0,9	1,6	0,7	1,1	2,1	1,6	1,1	1,2
36B Springstoffen																					0,1			
36D Aangeven wapens																								
36E Wet 5.8.1991 wapens militair gebruik																								
<u>Bedreigingen</u>																								
45A Vals bomalarm																								
45B Valse melding van een aanslag																							0,1	
45C Bedreigingen	2,0	1,2	1,4	1,4	0,7	2,1	1,6	1,6	1,1	1,1	2,5	0,7	1,1	1,0	1,4	2,0	3,1	3,2	2,4	2,9	3,6	3,6	2,0	2,0
45D Klacht van iemand die zich bedreigd voelt													0,1						0,3	0,2		0,2		
45E Bijstand aan de openbare macht																			0,3					
45F Verdachte handelingen	0,6	0,3	0,2	0,1	0,5	2,7	0,3	0,8	0,2	0,2	0,6	0,1	0,2	0,1	0,3	0,5	0,3	0,9	1,4	1,2	1,5	2,3	1,1	1,0
<u>Misdrijven tegen het gezag van de overheid</u>																								
41A Smaad	0,3		0,5			0,9	0,2	0,7	0,2	0,2	0,2	0,1					0,5	0,6		0,2	0,7	0,3	0,3	0,4
41B Slagen aan een persoon met openb.	0,2			0,1						0,1	0,2				0,1									
41C Weerspanningheid tgo persoon met openb.	0,5	0,2	0,6	0,1	0,2	0,7	0,3	0,4	0,3	0,3	0,4	0,3	0,4		0,3	0,2	0,3	0,7	0,3	0,7	0,9	0,7	0,4	0,5
41D Nodeloze oproep van de dienst 100	0,1					0,1	0,1			0,3	0,2	0,1		0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2	0,1		0,1
41E Vals alarm																	0,2							
41F Aanzetten tot oproer																								
<u>Onlusten</u>																								
54A Betogingen																				0,1				
54C Belemmering van het verkeer						0,2													0,3		0,1		0,3	
54D Hooliganisme	0,1									0,1							0,2							
<u>Ontvluchting</u>																								
16A Ontvluchting van gevangenen																								
16B Medeplichtigheid aan ontvluchting																								
16E Dossier Schengen	0,1					0,2																	0,3	
<u>Misdrijven tegen de veiligheid en de staat</u>																								
35B Aanslag op de Veiligheid van de Staat			0,2	0,1							0,1													
35F Dienstplichtwet																								
<u>Identiteitskaart</u>																								
13A Niet drager van een identiteitskaart	0,2		0,3			1,3	0,2	0,6		0,2							0,3	0,3	0,2		0,8	0,1	0,7	0,4
13B Geen identiteitskaart	0,1					0,2		0,2		0,2		0,1					0,3				0,1	0,2		
13C Niet wijzigen woonplaats			0,3						0,7										0,8		0,2		0,4	
13D Identiteitskaart of rijbewijs beschadigd												0,1												
13E Niet vertonen identiteitskaart																								

**Tabel 15. Aangemelde misdrijven tegen de openbare veiligheid per gerechtelijk arrondissement (per 1000 minderjarigen tussen 12-18j)
(vervolg)**

	AN	HA	ME	TG	TU	BR	LE	NI	BG	DE	GE	IE	KO	OU	VU	DI	HU	LI	MA	NA	VE	CH	TN	TOT
Valsheid																								
15 Valsmuntenrij										0,1							0,2			0,1			0,4	
21A Valsheid in burgerlijke en handelsgeschriften	0,2				0,1	0,2		0,1		0,1	0,1	0,1			0,3	0,1		0,1			0,1		0,1	0,1
21B Valse verklaring							0,1																	
22A Valse naam	0,2				0,1	0,3		0,2										0,2				0,2	0,1	0,1
24 Valsheid in openbare geschriften door particulier						0,6																		0,1
49A Inmenging in openbare ambten																								
Totaal	6,2	2,8	5,2	3,0	2,8	12,1	4,3	6,9	4,0	4,3	5,5	2,2	3,3	1,8	2,9	4,5	6,9	8,4	7,0	7,0	11,1	9,7	7,9	6,6

Tabel 16. Aangemelde zaken met betrekking tot minderjarigen in een kwetsbare positie (algemeen)

			f	% subcat	% cat	% geheel per 1000 (0-18j)	
Bigamie, zwangerschap	38A	Niet-aangifte van een geboorte	3	6,1			
	39	Vruchtafdrijving	3	6,1			
	42A	Bigamie	3	6,1			
	42J	Zwangerschap voor de wettelijke minimumleeftijd	40	81,6	0,1	0,1	
			49	100,0	0,2	0,1	
(Wettelijke) bescherming jeugd	42H	Zedelijke bescherming van de jeugd	637	4,8	2,2	1,7	0,3
	42I	Wet 15 juli 1960 op de dancings	7				
	42O	Kind in gevaar	12532	95,1	42,5	32,5	6,2
			13176	100,0	44,7	34,2	6,5
Feiten verbonden aan het statuut van de minderjarige	42M	Schoolverzuim	2581	18,0	8,8	6,7	1,3
	42N	Onbuigzaamheid minderjarigen	3284	22,8	11,1	8,5	1,6
	42P	Ontvluchting	8512	59,2	28,9	22,1	4,2
			14377	100,0	48,8	37,3	7,1
Bedelarij	29B	Bedelarij onder verzwarende omstandigheden	5	100,0			
			5	100,0			
Verdwijning, opshuiting en ontvoering	40A	Wederrechtelijke opshuiting	13	0,7			
	40B	Ontvoering van meerderjarigen en minderjarigen	169	9,2	0,6	0,4	
	40C	Onrustwekkende verdwijning	1653	90,1	5,6	4,3	0,8
			1835	100,0	6,2	4,8	0,9
Vreemdelingen	40D	Niet begeleide minderjarige	2	5,6			
	55A	Wet op de vreemdelingen	22	61,1			
	55B	Omwettig verblijf	12	33,3			
			36	100,0	0,1		
Totaal			29478		100,0	76,5	14,6

Tabel 17. Aangemelde misdrijven tegen personen met een minderjarig slachtoffer (algemeen)

		f	% subcat	% cat	% geheel per 1000 (0-18j)	
Moord en doodslag	30A Moord	2	9,1			
	30B Doodslag	3	13,6			
	30D Poging moord of doodslag	17	77,3	0,4		
		22	100,0	0,5		
Opzettelijke slagen en verwondingen	43A Opzettelijke slagen en verwondingen	1693	82,5	41,4	4,4	0,8
	43B Schuldig verzuim hulp te verlenen	13	0,6	0,3		
	43C Aanranding	2				
	43D Kindermishandeling	248	12,1	6,1	0,6	0,1
	43E Burgerlijk geschil	82	4,0	2,0	0,2	
	43F Foltering	2				
	43G Onmenselijke behandeling	11	0,5	0,3		
	43H Onterende behandeling	2				
		2053	100,0	50,2	5,3	1,0
Misdrijven tegen de eer en de goede naam	52A Beledigingen	17	7,1	0,4		
	52B Laster	32	13,4	0,8		
	52C Eerroof	5	2,1	0,1		
	52F Lasterlijke aangifte	4	1,7			
	52G Kwaadwillige ruchtbaarmaking	1	0,4			
	53A Woonstschennis	8	3,3	0,2		
	53B Aanslag op de persoonlijke levenssfeer	10	4,2	0,2		
	53C Grabschennis	1	0,4			
	53D Stalking	161	67,4	3,9	0,4	
		239	100,0	5,8	0,6	0,1
Seksuele misdrijven	37A Verkrachting	739	42,5	18,1	1,9	0,4
	37B Aanranding van de eerbaarheid	823	47,3	20,1	2,1	0,4
	37C Zedenschennis	59	3,4	1,4	0,2	
	37D Voyeurisme	7	0,4	0,2		
	37E Aanzetten tot ontucht	72	4,1	1,8	0,2	
	37F Ontucht van minderjarigen	14	0,8	0,3		
	37G Ontuchthuis	1				
	37H Prostitutie	4	0,2			
	37J Schunnige films	5	0,3	0,1		
	37K Pedofilie	4	0,2			
	37L Mensenhandel	1				
	37N Kinderpornografie	3	0,2			
	37O Publiciteit in verband met prostitutie en ontucht	5	0,3	0,1		
	37P Incest	3	0,2			
		1740	100,0	42,5	4,5	0,9

Tabel 17. Aangemelde misdrijven tegen personen met een minderjarig slachtoffer (algemeen) (vervolg)

			f	% subcat	% cat	% geheel per 1000 (0-18j)	
Racisme en xenofobie	56A	Racisme	1	100,0			
			1	100,0			
Onopzettelijke slagen en verwondingen	46A	Onopzettelijke slagen en verwondingen	32	88,9	0,8		
	46B	Hondenbeten	4	11,1			
			36	100,0	0,9		
Totaal			4091		100,0	10,6	2,0

Tabel 18. Aangemelde familiale zaken (algemeen)

			f	% subcat	% cat	% geheel per 1000 (0-18j)	
Verlating, verwaarlozing	42B	Verlaten van de echtelijke woning	275	25,5	12,1	0,7	0,1
	42C	Verlaten van de ouderlijke woning	130	12,0	5,7	0,3	
	42D	Familieverlating	54	5,0	2,4	0,1	
	42E	Verwaarlozing van kinderen	273	25,3	12,0	0,7	0,1
	42F	Niet-naleven bezoekreht	348	32,2	15,2	0,9	0,2
			1080	100,0	47,3	2,8	0,5
Familiale geschillen	42G	Echtelijk geschil	45	3,7	2,0	0,1	
	42L	Familiaal geschil	1157	96,3	50,7	3,0	0,6
			1202	100,0	52,7	3,1	0,6
Totaal			2282		100,0	5,9	1,1

Tabel 19. Aangemelde zaken met betrekking tot minderjarigen in een kwetsbare positie (f)

	AN	HA	ME	TG	TU	BR	LE	NI	BG	DE	GE	IE	KO	OU	VU	DI	HU	LI	MA	NA	VE	CH	TN	TOT
Bigamie, zwangerschap																								
38A Niet-aangifte van een geboorte	1							1		1														3
39 Vruchtafdrijving													1					1				1		3
42A Bigamie										1	1												1	3
42J Zwangerschap voor de wettelijke minimumleeftijd	11	3			1					4			2	2			1	4	1	6	1		4	40
(Wettelijke) bescherming jeugd																								
42H Zedelijke bescherming van de jeugd	19		3	1	212		7		356	2	1	1		6	1			23	1	2		2		637
42I Wet 15 juli 1960 op de dancings		1			5			1																7
42O Kind in gevaar	500	285	338	317	9	3246	139	486	5	223	444	158	407	81	123	483	296	1090	156	325	584	2255	582	12532
Feiten verbonden aan het statuut minderjarige																								
42M Schoolverzuim	113	30	26	9	42	940	29	73	29	79	37	9	25	27	24	16	60	152	5	29	50	638	139	2581
42N Onbuigzaamheid minderjarigen	454	60	116	64	93	576	104	103	99	402	371	44	121	52	61	27	32	87	31	37	32	206	112	3284
42P Ontvluchting	749	117	120	126	138	2218	199	517	337	192	407	78	92	87	58	173	208	936	53	371	274	693	369	8512
Bedelarij																								
29B Bedelarij onder verzwarende omstandigheden	2					3																		5
Verdwijning, opsluiting en ontvoering																								
40A Wederrechtelijke opshuiting	3	1			1	2		1										5						13
40B Ontvoering van meerderjarigen en minderjarigen	35	2	2	4	1	66	1	5		2	1			8		3		26	1	5	2	5		169
40C Onrustwekkende verdwijning	305	88	52	36	37	197	59	32	85	120	186	24	85	11	14	9	5	208	5	6	66	15	8	1653
Vreemdelingen																								
40D Niet begeleide minderjarige	1									1														2
55A Wet op de vreemdelingen	3							10		1								1	2	4	1			22
55B Omwettig verblijf						5		1	1							1	1	3						12
Totaal	2196	587	657	557	539	7253	538	1230	912	1028	1448	314	733	274	281	712	603	2536	255	785	1010	3815	1215	29478

Tabel 20. Aangemelde misdrijven tegen personen met een minderjarig slachtoffer (f)

		AN	HA	ME	TG	TU	BR	LE	NI	BG	DE	GE	IE	KO	OU	VU	DI	HU	LI	MA	NA	VE	CH	TN	TOT
	Moord en doodslag																								
30A	Moord	1																		1					2
30B	Doodslag						2				1														3
30D	Poging moord of doodslag	7				1	1					1			1			1	4				1		17
	Opzettelijke slagen en verwondingen																								
43A	Opzettelijke slagen en verwondingen	333	40	5	7	29	66	30	187		97	69	1		11	9	13	52	528	8	146	15	44	3	1693
43B	Schuldig verzuim hulp te verlenen	3				2	1		1		1	1							4						13
43C	Aanranding	1																	1						2
43D	Kindermishandeling	17	4	2	8	1	8	8	4		6	4			3		38	14	119	7	1	3	1		248
43E	Burgerlijk geschil	26	3		3	4		1	3						1	1	5	4	22		4	2	3		82
43F	Foltering																		2						2
43G	Onmenselijke behandeling	6						3			1								1						11
43H	Onteerende behandeling	1				1																			2
	Misdrijven tegen de eer en de goede naam																								
52A	Beledigingen	1		1			1	1									1		11	1					17
52B	Laster	9	1			2	2		1		6	1							8	1	1				32
52C	Eerroof								1								1		1		2				5
52F	Lasterlijke aangifte	2					1												1						4
52G	Kwaadwillige ruchtbaarmaking	1																							1
53A	Woonstschennis	2					1		2			1							2						8
53B	Aanslag op de persoonlijke levenssfeer	1							3		1								5						10
53C	Grafschennis	1																							1
53D	Stalking	29	5		1	2	2	3	9		16	2		1			3	3	73		9	3			161
	Seksuele misdrijven																								
37A	Verkrachting	123	18	13	9	20	119	20	48		18	28	3		13		20	20	149	8	37	11	61	1	739
37B	Aanranding van de eerbaarheid	123	19	9	16	21	126	13	79	1	19	41	2		17		36	14	147	21	55	5	57	2	823
37C	Zedenschennis	9	2			2	7		4		1						1		24		6	1	2		59
37D	Voyeurisme	1					2		1								1				2				7
37E	Aanzetten tot ontucht	22	2	1	3	6	11		1		2	1			2				14	2	3	1	1		72
37F	Ontucht van minderjarigen	6	1		1	3					1										1		1		14
37G	Ontuchtthuis																1								1
37H	Prostitutie	2				1			1																4
37J	Schunnige films		2			2									1										5
37K	Pedofilie		1															2	1						4
37L	Mensenhandel						1																		1
37N	Kinderpornografie	1						1												1					3
37O	Publiciteit in verband met prostitutie en ontucht	1				1	1					1											1		5
37P	Incest				1			1			1														3

Tabel 20. Aangemelde misdrijven tegen personen met een minderjarig slachtoffer (f) (vervolg)

		AN	HA	ME	TG	TU	BR	LE	NI	BG	DE	GE	IE	KO	OU	VU	DI	HU	LI	MA	NA	VE	CH	TN	TOT
	Racisme en xenofobie																								
56A	Racisme																1								1
	Onopzettelijke slagen en verwondingen																								
46A	Onopzettelijke slagen en verwondingen	2	1		1		3		1		2	2		1		1	1	1	11		4		1		32
46B	Hondenbeten														1				2		1				4
	Totaal	731	99	31	50	98	355	81	346	1	173	152	6	2	50	11	122	111	1130	49	273	41	173	6	4091

Tabel 21. Aangemelde familiale zaken per gerechtelijk arrondissement (f)

	AN	HA	ME	TG	TU	BR	LE	NI	BG	DE	GE	IE	KO	OU	VU	DI	HU	LI	MA	NA	VE	CH	TN	TOT
Verlating, verwaarlozing																								
42B Verlaten van de echtelijke woning	4	1				1	1	1		1							4	261		1				275
42C Verlaten van de ouderlijke woning	5	1	9	9	7	53			2	2	9	3	23	2	1		1	2			1			130
42D Familieverlating	5	1	1			10	1	5						1	1			27		1			1	54
42E Verwaarlozing van kinderen	64	6	1		9	6	28	2	1	82	6	2		26	4			27	1	1	1	6		273
42F Niet-naleven bezoekreht	75	10	2	3	16	19	3	77		12	2			4	1		6	89	2	22	5			348
Familiale geschillen																								
42G Echtelijk geschil	24	5			3		1			4		1		2	1		1	3						45
42L Familiaal geschil	147	24	3		20	3	55	261		38	4	2	2	11	2		16	464	8	71	3	20	3	1157
Totaal	324	48	16	12	55	92	89	346	3	139	21	8	25	46	10		28	873	11	96	10	26	4	2282

Tabel 22. Aangemelde zaken met betrekking tot minderjarigen in een kwetsbare positie (per 1000 minderjarigen tussen 0-18j)¹

	AN	HA	ME	TG	TU	BR	LE	NI	BG	DE	GE	IE	KO	OU	VU	DI	HU	LI	MA	NA	VE	CH	TN	TOT
Bigamie, zwangerschap																								
38A Niet-aangifte van een geboorte																								
39 Vruchtafdriving																								
42A Bigamie																								
42J Zwangerschap voor de wettelijke minimumleeftijd																								
(Wettelijke) bescherming jeugd																								
42H Zedelijke bescherming van de jeugd					2,6				4,0					0,2				0,2						0,3
42I Wet 15 juli 1960 op de dancings																								
42O Kind in gevaar	2,6	3,3	5,4	4,2	0,1	9,6	1,5	5,8	0,1	1,9	3,9	6,0	4,7	2,1	6,0	129,8	9,3	8,6	9,6	5,0	12,6	18,3	9,0	6,2
	2,7	3,3	5,5	4,2	2,7	9,6	1,6	5,8	4,0	1,9	3,9	6,0	4,7	2,3	6,0	129,8	9,3	8,8	9,6	5,0	12,6	18,3	9,0	6,5
Feiten verbonden aan het statuut minderjarige																								
42M Schoolverzuim	1,7	0,9	1,2	0,3	1,4	8,6	0,9	2,4	0,9	1,9	0,9	0,9	0,8	2,0	3,0	1,2	5,2	3,3	0,8	1,3	3,0	14,5	6,1	3,6
42N Onbuigzaamheid minderjarigen	6,7	1,9	5,3	2,3	3,1	5,3	3,3	3,4	3,0	9,8	9,4	4,4	3,9	3,9	7,7	2,0	2,8	1,9	5,3	1,6	1,9	4,7	4,9	4,6
42P Ontvluchting	11,0	3,7	5,5	4,5	4,6	20,2	6,4	17,2	10,3	4,7	10,3	7,9	3,0	6,5	7,4	12,7	18,2	20,4	9,0	16,3	16,3	15,7	16,2	12,0
	19,4	6,5	12,0	7,2	9,1	34,0	10,7	23,1	14,1	16,4	20,5	13,2	7,6	12,4	18,1	15,9	26,2	25,7	15,1	19,2	21,2	34,9	27,3	20,3
Bedelarij																								
29B Bedelarij onder verzwarende omstandigheden																								
Verdwijning, opsluiting en ontvoering																								
40A Wederrechtelijke opsluiting																								
40B Ontvoering van meerderjarigen en minderjarigen	0,2					0,2								0,2				0,2						
40C Onrustwekkende verdwijning	1,6	1,0	0,8	0,5	0,4	0,6	0,7	0,4	0,9	1,0	1,6	0,9	1,0	0,3	0,7	0,2	0,2	1,6	0,3		1,4	0,1	0,1	0,8
Vreemdelingen																								
40D Niet begeleide minderjarige																								
55A Wet op de vreemdelingen								0,1											0,1					
55B Onwettig verblijf																								
Totaal	11,3	6,8	10,5	7,4	6,5	21,4	5,9	14,7	10,2	8,8	12,6	11,9	8,5	7,1	13,7	19,1	18,9	20,0	15,6	12,1	21,8	31,0	18,8	14,6

¹ Voor wat de statusfeiten betreft, wordt er gerelateerd aan de minderjarigenpopulatie tussen 12 en 18 jaar.

Tabel 23. Aangemelde misdrijven tegen personen met een minderjarig slachtoffer (per 10 000 minderjarigen tussen 0-18j)

	AN	HA	ME	TG	TU	BR	LE	NI	BG	DE	GE	IE	KO	OU	VU	DI	HU	LI	MA	NA	VE	CH	TN	TOT
Moord en doodslag																								
30A Moord																				0,2				
30B Doodslag																								
30D Poging moord of doodslag	0,4				0,1									0,3			0,3	0,3						
Opzettelijke slagen en verwondingen																								
43A Opzettelijke slagen en verwondingen	17,2	4,6	0,8	0,9	3,5	1,9	3,3	22,3		8,3	6,0	0,4		2,9	4,4	3,5	16,3	41,5	4,9	22,5	3,2	3,6	0,5	8,4
43B Schuldig verzuim hulp te verlenen	0,2				0,2			0,1										0,3						
43C Aanranding																								
43D Kindermishandeling	0,9	0,5	0,3	1,1	0,1	0,2	0,9	0,5		0,5	0,3			0,8		10,2	4,4	9,4	4,3	0,2	0,6			1,2
43E Burgerlijk geschil	1,3	0,3		0,4	0,5		0,1	0,4						0,3	0,5	1,3	1,3	1,7		0,6	0,4	0,2		0,4
43F Foltering																		0,2						
43G Onmenselijke behandeling	0,3						0,3																	
43H Onterende behandeling					0,1																			
Misdrijven tegen de eer en de goede naam																								
52A Beledigingen			0,2				0,1									0,3		0,9	0,6					
52B Laster	0,5	0,1			0,2			0,1		0,5								0,6	0,6	0,2				0,2
52C Eerroof								0,1								0,3				0,3				
52F Lasterlijke aangifte	0,1																							
52G Kwaadwillige ruchtbaarmaking																								
53A Woonstschennis	0,1							0,2										0,2						
53B Aanslag op de persoonlijke levenssfeer								0,4										0,4						
53C Graftschennis																								
53D Stalking	1,5	0,6		0,1	0,2		0,3	1,1		1,4	0,2		0,1			0,8	0,9	5,7		1,4	0,6			0,8
Seksuele misdrijven																								
37A Verkrachting	6,3	2,1	2,1	1,2	2,4	3,5	2,2	5,7		1,5	2,4	1,1		3,4		5,4	6,3	11,7	4,9	5,7	2,4	5,0	0,2	3,7
37B Aanranding van de eerbaarheid	6,3	2,2	1,4	2,1	2,6	3,7	1,4	9,4	0,1	1,6	3,6	0,8		4,4		9,7	4,4	11,6	12,9	8,5	1,1	4,6	0,3	4,1
37C Zedenschennis	0,5	0,2			0,2	0,2		0,5								0,3		1,9		0,9	0,2	0,2		0,3
37D Voyeurisme								0,1								0,3				0,3				
37E Aanzetten tot ontucht	1,1	0,2	0,2	0,4	0,7	0,3		0,1		0,2				0,5				1,1	1,2	0,5	0,2			0,4
37F Ontucht van minderjarigen	0,3	0,1		0,1	0,4															0,2				
37G Ontuchthuis																0,3								
37H Prostitutie	0,1				0,1			0,1																
37J Schunnige films		0,2			0,2									0,3										
37K Pedofilie		0,1															0,6							
37L Mensenhandel																								
37N Kinderpornografie							0,1												0,6					
37O Publiciteit in verband met prostitutie en ontucht					0,1																			
37P Incest				0,1			0,1																	

Tabel 23. Aangemelde misdrijven tegen personen met een minderjarig slachtoffer (per 10 000 minderjarigen tussen 0-18j) (vervolg)

	AN	HA	ME	TG	TU	BR	LE	NI	BG	DE	GE	IE	KO	OU	VU	DI	HU	LI	MA	NA	VE	CH	TN	TOT
Racisme en xenofobie																								
56A Racisme																0,3								
Onopzettelijke slagen en verwondingen																								
46A Onopzettelijke slagen en verwondingen	0,1	0,1		0,1				0,1		0,2	0,2		0,1		0,5	0,3	0,3	0,9		0,6				0,2
46B Hondenbeten														0,3				0,2		0,2				
Totaal	37,7	11,5	5,0	6,6	11,9	10,5	8,9	41,2	0,1	14,7	13,2	2,3	0,2	13,0	5,4	32,8	34,8	88,9	30,1	42,2	8,9	14,0	0,9	20,3

Tabel 24. Aangemelde familiale zaken per gerechtelijk arrondissement (per 10 000 minderjarigen tussen 0-18j)

	AN	HA	ME	TG	TU	BR	LE	NI	BG	DE	GE	IE	KO	OU	VU	DI	HU	LI	MA	NA	VE	CH	TN	TOT
Verlating, verwaarlozing																								
42B Verlaten van de echtelijke woning	0,2	0,1					0,1	0,1									1,3	20,5		0,2				1,4
42C Verlaten van de ouderlijke woning	0,3	0,1	1,4	1,2	0,9	1,6			0,2	0,2	0,8	1,1	2,7	0,5	0,5		0,3	0,2		0,2				0,6
42D Familieverlating	0,3	0,1	0,2			0,3	0,1	0,6						0,3	0,5			2,1		0,2			0,2	0,3
42E Verwaarlozing van kinderen	3,3	0,7	0,2		1,1	0,2	3,1	0,2	0,1	7,0	0,5	0,8		6,7	1,9			2,1	0,6	0,2	0,2	0,5		1,4
42F Niet-naleven bezoekrecht	3,9	1,2	0,3	0,4	1,9	0,6	0,3	9,2		1,0	0,2			1,0	0,5		1,9	7,0	1,2	3,4	1,1			1,7
Familiale geschillen																								
42G Echtelijk geschil	1,2	0,6			0,4		0,1			0,3		0,4		0,5	0,5		0,3	0,2						0,2
42L Familiaal geschil	7,6	2,8	0,5		2,4		6,1	31,1		3,2	0,3	0,8	0,2	2,9	1,0		5,0	36,5	4,9	11,0	0,6	1,6	0,5	5,7
Totaal	16,7	5,6	2,6	1,6	6,7	2,7	9,8	41,2	0,3	11,8	1,8	3,0	2,9	11,9	4,9	0,0	8,8	68,7	6,7	14,8	2,2	2,1	0,6	11,3

Collection des rapports et notes de recherche
Collectie van onderzoeksrapporten en onderzoeksnota's

Actualisée en juillet 2007 – Geactualiseerd in juli 2007

- N°20b GOEDSEELS E., DETRY I., VANNESTE C. (dir.), *Recherche relative à l'exploitation scientifique des données disponibles en matière de protection de la jeunesse et de délinquance juvénile, Premier rapport, Analyse du flux des affaires entrées au niveau des parquets de la jeunesse en 2005*, Institut National de Criminalistique et de Criminologie, Département de Criminologie, Bruxelles, juillet 2007, 112p. + annexes.
- N°20a GOEDSEELS E., DETRY I., VANNESTE C. (dir.), *Onderzoek met betrekking tot de productie en wetenschappelijke exploitatie van cijfergegevens aangaande jeugddelinquentie en jeugdbescherming, Eerste onderzoeksrapport, Analyse van de instroom op de jeugdparketten voor het jaar 2005*, Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie, Hoofdafdeling Criminologie, Brussel, juli 2007, 116p. + bijlage.
- N°19b LEMONNE A., VAN CAMP T., VANFRAECHEM I., VANNESTE C. (dir.), *Onderzoek met betrekking tot de evaluatie van de voorzieningen ten behoeve van slachtoffers van inbreuken*, Eindrapport, Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie, Hoofdafdeling Criminologie, Brussel, juli 2007, 356p. + bijlagen.
- N°19a LEMONNE A., VAN CAMP T., VANFRAECHEM I., VANNESTE C. (dir.), *Recherche relative à l'évaluation des dispositifs mis en place à l'égard des victimes d'infraction*, Rapport final, Institut National de Criminalistique et de Criminologie, Département de Criminologie, Bruxelles, juillet 2007, 354p. + annexes.
- N° 18 MAES E., i.s.m. het Directoraat-generaal Uitvoering van Straffen en Maatregelen (DELLENRE, S. en VAN DEN BERGH, W.), *Strafbeeldering en -uitvoering in België anno 2006. Analyse van de actuele praktijk en voorstelling van enkele alternatieve denkpistes*, Onderzoeksnota, Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie - Hoofdafdeling Criminologie, Brussel, 26 september 2006, 37p. + bijlagen.
- N° 17 MAES E., *Proeve van werklasmeting van de toekomstige strafuitvoeringsrechtbanken. Een simulatie-oefening op basis van data in verband met de strafuitvoeringspraxis tijdens het jaar 2004*, Onderzoeksnota, Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie - Hoofdafdeling Criminologie, Brussel, 13 december 2005 (met aanvulling d.d. 19 mei 2006: tabel in bijlage), 10p. + bijlagen.
- N° 16b JONCKHEERE A., VANNESTE C. (dir.), *Onderzoek met betrekking tot de wetenschappelijke exploitatie van het gegevensbestand betreffende de justitieuizen – SIPAR*, Eerste rapport (vertaling uit het Frans), Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie - Hoofdafdeling Criminologie, Brussel, december 2006.
- N° 16a JONCKHEERE A., VANNESTE C. (dir.), *Recherche relative à l'exploitation scientifique des bases de données existantes au sein des Maisons de justice – SIPAR*, Premier rapport, Institut National de Criminalistique et de Criminologie - Département de Criminologie, Bruxelles, décembre 2006.
- N° 15b RENARD B., VANNESTE C. (dir.), *Het statuut van de deskundige in strafzaken*, Eindrapport, Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie - Hoofdafdeling Criminologie, Brussel, december 2005, (gedeeltelijke vertaling, april 2006), 86 p.
- N° 15a RENARD B., VANNESTE C. (dir.), *Le statut de l'expert en matière pénale*, Rapport final de recherche, Institut National de Criminalistique et de Criminologie - Département de Criminologie, Bruxelles, décembre 2005, 405 p.
- N° 14 GOOSSENS F., MAES E., DELLENRE S., VANNESTE C. (dir.), *Projet de recherche relatif à l'introduction de la surveillance électronique comme peine autonome / Onderzoeksproject inzake de invoering van het elektronisch toezicht als autonome straf*, Rapport final de recherche / Eindrapport, Institut National de Criminalistique et de Criminologie - Département de Criminologie / Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie - Hoofdafdeling Criminologie, Bruxelles/Brussel, octobre/oktober 2005, 204 p. + bijl./annexes.

- N° 13 DAENINCK P., DELTENRE S., JONCKHEERE A., MAES E., VANNESTE C. (dir.), *Analyse des moyens juridiques susceptibles de réduire la détention préventive / Analyse van de juridische mogelijkheden om de toepassing van de voorlopige hechtenis te verminderen*, Rapport final de recherche / Eindrapport, Institut National de Criminalistique et de Criminologie - Département de Criminologie / Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie - Hoofdafdeling Criminologie, Bruxelles/Brussel, mars/maart 2005, 367 p.
- N° 12 RENARD B., DELTENRE S., *L'expertise en matière pénale - Phase 1: Cartographie des pratiques*, Institut National de Criminalistique et de Criminologie - Département de Criminologie, Rapport final de recherche, Bruxelles, juin 2003, 138 p. + annexes.
- N° 11 DELTENRE S., MAES E., *Analyse statistique sur base de données de condamnations : plus-value et applications concrètes / Statistische analyse aan de hand van de veroordelingsgegevens : meerwaarde en praktijkvoorbeeld*, Notes de recherche / Onderzoeksnota's, Institut National de Criminalistique et de Criminologie - Département de Criminologie / Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie - Hoofdafdeling Criminologie, Bruxelles/Brussel, 2000-2002.
- N° 10 MAES E., *Studie van de evolutie van de gedetineerdenpopulatie volgens misdrijfcategorie (1980-1998)*, Onderzoeksnota, Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie - Hoofdafdeling Criminologie, Brussel, september 2001, 15 p. + bijlagen.
- N° 9 DELTENRE S., MAES E., *Effectmeting van enkele mogelijke wetswijzigingen op het vlak van de voorlopige hechtenis / Simulations de l'impact de quelques modifications législatives en matière de détention préventive*, Onderzoeksnota's/Notes de recherche, Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie - Hoofdafdeling Criminologie / Institut National de Criminalistique et de Criminologie - Département de Criminologie, Brussel/Bruxelles, 2001.
- N° 8b VANNESTE C., *De beslissingen genomen door de parketmagistraten en de jeugdrechters ten aanzien van delinquente minderjarigen*, Eindrapport (vertaling), Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie - Hoofdafdeling Criminologie, Brussel, dec. 2001, 206 p. + bijlage.
- N° 8a VANNESTE C., *Les décisions prises par les magistrats du parquet et les juges de la jeunesse à l'égard des mineurs délinquants*, Rapport final de recherche, Institut National de Criminalistique et de Criminologie - Département de Criminologie, Bruxelles, juin 2001, 205 p. + annexes.
- N° 7 RENARD B., *L'usage du polygraphe en procédure pénale; analyse procédurale*, Note d'étude - Partie III de l'avis pour le Ministre de la Justice et le Collège des Procureurs généraux sur l'usage du polygraphe en procédure pénale belge, Institut National de Criminalistique et de Criminologie, Département de Criminologie, Bruxelles, septembre 2000, 59-80.
- N° 6 MAES E., DUPIRE V., TORO F., VANNESTE C. (dir.), *De V.I.-commissies in actie. Onderzoek naar de werking van de in het kader van de nieuwe V.I.-wetgeving (wetten van 5 en 18 maart 1998) opgerichte commissies voor de voorwaardelijke invrijheidstelling / Les commissions de libération conditionnelle en action. Recherche sur le fonctionnement des commissions de libération conditionnelle créées dans le cadre de la nouvelle réglementation sur la libération conditionnelle (lois des 5 et 18 mars 1998)*, Eindrapport/Rapport final de recherche, Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie - Hoofdafdeling Criminologie / Institut National de Criminalistique et de Criminologie - Département de Criminologie, Brussel/Bruxelles, augustus/août 2000, 355 p. + bijl./annexes.
- N° 5 MORMONT, C. (DIR.), VANNESTE, C. (DIR.), TORO, F., MARSDEN, E., SNIJDERS, J., *Etude comparative dans les 15 pays de l'Union Européenne relative au statut et modalités de l'expertise des personnes présumées ou avérées abuseurs sexuels*, Rapport final de la recherche co-financée par la Commission européenne et le Ministère de la Justice belge, Programme européen STOP, Université de Liège et Institut National de Criminalistique et de Criminologie - Département de Criminologie, octobre 1999, 192 p. + résumés en néerlandais (11 p.) et anglais (11 p.).
- N° 4 RENARD B., VANDERBORGHT J., *Recherche Proactive, révélateur d'une approche nouvelle ? Etude relative à la recherche proactive dans le cadre de la lutte contre la criminalité organisée/ Proactieve Recherche, exponent van een vernieuwde aanpak ? Onderzoek naar de proactieve recherche in de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit*, Institut National de

Criminalistique et de Criminologie - Département de Criminologie / Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie - Hoofdafdeling Criminologie, Rapport final de recherche/Eindrapport, Bruxelles/Brussel, septembre/september 1999, 386 p.

- N° 3 SNACKEN S. (DIR.), DELTENRE S., RAES A., VANNESTE C., VERHAEGHE P., *Recherche qualitative sur l'application de la détention préventive et de la liberté sous conditions / Kwalitatief onderzoek naar de toepassing van de voorlopige hechtenis en de vrijheid onder voorwaarden*, Rapport final de recherche/Eindrapport, Institut National de Criminalistique et de Criminologie - Département de Criminologie / Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie - Hoofdafdeling Criminologie / Vrije Universiteit Brussel, Bruxelles/Brussel, 1999, 244 p.
- N° 2 SNACKEN S. (DIR.), DE BUCK K., D'HAENENS K., RAES A., VERHAEGHE P., *Onderzoek naar de toepassing van de voorlopige hechtenis en de vrijheid onder voorwaarden*, Eindrapport, Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie - Hoofdafdeling Criminologie / Vrije Universiteit Brussel, Brussel, 1997, 174 p.
- N° 1 DE BUCK K., D'HAENENS K., *Electronic Monitoring*, Studienota, Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie - Hoofdafdeling Criminologie, 1996, 40 p.

Liste des publications du Département de Criminologie
Publicatielijst van de Hoofdafdeling Criminologie

Actualisée en mai 2007 – Geactualiseerd in mei 2007

Ouvrages - Boeken

VANNESTE C., *Les chiffres des prisons. Des logiques économiques à leur traduction pénale*, L'Harmattan, collection Logiques Sociales, série Déviance et Société, 2001, 229 p.

Contributions à des revues et à des ouvrages collectifs
Bijdragen in tijdschriften en verzamelwerken

2007

RENARD B., Les analyses génétiques en matière pénale : l'innovation technique porteuse d'innovation pénale ?, Actes du séminaire transatlantique *Innovations pénales* organisé par KAMINSKI D. et CAUCHIE J.-F., *Champ Pénal / Penal Field*, [En ligne], mis en ligne le 20 mai 2007. URL : <http://champpenal.revues.org/document1241.html>.

LEMONNE A., Evolution récente dans le champ de la médiation en matière pénale : entre idéalisme et pragmatisme, in *Revue de droit pénal et de criminologie*, février-mars 2007, 156-169

RENARD B., Mise en perspective socio-historique de la réforme législative sur les « méthodes particulières de recherche » : de l'adoption de la loi du 6 janvier 2003 à celle de la réforme du 27 décembre 2005, in *Les méthodes particulières de recherche. Bilan et critiques des lois du 6 janvier 2003 et du 27 décembre 2005, Les dossiers de la revue de droit pénal et de criminologie*, 14, La Charte Ed., 2007, 5-22.

MAES E., DAENINCK PH., DELTENRE S., JONCKHEERE A., 'Oplossing(en)' gezocht om de toepassing van de voorlopige hechtenis terug te dringen, *Panopticon, Tijdschrift voor strafrecht, criminologie en forensisch welzijnswerk*, 2007, nr. 2 (maart-april), 19-40.

JONCKHEERE A., DELTENRE S., DAENINCK PH., MAES E., Garantir l'usage exceptionnel de la détention préventive: du seuil de peine à une liste d'infractions comme critère de gravité ?, *Revue de Droit Pénal et de Criminologie*, 2007, nr. 1, 50-63.

COSYNS P., D'HONT C., JANSSENS D., MAES E., VERELLEN R., Geïnterneerden in België: de cijfers, *Panopticon, Tijdschrift voor strafrecht, criminologie en forensisch welzijnswerk*, 2007, nr. 1 (januari-februari), 46-61.

2006

RENARD B., Le statut de l'expert judiciaire en matière pénale. Quelques résultats d'une recherche empirique, in FELIX. E. (Ed.), *L'expert et la justice. De deskundige en het gerecht*, Bruxelles/Brugge, la Charte/die Keure, 2006, 1-16.

MAES E., GOOSSENS F., BAS, R., Elektronisch toezicht: enkele cijfergegevens over de actuele Belgische praktijk, mede in het licht van zijn eventuele invoering als autonome straf, *Fatik, Tijdschrift voor Strafbeleid en Gevangeniswezen*, 2006, nr. 110 (april-mei-juni), 4-14, *erratum*, nr. 111 (juli-augustus-september), 31.

MAES E., De individuele cellulaire opsluiting tussen instrumentalisering en rechtsbescherming. De wet van 4 maart 1870 in confrontatie met de 'Basiswet ...' van 12 januari 2005, *Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis/Revue belge d'histoire contemporaine*, 2006, nr. 1-2, 7-48.

DANCKAERT L., MAES E., MOENS N., VAN DE VYLE J.-G., VERHULST K., De praktijk van de autonome werkstraf: de projectplaatsen aan het woord (verslag van een debat op de studiedag 'De autonome werkstraf: de wet in praktijk', VUB, 17 november 2005), *Panopticon, Tijdschrift voor strafrecht, criminologie en forensisch welzijnswerk*, 2006, nr. 4 (juli-augustus), 83-88.

2005

RENARD B., Faillibilité de la preuve scientifique et exigences de fiabilité. Quelles attentes du droit pénal ?, in *Police technique et scientifique*. Les exigences d'une preuve fiable, RENARD B. (ss dir), Actes de la journée d'étude organisée à Louvain-La-Neuve le 16 décembre 2004 par le Centre d'Etudes sur la police, Politeia/CEP, Bruxelles, décembre 2005, 15-29.

VANNESTE C., Pauvreté, exclusions. La prison en question, contribution aux *Actes du colloques*, Colloque organisé par Emmaüs France et l'OIP France le 12 février 2005, octobre 2005.

MAES E., Beknopte schets van de historische evolutie van de wettelijke onderbouw van het penitentiair regime (1830-2005), in VERBRUGGEN F., VERSTRAETEN R., VAN DAELE D., SPRIET B. (eds), *Strafrecht als roeping, Liber amicorum Lieven Dupont* (Reeks Samenleving, Criminaliteit & Strafrechtspleging), Leuven, Universitaire Pers Leuven, 2005, vol. 31A, 487-504.

VAN CAMP T., RUBBENS A., Tien jaar slachtofferbeleid in België : stand van zaken en kritische reflectie, *Panopticon, Tijdschrift voor strafrecht, criminologie en forensisch welzijnswerk*, mei 2005, 78-84.

VAN CAMP T., LEMONNE A., Critical reflection on the development of restorative justice and victim policy in Belgium, *The 11th United Nation Congress on Crime Prevention and Criminal Justice*, Workshop 2: Enhancing Criminal Justice Reform, Including Restorative Justice, 2005, http://www.icclr.law.ubc.ca/Publications/Reports/11_un

LEMONNE A., Recension de l'ouvrage de CARIO, R., SALAS, D. (Sld), 'Oeuvre de justice et victimes', L'Harmattan, Coll. Sciences Criminelles, in *Revue de droit pénal et de criminology*, n°2, 2005, 181-182.

DE FRAENE D., LEMONNE A., NAGELS C., Débats autour de la victime : entre science et politique, in *Quelles places pour les victimes dans la justice pénale ?*, La Revue de la Faculté de droit de l'U.L.B., vol.31, 2005, 55-92.

VANFRAECHEM I., LEMONNE A., Victim-Offender Mediation for Juveniles in Belgium, in *Victim-Offender Mediation with Youth Offenders in Europe*, MESTITZ A., GHETTI S. (eds), Dordrecht, Kluwer International, Spring 2005, 181-209.

VANNESTE C., coll. GOEDSEELS E., DETRY I., Pour une histoire chiffrée de quarante années de « protection de la jeunesse » quelques repères utiles, in CHRISTIAENS J., DE FRAENE D., DELENS-RAVIER I. (éd.), *Protection de la jeunesse. Formes et réformes*, Bruylant, Bruxelles, 2005, 3-26.

VANNESTE C., coll. DELTENRE S., DETRY I., GOEDSEELS E., JONCKHEERE A., MAES E., De la production à l'exploitation statistique : l'intervention scientifique dans tous ses états, in VESENTINI F. (dir.), *Les chiffres du crime en débat. Regards croisés sur la statistique pénale en Belgique (1830-2005)*, Académia-Bruylant, 193-217.

VANNESTE C., « Origine étrangère » et processus décisionnels au sein des tribunaux de la jeunesse, in *Délinquance des jeunes et justice des mineurs. Les défis des migrations et de la pluralité ethnique - Youth Crime and Juvenile Justice. The challenge of migration and ethnic diversity*, QUELOZ N., BÜTIKOFER REPOND F., PITTET D., BROSSARD R., MEYER-BISCH B. (éd.), Editions Staempfli, Collection KJS – CJS (Crime, Justice and Sanctions), Volume 5, Berne, 2005, 631-650.

MAES E., De externe rechtspositie van (veroordeelde) gedetineerden, *Metanoia, Driemaandelijks contactblad Katholieke Aalmoezeniersdienst bij het gevangeniswezen*, 2005 (1e kwartaal), 33-55.

GOEDSEELS E., VANNESTE C., DETRY I., Gerechtelijke statistieken inzake jeugddelinquentie en jeugdbescherming : een (grote) stap vooruit, *Panopticon, Tijdschrift voor strafrecht, criminologie en forensisch welzijnswerk*, 2005, 56-69.

VANNESTE C., Des logiques économiques à leur traduction pénale, in *Dedans dehors. Prison peine du pauvre, pauvre peine*, revue de l'Observatoire international des prisons section française, n°47, janvier-février 2005, 14-15.

2004

LEMONNE A., La place de la victime dans le procès pénal. Etat des lieux et perspectives, in *Le Journal du Juriste*, Kluwer, n°36, 2004, 15.

MAES E., Vijf jaar justitiehuisen : enkele cijfers over de werking van de justitiehuisen tijdens de periode 1999-2002, *Panopticon, Tijdschrift voor strafrecht, criminologie en forensisch welzijnswerk*, 2004 (november-december), nr. 6, 73-109.

RENARD B., Quelques méandres du processus de légalisation des méthodes particulières d'enquête. La loi du 6 janvier 2003, un produit fini ?, in *Les méthodes particulières de recherche. Premier bilan de la loi du 6 janvier 2003*, DESSEILLE M. Actes de la demi-journée d'étude organisée à Bruxelles le 22 mars 2004 sur ce thème par le Centre d'Etudes sur la police, Politeia/CEP, Bruxelles, 15-32.

RENARD B., LERICHE A., Deskundigenonderzoek, in *Postal memorialis*, Verbo D15, Kluwer, maart 2004, 30.

RENARD B., VANDRESSE C., La Belgique ou l'incrimination de l'organisation criminelle comme soutien des techniques d'enquête, in *Criminalité organisée : des représentations sociales aux définitions juridiques*, CESONI M.L. (ss dir.), Georg Librairie de l'Université (Genève), LGDJ (Paris), Bruylant (Bruxelles), 2004, 361-500.

DELTENRE S., MAES E., Pre-trial detention and the overcrowding of prisons in Belgium. Results from a simulation study into the possible effects of limiting the length of pre-trial detention, *European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice*, 2004, nr. 4, 348-370.

DE PAUW W., DELTENRE S., HENDRICX C., WILLEMS M., Tien jaar veroordelingstatistiek, *Panopticon, Tijdschrift voor strafrecht, criminologie en forensisch welzijnswerk*, 2004, 4, 82-92.

DELTENRE S., MAES E., Simulation de l'impact de quelques changements législatifs en matière de détention avant jugement, *Revue de Droit pénal et de Criminologie*, 2004, 1, 83-117.

GOETHALS J., MAES E., Voorwaardelijke invrijheidstelling. Nederland en België door een criminologische bril, *Tijdschrift voor Criminologie*, 2004 (Jubileumuitgave - 30 jaar NVK, 45 jaar TvC: Criminologie in Nederland - Een Vlaamse spiegel), 30-41.

VANNESTE C., L'exécution des peines. L'usage de la prison de 1830 à nos jours, in *Politieke en sociale geschiedenis van justitie in België van 1830 tot heden - Histoire politique et sociale de la justice en Belgique de 1830 à nos jours*, HEIRBAUT D., ROUSSEAUX X., VELLE K. (éd.), Die Keure - La Charte, 2004, 103-122.

DUPONT-BOUCHAT M.S., CHRISTIAENS J., VANNESTE C., Jeunesse et justice (1830-2002), in *Politieke en sociale geschiedenis van justitie in België van 1830 tot heden - Histoire politique et sociale de la justice en Belgique de 1830 à nos jours*, HEIRBAUT D., ROUSSEAUX X., VELLE K. (éd.), Die Keure - La Charte, 2004, 125-157.

VANNESTE C., Les statistiques en matière de délinquance juvénile et de protection de la jeunesse : un état de la situation, in *La réaction sociale à la délinquance juvénile. Questions critiques et enjeux d'une réforme*, Les Dossiers de la Revue de Droit Pénal et de Criminologie, la Charte, 2004, n° 10, 117-132.

DETRY I., VANNESTE C., Le dessaisissement : une pratique insaisissable ?, in *La réaction sociale à la délinquance juvénile. Questions critiques et enjeux d'une réforme*, Les Dossiers de la Revue de Droit Pénal et de Criminologie, la Charte, 2004, n° 10, 185-207.

MAES E., De externe rechtspositie van (veroordeelde) gedetineerden, *Ad Rem, Tijdschrift van de Orde van Vlaamse Balies*, 2004, speciale editie (Themanummer gevangeniswezen) 12-29.

DETRY I., VANNESTE C., Une image chiffrée du recours au dessaisissement, *Journal du Droit des Jeunes*, janvier 2004, n° 231, 23-30.

2003

RENARD B., Au croisement de la recherche proactive et des écoutes téléphoniques : construction et danger du mutualisme légistique, *Revue de droit pénal et de criminologie*, 2003, 3, 321-359.

DELTENRE S., GUILLAIN C., Du classement sans suite à la détention préventive : de la différenciation sociale appliquée par le système pénal aux usagers de drogues, in *L'usage pénal des drogues*, KAMINSKI D. (éd.), Bruxelles, De Boeck Université, Coll. "Perspectives criminologiques", 2003, 175-193

MAES E., PUT J., Armoede en vrijheidsberoving: een vicieuze cirkel ?, in *Jaarboek Armoede en Sociale Uitsluiting*, VRANKEN J., DE BOYSER K., DIERCKX D. (eds.), Leuven/Leusden, Acco, 2003, 187-208.

MAES E., Een blik op drie jaar besluitvormingspraktijk van de (Nederlandstalige) commissies voor de voorwaardelijke invrijheidstelling (1999-2001), *Panopticon, Tijdschrift voor strafrecht, criminologie en forensisch welzijnswerk*, 2003, nr. 4 (juli-augustus), 400-415.

N° complet de la *Revue de Droit Pénal et de Criminologie de février 2003* - Actes de l'Interlabo du GERN du 23 mars 2001 :

VANNESTE C., Analyse de processus de décision en différentes phases et branches du système d'administration de la justice pénale, *Revue de Droit Pénal et de Criminologie*, 2003, 2, 131-132.

RENARD B., La mise en œuvre et le suivi de l'enquête de recherche proactive : étude qualitative des facteurs influençant le processus de décision, *Revue de Droit pénal et de Criminologie*, 2003, 2, 133-167.

DELTENRE S., De l'impact des processus de décision relatifs aux condamnations prononcées sur l'évolution de la population pénitentiaire belge entre 1994 et 1998, *Revue de Droit pénal et de Criminologie*, 2003, 2, 168-20.

MAES E., Développements récents dans le processus décisionnel relatif à la libération conditionnelle en Belgique. De quelques aspects quantitatifs et qualitatifs, *Revue de Droit Pénal et de Criminologie*, 2003, 2, 206-231.

VANNESTE C., Les logiques décisionnelles des magistrats du parquet et des juges de la jeunesse à l'égard des mineurs délinquants, *Revue de Droit pénal et de Criminologie*, 2003, 2, 225-256.

2002

VANNESTE C., Délinquance et scolarité : regards croisés sur les résultats de différentes recherches, article destiné à *Custodes*, non publié (arrêt de la revue), 2002.

RENARD B., De l'automatisation de l'information policière à la systématisation de son traitement : quand les logiques de contrôle s'appuient sur les développements des technologies de l'information, in *La gestion de l'information, Seconde partie : Les contours de l'information et (les limites de) son usage*, RENARD B. (ss dir.), *Manuel de la Police*, 2002, 65, 111-133.

RENARD B., La gestion de l'information dans le cadre de la réforme des polices en Belgique, in *La gestion de l'information, Première partie : la réforme et ses impacts*, RENARD B. (ss dir.), *Manuel de la Police*, 2002, 64, 5-50 + addendum dans *Manuel de la Police*, 2002, 65, 135-141.

RENARD B., Quand l'expression de la vérité est attribuée au corps - Etat des lieux et quelques questionnements sur la légitimité de l'utilisation du polygraphe en procédure pénale, in *La Criminalistique, du mythe à la réalité quotidienne*, LERICHE A. (éd.), Kluwer, Bruxelles, 2002, 363-396.

VANNESSE C., Des logiques socio-économiques à leur traduction pénale : l'exemple de la Belgique de 1830 à nos jours, in *Sociétés et représentations, La vie judiciaire*, CREDHESS, Paris, sept. 2002, n° 14, 213-227.

DELTENRE S., MAES E., Overbevolkte gevangenen op de beklaagdenbank. Kan een begrenzing van de duur van de voorlopige hechtenis effectief bijdragen tot een 'ontvolking' van onze gevangenen?, *Winket, Tijdschrift van de Federatie van Vlaamse Gevangenisdirecteurs*, 2002, nr. 1, 6-31.

MAES E., PIETERS F., De hervorming van de voorwaardelijke invrijheidstelling in Frankrijk. Zijn er ook lessen te trekken voor de Belgische situatie?, *Tijdschrift voor Strafrecht. Jurisprudentie, nieuwe wetgeving en doctrine voor de praktijk*, 2002, nr. 1 (maart), 2-15.

MAES E., Naar een nieuwe wettelijke regeling van de voorwaardelijke invrijheidstelling in België? Enkele beschouwingen over de voorwaardelijke invrijheidstelling en de mogelijke oprichting van strafuitvoeringsrechtbanken, *Panopticon, Tijdschrift voor strafrecht, criminologie en forensisch welzijnswerk*, 2001, nr. 6 (november-december), 541-570, err. 2002, nr. 2, (maart-april), 187.

MAES E., Studie van de evolutie van de gedetineerdenpopulatie volgens misdrijfcategorie (1980-1998), *Panopticon, Tijdschrift voor strafrecht, criminologie en forensisch welzijnswerk*, 2002, nr. 4 (juli-augustus), 340-350.

MAES E., Het leven zoals het was (is) ...in de gevangenis. Beknopte schets van de historische evolutie van het Belgische gevangeniswezen aan de hand van de belangrijkste penitentiaire regelgeving, in *Gevangen in de tijd, naar een museum over vrijheidsberoving*, VAN ROYEN H. (ed.), Referatenboek van de studiedag georganiseerd op 18 mei 2001 in het Vormingscentrum Dr. Guislain te Gent, en ingericht door de vzw Gevangenis museum en het Dr. Guislainmuseum, Merksplas, 2002, 35-53.

RENARD B., LERICHE A., L'expertise judiciaire au pénal, in *Postal memorialis - Lexique du droit pénal et des lois spéciales*, Verbo E 180, Kluwer, juin 2002, 28.

DELTENRE S., MAES E., Effectmeting van enkele mogelijke wetswijzigingen op het vlak van de voorlopige hechtenis, *Panopticon, Tijdschrift voor strafrecht, criminologie en forensisch welzijnswerk*, 2002, nr. 3 (mei-juni), 196-211.

MAES E., Het nieuwe wettelijke kader. Historiek, inhoud en commentaren, *Metanoia, Driemaandelijks contactblad Katholieke Aalmoezeniersdienst bij het gevangeniswezen*, maart 2002, 7-41 (overname van Deel 1 'Het nieuwe wettelijke kader: historiek, inhoud en commentaren' uit het onderzoeksrapport 'De V.I.-commissies in actie' in een door de redactie herwerkte versie).

MAES E., De V.I.-commissies 'aan de bak'. Het functioneren van de (Nederlandstalige) commissies voor de voorwaardelijke invrijheidstelling geobserveerd (eerste werkingsjaar – 1999), *Metanoia, Driemaandelijks contactblad Katholieke Aalmoezeniersdienst bij het gevangeniswezen*, maart 2002, 48-64.

2001

RENARD B., Quand l'expression de la vérité est attribuée au corps – Etat des lieux et quelques questionnements sur la légitimité de l'utilisation du polygraphe en procédure pénale, *Manuel de la Police*, 2001, 59, 155-188.

VANNESTE C., Pénalité, criminalité, insécurité ... et économie, in *Délinquance et insécurité en Europe. Vers une pénalisation du social?*, MARY P., PAPATHEODOROU T. (éd.), Groupe Européen de Recherches sur la Justice pénale, Bruylant, Bruxelles, 2001, 47-95.

VANNESTE C., Een onderzoek over de beslissingen genomen door de parketmagistraten en de jeudgrechters, *Tijdschrift voor Jeugdrecht en Kinderrechten*, december 2001/5, 193-202.

VANNESTE C., Une recherche sur les décisions prises par les magistrats du parquet et les juges de la jeunesse, *Journal du Droit des Jeunes*, septembre 2001, n° 207, 5-12.

MAES E., De V.I.-commissies 'aan de bak'. Het functioneren van de (Nederlandstalige) commissies voor de voorwaardelijke invrijheidstelling geobserveerd (eerste werkingsjaar – 1999), *Fatik, Tijdschrift voor strafbeleid en gevangeniswezen*, 2001, nr. 91 (september), 4-14.

2000

VANNESTE C., L'évolution de la population pénitentiaire belge de 1830 à nos jours : comment et pourquoi ? Des logiques socio-économiques à leur traduction pénale, *Revue de Droit pénal et de Criminologie*, 2000, 6, 689-723.

DELTENRE S., LEBRUN V., La nouvelle directive à l'égard des usagers de drogue : changement de politiques ? Entre pénalisation de l'usage et usages de la pénalisation, *Revue de Droit pénal et de Criminologie*, 2000, 5, 534-570.

LECLERCQ S., RENARD B., Quel gage de fiabilité pour un alibi technologique ?, *Sécurité privée*, 2000, 6, 20-26.

RENARD B., VAN RENTERGHEM P., LERICHE A., Bespreking van de wet betreffende de identificatieprocedure via DNA-onderzoek in strafzaken, *Vigiles, Tijdschrift voor politierecht*, 2000, 4, 120-132.

RENARD B., VAN RENTERGHEM P., LERICHE A., Discussion de la loi relative à la procédure d'identification par analyse ADN en matière pénale, *Vigiles, Revue du droit de la police*, 2000, 4, 120-132.

MAES E., Het wettelijk kader: korte historiek, inhoud en commentaren, in *Voorwaardelijke invrijheidstelling: wetgeving, predictie en begeleiding*, GOETHALS J., BOUVERNE-DE BIE M. (ed.), Gent, Academia Press, 2000, 1-57.

1999

VANDEBORGHT J., Het doel heiligt de middelen ? Proactieve recherche in de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit, in *De proactieve recherche/La recherche proactive*, *Custodes*, 1999, 1, 13-32.

HAVELANGE B., RENARD B., L'analyse criminelle et la protection de la vie privée, ou les dangers de remplacer Hercule Poirot par un processeur, in *Droit des technologies de l'information : regards prospectifs*, MONTERO E. (éd.), Les 20 ans du CRID, coll. Les Cahiers du CRID, n° 16, Bruxelles, Bruylant, 1999, 217-232.

VANNESTE C., DUPIRE V., MAES E., Het N.I.C.C. en het onderzoek naar de nieuwe procedure van voorwaardelijke invrijheidstelling, *Winket, Tijdschrift van de Federatie van Vlaamse Gevangenisdirecteurs*, 1999, 40-46.

